

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ทรงพระเจริญ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหารและบุคลากรวิทยาลัยสันตพล จังหวัดอุดรธานี

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

Santapol College Academic Journal (SCAJ)

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2560

วิทยาลัยสันตพล อุดรธานี

ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท

ISSN 2408 - 1728

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

Santapol College Academic Journal

(SCAJ)

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2560
ISSN 2408 - 1728

วิทยาลัยสันตพล อุตรดิตถ์
ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล เป็นวารสารฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่พิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research Article) บทความวิชาการ (Academic article) หรือบทความปริทัศน์ (Review article) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางด้านวิชาการที่เป็นการส่งเสริมความเป็นเลิศให้กับคณาจารย์และนักวิชาการ พร้อมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ ทางวิชาการของทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก

กำหนดการออกเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม

ผู้จัดทำ

วิทยาลัยสันตพล

299/1 ถนนอุตร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี 41000

โทรศัพท์ 042-323-464 โทรสาร. 042-204-263 Email : slamtum@stu.ac.th

สามารถส่งบทความและดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://www.scaj.stu.ac.th>

เดือน / ปีที่ตีพิมพ์

ธันวาคม 2559

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ภาคอีสานการพิมพ์ (999) อำเภอเมืองอุตรธานี จังหวัดอุตรธานี

โทร. 042-246611, 042-246622

- ข้อความใด ๆ ที่ตีพิมพ์ในบทความของวารสารวิชาการฉบับนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ
ความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสาร
- บทความทุกเรื่องต้องผ่านการประเมินพิจารณาเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยบทความละ 2 ท่าน
- กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกข้อความของวารสาร หากอ้างอิงแสดงที่มาด้วย

วิทยาลัยสันตพล อุตรธานี
ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท

คณะกรรมการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ที่ปรึกษา

อาจารย์ธงชัย	ลาวรรณ	วิทยาลัยสันตพล
อาจารย์กรรณิการ์	นันท์โพธิเดช (ฤกษ์นิมิตร)	วิทยาลัยสันตพล
อาจารย์จักริน	นันท์โพธิเดช	วิทยาลัยสันตพล

บรรณาธิการ

ผศ.ว่าที่ รศ.ดร.เจริญชัย พรไพโรเพชร	วิทยาลัยสันตพล
-------------------------------------	----------------

รองบรรณาธิการ

อาจารย์ภาณุมาศ	พุดแก้ว	วิทยาลัยสันตพล
----------------	---------	----------------

กองบรรณาธิการ

ภายในสถาบัน			ภายนอกสถาบัน		
รศ.ดร.วิทร	วิภาหัตน์	วิทยาลัยสันตพล	นายชัยยุทธ	ศรีจ้านง	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา
ผศ.ว่าที่ รศ.ดร.เจริญชัย พรไพโรเพชร		วิทยาลัยสันตพล	ผศ.ดร.จันทนา	แสนสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ดร.ไพรัช	วัฒนเรืองรอง	วิทยาลัยสันตพล			ราชมงคลสุวรรณภูมิ
ดร.นิตยา	สุนทรสิริพงศ์	วิทยาลัยสันตพล	ผศ.ดร.อมรา	ศิริศรีวัฒน์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ดร.ยุทธสิทธิ์	จันทร์คูเมือง	วิทยาลัยสันตพล	ผศ.ดร.ปรีชา	เกรียงกรกฎ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
			ดร.รัฐชัย	ศิลาเจริญ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
			ดร.สมเพ็ด	รัตนะสิม	วิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ สปป.ลาว
			ดร.บุญเทือง	บุญราศรี	วิทยาลัยรัตนบริหารธุรกิจ สปป.ลาว

ผู้พิสูจน์อักษร

อาจารย์ชมาพร บุตตะโยธี	วิทยาลัยสันตพล
------------------------	----------------

ฝ่ายออกแบบและเทคนิคสื่อออนไลน์

อาจารย์อตุลย์ ทองแกม	วิทยาลัยสันตพล
อาจารย์ไวยพจน์ ดวงจันทร์	วิทยาลัยสันตพล

ฝ่ายจัดการ

นางสาวภัทรจิตรา	เพียรชนะ	วิทยาลัยสันตพล
นางสาวกาญจนา	ดอนไสรส	วิทยาลัยสันตพล
นายพิชัย	กลัดเพชร	วิทยาลัยสันตพล

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

ด้านบริหารการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อรสา	จรรยาธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวี	สระน้ำคำ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เจริญ	จันทวงศ์	วิทยาลัยสันตพล
2. ดร.เย็นยง	ไทยใจดี	วิทยาลัยสันตพล
3. ดร.ชานนท์	เศรษฐแสงศรี	วิทยาลัยสันตพล
4. ดร.จรรยาเกียรติ	พงศ์กุลศร	วิทยาลัยสันตพล

ด้านบริหารธุรกิจ และด้านสหวิทยาการจัดการ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ	อินทร์อุดม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัช	สุทธิกุลสมบัติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษพงษ์	วงศาโรจน์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา	แสนสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กล้าหาญ	ณ น่าน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย	ประเสริฐศรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปัทมณัฏฐ์	อนุรักษญาณนท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
8. ดร.พงษ์พัฒน์	สายทอง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9. ดร.ณัฐปัทมภ์	กิตติสุนทรพิศาล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.เจริญชัย พรไพโรเพชร		วิทยาลัยสันตพล
2. ดร.ยุทธิสิทธิ์	จันทร์คูเมือง	วิทยาลัยสันตพล
3. ดร.วรพล	คลองเชิงศรี	วิทยาลัยสันตพล

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล (SCAJ : Santapol College Academic Journal) ฉบับนี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - ธันวาคม 2560 และฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2560 รวมจำนวนบทความทั้งสิ้น 30 บทความ โดยวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล จะมีการตีพิมพ์ จำนวน 2 ฉบับต่อปี วัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดระบบการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยและผลงานวิชาการอย่างมีคุณภาพและมีการตีพิมพ์แพร่หลาย เพื่อเป็นสื่อกลางคุณภาพในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการตีพิมพ์องค์ความรู้ และได้รับการอ้างอิงอย่างไม่มีพรมแดนอย่างแท้จริง

วิทยาลัยสันตพล (ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท) ได้จัดทำวารสารวิชาการเป็นปีที่ 3 โดยผลิตรายการแล้วรวมจำนวนทั้งสิ้น 6 ฉบับ มีการควบคุมคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ตามเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อขอรับการประเมินคุณภาพวารสารเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre) เนื้อหาบทความวิจัย บทความวิชาการในฉบับนี้ ได้รวมบทความทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และด้านสหวิทยาการจัดการ จากนักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจหลากหลายสถาบัน ย่อมเป็นที่ประจักษ์ให้เห็นว่าวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพลได้รับการต้อนรับด้วยดี และยังเป็นวารสารที่เปิดกว้างอย่างมีคุณภาพ

ในท้ายที่สุดนี้ กองบรรณาธิการต้องขอขอบคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ในสาขาที่เกี่ยวข้องที่ได้ช่วยประเมินบทความวิจัย และบทความวิชาการที่หลากหลายจนทำให้วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล จัดตีพิมพ์เผยแพร่ได้สำเร็จตรงตามระยะเวลา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล จะได้รับการต้อนรับด้วยดีเหมือนเช่นเคยและสามารถผลิตรายการให้อยู่ในกลุ่มวารสารคุณภาพ มีการใช้อ้างอิงในงานวิจัยและวิชาการอย่างกว้างขวางอันทำให้เกิดประโยชน์ สามารถพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจของประเทศชาติสืบไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.อ. ดร.เจริญชัย พรไพโรเพชร

บรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

20 ธันวาคม 2559

ประกาศวิทยาลัยสันตพล

ที่ 4 / 2558

เรื่อง การรับรองวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ด้วยสภาวิทยาลัยสันตพล มีมติพิจารณาอนุมัติวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล Santapol College Academic Journal : SCAJ ในรายงานการประชุมคณะกรรมการสภาวิทยาลัยสันตพล อุดรธานี ครั้งที่ 3 / 2558 วันพฤหัสบดี ที่ 16 กรกฎาคม 2558 เพื่อเป็นสื่อกลางเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางด้านวิชาการ ที่เป็นการส่งเสริมความเป็นเลิศให้กับคณาจารย์และนักวิชาการ พร้อมทั้งเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ ทางวิชาการ ซึ่งได้เปิดรับพิจารณาบทความวิจัย บทความวิชาการ จากผู้นิพนธ์ทุกหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย โดยกำหนดจัดพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม - มิถุนายน) และ (กรกฎาคม - ธันวาคม)

วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วจำนวน 2 ฉบับ คือ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2558) และ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558) ในการจัดทำวารสารทุกฉบับผ่านกระบวนการคัดสรร วิเคราะห์ สังเคราะห์จากกองบรรณาธิการจัดทำวารสารวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewer) ที่ตรงตามสาขาวิชาตรวจสอบทางวิชาการก่อนดำเนินการผลิตวารสารให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ พร้อมนำวารสารวิชาการเข้าสู่ฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index : TCI) ในปีพุทธศักราช 2560 โดยเปิดรับผลงานวิชาการประเภท บทความวิจัย บทความวิชาการซึ่งมีเนื้อหาวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติสืบไป

ประกาศ ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2558

(นายจักริน นันทโพธิเดช)

รองอธิการบดี ปฏิบัติหน้าที่แทน

อธิการบดี

พิธีเปิด และพิธีลงนามความร่วมมือการประชุมวิชาการระดับชาติ : สันตพลจินตนาการสู่งานวิจัย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559
ณ ห้องประชุมนายแพทย์สุรีย์ ฤกษ์นิมิตร วิทยาลัยสันตพล (ป.ตรี ป.บัณฑิต ป.โท)

นางกรรณิการ์ นันโพธิเดช (ฤกษ์นิมิตร) และ ดร.บุญเทือง บุญราศรี
มอบใบประกาศเกียรติบัตรให้กับผู้นำเสนอบทความวิจัย บทความวิชาการ
ในการประชุมวิชาการระดับชาติ : สันตพลจินตนาการสู่งานวิจัย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559

	หน้า
คณะกรรมการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล	I
บทบรรณาธิการ	III
ประกาศวิทยาลัยสันตพล เรื่อง การรับรองวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล	IV
บทความวิจัย	
- ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี (THE EFFECTS OF STORYTELLING WITH DISCUSSION ACTIVITY ON SPEAKING ABILITY OF PRE-SCHOOL CHILDREN AT ANUBAN NONG YING SCHOOL IN UBON RATCHATHANI PROVINCE).....	167
วารกรณ์ พิมพ์ราช (WARAPORN PIMRAT)	
- ความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวีต่อการเปลี่ยนผ่านการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด (THE SATISFACTION OF WATCHING DIGITAL TV TOWARD ANALOG TELEVISION SYSTEM TERMINATION AT PHO CHAI DISTRICT ROI-ET PROVINCE).....	176
สุธัญญา กฤตาคม และคณะ (SUTANYA KRITTAKOM et al.)	
- การรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในเขตอำเภอ เมืองร้อยเอ็ด (THE PERCEPTION ABOUT DIGITAL TV BEFORE TERMINATION OF ANALOG TELEVISION SYSTEM OF PEOPLE IN MUEANG ROI ET DISTRICT).....	184
อรัญญา อรัญมัตย์ และคณะ (ARAN ARANYAMAT et al.)	
- ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี (FACTORS INFLUENCING ON PREPARATION IN TEACHING AND LEARNING THROUGH TABLET PC FOR EDUCATION OF PRIMARY SCHOOLS WITHIN UDONTHANI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA).....	194
สารัชต์ วิเศษหลง และคณะ (SARAT WISESLONG et al.)	

- ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันนา ตำบลพันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
(COST AND PRODUCT COMPENSATION OF INDIGO FABRICS IN BAN PUN NA INDIGO FABRICS GROUP, PUN NA SUB DISTRICT, SAWANGDANDIN DISTRICT, SAKON NAKHON).....209
ผศ.สำเริง นนศิริ และนางสาวรติพร มีชัย (ASS.PROF. SUMROENG NONSIRI AND MISS RATIPORN MEECHAI)
- การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียการถ่ายทอดคติความเชื่อและภูมิปัญญาการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ของชาวไทยพวนบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
(MULTIMEDIA DEVELOPMENT IN PROPAGATION BELIEF ON PARCELS "MUDMEE" OF THAI-PUAN BAN PHUE WISDOM, UDONTHANI PROVINCE).....223
ไวพจน์ ดวงจันทร์ และคณะ (Waipot Duongjun et al.)
- การพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย
(THE ADAPTATION OF A SCALE FOR EARLY CHILDHOOD PRE-SERVICE TEACHER'S ATTITUDES TOWARD SCIENCE TEACHING).....235
สมภัสสร บัวรอด และกรรทอง ทิพิธพงษ์ (SOMPATSORN BUAROD and KONGTONG PIPITTHAPHONGS)
- แรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
(THE MOTIVATION ON GOING TO BUDDHIST TEMPLES OF SENIOR COLLEGE STUDENTS IN THE FACULTY OF EDUCATION, PHUKET RAJABHAT UNIVERSITY).....246
ปฐมวรรณ ขวัญแก้ว และคณะ (PATOMWAN KV/ANKAEW et al.)
- ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต
(THE STUDY ON ONLINE CUSTOMER BEHAVIORS OF ECOMMERCE IN TAMBON RASSADA, MUANG DISTRICT, PHUKET).....254
ศศิประภา ศศิสุวรรณ และคณะ (SASIPRAPHA SASISUWAN et al.)
- ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน Part Time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
(THE STUDY OF HOUSEHOLD ECONOMIC FACTORSEFFECTING ON COLLEGE STUDENT' PART-TIME WORK IN PHUKETRAJAPHAT UNIVERSITY).....260
นุชนาท ช่วยหวัง และคณะ (NUTCHANARD CHUAYWANG et al.)
- การศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด
(THE STUDY OF THE PERCEPTION AND THE SATISFACATION OF PEOPLE IN DIGITAL TELEVISION WATCHING MUEANG SUANG DISTRICT, ROI ET PROVINCE).....271
วิวัฒนา เ็นวัฒนา และคณะ (WUWATTANA YENWATTANA et al.)
- การศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
(THE STUDY OF SATIFICATION ON DIGITAL TV TRANSITION AT OF ANALOGUE LEVISION SYSTEM TOWARD SUWANNAPHUM DISTRIC, ROI ET PROVINCE).....279
นนทิพัฒน์ ไชยโสตา และคณะ (NONTIPAT CHAISODA et al.)

- ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงงาน
คุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(LEARNING MANAGEMENT ENTITLED HAPPINESS LIFE AND CONSUMPTION BASED ON
THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY THROUGH MORAL PROJECT IN MATTHAYOMSUKSA 1).....288
สุพิชญ์ชญา เยี่ยงวิญญู (SUPHITCHAYA YIANGWINYU)
- ทศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
(THE ATTITUDES AND BELIEFS IN KARMA OF COLLEGE STUDENTS IN PHUKET RAJABHAT UNIVERSITY).....309
อรนุช ทำศรี และคณะ (ORANUCH TUMSRI et al)
- บทความวิชาการ : เรียนรู้อย่างไรในยุคดิจิทัล : มุมมองที่ต้องตระเตรียมสำหรับเด็กไทย
(ARTICLE : LEARN HOW IN THE DIGITAL : A VIEW TO PROVIDING FOR CHILDREN IN THAILAND).....318
นันธวัช นุนารณ (NUNTAWAT NUNART)
- ภาคผนวก 327
- ประมวลภาพการประชุมวิชาการระดับชาติ : สันตพลจินตนาการสู่งานวิจัย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559.....328
- การเตรียมบทความและการส่งต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล.....332
- แบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล
- ใบสมัครสมาชิกวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

บทความวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี¹

THE EFFECTS OF STORYTELLING WITH DISCUSSION ACTIVITY ON SPEAKING
ABILITY OF PRE-SCHOOL CHILDREN AT ANUBAN NONG YING SCHOOL IN UBON
RATCHATHANI PROVINCE

วรารณณ์ พิมราช²

WARAPORN PIMRAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย และ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ดังกล่าว ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่มีอายุ 4-5 ปี จำนวน 20 คน ของโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายสำหรับเด็กปฐมวัย และ (2) แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) เด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลน่องหญิงที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย มีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูด ในทางที่สูงขึ้น และ (2) หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย เด็กปฐมวัยดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย, ความสามารถในการพูด, กิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2559

² นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
Email: waraporn_ning2520@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to study the changes in speaking ability of preschool children at Anuban Nong Ying School in Ubon Ratchathani province who participated in storytelling with discussion activities; and (2) to compare speaking abilities of the preschool children before and after participating in the storytelling with discussion activities.

The research samples comprised 20 preschool children, 4-5 years old, studying at the second year kindergarten level in Anuban Nong Ying School, Ubon Ratchathani province during the first semester of the 2016 academic year, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were (1) the storytelling with discussion activity plans for preschool children, and (2) an observation form on speaking ability of preschool children. Statistics for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings showed that (1) the speaking ability of preschool children participating in storytelling with discussion activities were continually changing on the increase; and (2) after participating in the storytelling with discussion activities, the preschool children's post-experiment speaking ability mean scores was significantly higher than their pre-experiment counterpart mean scores at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Preschool children, Speaking ability, Storytelling with discussion activity

บทนำ

การพัฒนาทางเทคโนโลยี ระบบข่าวสาร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและความรู้แทบทุกด้านในโลกยุคปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง สภาพครอบครัวไทย ยุคใหม่เป็นครอบครัวเดี่ยวบางครอบครัวแยกกันอยู่ พ่อแม่ต้องทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว มีเวลาในการดูแลลูกน้อยลง ปลดปล่อยเด็กดูโทรทัศน์ เล่นเกมอินเทอร์เน็ตมากเกินไป ส่งผลต่อพฤติกรรมเด็ก ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปอย่างไม่สร้างสรรค์ เด็กขาดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยจึงส่งผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มเข้าสู่สังคมโรงเรียน การพูดสื่อความหมายจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะครู ผู้ช่วยครู และเพื่อน การแสดงความรู้สึกความต้องการของตนเองนั้น หากเด็กขาดทักษะการพูดสื่อความหมายจะทำให้เด็กไม่สามารถบอกความต้องการ ความรู้สึก และไม่กล้าพูด ซึ่งการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการอบรมปลูกฝังและสร้างเสริมพัฒนาการให้เด็กเจริญเติบโตเต็มตามศักยภาพในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะภาษาพูดของเด็กปฐมวัย

ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญมาก ทั้งนี้การพูดเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคมมนุษย์ เพราะการพูดเป็นพฤติกรรมสื่อสารของมนุษย์ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการเชื่อมโยงระหว่างความคิด ความรู้สึก และการถ่ายทอดเรื่องราวเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดความเข้าใจ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การพูดเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการสื่อสาร การแสดงความรู้สึก ความต้องการของตนเอง และยังเป็นสื่อกลางที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นเข้าใจ

นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับพัชรีย์ ผลโยธิน (2551: 1-41) ที่กล่าวว่า

การเรียนรู้ภาษาของเด็กเริ่มต้นพัฒนาตั้งแต่วินาทีแรกที่เกิด และมีกระบวนการต่อเนื่องทำให้เด็กขยายและปรับความรู้ในการใช้ภาษาของตนโดยมีผู้ใหญ่คอยช่วยเหลือและจะงอกงามขึ้นเมื่อเด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ต่างๆ ประสบการณ์ทางภาษาแรกเริ่มจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้หนังสือ เด็กจะใช้ภาษาในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งเรียกว่า ภาษาสังคม และต่อมาเด็กจะใช้ภาษาที่พูดกับตนเอง เพื่อสื่อให้เห็นถึงการปฏิบัติของตัวเด็กเองในการแก้ปัญหาที่เด็กต้องเผชิญ ใช้ภาษาเล่าเหตุการณ์ให้เชื่อมโยงต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ใช้ภาษาเล่าเรื่องราวจากภาพ เด็กจะเล่าได้หลายแบบ บางคนจินตนาการเป็นเรื่องราว บางคนบรรยายตามที่เห็น บางคนไม่เล่าตามภาพที่ปรากฏแต่จะเล่าเกี่ยวกับเรื่องของตนแทน ซึ่งล้วนเป็นขั้นตอนการพัฒนาทางภาษาของเด็กวัย 4 - 6 ขวบทั้งสิ้น เด็กในวัยนี้จะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่ว่าจะเป็นการเล่าหรือการสนทนา แต่การที่เด็กบางคนสามารถเล่าโดยมีจินตนาการ สื่อสารบรรยายจากภาพได้เป็นเรื่องราวสมเหตุสมผล จะมีความคิดทางด้านนามธรรม มีเหตุผล แม้จะเป็นความเข้าใจที่ไม่แจ่มชัดนักก็ตาม การเข้าใจและสื่อออกมาเป็นภาษาได้เป็นเรื่องราวแสดงถึงเด็กมีพัฒนาการทางภาษาสูงกว่าเด็กวัยเดียวกัน

เด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมภาษาพูด โดยฝึกให้เด็กรู้จักใช้คำ ใช้ประโยค และเล่าเรื่องราว สื่อสารให้คนอื่นเข้าใจโดยเล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และประสบการณ์ให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยการใช้ภาษา ให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเห็น แสดงออกโดยการเล่าเรื่องตามจินตนาการตามความคิด หากเด็กได้รับการจัดกิจกรรมที่เป็นกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว เด็กจะมีพัฒนาการทางการพูดและพูดได้อย่างรวดเร็ว เพราะเด็กช่วงวัย 4 - 5 ปี เป็นช่วงวัยที่เด็กมีความสนใจด้านการเรียนรู้ คำศัพท์ สามารถใช้ภาษานำมาสร้างประโยคในการพูดได้หลายรูปแบบ และสอดคล้องกับบงเยาว์ คลินิกคลาย (2543: 14) ที่กล่าวว่า การพูด

เป็นการสื่อสารสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น สื่อความหมายให้ผู้อื่นฟัง รู้ หรือเข้าใจความรู้สึกนึกคิดหรือความต้องการของตน และสำหรับเด็กปฐมวัยการพูดเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด หรือความต้องการของตนเองให้

ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งกิจกรรมการส่งเสริมทักษะทางภาษา ด้านการพูดนั้น มีหลากหลายกิจกรรม เช่น การเล่านิทาน การสนทนาอธิบาย เป็นต้น

นิทานนับได้ว่าเป็นสื่อที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาภาษาของเด็กปฐมวัย นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กปฐมวัยมาก เพราะนิทานช่วยเพิ่มประสบการณ์แก่เด็กและเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดจินตนาการ ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้ทราบความรู้สึกนึกคิดของเด็กจากการสนทนาและฟังนิทาน ช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกล้ายอมรับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน รวมทั้งทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน มีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิดกับผู้เล่า ดังที่กณิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร (2553) ได้ศึกษาพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทาน ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองระดับความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีทั้งสามด้านได้แก่ ด้านการพูด คำศัพท์ การพูดประโยค และการพูดเรื่องราว นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาในการแสดงความรู้สึกด้วยการพูดและการเล่าประสบการณ์ การแสดงความคิดเห็น การพูดและสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ประกอบกับผู้วิจัยรับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 และจากการสังเกต เพื่อประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย ปรากฏว่า เด็กส่วนมากไม่สามารถพูดเล่าเรื่อง พูดแสดงความคิดเห็น เด็กมีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูดช้า จากเหตุผลดังกล่าว เด็กควรได้รับการพัฒนาทางด้านการพูดให้ดีขึ้นอย่างเหมาะสมตามวัย โดยใช้การเล่านิทานประกอบการอธิบายให้เด็กได้มีโอกาสร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย เป็นกิจกรรมที่ครูใช้นิทานเป็นสื่อให้เด็กพูดแสดงความคิดเห็นถึงสาระสำคัญในนิทานเนื่องจากนิทานให้ความสนุกสนานตอบสนองความต้องการ

ของเด็กไม่ว่าจะเป็นความอยากรู้อยากเห็น การส่งเสริมความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ของเด็ก

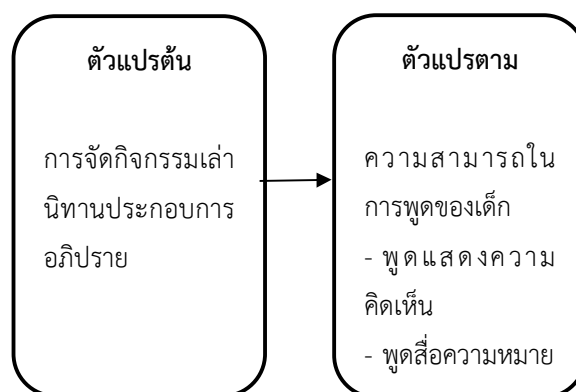
และการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ครูปฐมวัยได้แนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูด นิทาน และการอธิบาย พบว่าความสามารถในการพูดเป็นความสามารถพื้นฐาน ที่เริ่มต้นพัฒนาและส่งเสริมได้ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลและประมวลความคิดเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีตัวแปรอิสระคือ การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย และตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูด
2. ความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 3 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี ที่ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มโดยจับฉลากมา 1 ห้องเรียน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการดำเนินการทดลอง คือ แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายจำนวน 24 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละ 30 นาที และแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.67

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยพฤติกรรมดังนี้ (1) ด้านพูดแสดงความคิดเห็น ได้แก่ พูดแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง พูดบรรยายเหตุการณ์ตามความคิดของตนเอง พูดข้อคิดที่ได้จากการฟัง และพูดแสดงความต้องการของตนเอง และ (2) ด้านพูดสื่อความหมาย ได้แก่ พูดเล่าเรื่องราวเป็นประโยค พูดเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ พูดตอบคำถามให้ผู้อื่นเข้าใจ และพูดชักถามเรื่องที่ฟัง แบบสังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อระหว่าง 0.60-1.00 ถือว่ามีความเหมาะสม

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ก่อนการทดลองผู้วิจัยได้ทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลในช่วงเด็กปฏิบัติกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นเวลา 1 สัปดาห์

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองโดยจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย จำนวน 24 แผน ในเวลา 8 สัปดาห์ วันละ 30 นาที จัดในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ช่วงเวลา 9.30-10.00 น.

3.3 หลังการทดลองผู้วิจัยทำการวัดความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการเดียวกันกับก่อนการทดลอง เป็นเวลา 1 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองแบบแผนการวิจัยโดยวัดกลุ่มเดียว

ก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. สังเกตความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองเป็นเวลา 1 สัปดาห์ จำนวน 5 วัน วันละ 30 นาที โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยร่วมทำการสังเกตเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลทุกพฤติกรรมตามแบบสังเกตในช่วงเด็กปฏิบัติกิจกรรมเสริมประสบการณ์ บันทึกคะแนนลงในแบบสังเกตความสามารถในการพูดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และสรุปการสังเกตร่วมกันเพื่อพิจารณาความสอดคล้องทุกครั้งที่ทำการสังเกต

2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี 30 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง ในช่วงเวลา 9.30-10.00 น. และระหว่างทดลองผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยสังเกตพฤติกรรมความสามารถของเด็กปฐมวัยในสัปดาห์ที่ 2 สัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 6

3. เมื่อครบกำหนดเวลาทำการทดลองผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ทำการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลองและระหว่างการทดลองด้วยวิธีการเดียวกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ เปรียบเทียบความสามารถในการพูดก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน (dependent sample) และ วัด การ เปรี่ ย น แปร ล ง ความสามารถในการพูดของเด็ก โดยใช้สูตรสำหรับวัดการเปลี่ยนแปลง

อัตราคะแนนการเปลี่ยนแปลง

$$= \frac{(t2-t1) + (t3-t2) + (t4-t3) + (t5-t4)}{4}$$

4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนจากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย เป็นการเก็บคะแนนรายบุคคล ห่างกัน 2 สัปดาห์ โดยการวิเคราะห์คะแนนจากการสังเกต 5 ครั้ง ครั้งที่ 1 คะแนนก่อนทดลอง ครั้งที่ 2 คะแนนเมื่อเสร็จการสอนสัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 3 คะแนนเมื่อเสร็จการสอนสัปดาห์ที่ 4 ครั้งที่ 4 คะแนนเมื่อเสร็จการสอนสัปดาห์ที่ 6 และครั้งที่ 5 คะแนนหลังการทดลอง พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละครั้ง เท่ากับ 7.95, 14.20, 13.65, 14.15 และ 14.60 ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ ผลการวัดการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ 1.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการวัดการเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.35

2. คะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.76 และคะแนนความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย และเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อน และหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปราย สรุปการวิจัยได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดในทางที่สูงขึ้น
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายมีความสามารถในการพูดหลังการ

ทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายและเปรียบเทียบความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย มีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดในทางที่สูงขึ้นและหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายได้ดังต่อไปนี้

2.1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายมีความสามารถในการพูดระหว่างการทดลองสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายมีผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เป็นเพราะ นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กปฐมวัยมาก นิทานช่วยเพิ่มประสบการณ์แก่เด็ก และเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดจินตนาการ ช่วยให้ผู้ใหญ่ได้ทราบความรู้สึกนึกคิดของเด็กจากการสนทนา และฟังนิทาน ซึ่งสอดคล้องกับกุหลาบ ดันติผลาชีวะ (2541: 10) ที่กล่าวว่า นิทานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญาและด้านจริยธรรม นิทานเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดที่ไม่ชอบนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก ผู้วิจัยได้นำนิทานมาเป็นสื่อประกอบในขณะเล่านิทาน และให้เด็กอธิบายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้ฟังจากนิทาน ดังนั้น การเล่านิทานประกอบการอธิบายจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็น และพูดสื่อความหมายจากเรื่องที่ฟัง ช่วย

กระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมการพูด และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร (2553) ที่ได้ศึกษาพัฒนาการทางการพูดของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทาน ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลองระดับความสามารถทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดงประกอบการเล่านิทานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีทั้งสามด้านได้แก่ ด้านการพูดคำศัพท์ การพูดประโยค และการพูดเรื่องราว

นอกจากนี้ วิธีการและขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็น และพูดสื่อความหมายเรื่องราวในนิทานได้ดีขึ้น เพราะผู้วิจัยได้นำหลักการและแนวคิดที่ได้ศึกษามาบูรณาการวางแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เริ่มจากการเตรียมนิทานเลือกนิทานที่เหมาะสมกับเด็ก การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย และการวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากนิทานไปสู่การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมซึ่งมีการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม และขั้นสรุป ซึ่งในขั้นดำเนินกิจกรรมเป็นการใช้หนังสือนิทานเป็นสื่อประกอบการอธิบายของเด็ก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ขั้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบายในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง โดยเลือกหนังสือภาพนิทานที่ผ่านการคัดเลือกและพิมพ์เผยแพร่เป็นนิทานที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย โครงเรื่องน่าสนใจ การดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหลากหลายของตัวละคร เปรียบเทียบลักษณะนิสัย ข้อคิดที่ได้จากนิทาน มีจำนวนทั้งหมด 24 เรื่อง เช่น เพื่อนรักในป่าใหญ่ ผู้วิจัยใช้วิธีการเล่าให้เด็กฟังตั้งแต่ต้นจนจบใช้น้ำเสียงที่มีความชัดเจน ชวนฟังสอดคล้องกับบทบาทของตัวละคร และใช้คำถามให้เด็กมีส่วนร่วมในการพูดแสดงความคิดเห็นทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย แบบคู่คิด และแบบเวียนรอบวง ทั้งนี้ในช่วงสัปดาห์แรก เด็กแสดงพฤติกรรมการพูด และแสดงความคิดเห็นน้อย ผู้วิจัยต้องให้กำลังใจด้วยการเสริมแรง

ชมเชย ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 5 เป็นต้นไป เด็กสามารถพูดแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับกลุ่มเพื่อนได้มากขึ้น เช่น เมื่อครูเล่านิทานเรื่องมาสต์แมนกับยายเข้า เด็กแสดงความคิดเห็น เช่น “ยายเข้ารอดตายเพราะใช้เชือกพิเศษช่วย” เด็กให้ความสนใจและอยากพูดแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเนื้อเรื่องและตัวละครในนิทาน ครูได้กระตุ้นชี้แนะ และใช้คำถามนำ ซึ่งสอดคล้องกับผุสดี ภูอินทร์ (2536) เสนอแนะการส่งเสริมการพูดของเด็กปฐมวัย โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาและตั้งคำถามให้เด็กแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ

การจัดกิจกรรมในขั้นนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า เด็กสามารถพูดแสดงความคิดเห็นและเชื่อมโยงความรู้ ข้อคิดที่ได้จากการฟังนิทาน เด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการเล่นร่วมกับเพื่อน เช่น เล่นกับเพื่อนดีๆ แบ่งปันเพื่อน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย ทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการพูดดีขึ้นตามลำดับ

2.2 เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย หลังการทดลองมีความสามารถในการพูดสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

การเล่านิทานในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวางแผนการเล่านิทานและการจัดกิจกรรมล่วงหน้า ก่อนเล่านิทานผู้วิจัยได้อ่านนิทานเรื่องนั้นๆ จนขึ้นใจ นำเด็กเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนาเกี่ยวกับหน้าปก ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งและผู้วาดภาพประกอบ ครูเป็นผู้เล่านิทานให้เด็กฟังเมื่อเล่านิทานจบ ใช้คำถามถามให้เด็กตอบ แสดงความคิดเห็น เด็กได้แสดงพฤติกรรมการพูดจากนิทานที่ได้ฟัง ถามเกี่ยวกับตัวละครในเรื่อง ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน ซึ่งคำถามที่ใช้จะมีคำถามว่า เพราะอะไร ทำไม อย่างไร และให้เด็กทำกิจกรรมอธิบายกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากนิทานที่ฟัง โดยให้เด็กคิดคู่ และเวียนรอบวง จากการเล่านิทานให้เด็กฟังผู้วิจัยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก ยึดแผนการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำไพ สวัสดิ์ราช (2553) ที่ได้ทำการศึกษาผลการจัด

กิจกรรมเล่านิทานประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพที่มีต่อความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพมีความสามารถในการพูดเล่าเรื่องอยู่ทุกระดับคุณภาพ 3 อยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อวิเคราะห์คะแนนหลังการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเล่าเรื่องหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทนา ชูชื่น (2553) ที่ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ชั้นปฐมวัย โรงเรียนนารินทร์เนอสเซอรี่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือมีความสามารถด้านการพูดสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับพิสุทธิณี ขานนท์ (2556) ที่กล่าวว่า การพูดมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาที่ใช้ในการพูด การติดต่อสื่อสาร การคิดจินตนาการถ่ายทอดความรู้ออกมาเป็นคำพูดซึ่งเป็นพื้นฐานทางภาษาของเด็กปฐมวัย และการเล่านิทานประกอบการอธิบายเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการพูดในทางที่สูงขึ้น และทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการพูด แสดงความคิดเห็น และพูดสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอธิบาย ควรคำนึงระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ต้องมีความเหมาะสมกับวัยและความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม

1.2 การนำนิทานมาใช้ในการจัดกิจกรรม ควรเป็นนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยและเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมที่เด็กปฏิบัติ

1.3 การใช้คำถามในขั้นตอนการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน นอกจากจะมุ่งให้เด็กแสดงพฤติกรรมการพูดแล้ว ครูควรวางแผนและเตรียมคำถามสำหรับเด็กไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น กระตุ้นเด็กที่ไม่แสดงพฤติกรรมการพูด

1.4 ครูต้องฝึกเล่านิทานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสอดแทรกคำที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้เข้ากับเนื้อหานิทาน

1.5 ครูต้องจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นที่กันเองไม่เครียด ให้เด็กได้มีส่วนร่วมทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ได้แสดงออกทุกคน พร้อมทั้งให้คำชมเชย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานกับการจัดกิจกรรมในรูปแบบอื่นที่มีผลต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในด้านการคิดของเด็กปฐมวัย

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลของการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อตัวแปรอื่น เช่น พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**

พุทธศักราช 2546. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา
ลาดพร้าว.

กณิการ์ พงศ์พันธุ์สถาพร (2553). **พัฒนาการทางการพูด
ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการแสดง
ประกอบการเล่านิทาน.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541). **การเล่านิทาน.** วารสาร
การศึกษาปฐมวัย, 2 (18), 10-19. มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.

จันทนา ชูชื่น (2553). **ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
ประกอบหุ่นมือที่มีต่อความสามารถด้านการพูดของ**

เด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

นงเยาว์ คลินิกคล้าย (2543). **ความสามารถด้านการฟังและ
การพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ.** ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตรนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตร.

ผุสดี ภูอินทร์ (2536). **การพัฒนาทักษะและประสบการณ์
ทางภาษา ในเอกสารการสอนชุดวิชาทักษะและ
ประสบการณ์พื้นฐานสำหรับเด็กประถมศึกษา.**
น น ท บุรี. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พัชรี ผลโยธิน (2551). **การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็ก
ปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมหน่วยที่ 8
ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์
สำหรับเด็กปฐมวัย.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.

อำไพ สวัสดิธราช. (2553). **ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทาน
ประกอบการสร้างเรื่องด้วยภาพ ที่มีต่อ
ความสามารถในการพูดเล่าเรื่องของเด็กปฐมวัย.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.

ความพึงพอใจในการรับชมดิจิตอลทีวีต่อการเปลี่ยนผ่านการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก
อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด¹

THE SATISFACTION OF WATCHING DIGITAL TV TOWARD ANALOG TELEVISION SYSTEM
TERMINATION AT PHO CHAI DISTRICT ROI-ET PROVINCE

สุธัญญา กฤตาคม², เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตรการ³

SUTANYA KRITTAKOM, CHETTHAPHAT SIRIWATTANATRAKARN

ประวิทย์ พิมพิศาล⁴

PRAWIT PIMPISAN

จริยา ดีชาติ⁵

JARIYA DEECHART

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิตอลทีวีในพื้นที่เริ่มต้นของการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด โดยใช้ประชากรที่บ้านมีเครื่องรับโทรทัศน์ใน อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 57,240 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,862 คน เพศชายจำนวน 1,415 คน เพศหญิง จำนวน 1,447 คน คิดเป็น 5% ของจำนวนประชากรในพื้นที่ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับชมดิจิตอลทีวี ดังนี้ พึงพอใจมาก จำนวน 1,713 คน คิดเป็นร้อยละ 59.85 รองลงมา คือ พึงพอใจ จำนวน 838 คน คิดเป็นร้อยละ 29.28 และพึงพอใจน้อย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตามลำดับ 2) ประชาชนอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการได้รับการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ ดังนี้ พึงพอใจมาก จำนวน 1,386 คน คิดเป็นร้อยละ 48.43 รองลงมา คือ พึงพอใจ จำนวน 707 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 และไม่พึงพอใจมาก จำนวน 393 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 ตามลำดับ 3) ประชาชนอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม ดังนี้ พึงพอใจ จำนวน 1,426 คน คิดเป็น

¹ บทความวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

^{2,3} อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

EMAIL : SUTANYA@RERU.COM, CHETTHAPHAT@RERU.AC.TH

⁴ อาจารย์ประจำสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Email : PRAWIT.CO@GMAIL.COM

⁵ นักศึกษาสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Email : ZOMMEE1995@GMAIL.COM

ร้อยละ 49.83 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 705 คน คิดเป็นร้อยละ 24.63 และไม่พึงพอใจมาก จำนวน 416 คน คิดเป็นร้อยละ 14.54 ตามลำดับ 4) ประชาชนอำเภอยะรังจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่ ดังนี้ พึงพอใจมาก จำนวน 1,286 คน คิดเป็นร้อยละ 44.93 รองลงมา คือ พึงพอใจ จำนวน 1,107 คน คิดเป็นร้อยละ 38.68 และพึงพอใจน้อย จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 11.88 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ดิจิตอลทีวี, โทรทัศน์ระบบแอนะล็อก

ABSTRACT

The purposes of this research were to study people's gratification to watch digital television at Pho Chai district, Roi-Et province. This area was selected to terminate analog television on the first group of Roi-Et province. The quantitative data from people who have television at home were analyzed by using 5% of research sample (2862, people) from total population at Pho Chai district (58,316 people) and the research sample consisted of 1,415 males and 1,447 females. The research method was simple random sampling using statistical program to evaluate and analyze the frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results presented with gratification level show that 1) 1,713 people (59.85%) of Very gratified, 838 people (29.28%) of Gratified, and 220 people (7.69%) of Partly gratified are presented as gratification to watching digital TV respectively 2) 1,386 people (48.43%) of Very gratified, 707 people (24.70%) of Gratified, and 393 people (13.73%) of Partly gratified are presented as gratification to set-top-box installation service respectively 3) 1,426 people (49.83%) of Very gratified, 705 people (24.63%) of Gratified, and 416 people (14.54%) of Partly gratified are presented as gratification to clear television picture screen and more quality sound respectively and 4) 1,286 people (44.93%) of Very gratified, 1,107 people (38.68%) of Gratified, and 340 people (11.88%) of Partly gratified are presented as gratification to receive all signal coverage respectively.

Keywords: Digital TV, Analog TV System

บทนำ

เนื่องจากแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (พ.ศ.2555-2559) กำหนดให้มียุทธศาสตร์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ประกอบกับยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ที่มุ่งเปลี่ยนการรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ไปสู่การรับส่งสัญญาณในระบบดิจิทัล โดยประชาชนสามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) มีมติเห็นชอบแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) กองทัพบก (ททบ.5) กรมประชาสัมพันธ์ (ช่อง 11 NBT) และบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) (ช่อง 9 Modernine TV) ตามที่ทั้ง 4 ช่องเสนอ โดยสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสได้ส่งแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกมา 6 ระยะ ซึ่งในระยะที่ 1 จะทำการยุติให้บริการโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก จำนวน 2 สถานี คือที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งจะได้ยุติในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นลำดับถัดไป

จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพื้นที่แรกๆ อีกพื้นที่หนึ่งของประเทศที่จะมีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก ในวันที่ 31 มกราคม 2559 ต่อจากอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2558 และการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก โดยอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ห่างจากจังหวัด ร้อยเอ็ด 53 กิโลเมตร รวมถึงการห่างจากเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวี ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ทั้งหมด 424 ตร.กม. ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ประมง อุตสาหกรรมขนาดเล็ก การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ระบบดิจิทัลย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรทัศน์ กิจการกระจายเสียง และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงได้เล็งเห็นความสำคัญจึงร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลความพึงพอใจการรับชมดิจิทัลทีวีต่อการเปลี่ยนผ่านการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชน ในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อสร้างความเข้าใจต่อประชาชนอันจะนำไปสู่ระบบดิจิทัลทีวีไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกและการศึกษาในครั้งนี้จะนำไปใช้ในการวางแผนการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (Analog Switch Off : ASO) ในจังหวัดอื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในพื้นที่เริ่มต้นของการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Vroom (1964 : 27) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเป็นผลจากบุคคลนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเข้าไปรับรู้แล้วเกิดความพอใจ โดยความหมายของความพึงพอใจสามารถทดแทนความหมายของทัศนคติได้ บางทีเรียกว่าทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากมีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญคือ V มาจากคำว่า Valence หมายถึง ความพึงพอใจ I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อเครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ และ E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัว บุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง

Campbell (1976 : 117) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จที่แต่ละคนเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นต่อสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็นหรือคาดหวังไว้ผลที่ได้จะเป็นความพึงพอใจหรือไม่จะเป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคล

Hinshaw and Atwood (1982 : 170-171) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการที่ได้รับจากผู้ให้บริการและจัดเป็นเกณฑ์ประเมินด้านผลลัพธ์ด้วยและเป็นระดับของความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของผู้รับบริการในอุดมคติกับการรับรู้ของผู้รับบริการที่ได้รับตามความเป็นจริง

สำหรับนักวิจัยทางพฤติกรรมได้ให้ความหมายของคำว่าความพึงพอใจในการเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของคนที่เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้รับบริการเข้าไปใช้บริการในสถานที่ให้บริการนั้นๆ และประสบการณ์นั้น ได้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกัน

ดิเรก ฤกษ์สาหร่าย (2527 : 65) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปในความพอใจในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ทัศนคติในทางบวกของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างจะเกี่ยวข้องกันนั้น สามารถลดความตึงเครียดให้ต่ำลง เพราะความตึงเครียดเป็นบ่อเกิดของความไม่พึงพอใจ ความตึงเครียดนี้มีผลเกี่ยว

เนื่องมาจากความต้องการของมนุษย์ ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งในด้านร่างกาย ความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางสังคม และความเป็นอิสระ ความตึงเครียดต่าง ๆ ก็จะลดลง คนก็จะบังเกิดความพึงพอใจมากขึ้น

สมวงศ์ พงศ์สถาพร (2547 : 59) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึงการประเมินสินค้าบริการนั้นๆ ว่าตอบสนองความต้องการของตนได้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ถ้าได้ตามที่คาดหวังลูกค้าจะมีความพึงพอใจ ถ้าไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ในตอนแรกลูกค้าจะไม่พอใจ (Dissatisfaction)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นระดับความรู้สึกที่ได้บริการหรือความสามารถให้บริการนั้นได้มาจากความรู้สึกของผู้รับบริการซึ่งประกอบด้วย 1) ความพึงพอใจของความสะดวกที่รับจากการบริการ 2) ความพึงพอใจต่อการประสานงานผู้บริการ 3) ความพึงพอใจต่อการต้อนรับและการเอาใจใส่ของผู้ให้บริการ 4) ความพึงพอใจกับข้อมูล

ข่าวสารที่ได้รับ 5) ความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ และ 6) ความพึงพอใจต่อการใช้บริการต่อการใช้จ่ายในการบริการ

จากความหมายของความพึงพอใจตามที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางด้านบวกและด้านลบของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อนั้นสามารถ ตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ ความสำคัญของความพึงพอใจต่อการบริการ ความพึงพอใจในการบริการของผู้รับบริการเป็นเป้าหมายสำคัญที่ผู้ให้บริการทั้งหลายต่างคิดค้น หากกลยุทธ์ทางการจัดการและกลยุทธ์ทางการตลาดมากมายมาประยุกต์ใช้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทำให้ผู้รับบริการเกิดความประทับใจในการบริการและกลับมาใช้บริการซ้ำอีก ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ (อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ, 2548 : 172)

1) ความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้ให้บริการ กล่าวคือ ในการจัดให้เกิดการบริการแก่ผู้มารับบริการนั้น สิ่ง que ผู้ให้บริการควรจะต้องคำนึงถึงและยึดถือสิ่งต่อไปนี้คือ

(1) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการรูปแบบการบริการที่ดีจะต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการได้ โดยผู้ให้บริการจะต้องทำการสำรวจหรือศึกษาความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการเป้าหมายเสียก่อน จากนั้นจึงสามารถกำหนดรูปแบบการบริการที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการบริการที่น่าประทับใจแก่ผู้มารับบริการได้

(2) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพของการบริการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนส่งผลต่อการกลับมาใช้บริการซ้ำของผู้รับบริการ โดยทั่วไปองค์การธุรกิจบริการจะทำการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลายๆ ด้าน เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ความน่าเชื่อถือของกิจการบริการ ความเต็มใจในการให้บริการ ความรู้และความสามารถในการให้บริการ และบุคลิกลักษณะของผู้ให้บริการ เป็นต้น

(3) ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นตัวชี้คุณภาพและความสำเร็จของงานบริการ เนื่องจากการบริการจะดี

เพียงได้นั้นขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการซึ่งการปฏิบัติงานจะมีคุณภาพนั้น ผู้ให้บริการจะต้องมีความพึงพอใจในงานของตน จึงจะทุ่มเทในการทำงาน และเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

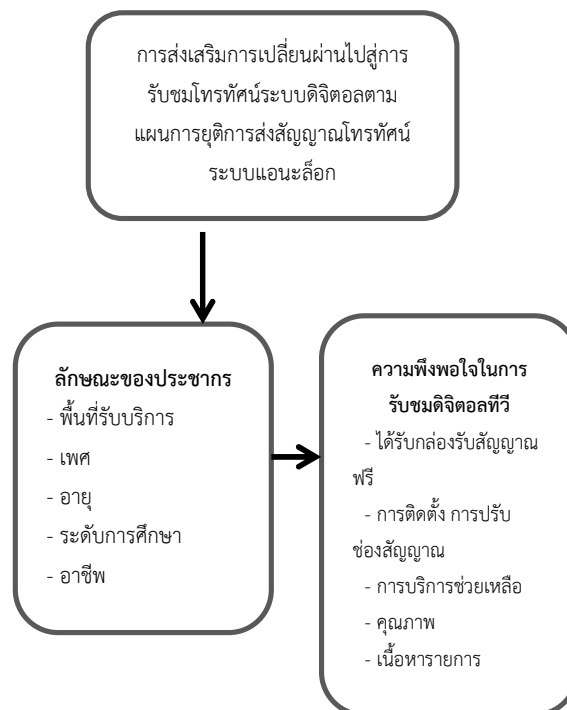
2) ผู้รับบริการ กล่าวคือ สิ่งที่ผู้รับบริการมุ่งหวังต้องการจะได้จากการมารับบริการนั้น ก็คือความสะดวกสบาย ความรวดเร็วและคุณภาพการบริการที่ดี ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นตัวหลักต้นคุณภาพของการบริการของผู้ให้บริการ ซึ่งจะส่งผลต่อผู้รับบริการดังนี้

(1) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวหลักต้นคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้รับบริการเอง ซึ่งมุ่งหวังที่จะได้รับการบริการที่ดีจากการที่ได้ไปใช้บริการยังที่ต่างๆ ความพึงพอใจของผู้รับบริการนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ให้บริการจะต้องตระหนักถึงและจัดให้ได้อย่างเพียงพอทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อที่จะนำเสนอสิ่งที่ดีกว่าแก่ผู้รับบริการ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ

(2) ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการช่วยพัฒนาคุณภาพของงานบริการและอาชีพบริการ เนื่องจากผู้ให้บริการที่มีความพึงพอใจในการทำงานจะทำงานด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทสร้างสรรค์และส่งเสริมมาตรฐานในการให้บริการ ส่งผลให้คุณภาพในการบริการสูงขึ้นและงานบริการกลายเป็นงานที่แพร่หลายมากขึ้น มีบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถเข้าสู่วงการธุรกิจบริการมากขึ้น เกิดการขยายตัวของธุรกิจบริการ ส่งผลต่อลักษณะการบริการ ทำให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพสูงยิ่งขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจโดยตัวแปรอิสระคือ อายุ เพศ อาชีพ การศึกษา ตัวแปรตามคือ ความพึงพอใจต่อการรับชมดิจิทัลทีวี สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่บ้านมีเครื่องรับโทรทัศน์ในอำเภออำเภอฟัวชัย จังหวัดร้อยเอ็ดทางสำนักงาน กสทช.ได้กำหนดจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทั้งจังหวัดคือ 65,000 คน หรือ 5% ของ 1,324,126 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สูตร Taro Yamane (Yamane, 1967) ในการคำนวณประชากรในอำเภอฟัวชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 58,316 คน และได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,862 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมาก
- ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจ
- ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- ระดับ 2 หมายถึง ไม่พึงพอใจ
- ระดับ 1 หมายถึง ไม่พึงพอใจมาก

โดยทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือนมกราคม 2559 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง คือ เลือกประชากรทั้งหมดใน 9 ตำบล และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ในแต่ละหมู่บ้านของแต่ละตำบล จากนั้นทำการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2,862 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 1,447 คน คิดเป็นร้อยละ 50.56 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 1,105 คน คิดเป็นร้อยละ 38.61 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 1,345 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม จำนวน 1,001 คน คิดเป็นร้อยละ 34.98

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชม ดิจิทัลทีวี

พบว่า 1) ประชาชนอำเภอฟุ่ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวี ดังนี้ พึงพอใจมาก จำนวน 1,713 คน คิดเป็นร้อยละ 59.85 รองลงมา คือ พึงพอใจ จำนวน 838 คน คิดเป็นร้อยละ 29.28 และไม่พึงพอใจ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 ตามลำดับ

2) ประชาชนอำเภอฟุ่ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการได้รับการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ ดังนี้ พึงพอใจมาก จำนวน 1,386 คน คิดเป็นร้อยละ 48.43 รองลงมา คือ พึงพอใจ จำนวน 707 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 และไม่พึงพอใจมาก จำนวน 393 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 ตามลำดับ

3) ประชาชนอำเภอฟุ่ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมี ปัญหาการติดตั้งและการรับชม ดังนี้ พึงพอใจ จำนวน 1,282 คน คิดเป็นร้อยละ 44.79 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก

จำนวน 750 คน คิดเป็นร้อยละ 26.21 และไม่พึงพอใจมาก จำนวน 432 คน คิดเป็นร้อยละ 15.09 ตามลำดับ

4) ประชาชนอำเภอฟุ่ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่า ระบบเดิม ดังนี้ พึงพอใจ จำนวน 1,426 คน คิดเป็นร้อยละ 49.83 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 705 คน คิดเป็นร้อยละ 24.63 และไม่พึงพอใจมาก จำนวน 416 คน คิดเป็นร้อยละ 14.54 ตามลำดับ

5) ประชาชนอำเภอฟุ่ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่ ดังนี้ พึงพอใจ มาก จำนวน 1,286 คน คิดเป็นร้อยละ 44.93 รองลงมา คือ พึงพอใจ จำนวน 1,107 คน คิดเป็นร้อยละ 38.68 และไม่พึงพอใจ จำนวน 340 คน คิดเป็นร้อยละ 11.88 ตามลำดับ

6) ประชาชนอำเภอฟุ่ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการ ดังนี้ พึงพอใจ จำนวน 1,348 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,173 คน คิดเป็นร้อยละ 40.99 และไม่พึงพอใจ จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 7.37 ตามลำดับ

7) ประชาชนอำเภอฟุ่ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในเนื้อหารายการทีวีมีความหลากหลาย ดังนี้ พึงพอใจมาก จำนวน 1,471 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมา คือ พึงพอใจ จำนวน 835 คน คิดเป็นร้อยละ 29.18 และไม่พึงพอใจมาก จำนวน 382 คน คิดเป็นร้อยละ 13.34 ตามลำดับ

สรุปผล

อำเภอฟุ่ชัย ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวีในระดับมากที่สุด จำนวน 1,713 คน คิดเป็นร้อยละ 59.85 ประชาชนมีความพึงพอใจในการได้รับ บริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณในระดับ พึงพอใจ มาก จำนวน 1,386 คน คิดเป็นร้อยละ 48.43 ประชาชนมีความพึงพอใจในการได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหา การติดตั้ง/รับชมในระดับ พึงพอใจ จำนวน 1,282 คน คิดเป็นร้อยละ 44.79 ประชาชนมีความพึงพอใจที่ภาพมี

ความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม ในระดับ ฟังพอใจ จำนวน 1,426 คน คิดเป็นร้อยละ 49.83 ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่ ในระดับ ฟังพอใจมาก จำนวน 1,286 คน คิดเป็นร้อยละ 44.93 ประชาชนมีความพึงพอใจการรับชมรายการทีวีได้ ทุกช่องทุกรายการในระดับ ฟังพอใจ จำนวน 1,348 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 และประชาชนมีความพึงพอใจในเนื้อหา รายการทีวีที่มีความหลากหลายในระดับ ฟังพอใจมาก จำนวน 1,471 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40

อภิปรายผล

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิตอลทีวีฟรี และประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการได้รับการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ที่ระดับ ฟังพอใจมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ จาก กสทช. ได้มีการจัดขั้นตอนการให้บริการแก่ประชาชน อย่างมีระบบผลการวิจัยของประชาชนจึงมีความพึงพอใจมาก เกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิตอลทีวีฟรี และการ การได้รับการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ ซึ่ง สอดคล้องกับ Hinshaw and Atwood (1982 : 170-171) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการที่ได้รับจากผู้ให้บริการและจัดเป็นเกณฑ์ประเมินด้านผลลัพธ์ ด้วยและเป็นระดับของความสอดคล้องระหว่างความคาดหวัง ของผู้รับบริการในอุดมคติกับการรับรู้ของผู้มารับบริการที่ได้รับตามความเป็นจริง

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม และประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับภาพมี ความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่ระดับ ฟังพอใจ ที่ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะสำนักงาน กสทช. มีเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่คอยให้บริการความช่วยเหลือและบริการ เมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส วาจาสุภาพ เป็นกันเอง ซึ่งสอดคล้องกับอน

สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ(2548 : 172) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพของการบริการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนส่งผลต่อการกลับมาใช้บริการซ้ำของผู้รับบริการ โดยทั่วไปองค์การธุรกิจบริการจะทำการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลายๆ ด้าน เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ความน่าเชื่อถือของกิจการบริการ ความเต็มใจในการให้บริการ ความรู้และความสามารถในการให้บริการ และบุคลิกลักษณะของผู้ให้บริการ เป็นต้น

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับสามารถรับสัญญาณได้ดีทุกพื้นที่ พบว่าประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่ระดับ ฟังพอใจมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะทาง กสทช. ได้มีการพัฒนาคุณภาพของการส่งสัญญาณและทำการจัดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณให้มีความครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับอน สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ(2548 : 172) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวหลักด้านคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้รับบริการเอง ซึ่งมุ่งหวังที่จะได้รับการบริการที่ดีจากการที่ได้ไปใช้บริการยังที่ต่างๆ ความพึงพอใจของผู้รับบริการนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ให้บริการจะต้องตระหนักถึงและจัดให้มีอย่างเพียงพอทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อที่จะนำเสนอสิ่งที่ดีกว่าแก่ผู้รับบริการ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับสามารถรับชมรายการทีวีได้ทุกช่อง ทุกรายการ จอไม่ดำ พบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่ระดับ ฟังพอใจ ที่ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดร้อยเอ็ดยังใช้ทีวีรุ่นเก่าที่สามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์กล่องรับสัญญาณในการรับชมช่องต่างๆของดิจิตอลทีวีได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ ดิเรก ฤกษ์สาหร่าย (2527 : 65) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึงทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงไปในความพอใจในการปฏิบัติต่อสิ่งนั้น ทัศนคติในทางบวกของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างจะเกี่ยวข้องกันนั้นสามารถลดความตึงเครียดให้ต่ำลง

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับ
เนื้อหารายการทีวีที่มีความหลากหลาย พบว่าประชาชนมี
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่ระดับ พึงพอใจมาก ที่ผลการวิจัย
เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะรูปแบบการจัดเนื้อหารายการทีวีมี
ความหลากหลาย มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทุกเพศ
ทุกวัยเป็นผลทำให้ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีค่าเฉลี่ย
ความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์
(2538 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นระดับ
ความรู้สึกที่ได้บริการหรือความสามารถให้บริการนั้นได้มา
จากความรู้สึกของผู้รับบริการซึ่งประกอบด้วย 1) ความพึง
พอใจของความสะดวกที่ได้รับจากการบริการ 2) ความพึง
พอใจต่อการประสานงานผู้บริการ 3) ความพึงพอใจต่อการ
ต้อนรับและการเอาใจใส่ของผู้ให้บริการ 4) ความพึงพอใจ
กับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ 5) ความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ
และ 6) ความพึงพอใจต่อการให้บริการต่อการใช้จ่ายในการ
บริการ

อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ. (2548).

จิตวิทยาการบริการ. กรุงเทพมหานคร :บริษัท
เพรส แอนด์ดีไซน์จำกัด.

Hinshaw, A.S. and Atwood J.R.. 1982. **A patient
satisfaction instrument : Precisiontry
Replication.** Nursing Research. pp.170-
171.

Vroom,W.H.. 1964. **Working and Motivation.** New
York : John Wiley

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการสำหรับประชาชนที่มี
ปัญหาเกี่ยวกับการติดตั้งหรือการรับชมดิจิทัลทีวี
- 2) ควรมีรายการที่หลากหลายให้มีความเหมาะสม
ต่อสภาพของพื้นที่ เช่น รายการส่งเสริมอาชีพ รายการ
เกษตรกรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ดิเรก ฤกษ์ห่วย. (2527). **การพัฒนา : เน้นการพัฒนา
สังคมและแนวความคิดความจำเป็นพื้นฐาน.**
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). **การบริหารการตลาดยุคใหม่.**
กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร. หน้า 18
- สมวงศ์ ศักดิ์สถาพร. (2547). **การตลาดบริการ.**
กรุงเทพมหานคร : เลฟแอนด์ลิฟ, ๒๕๔๗. หน้า
59.

การรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในเขต
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด¹

THE PERCEPTION ABOUT DIGITAL TV BEFORE TERMINATION OF ANALOG TELEVISION
SYSTEM OF PEOPLE IN MUEANG ROI ET DISTRICT

อรัญ อรัญมาตย์²

ARAN ARANYAMAT

ธราทิพย์ บุตรภูมิ³, กอบแก้ว ทวีพัฒน์⁴

THARATHIP BUTPUM, KOBKAEW TAWEEPAT

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก ซึ่งการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ และกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ จำนวน 7,737 คน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นที่ 0.84 สุ่มตามกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนร้อยละ 78.98 ไม่รู้ว่าจะมีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (เฉพาะช่องไทยพีบีเอส) ในวันที่ 31 มกราคม 2559 ประชาชนร้อยละ 52.27 รู้ว่ากล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้ ประชาชนร้อยละ 58.85 รู้ว่าสามารถรับชมดิจิทัลทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน ประชาชนร้อยละ 55.99 รู้ว่าดิจิทัลทีวีมีภาพคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม ประชาชนร้อยละ 52.18 รู้ว่าดิจิทัลทีวีมีช่องสัญญาณมากขึ้น มีรายการทีวีใหม่ๆ ให้รับชมได้มากขึ้น และประชาชนร้อยละ 60.06 ไม่รู้ว่าจะสามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านโทรศัพท์มือถือได้

คำสำคัญ : การรับรู้, ดิจิทัลทีวี, โทรทัศน์ระบบแอนะล็อก

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยการสร้างความรู้ความเข้าใจและศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กุมภาพันธ์ 2559

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Email : tamfun101@gmail.com

^{3,4} นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Email : thatathip1994@gmail.com, kobkaew086140@gmail.com

ABSTRACT

The objective of the research was to study people's perception about Digital TV before termination of Analog Television System. The research methodology was quantity research. The data were collected through 7,737 samples who had set top box receiver and were residents in Mueang Roi Et district, Roi Et province. The multi stage random sampling by questionnaire reliability at 0.84 and use statistical program to evaluate and analyze the frequency percentage

The study found the following results: People's perception 78.98% did not know about termination of Analog Television System (only ThaiPBS Chanel) on January 31,2016. People 52.27% knew that set-top box of Digital TV can be installed with the old television form. People 58.85% knew about watching Digital TV via set-top box or receiving Digital TV antennas free of monthly charges. People 55.99% knew about watching Digital TV High Definition and good quality. People 52.18% knew about Digital TV have more channels and new programs for watching. And people 60.06% did not know Digital TV programs can watching by smart phone.

Keywords: The perception, Digital TV., Analog Television System

บทนำ

สืบเนื่องจากแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 พ.ศ.2555-2559 (แผนแม่บทกิจการกระจายเสียง, 2555) กำหนดให้มียุทธศาสตร์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ประกอบกับยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ที่มุ่งเปลี่ยนการรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ไปสู่การรับส่ง สัญญาณในระบบดิจิทัล โดยประชาชนสามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) มีมติเห็นชอบแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกขององค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) กองทัพบก (ททบ.5) กรมประชาสัมพันธ์ (ช่อง 11 NBT) และบริษัท อสมท.จำกัด (มหาชน) (ช่อง 9 Modern 9 TV) ตามที่ทั้ง 4 ช่องเสนอ โดยสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสได้ส่งแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกมา 6 ระยะ ซึ่งในระยะที่ 1 จะทำการยุติการให้บริการโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก จำนวน 2 สถานี คือที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ และระยะต่อไปจะทำการยุติในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ (คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2557)

จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ต้นแบบของประเทศไทยที่จะมีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก และเป็นพื้นที่แรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสจะทำการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกในวันที่ 31 มกราคม 2559 และแน่นอนว่าการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกและเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ระบบดิจิทัลย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการรับรู้ข้อมูลของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการรับส่ง

สัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่ที่มีความสำคัญ และเชื่อว่าประชาชนจำนวนไม่น้อยอาจจะยังมีความสนใจและไม่เพียงพอต่อการรับทราบ เปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมระบบดิจิทัลทีวี ซึ่งการลงพื้นที่ศึกษาในเรื่องนี้ ก็เป็นไปเพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนว่าจะมีการรับรู้ต่อเรื่องใหม่หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นเรื่องที่ประชาชนยังไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควรอย่างไร โดยวิภาพร มาพบสุข (2540) ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้จะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการดังนี้

ขั้นที่ 1 สิ่งเร้า (Stimulus) มากระทบอวัยวะสัมผัส เมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าจะมีการจัดระบบเพื่อแยกแยะสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นออกมาเป็นส่วนที่สนใจ หรือมุ่งความสนใจไปยังสิ่งนั้นเป็นพิเศษ และจัดสิ่งเร้าให้รับรู้และเข้าใจมากขึ้น

ขั้นที่ 2 กระแสประสาทสัมผัสส่งไปยังระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งมีศูนย์อยู่ที่สมองเพื่อสั่งการให้เกิดการรับรู้ (Perception) ซึ่งเป็นตัวกำหนดข่าวสารว่าจะยอมรับหรือไม่ยอมรับ โดยเป็นกระบวนการเลือกที่จะรับรู้ทำให้เกิดการรับรู้เด่นชัดเฉพาะสิ่งที่สนใจเท่านั้น

ขั้นที่ 3 สมองแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจ โดยอาศัยความรู้เดิมและประสบการณ์เดิม ความจำ เจตคติ ความต้องการ ปทัสถาน บุคลิกภาพ เชาวน์ปัญญา ทำให้เกิดการตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่ง

นอกจากนี้ การลงพื้นที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ยังมุ่งหวังเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้ประชาชนมีความเข้าใจและสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัลทีวี ทั้งในประเด็นด้านการคุ้มครองผู้บริโภคไม่ให้เกิดผลกระทบจากการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก และการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้บริโภค รวมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรทัศน์ กิจการกระจายเสียง และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เรื่องการสร้างความรู้ความเข้าใจและการศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค จังหวัดร้อยเอ็ด ตามแผนการยุติการรับส่ง

สัญญาณโทรทัศน์ระบบ
Off : ASO)

แอนะล็อก (Analog Switch

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีก่อนการยุติ
การรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนใน
เขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ (2554) ให้ความหมายการรับรู้ คือ การที่อวัยวะรับความรู้สึกมีหน้าที่รับรู้ข้อมูลที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ส่งผ่านเส้นประสาทขึ้นสู่สมอง ข้อมูลจะอยู่ในรูปของพลังงานต่างๆ เช่น ความร้อน แสง เสียง ฯลฯ อวัยวะรับความรู้สึกแต่ละชนิดจะรับพลังงานได้เฉพาะ เช่น ตารับแสง หูรับเสียง ผิวหนังรับอุณหภูมิสัมผัส ฯลฯ เมื่อข้อมูลเร่อวัยวะรับความรู้สึกให้แปรพลังงานเหล่านั้นเป็นกระแสประสาทเดินทางสู่สมองจึงเกิดความรู้สึก เช่น มองเห็น ได้ยิน รวมเป็นกระบวนการรับรู้

บรรยงค์ ไทจินดา (2548) ให้ความหมายการรับรู้ว่า หมายถึง การที่บุคคลได้รับตีความและตอบสนองต่อสิ่งที่เกิดขึ้น การรับรู้แบ่งได้เป็น 2 กิจกรรม คือ การรับข้อมูลและการแปลข้อมูลให้เป็นข้อความตามความเข้าใจ การรับรู้จะต้องคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสาร ความสนใจและประสบการณ์จึงสามารถทำให้แปลความถูกต้อง

กันยา สุวรรณแสง (2544) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการรับรู้ไว้ว่า สิ่งเร้าอย่างเดียวกันอาจจะทำให้คนสองคนสามารถรับรู้ต่างกันได้ การที่มนุษย์สามารถรับรู้สิ่งต่างๆ ได้ ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างและจะรับรู้ได้ดีมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ เช่น ประสบการณ์ วัฒนธรรม การศึกษา ดังนั้นการที่บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะใดขณะหนึ่งนั้น จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

วิภาพร มาพบสุข (2540) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการรับรู้ไว้ดังนี้

1. มีสิ่งเร้าที่จะรับรู้ (Stimulus) เช่น รูป รส กลิ่น เสียง

2. ประสาทสัมผัส (Sense Organs) และความรู้สึกสัมผัส เช่น หู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง

3. ประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมเกี่ยวกับสิ่งเร้าที่ได้สัมผัส

4. การแปลความหมายจากสิ่งที่สัมผัส เช่น ขับรถเห็นสัญญาณไฟแดงที่สีแดง หมายถึงให้หยุด เป็นต้น

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล มีดังต่อไปนี้ (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2549)

1. ความตั้งใจ (Attention) คือการเอาใจใส่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ดังนั้นการรับรู้จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจของคน ดังนี้

1) สิ่งเร้าภายนอก คุณสมบัติของสิ่งเร้าภายนอก ที่ดึงดูดความตั้งใจหรือความสนใจ คือ สิ่งของที่มีขนาดใหญ่ ระดับความเข้มหรือความหนักเบาของสิ่งเร้า การกระทำซ้ำๆ การเคลื่อนที่หรือการเปลี่ยนระดับการเคลื่อนย้าย ไปมา

2) สิ่งเร้าภายใน ได้แก่ ความสนใจ ความต้องการ หรือความหวัง แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ความสนใจชั่วขณะ (Momentary Interest) ได้แก่ ความสนใจที่มีอยู่ขณะนั้นๆ เช่น นักกีฬารอฟังเสียงสัญญาณ และความสนใจที่ติดเป็นนิสัย (Habitual Interest) ได้แก่ ความสนใจเดิมที่บุคคลติดเป็นนิสัย เช่น คนที่มีความพร้อมที่จะเลือกสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความสนใจเดิมของตน

2. การเตรียมพร้อมที่จะรับ (Preparatory Set) หมายถึง สภาพของจิตใจที่สงบและแน่วแน่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงสิ่งเดียว การรับรู้ย่อมพร้อมที่จะเกิดขึ้นได้

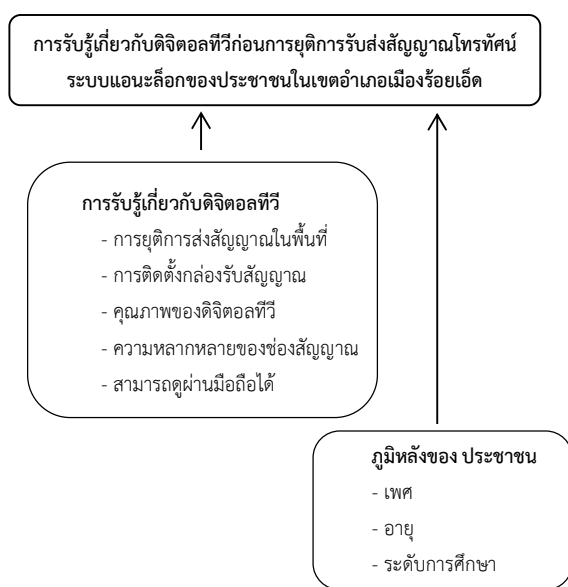
3. ความต้องการ หมายถึง สภาวะจิตใจที่อยากได้สิ่งใด สิ่งหนึ่ง เมื่อเป็นความอยากได้ การรับรู้ที่เกิดขึ้นก็จะมีประสิทธิภาพ

กันยา สุวรรณแสง (2544) กล่าวถึงขั้นตอนการรับรู้ว่าทำให้เกิดกระบวนการของการรับรู้ (Process of Perception) ซึ่งเป็นกระบวนการที่คาบเกี่ยวกันระหว่าง ความเข้าใจ (Understand) การคิด (Thinking) การรับรู้ (Sensing) ความจำ (Memory) การเรียนรู้ (Learning) การตัดสินใจ (Decision) การแสดงพฤติกรรม (Behavior)

และยังได้ให้ความสำคัญของการรับรู้ไว้ดังนี้

1. การรับรู้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ โดยการรับรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ ถ้าไม่มีการรับรู้การเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้ ในทำนองเดียวกัน การเรียนรู้มีผลต่อการรับรู้ครั้งใหม่ เนื่องจากความรู้พื้นฐานเดิมจะช่วยแปลความหมายให้ทราบว่าเป็นอะไร
2. การรับรู้มีความสำคัญต่อเจตคติ อารมณ์ และแนวโน้มของพฤติกรรม เมื่อรับรู้แล้วย่อมเกิดความรู้สึก เกิดอารมณ์ พัฒนาเป็นเจตคติ แล้วพัฒนาสู่องค์ความรู้ในที่สุด

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : (เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตรการ และคณะ, 2559)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

เป็นประชาชนในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรทั้งสิ้น 154,640 คน (ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดร้อยเอ็ด, 2557)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 5% จากประชากรทั้งหมด จึงได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 7,737 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage random sampling) ซึ่ง 1) สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากเลือก 8 ตำบล จากเลขประจำตำบลทั้งสิ้น 15 ตำบล และจับฉลากเลือก 5 หมู่บ้าน ในแต่ละตำบล 2) สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) คือเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีเครื่องรับโทรทัศน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นคำถาม แบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี จำนวน 6 ข้อคำถาม

คุณภาพเครื่องมือในงานวิจัย

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ที่ปรึกษาโครงการวิจัยตามที่ กสทช. ได้แต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 20 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) การหาความเชื่อมั่นแบบนี้คิดโดยครอนบาค (Cronbach, 1970) ซึ่งปรากฏผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติหาข้อมูลความถี่ หาค่าร้อยละ

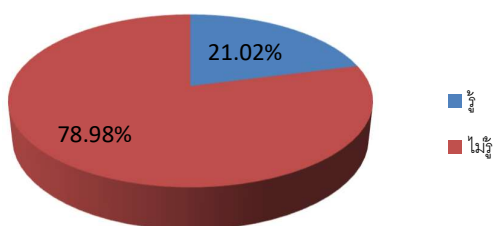
ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิงมีจำนวน 3,955 คน คิดเป็นร้อยละ 51.12 และเพศชายมีจำนวน 3,782 คน คิดเป็นร้อยละ 48.88

กลุ่มตัวอย่างมีช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี มากที่สุด มีจำนวน 2,458 คน คิดเป็นร้อยละ 39.87 รองลงมา มีช่วงอายุ 30-40 ปี จำนวน 1,734 คน คิดเป็นร้อยละ 22.41 มีช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 1,637 คน คิดเป็นร้อยละ 21.16 มีช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 883 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 และมีช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 1,025 คน คิดเป็นร้อยละ 11.41 ตามลำดับ

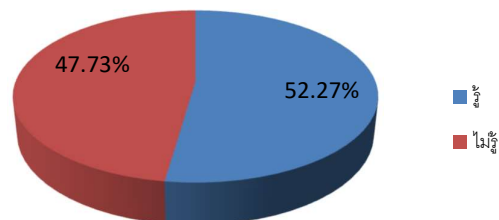
กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 6,440 คน คิดเป็นร้อยละ 83.23 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 1,124 คน คิดเป็นร้อยละ 14.53 และมีระดับการศึกษาสูงกว่า ปริญญาตรีจำนวนน้อยที่สุด 173 คน คิดเป็นร้อยละ 2.23

ข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี จำนวน 6 ข้อคำถาม ผลการศึกษาแสดงได้ดังต่อไปนี้

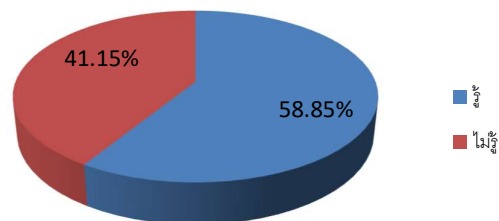
รูปที่ 1 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก

จากรูป แสดงจำนวนร้อยละ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (เฉพาะช่องไทยพีบีเอส) ในวันที่ 31 มกราคม 2559 พบว่า ประชาชนไม่รู้ จำนวน 6,111 คน คิดเป็นร้อยละ 78.98 และ ประชาชนรู้ จำนวน 1,626 คน คิดเป็นร้อยละ 21.02

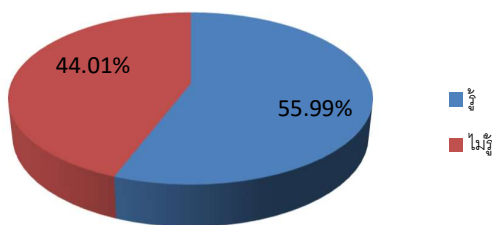
รูปที่ 2 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกล่อง รับสัญญาณดิจิทัลทีวีที่สามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้

จากรูป แสดงจำนวนร้อยละ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีที่สามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้ พบว่า ประชาชนรู้ จำนวน 4,044 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 และประชาชนไม่รู้ จำนวน 3,693 คน คิดเป็นร้อยละ 47.73

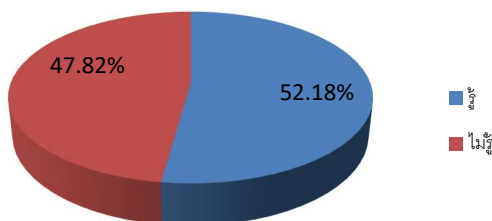
รูปที่ 3 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการสามารถรับชมดิจิทัลทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน

จากรูป แสดงจำนวนร้อยละ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการสามารถรับชมดิจิทัลทีวีผ่านกล่องหรือเสา รับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน พบว่า ประชาชนรู้ จำนวน 4,553 คน คิดเป็นร้อยละ 58.85 และประชาชนไม่รู้ จำนวน 3,184 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.15

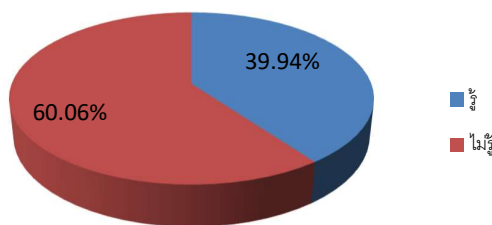
รูปที่ 4 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลที่มีภาพคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม

จากรูป แสดงจำนวนร้อยละ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลที่มีภาพคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม พบว่าประชาชนรู้ จำนวน 4,332 คน คิดเป็นร้อยละ 55.99 และประชาชนไม่รู้ จำนวน 3,405 คน คิดเป็น ร้อยละ 44.01

รูปที่ 5 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลที่มีช่องสัญญาณมากขึ้น มีรายการทีวีใหม่ๆ ให้รับชมได้มากขึ้น

จากรูป แสดงจำนวนร้อยละ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลที่มีช่องสัญญาณมากขึ้น มีรายการทีวีใหม่ๆ ให้รับชมได้มากขึ้น พบว่า ประชาชนรู้ จำนวน 4,037 คน คิดเป็นร้อยละ 52.18 และประชาชนไม่รู้ จำนวน 3,700 คน คิดเป็นร้อยละ 47.82

รูปที่ 6 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการสามารถดูรายการดิจิทัลที่ผ่านโทรศัพท์มือถือได้

จากรูป แสดงจำนวนร้อยละ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการสามารถดูรายการดิจิทัลที่ผ่านโทรศัพท์มือถือได้ พบว่า ประชาชนไม่รู้ จำนวน 4,647 คน คิดเป็นร้อยละ 60.06 และประชาชนรู้ จำนวน 3,090 คน คิดเป็นร้อยละ 39.94

สรุปผล

ในการศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลที่วีก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลการศึกษา แยกเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1. ประชาชนไม่รู้ว่าจะมีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (เฉพาะช่องไทยพีบีเอส) ในวันที่ 31 มกราคม 2559 จำนวน 6,111 คน คิดเป็นร้อยละ 78.98
2. ประชาชนรู้ว่ากล่องรับสัญญาณดิจิทัลที่สามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้ จำนวน 4,044 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27
3. ประชาชนรู้ว่าสามารถรับชมดิจิทัลที่วีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน จำนวน 4,553 คน คิดเป็นร้อยละ 58.85
4. ประชาชนรู้ว่าดิจิทัลทีวีมีภาพคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม จำนวน 4,332 คน คิดเป็นร้อยละ 55.99
5. ประชาชนรู้ว่าดิจิทัลทีวีมีช่องสัญญาณมากขึ้น มีรายการทีวีใหม่ๆ ให้รับชมได้มากขึ้น จำนวน 4,037 คน คิดเป็นร้อยละ 52.18

6. ประชาชนไม่รู้ว่าสามารถดูรายการดิจิทัลทีวี ผ่านโทรศัพท์มือถือได้ จำนวน 4,647 คน คิดเป็น ร้อยละ 60.06

อภิปรายผล

อภิปรายผลการศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวี ก่อนการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในเขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด พบว่า

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (เฉพาะช่องไทยพีบีเอส) ในวันที่ 31 มกราคม 2559 ผลการศึกษาชี้ให้เห็นความแตกต่างของจำนวนประชาชนที่รู้และไม่รู้ อยู่มากพอสมควร โดยมีประชาชนที่ไม่รู้ คิดเป็นร้อยละ 78.98 และประชาชนที่รู้มีเพียงร้อยละ 21.02 ซึ่งอาจสะท้อนถึงแนวทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในเรื่อง การยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (เฉพาะช่องไทยพีบีเอส) ที่จะเกิดขึ้นในวันที่ 31 มกราคม 2559 แก่ประชาชนในอำเภอเมืองร้อยเอ็ดยังไม่มากพอสมควร อีกทั้งยังอาจกระจายข่าวสารนี้ไม่ครอบคลุมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนที่พอจะเข้าใจอาจเกิดความลังเลสงสัยหรือเพิกเฉยต่อการรับรู้ดังกล่าว โดยหากต้องการการสัมฤทธิ์ผลทางการรับรู้ที่มากกว่านั้นอาจจะต้องอาศัยการเน้นย้ำข้อความข่าวสารที่มีความสำคัญหรือที่เข้าใจได้ยาก อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่าผู้รับสารเข้าใจ โดยการพูดซ้ำ เน้นเสียง หรือใช้คำพูดอื่นที่สามารถเข้าใจได้ง่ายกว่า (ณัฐพันธ์ เจริญนันท์, 2551)

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่าประชาชนรับรู้ว่าการที่จะรับชมทีวีดิจิทัลไม่จำเป็นต้องซื้อโทรทัศน์เครื่องใหม่ ทั้งนี้อาจเป็นผลจากความร่วมมือหลายภาคส่วนนอกเหนือจากหน่วยงานหลักอย่าง กสทช. ที่ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เป็นปกติอยู่แล้ว เช่น การรับรู้จาก ผู้จัดการจำหน่ายเครื่องโทรทัศน์หรือกล่องรับสัญญาณ รวมถึงการรับรู้จากการแนะนำโดยช่างเทคนิคที่มาติดตั้งกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวี อย่างไรก็ตาม

การที่ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าประชาชนรับรู้ว่าการกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้ อาจมาจากความเคยชิน ที่ยังไม่ได้ให้ความสนใจมากนักต่อการติดตั้งเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์หรือการซื้อทีวีรุ่นใหม่มารองรับ จึงดูเหมือนว่าประชาชนในอำเภอเมืองร้อยเอ็ดรับรู้และเข้าใจในเรื่องดังกล่าวพอสมควร สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิทยุโทรทัศน์ของจักรีรัตน์ แสงวารี (2557) ซึ่งสรุปได้ว่า ในด้านพฤติกรรม的开รับสื่อของประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลมีความเห็นว่ประชาชนส่วนใหญ่น่าจะได้รับข้อมูลต่างๆ ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต วิทยุโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ โดยยังไม่มี ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในรายละเอียดต่างๆ และการให้ความสำคัญกับการที่จะต้องติดตั้งเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่าย เป็นรายเดือน แม้ผลการศึกษาจะพบว่าประชาชนรู้ว่าสามารถรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี ไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน อาจเป็นเพราะความเข้าใจที่ว่ การรับชมโทรทัศน์ ในทุกวันนี้ คือการรับชมดิจิทัลทีวี ซึ่งไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ จนอาจลืมห้ความสำคัญกับกล่องรับสัญญาณที่ควรจะมี เพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนผ่านอย่างเต็มรูปแบบ โดยเทียบเคียงได้จากผลการศึกษาของทีมข่าวไทยรัฐออนไลน์ที่ได้ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นจากประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ถึงการรับรู้ข่าวสารการออกอากาศทีวีดิจิทัลที่จะมีขึ้นในไม่ช้านี้พบว่า คนส่วนใหญ่แทบไม่ทราบว่ทีวีดิจิทัลคืออะไร รับชมได้อย่างไร และจะออกอากาศเมื่อใด ซึ่งส่งผลให้ยอดขายอุปกรณ์ set top box และเครื่องรับโทรทัศน์ที่มีระบบสัญญาณในตัวอยู่ในระดับที่ต่ำมาก (ไทยรัฐออนไลน์, 2557)

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีภาพมีความคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม ผลการศึกษาพบว่าประชาชนรู้ว่าดิจิทัลทีวีภาพมีความคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม ทั้งนี้ เนื่องด้วยการประชาสัมพันธ์ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และอาจเกิดจากการรับรู้ของประชาชนในเรื่องนี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะผู้บริโภคสื่อทุกคนต่างคาดหวังที่จะได้รับชมภาพ ได้ฟังเสียง ที่ชัดเจน ตลอดจนความต่อเนื่อง

ของสารที่รับรู้ด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับลักขณา สริวัฒน์ (2549) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล ไว้ว่า สิ่งเร้าภายใน ได้แก่ ความสนใจ ความต้องการ หรือความหวัง แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ความสนใจชั่วขณะ (Momentary Interest) ได้แก่ ความสนใจที่มีอยู่ขณะนั้นๆ เช่น นักกีฬารอฟังเสียงสัญญาณ และความสนใจที่ติดเป็นนิสัย (Habitual Interest) ได้แก่ ความสนใจเดิมที่บุคคลติดเป็นนิสัย เช่น คนที่มีความพร้อมที่จะเลือกสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความสนใจเดิมของตน

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี
มีช่องสัญญาณมากขึ้น มีรายการทีวีใหม่ๆ ให้รับชมได้มากขึ้น โดยภาพรวมประชาชนรู้ว่าดิจิทัลทีวีมีช่องสัญญาณมากขึ้น มีรายการทีวีใหม่ๆ ให้รับชมได้มากขึ้น แม้อาจจะยังไม่ทราบอย่างละเอียดว่า การส่งสัญญาณโทรทัศน์แบบดิจิทัลทีวีนั้นจะทำให้มีจำนวนช่องสัญญาณและรายการมากขึ้น แต่อย่างน้อยเมื่อกล่าวถึงคำว่า ดิจิทัลทีวี ประชาชนก็รับรู้ได้ถึง การเปลี่ยนแปลงไปสู่ ความหลากหลายที่ตอบสนองความสนใจของประชาชนเอง สอดคล้องกับพีระ จิระโสภณ (2535) ที่ศึกษาการเลือกเปิดรับหรือการเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attentive) เป็นการที่ผู้รับสารจะทำหน้าที่เลือกที่จะสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจากช่องดิจิทัลทีวีที่มีความหลากหลาย เช่น การเลือกเปิดรับชมข่าวสารจาก ช่องดิจิทัลทีวีช่องใหม่ๆ เพราะรายการข่าวสารมีประโยชน์ต่อการดำรงในชีวิตประจำวันของประชาชนในพื้นที่

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี
สามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า แม้จะเป็นยุคสมัยแห่งเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร แต่การรับรู้ของประชาชนว่าสามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้ ยังมีผู้ไม่รู้อยู่อีกเป็นจำนวนมาก อาจเกิดจากพฤติกรรมการใช้สื่อในบริบทอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ยังนิยมการรับชมผ่านทางหน้าจอโทรทัศน์หรือจอคอมพิวเตอร์ทั่วไป ส่วนการใช้เทคโนโลยีทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเช่น สมาร์ทโฟน (Smartphone) อาจนิยมใช้เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์ (social media) มากกว่า จะใช้ในการรับชมรายการโทรทัศน์อย่างจริงจัง จังๆ ซึ่ง

สอดคล้องกับจักรีรัตน์ แสงวาริ (2557) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การรับรู้ และความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลกับความเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ พบว่า ในด้านการรับรู้ของประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัล มีความเห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะมีการรับรู้อยู่บ้างแต่ยังไม่ลึกซึ้ง โดยเฉพาะคนระดับล่าง และในครอบครัวของ ผู้มีรายได้ปานกลางมักจะไม่ให้ความสำคัญ เนื่องจากสามารถเปิดรับชมโทรทัศน์ดิจิทัลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ประเภทต่างๆ ได้อยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) การที่จะให้การรับรู้เกิดประสิทธิผลสูงสุดควรมีให้ข่าวสารดีๆ และมีสิ่งดึงดูดใจพร้อมไปกับการประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่รวดเร็วและต่อเนื่องเพื่อทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ ช่องแอนะล็อก รวมถึงการอาศัยสื่อบุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนจะสามารถกระจายข่าวสารได้ดีและเข้าถึงได้ทันทั่วถึง
- 2) ควรมีการสร้างเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่อการรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีไม่มีค่าใช้จ่ายรายเดือน
- 3) ควรมีการให้ข้อมูลเพื่อเปลี่ยนมุมมองในการสร้างทัศนคติที่ดีที่มีต่อช่องดิจิทัลทีวีช่องใหม่ๆ และควรมีการผลักดันผ่านสื่อเพื่อสร้างแนวโน้มการรับรู้เชิงพฤติกรรมในการดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาเรื่องกรณีเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านเช่นนี้อาจใช้ การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลจากตัวแปรต่างๆ ที่ละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กันยา สุวรรณแสง. (2544). **จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา. คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (2557).
- สำนักงาน กสทช. **ไทยพีบีเอส ช่อง 5 ช่อง 11 และช่อง 9 ผันกำลังเดินหน้าสู่ยุคดิจิทัลทีวี เตรียมยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกภายในปี 2561**. (เอกสารประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. (อัสสำเนา)
- จักรีรัตน์ แสงวารี. (2557). **การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การรับรู้ และความสนใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลกับความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์**. วารสารวิชาการ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 5(2), 34-41.
- จิราภา เต็งไธรัตน์และคณะ. (2554). **จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตรการ, (2559). **การวิจัยการสร้าง ความเข้าใจและศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค จังหวัดร้อยเอ็ด**. สาขาวิชาประชาสัมพันธ์ การศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- บรรยงค์ โตจินดา. (2548). **องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.แผนแม่บทกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2559) , (2555, 3 เมษายน).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 63ง.,หน้า 271-284.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2549). **จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิภาพร มาพบสุข. (2540). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พีระ จิระโสภณ. (2535). **เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศูนย์ปฏิบัติการจังหวัดร้อยเอ็ด. (2557). **การเมืองการปกครองและประชากร**. ค้นข้อมูล 30 ตุลาคม 2558,จาก <http://www.roiet.go.th/poc/index.php/2014-07-04-10-16-49>
- อรรธรณ ปิลันธน์โอวาท. (2554). **การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ(พิมพ์ครั้งที่ 6)**. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cronbach, Lee J. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper and Row Publishers.

ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี¹

FACTORS INFLUENCING ON PREPARATION IN TEACHING AND LEARNING THROUGH TABLET PC FOR EDUCATION OF PRIMARY SCHOOLS WITHIN UDONTHANI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA

สารัตถ์ วิเศษหลง², โสภา ชัยพัฒน์³, ธูปทอง ศรีทองท่วม⁴, วราภรณ์ อ่ำอ้น⁵

Sarat wiselong, Sopa chaiyapat, Thooptong sritongtuam, Waraporn aumoon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี 2) ปัจจัยที่มีผลต่อโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง R.V.Krejcie และ D.W.Morgen จำนวน 254 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 762 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์ใช้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือของ อัลฟาครอนบัก วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ด้านโรงเรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

2) ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียนพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน, Tablet PC เพื่อการศึกษา, โรงเรียน, ผู้บริหาร, ครูผู้สอน

¹ งานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากวิทยาลัยสันตพล ประจำปีการศึกษา 2557

^{2,3,4,5} คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล

Email : sopa@stu.ac.th

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study preparation in teaching and learning through tablets PC for education of primary schools within Udonthani Primary Education Service Area. 2) to compare preparation in teaching and learning through tablets PC to large, medium and small sized schools. The sample groups comprised directors, schools, teachers and supporting staff of primary schools within Udonthani Primary Education Service Area in Udonthani by deciding on the table of R.V. Krejcie and D.W.Morgen in a total of 254 schools and 762 participants.

The research instruments were a questionnaire, a five- level rating scale and information analysis statistics consisting of frequency, mean, percentage, standard deviation, Cronbach' s alpha coefficient, exploratory factor analysis and One-way ANOVA.

The results revealed that preparation in teaching and learning through tablets PC for education of primary schools within Udonthani Primary Education Service Area including schools, directors and teachers was at high level. Moreover, preparation in teaching and learning through tablets PC for education of primary schools within Udonthani Primary Education Service Area comparing with school sizes was at the statistically significant level of 0.05.

Keywords: Teaching and learning , Tablets PC for Education, Schools, Directors, Teachers

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันเทคโนโลยีได้เจริญก้าวหน้าและมีความสำคัญในการพัฒนางานในด้านต่างๆ ทุกวงการ ทุกอาชีพ ได้มีการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งในยุคปัจจุบันถือได้ว่าเป็นยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT: Information Technology) สื่อที่มีบทบาทในด้านการเรียนการสอนอย่างมาก ได้แก่คอมพิวเตอร์คอมพิวเตอร์เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอน ผู้เรียน ทำให้ผู้สอน ผู้เรียนสามารถศึกษาหาข้อมูลต่างๆ ได้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง ซึ่งแหล่งเรียนรู้ และศูนย์รวมความรู้ ศูนย์รวมข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนความรู้ในแขนงวิชาต่างๆ ที่แพร่หลายในปัจจุบัน คือ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet)

จากนโยบายของรัฐบาลคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) นโยบายด้านการศึกษาของที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2554 โดยเฉพาะนโยบายด้านการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ เป็นนโยบายที่มีความสำคัญยิ่ง โดยรัฐบาลได้กำหนดแนวนโยบายที่ชัดเจนเพื่อเร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้เป็นเครื่องมือ ยกย่องคุณภาพและกระจายโอกาสทางการศึกษา ให้มีระบบการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ เป็นกลไกการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีพ พัฒนาเครือข่ายและพัฒนาระบบ “ไซเบอร์โฮม (Cyber Home)” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้น ใช้อุปกรณ์แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา (Tablet) ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวางปรับปรุงห้องเรียนให้ได้มาตรฐาน ห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเร่งดำเนินการให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสามารถดำเนินการได้

ดังนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่าแนวนโยบายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาเป็นปัจจัยและมีความสำคัญ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาให้ก้าว

สู่ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของสังคมโดยรวม และจะเป็นมิติของการสร้างกระบวนทัศน์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาที่ มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายใต้ยุคปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ในปัจจุบันในขณะเดียวกันกับแนวนโยบายของการจัดการ ศึกษาในส่วน ของภาครัฐ ตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้นนั้น แท็บเล็ต เพื่อการศึกษา (Teblet for Education) จึงกลายเป็นเครื่องมือด้านเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ที่สำคัญและมีอิทธิพลมากต่อการปรับใช้ ใน การสร้างมิติแห่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการศึกษาของไทยในยุคปัจจุบัน ในยุคสังคมสารสนเทศ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แนวนโยบายของรัฐบาลมุ่งเน้นที่จะใช้สื่อแท็บเล็ตให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ตามศักยภาพและความพร้อมที่มีอยู่ โดยที่นโยบายของการปฏิบัติกับนักเรียนช่วงแรก ตามโครงการ One Tablet PC Per Child มุ่งเน้นไปที่นักเรียน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวนประมาณ 539,466 คน เป็นกลุ่มเป้าหมาย นำร่องที่สำคัญของการนำสื่อแท็บเล็ตบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนสู่การพัฒนาการเรียนรู้ในครั้งนี้ สื่อที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนไทยตามนโยบายของรัฐบาลนั้น ถือเป็นโอกาสและสิ่งที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง

ในการศึกษาเรียนรู้ในยุคใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 สื่อแท็บเล็ตได้ถูกออกแบบและพัฒนาขึ้นมาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ จุดเปลี่ยนเชิงมโนทัศน์ที่สำคัญคือ สื่อแท็บเล็ตเป็นสื่อที่ช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนรู้และวิธีคิดอย่างมีวิจารณญาณสู่การสร้างสรรค์เชิงเนื้อหาความรู้อย่างมีส่วนร่วม (From problem solving and critical thinking to content creation and collaboration) (สุรศักดิ์ ปาเฮ : 2554 online) จากผลการวิจัยกรณีตัวอย่างได้มีการสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ (Intel Education, n.d : online)

1. ด้านภาษา (Language Art) สื่อแท็บเล็ตช่วยสร้างประสิทธิภาพด้านการอ่าน การเขียน และการสร้างมโนทัศน์ทางความคิดจากการได้ค้น ได้รับฟังที่นำไปสู่การบันทึกข้อมูลของนักเรียน

2. ด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Math and Science) ผู้เรียนสามารถใช้แท็บเล็ตในการสร้างสรรค์ การคิดคำนวณองค์ความรู้ได้ในหลากหลายรูปแบบในการ

นำเสนอ ทั้งในลักษณะที่เป็นแผนผังแผนภาพ หรือการพยากรณ์แนวโน้มเชิงอนาคต การบันทึกข้อสังเกตจากการเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียนเหล่านี้เป็นต้น

3. ด้าน กระบวนการเรียนรู้ (Learning) สื่อแท็บเล็ตสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ที่น่าสนใจมากขึ้น ในการจัดทำเป็นสื่อนำเสนอ (Presentation) ส่วนที่เป็นเนื้อหาหลักเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มผู้เรียน

4. ด้านกระบวนการสอนของครู (Teaching) ครูสามารถใช้สื่อแท็บเล็ตช่วยในการผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อการเรียนการสอนทั้งในรูปแบบสื่อ PPT เอกสาร Word Docs. รวมทั้งการสาธิตอื่นๆ

5. ด้านความประหยัดและคุ้มค่า (Save Time and Money) ช่วยให้ครูสามารถผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อการเรียนการสอนในรูปแบบและระบบของสื่อดิจิทัล (Digital) ที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว และคุ้มค่า โดยใช้สื่อแท็บเล็ตเป็นเครื่องมือในการผลิต

6. ด้านสมรรถนะการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (Access) ครูสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้อย่างกว้างไกลและกลุ่มเล็ก และสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ด้านสมรรถนะของการปฏิบัติ (Performance) สื่อแท็บเล็ตเป็นเครื่องมือที่มีสมรรถนะสูงต่อการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนที่สามารถบูรณาการ (Integration) ผ่านสื่อระบบมัลติมีเดีย (Multimedia) หรือระบบสื่อประสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากรายงานผลการใช้แท็บเล็ตพีซีในโรงเรียน (Tablet Pcs in school: Case Study Report) โดยศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการ (2554) อ้างถึงผลการศึกษาของ เบ็คต้า ไอซีที รีเสิร์ช ซึ่งได้ศึกษาผลการใช้งานแท็บเล็ตพีซี ประกอบการเรียนการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษา12 แห่งในประเทศอังกฤษ ระหว่างปีค.ศ. 2004-2005 พบว่า การใช้แท็บเล็ตพีซี โดยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีแท็บเล็ตพีซีเป็นของตนเอง อย่างทั่วถึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วย ให้เกิดการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพบว่า ช่วยเพิ่มแรงจูงใจของผู้เรียน และมีผลกระทบในทางบวกต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วยส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า การเข้าถึงองค์ความรู้ นอกห้องเรียน รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน สำหรับในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนนั้น พบว่าการใช้แท็บเล็ตพีซีช่วยส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนประกอบมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามผลสำรวจดังกล่าวนี้ต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนการจัดการด้านต่างๆ จากผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนให้มีเครือข่ายสื่อสารแบบไร้สาย (Wireless Network) และเครื่องฉายภาพแบบไร้สาย (Wireless Data Projector) ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถสร้างให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งจัดให้มีการวางแผนจัดหาทรัพยากรสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ซึ่งท้ายที่สุดจะพบว่า การใช้แท็บเล็ตพีซีนั้น จะสามารถสร้างให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลาย และมีความคุ้มค่ามากกว่าการใช้คอมพิวเตอร์เดสก์ท็อปและแล็ปท็อป ประกอบการเรียนการสอนที่มีใช้งานกันอยู่ในสถานศึกษาโดยทั่วไป อนึ่ง ดังที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญยังประกอบไปด้วยประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ การจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการใช้งานทั้งในด้านสถานที่และจุดที่สามารถใช้งานเครือข่ายไร้สาย โครงข่ายและเครื่องแม่ข่ายที่มีประสิทธิภาพและใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

ในการจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้โครงการ One Tablet PC Per Child ได้มีโครงการนำร่องของ สพฐ. และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยได้ใช้ชื่อโครงการว่า “โครงการนำร่องการประยุกต์และบูรณาการคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตามแนวนโยบายของรัฐบาลระยะที่ 1” ในโครงการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดของประเทศเพื่อเข้าร่วมโครงการนำร่องประยุกต์และบูรณาการคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตามแนวนโยบายของรัฐบาลระยะที่ 1 โครงการดังกล่าวเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็น

นักเรียน 2 ช่วงชั้น คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ ประถมศึกษาปีที่ 4 มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ทั้งหมด 5 โรงเรียนทุกภูมิภาค ได้แก่ โรงเรียนอนุบาล ลำปาง (เขลางค์รัตน์อนุสรณ์) จังหวัดลำปาง โรงเรียน สนามบิน จังหวัดขอนแก่น โรงเรียนอนุบาลพังงา จังหวัด พังงา โรงเรียนราชวินิตประถม และโรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฝ่ายประถม กรุงเทพมหานคร (สรุปผลการดำเนินงานโครงการนำร่อง และบูรณาการคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนการสอน ระยะที่ 1 : 2554) จากรายงานดังกล่าวเห็นได้ชัดว่า โครงการนำร่องการบูรณาการคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการ เรียนการสอนนั้นเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้ว ในการปฏิบัติตามนโยบายของ รัฐบาลนั้นคือการให้ผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ได้มี แท็บเล็ตใช้เพื่อการเรียนการสอน โรงเรียนในภูมิภาคหลาย แห่งยังขาดปัจจัยหลายด้านด้วยกันที่จะทำให้การจัดการ เรียนการสอนผ่านแท็บเล็ตเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากรายงานการสำรวจสถานภาพและความพร้อม ในการใช้งานคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตของ โรงเรียนทั่วประเทศ พบว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง สารสนเทศและความรู้ (Digital Divide) ยังเป็นปัญหาเชิง โครงสร้าง การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียน การสอนยังมุ่งเน้นการสอนที่ยึดรูปแบบและวิธีการใช้งาน อย่างง่ายหรือโปรแกรมใช้งานพื้นฐานมากกว่าจะฝึกฝน ทักษะที่จำเป็นด้านอื่น หลักสูตรการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ยังมีทัศนคติที่แคบ การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษายังคงยึดติดกับกระบวนทัศน์แบบราชการ มี การแบ่งฝ่ายรับผิดชอบที่แข็งตัวไม่สนับสนุนการใช้งานเพื่อ การเรียนรู้อย่างยืดหยุ่นขององค์กร และไม่เกิดการมุ่งเพิ่ม ขีดความสามารถการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศให้เต็ม ประสิทธิภาพเพื่อการบริหาร การเรียนของครูและนักเรียน และการประยุกต์พัฒนา (ครรชิต มาลัยวงศ์ : 2544)

การนำแท็บเล็ตมาใช้ในการศึกษานั้นผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญต่อการวางแผนการบริหาร จัดการในการใช้แท็บเล็ตเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียน ที่ยังขาดระบบสารสนเทศที่พร้อมรองรับการใช้งานของแท็บ

เล็ต ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้และซ่อม บำรุงแท็บเล็ต ดังนั้นการนำแท็บเล็ตมาใช้ในการศึกษาจึง จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษาถึงความพร้อมของ สถานศึกษาในแต่ละภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นความพร้อม ทางด้านระบบสารสนเทศ ความพร้อมของบุคลากร ความ พร้อมของระบบการซ่อมบำรุง ดังนั้นการนำแท็บเล็ตมาใช้ ต้องมีการวางแผนและการปรับใช้ในระบบการเรียนการสอน อย่างรอบคอบ ต้องไม่คิดในกรอบเดิม ต้องมีการออกแบบ กระบวนการเรียนโดยแท็บเล็ต มีการสร้าง แสงสว่าง เรียนรู้ นำเสนอและกิจกรรมที่ใช้ประกอบการเรียนของเด็กเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด ที่สำคัญครูและผู้เรียนจะต้องสร้าง สมรรถนะทางคอมพิวเตอร์(Computer Literacy) ให้ เหมาะสม เพื่อรองรับการใช้งานร่วมกับผู้เรียนควบคู่ไปกับ การศึกษาวิจัย (เย็น ภู่วรรณ : 2555)

ในปีการศึกษา 2555 นี้ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ซึ่งแบ่งเขตพื้นที่การศึกษา เป็น 4 เขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานีเขต 1 รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง อุดรธานี อำเภอเพ็ญ อำเภอหนองวัวซอ และอำเภอสร้างคอม รวมทั้งหมด 4 อำเภอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 รับผิดชอบโรงเรียนในเขต อำเภอกุมภวาปี อำเภอโนนสะอาด อำเภอประจักษ์ ศิลปาคม อำเภอวังสามหมอ อำเภอศรีธาตุ และอำเภอ หนองแสง รวมทั้งหมด 6 อำเภอ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 รับผิดชอบโรงเรียน ในเขตอำเภอหนองหาน อำเภอบ้านดุง อำเภอไชยวาน อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอกู่แก้ว และอำเภอทุ่งฝน รวมทั้งหมด 6 อำเภอ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 4 รับผิดชอบโรงเรียนในเขตอำเภอกุดจับ อำเภอบ้านผือ อำเภอน้ำโสม และอำเภอนายูง รวมทั้งหมด 4 อำเภอ

ในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet ตาม นโยบายของรัฐบาลจังหวัดอุดรธานีได้รับงบประมาณในการ จัดสรรในการจัดซื้อ Tablet ให้นักเรียน ระดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี และก่อนการดำเนินการแจก Tablet

ให้กับนักเรียนนั้น ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 – 4 ได้มีการจัดอบรมให้กับครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี และจากการสอบถามครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้จัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet ไปแล้วพบว่า มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ดี แต่ในการใช้งานในระยะแรกนั้นยังไม่พบปัญหาการขัดข้องทางด้านเทคนิค แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นปัญหาทางด้านระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการใช้งานสื่อ Tablet ไม่ว่าจะเป็นด้านระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต ระบบการส่งซ่อมบำรุง และครูผู้สอนบางคนยังมองไปถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตคือ เมื่อเด็กที่เป็นเจ้าของ Tablet ซึ่งปัจจุบันศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษาหน้านักเรียนที่เป็นเจ้าของ Tablet ต้องเข้าศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งตามนโยบายนี้ Tablet นั้นก็จะถูกนำไปใช้งานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อไปแต่ ณ ปัจจุบันเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในสื่อ Tablet ยังเป็นเนื้อหาวิชาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ ซึ่งในการนำสื่อไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้นเนื้อหาวิชาที่บรรจุอยู่ใน Tablet ก็ต้องเป็นเนื้อหาวิชาที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วย ซึ่งในนโยบายและแผนการดำเนินงานยังไม่ได้ระบุถึงรายละเอียดรายต่อของเนื้อหาวิชาจากระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื่องไปเป็นระดับประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดโครงการบริการวิชาการให้กับบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานีบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความต้องการทราบถึงข้อมูลต่างๆที่ต้องเตรียมพร้อมในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet

จากสถานการณ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้คณะผู้ศึกษาได้สนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่าน Tablet PC เพื่อ

การศึกษา รวมถึงเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ต่อการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC คาดว่าผลการศึกษาจะทำให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการที่จะนำไปพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้แท็บเล็ตพีซีที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC

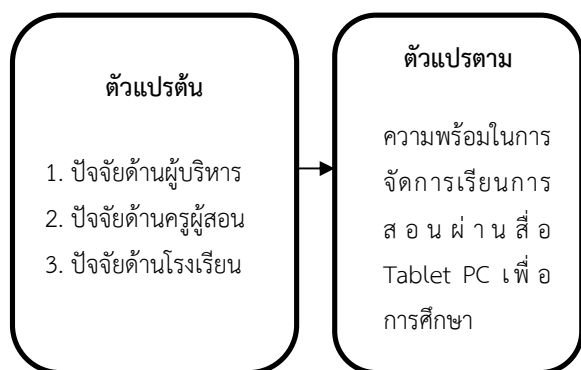
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและการเก็บรวบรวมข้อมูลตามหัวข้อดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติมพ.ศ.2545
2. นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลยุคปัจจุบัน
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC
 - 3.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร
 - 3.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน
 - 3.3 ปัจจัยด้านโรงเรียน
4. ขนาดของโรงเรียน
5. ความหมายและประเภทแท็บเล็ตพีซี
6. โครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย
7. ระบบปฏิบัติการสำหรับแท็บเล็ตพีซี

8. การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e – Learning)
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยต่างกันด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านโรงเรียน ของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่าน Tablet PC เพื่อการศึกษาแตกต่างกัน
2. ขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีปัจจัยในการเตรียมความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีทั้ง 4 เขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 739 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานกรรมการสถานศึกษา

โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ที่ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง R.V.Krejcie และ D.W.Morgon จำนวน 254 โรงเรียน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 762 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาในครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบสามขั้นตอน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

- การสุ่มตัวอย่างเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling) โดยใช้ตารางวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างของ Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan. จำนวนทั้งหมด 254 โรงเรียนจากประชากรทั้งหมด 739 โรงเรียน และพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน ร้อยละ 77.16 โรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 19.30 และโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 3.54 สำหรับการศึกษาในครั้งนี้เลือกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเท่านั้นเนื่องจากเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาตามโครงการ One Tablet PC Per Child

- การสุ่มตัวอย่างในจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาด คณะผู้วิจัยเลือกการสุ่มแบบโควตา(Quota Sampling) โดยโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 196 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 49 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 9 โรงเรียน และได้กำหนดผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนแต่ละขนาดคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในการศึกษา 2555 นี้ การสุ่มตัวอย่างเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้ตารางวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างของ Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan. จำนวนทั้งหมด 254 โรงเรียนจากประชากรทั้งหมด 739 โรงเรียน และพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน ร้อยละ 77.16 โรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 19.30 และโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 3.54 สำหรับการศึกษาในครั้งนี้เลือกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเท่านั้นเนื่องจากเป็น

โรงเรียนระดับประถมศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาตามโครงการ One Tablet PC Per Child - การสุ่มตัวอย่างในจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาด คณะผู้วิจัยเลือกการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) โดยโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 196 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 49 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 9 โรงเรียน และกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนแต่ละขนาดคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุน

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษากรอบแนวคิดในการศึกษา กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือในการศึกษา

1.3 นำเสนอที่ปรึกษา

1.4 สร้างเครื่องมือเสนอที่ปรึกษา

1.5 นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา(Wording)พิจารณาความเหมาะสม ความชัดเจน ความถูกต้องของการใช้ภาษา ความเหมาะสมด้านเวลา (Timing) ในการตอบแบบสอบถาม

1.6 นำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำไปทดลองใช้

1.7 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

1.8 สร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้ จะเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาวิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งมี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)
2. เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's scale โดยมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของผู้บริหารครู เกี่ยวกับการใช้การเรียนการสอนโดยใช้สื่อ Tablet PC แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาโดยใช้แบบปลายเปิด (opened Ended)

3. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามรายข้อและรายด้านดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ในขั้นน้อยอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.99 หมายถึง ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ในขั้นน้อยอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ในขั้นน้อยอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 1.49 หมายถึง ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ในขั้นน้อยที่สุดในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าร้อยละ(%)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. ค่าสัมประสิทธิ์ใช้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือของ อัลฟาครอนบาค (Cronbach)
6. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Factor Analysis)
7. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA)

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี (2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้อำนวยการ ครูผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุน ของโรงเรียน

ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีจำนวน 254 โรงเรียน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 762 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ(Check List) เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทำการเก็บข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

5.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 762 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีจำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้ จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 417 คน คิดเป็นร้อยละ 54.72 ต่อมาเป็นเพศชายจำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 45.28 จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนจำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 42.65 ต่อมาคือผู้อำนวยการจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และบุคลากรสายสนับสนุน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 24.01 จำแนกตามการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 448 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 และสูงกว่าปริญญาโทจำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 0.1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน/การปฏิบัติงานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การสอน/การปฏิบัติงานมากที่สุดคือน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี จำนวน 761 ปี คิดเป็นร้อยละ 99.9 ต่อมาคือ 10 ขึ้นไปจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 514 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 221 คน คิดเป็น

ร้อยละ 29.0 และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 27 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.50

2) การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จากตัวแปรทั้งหมด 32 โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ซึ่งได้ตัวแปรจำนวน 31 ตัว ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) มากกว่า 0.30 สามารถนำมาจำแนกกลุ่มความสัมพันธ์ได้ทั้งหมด 3 ปัจจัย และได้ทำการให้ความหมายของปัจจัย (Factor Meaning) โดยอาศัยการทบทวนวรรณกรรม รายละเอียดดังนี้

ปัจจัยที่ 1 ด้านโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 16 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่าง 0.630 – 0.960 ประกอบด้วย โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดทำสื่อการสอนโดยใช้สื่อ Tablet PC, โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้ทดลองใช้ Tablet PC, โรงเรียนติดตามประเมินผลการใช้สื่อ Tablet PC, ความสามารถนิเทศการสอนผ่านสื่อ Tablet PC แก่ผู้อื่นได้, โรงเรียนผลิตสื่อการสอนโดยใช้ Tablet PC, โรงเรียนได้จัดบริการสื่อการเรียนการสอนผ่าน Tablet PC, การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC, โรงเรียนประสานงานกับชุมชนเพื่อขอให้ชุมชนเป็นแหล่งบริการความรู้แก่นักเรียนผ่านสื่อ Tablet PC, โรงเรียนได้จัดให้มีห้องปฏิบัติการผ่านสื่อ Tablet PC, โรงเรียนสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาผ่านสื่อ Tablet PC, ความสามารถผลิตสื่อเพื่อใช้ประกอบการสอนผ่านสื่อ Tablet PC, การอบรมความรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสอนผ่านสื่อ Tablet PC, โรงเรียนสนับสนุนให้มีการใช้วิทยากรมาช่วยอบรมการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนผ่านสื่อ Tablet PC, โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อ Tablet PC เพื่อจัดการเรียนการสอน, โรงเรียนได้จัดปายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อ Tablet PC และโรงเรียนสนับสนุนสื่อค้นคว้าอ้างอิงเพื่อการจัดทำสื่อ

Tablet PC โดยตัวแปรกลุ่มนี้มีค่าความผันแปร (Eigen Values) เท่ากับ 64.55

ปัจจัยที่ 2 ด้านผู้บริหาร ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 11 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่าง 0.528 – 0.848 ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการสอนผ่านสื่อ Tablet PC, ความรู้สามารถนิเทศผ่านสื่อ Tablet PC, การอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC, การสนับสนุนงบประมาณในการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านสื่อ Tablet PC, โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณในการจัดสื่อ Tablet PC, โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศการจัดทำสื่อการเรียนการสอนผ่าน Tablet PC, โรงเรียนจัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC, โรงเรียนได้จัดหา Tablet PC เพื่อการศึกษาไว้บริการแก่ครูในโรงเรียน, โรงเรียนได้จัดหาหนังสือวารสารที่เกี่ยวข้องกับ Tablet PC ไว้บริการแก่ครูในโรงเรียน, โรงเรียนได้จัดหาคู่มือการใช้ Tablet PC เพื่อการศึกษาไว้บริการแก่ครูในโรงเรียน และ การฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับ ICT โดยตัวแปรกลุ่มนี้มีค่าความผันแปร (Eigen Values) เท่ากับ 13.15

ปัจจัยที่ 3 ด้านครูผู้สอน ประกอบด้วยตัวแปรจำนวน 4 ตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่าง 0.621 – 0.897 ประกอบด้วย โรงเรียนได้จัดหาสื่อ Tablet PC เพื่อใช้จัดการเรียนการสอน, โรงเรียนได้ส่งเสริมการใช้สื่อ Tablet PC ในการจัดการเรียนการสอน, โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อ Tablet PC และโรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณในการเตรียมความพร้อมในเรื่องการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC โดยตัวแปรกลุ่มนี้มีค่าความผันแปร (Eigen Values) เท่ากับ 8.01

3) ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีดังนี้

3.1 ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ด้านโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ย 3.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความสามารถนิเทศการสอนผ่านสื่อ Tablet PC แก่ผู้อื่นได้ โรงเรียนผลิตสื่อการสอนโดยใช้ Tablet PC โรงเรียนได้จัดบริการสื่อการเรียนการสอนผ่าน Tablet PC การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC การอบรมความรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสอนผ่านสื่อ Tablet PC โรงเรียนสนับสนุนให้มีการใช้วิทยากรมาช่วยอบรมการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนผ่านสื่อ Tablet PC โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อ Tablet PC เพื่อจัดการเรียนการสอนโรงเรียนได้จัดป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อ Tablet PC และโรงเรียนสนับสนุนสื่อค้นคว้าอ้างอิงเพื่อการจัดทำสื่อ Tablet PC อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 3.68 นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.25 – 3.44

3.2 ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ด้านผู้บริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ความรู้สามารถนิเทศผ่านสื่อ Tablet PC การอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC การสนับสนุนงบประมาณในการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านสื่อ Tablet PC โรงเรียนได้จัดหา Tablet PC เพื่อการศึกษาไว้บริการแก่ครูในโรงเรียน โรงเรียนได้จัดหาหนังสือวารสารที่เกี่ยวข้องกับ Tablet PC ไว้บริการแก่ครูในโรงเรียน โรงเรียนได้จัดหาคู่มือการใช้ Tablet PC เพื่อการศึกษาไว้บริการแก่ครูในโรงเรียน การฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับ ICT อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 – 3.77 นอกจากนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.46 – 3.49

3.3 ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ด้านครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.76 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50 – 3.90

4) เปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียน

จากการเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียนดังนี้

4.1 ค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร และด้านครูผู้สอน แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD ต่อไป

4.2 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

4.2.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X}$ = 3.61) มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า โรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X}$ = 3.66) และโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X}$ = 3.66) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X}$ = 3.40) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X}$ = 3.85) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X}$ = 3.46) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X}$ = 3.95) มีค่าเฉลี่ยมากกว่า โรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X}$ = 3.51) และโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X}$ = 3.51) มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X}$ = 3.86) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาในด้านโรงเรียน ผู้บริหาร

ครูผู้สอน พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังนี้

1.1 ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาด้านโรงเรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) จากการพิจารณาความพร้อมทางด้านนี้แสดงว่าการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC ทางโรงเรียนได้มีการจัดอบรมความรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสอนผ่านสื่อ Tablet PC มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.71) แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ได้ให้ความสำคัญในด้านการให้ความรู้กับครูผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุนให้มีการนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการนโยบายได้แผนปฏิบัติการ One tablet per child : OTPC และประเด็นรายชื่อในด้านนี้มีหัวข้อ “โรงเรียนประสานงานกับชุมชนเพื่อขอให้ชุมชนเป็นแหล่งบริการความรู้แก่นักเรียนผ่านสื่อ Tablet PC” มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29) จากประเด็นนี้ทำให้ได้ทราบว่าทางโรงเรียนยังไม่ได้มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอให้ชุมชนเป็นแหล่งบริการความรู้แก่นักเรียนผ่านสื่อ Tablet PC ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีระบบการประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือการให้ความรู้กับชุมชนในด้านการใช้สื่อ Tablet PC เพื่อให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้เรียนได้ความรู้จากทางโรงเรียนแล้ว สามารถสืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนรู้จากชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ หรือชุมชนภายนอกได้อย่างเต็มความสามารถของผู้เรียนเอง และควรมีการจัดประชุม นิเทศ ดำเนินการใช้ Tablet ระหว่างผู้ปกครอง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี.2555 : online)

1.2 ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.59) จากการพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าผู้บริหารโรงเรียนได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ICT (ค่าเฉลี่ย 3.77) การที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญเรื่องการอบรมความรู้ด้าน ICT ให้กับครูผู้สอน

และบุคลากรสายสนับสนุน แสดงให้เห็นได้ว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลและนอกเหนือจากการให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อ Tablet PC แล้วความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านอื่นครูผู้สอนและบุคลากรสายสนับสนุนก็จะต้องมีความรู้ควบคู่กันไปนอกเหนือจากนั้นคือครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี.2555 : online) เพื่อส่งผลให้การใช้สื่อ Tablet PC เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.76) หากพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมการใช้สื่อ Tablet PC ในการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก(ค่าเฉลี่ย 3.90) การที่ครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมให้ใช้สื่อ Tablet PC ในการจัดการเรียนการสอนอาจเป็นผลมาจากนโยบายของรัฐบาลภายใต้โครงการ One tablet per child : OTPC มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดอบรมการใช้สื่อ Tablet PC ให้กับครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และมีการจัดอบรมการใช้สื่อ Tablet PC ดังนั้นทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จะต้องมีการให้ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมอบรมปฏิบัติการบูรณาการใช้คอมพิวเตอร์พกพา Tablet เพื่อยกระดับการเรียนการสอน ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การใช้สื่อ Tablet PC ของครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จึงได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต้นสังกัดในระดับโรงเรียน ระดับเขต และระดับจังหวัด อย่างไรก็ตามแม้จะได้รับการส่งเสริมการใช้สื่อ Tablet PC แต่การพัฒนาสื่อด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ เนื่องจากสื่อที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม ไม่ครอบคลุม หรือไม่ตรงเนื้อหาที่ต้องการ จึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาสื่อขึ้นเองให้สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละบริบท (นายกิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ และคณะ. 2554 : online)

2. การเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC เพื่อการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำแนกตามขนาดโรงเรียนในภาพรวมทุกด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความแตกต่างทางด้านโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมด้านงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ความพร้อมด้านผู้บริหารผู้บริหารของโรงเรียนขนาดใหญ่มีงบประมาณในการจัดสรรกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC มีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อ Tablet PC จึงมีความจำเป็นในด้านจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสำรวจระบบสารสนเทศของแต่ละโรงเรียนให้มีความพร้อมที่จะใช้สื่อ Tablet PC

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยดังนี้

1. การดำเนินการส่งมอบคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) ให้แก่สถานศึกษา ค่อนข้างล่าช้า ทำให้ขาดความสนใจ ความกระตือรือร้นในการนำไปใช้
2. ครูที่เข้ารับการอบรมควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีอายุมาก ศักยภาพในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ค่อนข้างล่าช้า
3. โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน อุปกรณ์ เครื่องมือเสริมการเรียนรู้โดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา

(Tablet) ให้มีประสิทธิภาพ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณในการดูแลสนับสนุน

4. ควรมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้อย่างใกล้ชิด ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้

5. ควรจัดสรรคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) ให้แก่นักเรียนทุกชั้น ทุกคน และครูผู้สอนควรได้รับคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) ไว้ใช้ประจำตัว เพื่อสะดวกในการฝึกทักษะการใช้และเตรียมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. การจัดการเรียนการสอน ควรได้มีการศึกษาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับการใช้แท็บเล็ตพีซี มีการศึกษาและประเมินผลการใช้ หรือทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่ชัดเจนในการพัฒนาต่อไป

7. ให้มีการให้ข้อมูลในการเตรียมการจัดทำเนื้อหาวิชาที่อยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้กับครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ทำการศึกษาข้อมูลก่อนที่จะมีการนำสื่อ Tablet PC ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อไป

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) ในการจัดการเรียนการสอน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet)
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาต่างๆ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้วยการเรียนผ่านอุปกรณ์แท็บเล็ต ในระดับชั้นประถมศึกษา
5. ควรมีการศึกษาศาสนาความพร้อมของผู้สอนต่อการใช้อุปกรณ์ Tablet ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ : กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. (2555). **คู่มืออบรมปฏิบัติการบูรณาการใช้คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) เพื่อยกระดับการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ :สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน.
- สพฐ.----- . (2552). **การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- . (2553). **คู่มือฝึกอบรมหลักสูตรบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อยกระดับการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ.
- ครรรชิต มาลัยวงศ์ และคณะ. (2544). **รายงานสำรวจสถานภาพและความพร้อมในการใช้งานคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ**. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของคุรุสภา.
- ไพฑูรย์ ศรีฟ้า. (2554). **เปิดโลก Tablet สู่ทิศทางการวิจัยด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา : จากแนวคิดสู่กระบวนการปฏิบัติ**. เอกสารประกอบการบรรยาย ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา,อัดสำเนา .
- ยีน ฐววรรณ. (2555). **แท็บเล็ตกระดานชนวนอิเล็กทรอนิกส์ กับความท้าทายที่รออยู่เบื้องหน้า**. มติชนรายวัน วันที่ 10 มิถุนายน 2555 หน้า 6.
- วีรวรรณ สุทิน. (2551). **อิทธิพลของจิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพของอาจารย์**

สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
ดุขภูบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
(วีรวรรณ สุทิน,2551 อ้างถึงใน Steven,1996).

- Couse , L.J. and Chen ,D.W. (2010). **A Tablet Computer for Young Children ? : Exploring Its Viability for Early Childhood Education**. Journal of Research on Technology in Education. Vol.43. No.1 pp.75 – 98.

ระบบออนไลน์

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **รายงานผลการใช้งานแท็บเล็ตพีซีในโรงเรียน**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.moc.moe.go.th/ViewContent.aspx?ID=3302>, 10 มกราคม 2555.
- ดิจิทัลโฟกัส บริษัท ท. (2554). **ระบบปฏิบัติการสำหรับ Tablet PC**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.tabletpcthai.com/content_detail.php?id=174, 12 มกราคม 2555.
- ไพฑูรย์ ศรีฟ้า. (2554). **เปิดโลก Tablet สู่ทิศทางการวิจัยด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา : จากแนวคิดสู่กระบวนการปฏิบัติ**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: www.drpaition.com/documents/Thaksin.../Open_World_Tablet.pdf, 9 มกราคม 2555.
- มูลนิธิวิกิมีเดีย. (2555). **ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์**. (ออนไลน์).แหล่งที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki/แอนดรอยด์> (ระบบปฏิบัติการ), 12 มกราคม 2555.
- El-Gayar , O. ; Moran , M. and Hawkes , M. (2011). **Student’s Acceptance of Tablet PC and Implications for Education**. (online) Available from <http://www.ifets.info/journals/14.2/5.pdf> (February 18 , 2012).

Intel Education. (n.d.) 21st Century e-Learning

Soars with Tablet Computer. online

Available from

<http://www.intel.com/content/dam/doc/case-stuc.pdf> (February 18 ,2012)

Petty , D. and Gunawardena , A. (n.d.) **The Use of Tablet PC in Early Mathematics Education.**

(online) Available from

http://www.cs.cmu.edu/_ab/TRETCO7/Using%20T.pdf (February 18 ,2012).

ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา
ตำบลพันทนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร¹

COST AND PRODUCT COMPENSATION OF INDIGO FABRICS IN BAN PUN NA INDIGO
FABRICS GROUP, PUN NA SUB DISTRICT, SAWANGDANDIN DISTRICT, SAKON NAKHON

ผศ.สำเริง นนศิริ² และนางสาวรติพร มีชัย³

ASS.PROF. SUMROENG NONSIRI, MISS RATIPORN MEECHAI

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา ตำบลพันทนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา ตำบลพันทนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร รวมทั้งเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการลงทุน ประชากร คือ ประธาน คณะกรรมการ และสมาชิกกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา จำนวน 70 คน โดยทำการศึกษาและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการลงทุน ต้นทุนในการผลิต และรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนด้วยวิธีระยะเวลาคืนทุน วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ และวิธีอัตราผลตอบแทนภายใน

ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนในการลงทุนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา ตำบลพันทนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุนเมื่อเริ่มแรก 324,880 บาท ต้นทุนในการผลิต 1,109,602.40 บาท ซึ่งประกอบไปด้วยค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต สำหรับต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะกอล เท่ากับ 282.94 บาทต่อเมตร ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะกอล เท่ากับ 282.94 บาทต่อเมตร ผ้าลายเกร็ดเต่า เท่ากับ 228.51 บาทต่อเมตร ผ้าลายเกร็ดแล่น เท่ากับ 228.51 บาทต่อเมตร ผ้าลายพื้น 4 ตะกอล เท่ากับ 195.85 บาทต่อเมตร ผ้าลายพื้น 2 ตะกอล เท่ากับ 174.08 บาทต่อเมตร ผ้าลายสก็อต 2 ตะกอล เท่ากับ 195.85 บาทต่อเมตร กำหนดอายุโครงการเท่ากับ 10 ปี ผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา ตำบลพันทนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 4,622,455.16 บาท ที่อัตราคิดลดร้อยละ 7.62 ซึ่งมากกว่าศูนย์ มีอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 149.68 ซึ่งมากกว่าอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมธนาคารพาณิชย์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 7.62 และมีระยะเวลาคืนทุน (PB) เท่ากับ 7 เดือน 15 วัน ซึ่งให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน ทั้งนี้กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา ควรจะมีการส่งเสริมและให้ความรู้เทคนิคต่างๆ ในการทอผ้าแก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การผลิตได้อย่างมีคุณภาพรวมทั้งควรส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าทั้งใน และต่างประเทศ อันจะส่งผลให้รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น

¹ งานวิจัยคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยสันตพล งบประมาณสนับสนุนจากวิทยาลัยสันตพล ประจำปีการศึกษา 2558

^{2,3} อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยสันตพล

E-mail: ratipron@stu.ac.th

คำสำคัญ : ต้นทุนและผลตอบแทน, ผ้าย้อมคราม

ABSTRACT

The research of The costs and returns on Indigo dyed cloth product of Ban Panna natural process of dyeing group, Panna Subdistrict, Sawang Daen Din District, Sakonnakon aim to study the costs and returns on Indigo dyed cloth product of Ban Panna natural process of dyeing group, Panna Subdistrict, Sawang Daen Din District, Sakonnakon and to study the problems and barrier on investment. The sample size is 70 samples who are chairman, committee and members of Indigo dyed cloth product of Ban Panna natural process of dyeing group by studying and collecting using questionnaires and interview for collecting the cost of investment, cost in production and revenue from selling Indigo dyed cloth product. The statistic analytical by using mean and percentile, analyze the return on investment (ROI), the average of net present value method and internal rate of return method The findings revealed that cost from investment on Indigo dyed cloth product of Ban Panna natural process of dyeing group, Panna Subdistrict, Sawang Daen Din District, Sakonnakon compose of investment at the beginning was 324,880 baht. The cost in production was 1,109,602.40 baht that including direct material cost, direct labor cost and production expense. Cost of production per unit of 4 Heddle Weaving Ikat Fabric was 282.94 baht per meter. Cost of production per unit of 2 Heddle Weaving Ikat Fabric was 282.94 baht per meter. Cost of production per unit of Person weave Phalaiklet Tao Fabric was 228.51 baht per meter. Cost of production per unit of Kret Leen Cotton Fabric was 228.51 baht per meter. Cost of production per unit of 4 Heddle Weaving Fabric was 195.85 baht per meter. Cost of production per unit of 2 Heddle Weaving Fabric was 174.08 baht per meter. Cost of production per unit of 2 Heddle Tartan Fabric was 195.85 baht per meter. The period of project is 10 years. The Indigo dyed cloth product of Ban Panna natural process of dyeing group, Panna Subdistrict, Sawang Daen Din District, Sakonnakon has net present value (NPV) was 4,622,455.16 baht at percentage of discount rate at 7.62 that more than zero and internal rate of return (IRR) was 149.68 that more than interest rate of bank loan where set at interest rate was 7.62 % and payback period was 7 months 15 days that worth for investment. Ban Panna natural process of dyeing group should continue encourage and transfer technical knowledge between members for improve the quality of product. After that the group should encourage folk wisdom and promote product of group via social media for reach the customer inbound and outbound that support more income from product of the group.

Keywords: Cost and Returns, Indigo Dyed Cloth

บทนำ

ผ้าทอถือเป็นหัตถกรรมของไทยที่มีการอนุรักษ์และส่งเสริมกันอย่างต่อเนื่อง และสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน และการทอผ้าย้อมสีธรรมชาติเป็นหัตถกรรมอย่างหนึ่งที่ได้รับการสืบทอดมาเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการทอผ้า ย้อมโคลน ผ้าย้อมเปลือกไม้ รวมทั้งการทอผ้าย้อมคราม ซึ่งการทอผ้าย้อมครามถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และมีความโดดเด่นเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการทอผ้าในช่วงทอผ้าจะต้องมีการออกแบบลวดลายต่างๆ การเลือกใช้สีเส้นด้าย การแต้มสีเส้นต่างๆ การใช้ความประณีต เพื่อให้เกิดความสวยงามรวมทั้งกระบวนการในการย้อมสี การทอผ้าจึงเป็นศิลปหัตถกรรมที่มีอยู่ในทุกภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งจะมีความเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงออกมานบนผืนผ้า ทั้งนี้อาจจะมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นลวดลาย การเลือกใช้วัสดุดิบ หรือแม้กระทั่งขั้นตอนที่ใช้ในการทอผ้า

การทอผ้าย้อมครามในประเทศไทยไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่ามีการใช้ผ้าย้อมครามตั้งแต่เมื่อใด แต่มีการผลิตและใช้กันในชนเผ่าภูไท จังหวัดสกลนคร เป็นจังหวัดแรกของประเทศไทยที่ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าย้อมคราม และพัฒนาผ้าย้อมครามให้มีมาตรฐาน สามารถนำผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าแทรกตลาดที่กำลังหันกลับมาบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(ที่มา : <http://www.baanpanna.com>)

ในปัจจุบันการผลิตผ้าทอนั้นมีหลากหลายรูปแบบ และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ จากผ้าทอเพื่อให้ความหลากหลายเข้ากับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปรวมทั้งความต้องการของผู้บริโภค นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับชุมชนซึ่งเป็นผู้ผลิตเอง ในการทำผ้าย้อมครามนั้นต้องใช้ทั้งความพยายาม ความอดทน ความประณีต ความละเอียดอ่อน ซึ่งกว่าจะได้ผ้าทอที่มีความสวยงามนำไปตัดเย็บตามความต้องการของผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็นเครื่องนุ่งห่ม หรือของใช้ต่างๆ

ผ้าย้อมครามเป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสกลนคร และสร้างรายได้ให้กับชาวจังหวัดสกลนครเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการสร้างรายได้ในภาคครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ทำไร่ ทำนา ดังนั้นการทอผ้า ย้อมครามและผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมครามจึงเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยมีการส่งออกจำหน่ายทั้งใน และต่างประเทศ และสิ่งสำคัญยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้า ย้อมครามให้กับรุ่นลูกหลานได้เรียนรู้ และสืบทอดต่อไป ในปัจจุบันจังหวัดสกลนครมีการรวมกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ หรือผ้าย้อมครามรวมทั้งกลุ่มทอผ้าอื่นๆ โดยเป็นการรวมกลุ่มเพื่อผลิตผ้าย้อมครามและผ้าทออื่นๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับชุมชน ครอบครัว รวมทั้งเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนก่อให้เกิดความมั่นคง และสามารถที่จะพึ่งพิงตนเองได้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน ผ้าย้อมครามจึงถือเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัดสกลนคร และการผลิตไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาของ ดร.กัญญา จึงวิมุตติพันธุ์ (2551) การประยุกต์มิติทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านคันพะลาน ตำบลนาตาล อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี” วัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาคุณภาพ และการออกแบบผ้าฝ้ายย้อมคราม ได้จัดแผนงานวิจัยสร้างกิจกรรมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ และหาแนวทางการแก้ปัญหาการตลาด และคุณภาพผลิตภัณฑ์จนสามารถประสบความสำเร็จ ซึ่งก่อนโครงการวิจัยจะเข้าไปในหมู่บ้าน ช่างทอผ้าบ้านคันพะลาน กำลังเผชิญปัญหาค้าขาย กับหมู่บ้านในภาคอีสานหลายหมู่บ้านที่ล้มเลิกการสืบทอดการทอผ้า หลังจากมีการเปิดเวทีแบบมีส่วนร่วมของชุมชนทำให้เรียนรู้ว่าราคาค่าผ้าฝ้ายย้อมครามขายได้ราคาต่ำกว่าต้นทุนการผลิต ไม่มีการคิดค่าทอ ค่าเส้นใย ค่าย้อมคราม ค่ามัดลวดลายมัดหมี่ ตลอดจนปัญหาคุณภาพผ้าที่ไม่เป็นมาตรฐาน ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มทอผ้า ที่มีการแบ่งงานด้านการบริหารจัดการ และการตรวจสอบคุณภาพ

จากการศึกษาของ ยุทธศาสตร์ คำแสนพันธ์ (2554) การบริหารจัดการของกลุ่มอาชีพทอผ้าย้อมคราม

บ้านโนนเรือ ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่ามีการแบ่งโครงสร้างหน้าที่การบริหารงานไม่เหมาะสม สินค้าที่ผลิตหรือผ้าทอ ผลิตได้วันละ 1-2 ชิ้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคน และสมาชิกยังขาดความรู้ในการประยุกต์การทอผ้าลายใหม่ๆ ด้านการเงินกลุ่มได้รับการสนับสนุนด้านการเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มจากส่วนราชการและผู้มาศึกษาดูงาน และมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเฉลี่ยแต่ละเดือนประมาณ 800 – 1,000 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล กลุ่มทอผ้ามีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย แต่ยังมีปัญหาคือขาดเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการลงทุน สมาชิกกลุ่มมีรายได้ค่าตอบแทนน้อย และไม่สม่ำเสมอ มีต้นทุนวัตถุดิบการผลิตสูงและราคาแพง ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีการจัดซื้อวัตถุดิบจากนอกพื้นที่ห่างไกลทำให้มีต้นทุนสูง และกลุ่มทอผ้าย้อมครามยังมีเครื่องมือไม่ครบ และขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการช่วยทุ่นแรง สำหรับด้านการจัดการพบว่า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแก้ไขปัญหายังคงยึดมติที่ประชุมส่วนใหญ่เป็นหลักมีการรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกรับทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง แต่ทางกลุ่มยังขาดการประชาสัมพันธ์หรือขยายตลาดเพิ่มเติม นอกจากนี้การศึกษาของของ เชษฐวุฒิ บุตรชาติ (2552) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานธุรกิจผ้าย้อมครามกรณีศึกษาแม่ชีตา กลุ่มทอผ้าย้อมครามธรรมชาติบ้านนาดี จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ที่แน่นอนโดยพิจารณาจากต้นทุนเป็นหลัก ในด้านการส่งเสริมการตลาด กลุ่มทอผ้ายังไม่มีมีการส่งเสริมการตลาดโดยตรง การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินพบว่ากลุ่มมีสภาพคล่องทางการเงินสูง และมีความสามารถในการก่อหนี้สูงเช่นกัน สำหรับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกลุ่มมีค่อนข้างน้อยเมื่อพิจารณาอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด นอกจากนี้ทางกลุ่มได้มีการจัดสรรค่าตอบแทนให้แก่สมาชิกตามลักษณะของงานที่ทำ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นทางกลุ่มควรมีการจัดการและวางแผนการผลิต มีการพัฒนาเทคนิคการผลิตและออกแบบพัฒนาสินค้า การเพิ่มช่องทางการจัด

จำหน่าย ทางด้านการเงินควรใช้สินทรัพย์ และประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้นถึงแม้ว่าผ้าย้อมครามจะเป็นสินค้าที่สร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับชาวจังหวัดสกลนคร แต่ในส่วนของการดำเนินงานนั้นก็ยังมีความเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการตลาด การจัดหาวัตถุดิบ ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาทางการเงินและการจัดหาแหล่งทุน นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านต้นทุนการผลิต เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มทอผ้ายังขาดความรู้ความเข้าใจในการคิดต้นทุนการผลิต ซึ่งทางกลุ่มจะคำนึงถึงเฉพาะ ค่าวัตถุดิบ ค่าแรงงานในการทอผ้า ค่าแรงงานในการย้อมสี ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ต้นทุนที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง และการควบคุมต้นทุนต่างๆ รวมทั้งปัญหาการจัดหาวัตถุดิบซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องคิดต้นทุนให้ถูกต้องมากที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนงานในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการลดต้นทุนการผลิตที่ไม่จำเป็นหรือไม่เพิ่มมูลค่า ทั้งนี้หากกลุ่มทอผ้าสามารถวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องครบถ้วนจะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาระบบการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มกำไรให้กับกลุ่มทอผ้า และสามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ยังได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์นำมาใช้ในการบริหารงานของกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาข้อมูลพบว่ากลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันนา ตำบลพันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เป็นการรวมกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติโดยการทำผ้าย้อมคราม และมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าย้อมคราม มีการจัดตั้งกลุ่มเมื่อปี พ.ศ. 2531 ซึ่งสมาชิกมีอาชีพหลักในการทำนา และมีอาชีพทอผ้าเป็นอาชีพเสริม จึงมารวมตัวกันเป็นกลุ่มทอผ้า ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี เอื้ออาทรต่อกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งการรวมกลุ่มทอผ้าทำให้มีรายได้เสริมเกิดขึ้นในครอบครัว ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม อาทิเช่น ผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะก้อ ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะก้อ ผ้าลายเกร็ดเต่า ผ้าลายเกร็ดแล่น ถือเป็น การรวมกลุ่มทอผ้าที่ได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลที่แสดงถึงความภาคภูมิใจ และความสำเร็จในผลงานยอดเยี่ยมของผลิตภัณฑ์สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จนเป็นผู้นำสินค้า

ด้านผ้า และสิ่งทอ เป็นที่สนใจแก่ลูกค้า ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านปันนาจะเป็นผู้สูงอายุซึ่งมีประสบการณ์ และความชำนาญในการทอผ้าย้อมคราม แต่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในการคิดต้นทุนที่แท้จริงซึ่งถือเป็นปัญหาที่ต้องให้ความสำคัญเพราะการคิดต้นทุนนั้นจะส่งผลต่อการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านปันนา ตำบลปันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยศึกษาถึงต้นทุน และผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามรวมทั้งปัญหาอื่นๆที่เกิดขึ้นเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมวางแผนการดำเนินงาน การลดต้นทุนเพิ่มรายได้ อันจะเป็นผลดีต่อกลุ่มทอผ้าย้อมคราม เศรษฐกิจของชุมชน และประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านปันนา ตำบลปันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการลงทุนทอผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ บ้านปันนา ตำบลปันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2553 : 32) ต้นทุน (Cost) หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่กิจการสูญเสียเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการกลับมาโดยมูลค่าของทรัพยากรนั้นต้องสามารถวัดได้เป็นหน่วยเงินตราซึ่งเป็นลักษณะของการลดลงในสินทรัพย์หรือเพิ่มขึ้นในหนี้สิน

ดวงมณี โกมารทัต (2551 : 24) ต้นทุน (Cost) หมายถึง มูลค่าที่วัดได้เป็นจำนวนเงิน สินทรัพย์หรือความเสียหายที่เกิดจากการได้ลงทุนไปเพื่อให้ได้สินค้า สินทรัพย์ หรือ

บริการต่างๆ ซึ่งกิจการคาดว่าจะนำไปใช้เพื่อให้ได้ประโยชน์ภายหลัง

ไพบุลย์ ผจงวงศ์ (2552 : 15) ต้นทุน (Cost) หมายถึง การใช้ทรัพยากรของกิจการ เช่น การจ่ายเงิน การสัญญาว่าจะจ่ายเงินสด การหมดไปของมูลค่าสินทรัพย์ หรือการก่อหนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในรูปของสินค้าหรือบริการ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ต้นทุน (Cost) หมายถึง จำนวนเงินที่กิจการจ่ายไปหรือรายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ วัตถุดิบเป็นหน่วยเงินตรา เช่น การซื้อสินค้า การซื้อวัตถุดิบต่างๆ

ในการจำแนกต้นทุนตามลักษณะของส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2553) ส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (Cost of a manufactured Product) ประกอบด้วยวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต

1. วัตถุดิบทางตรง (Direct material) หมายถึง วัตถุดิบหลัก ที่ใช้ในการผลิตและสามารถระบุได้ชัดเจนว่าใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในปริมาณและต้นทุนเท่าใด รวมทั้งจัดเป็นวัตถุดิบส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผลิตสินค้าชนิดนั้นๆ
2. ค่าแรงงานทางตรง (Direct labor) หมายถึงค่าแรงงานต่างๆ ที่จ่ายให้กับคนงานหรือลูกจ้างที่ทำหน้าที่ผลิตสินค้าเป็นสินค้าสำเร็จรูปโดยตรง รวมทั้งเป็นค่าแรงที่มีจำนวนมากเมื่อเทียบกับค่าแรงงานทางอ้อมในการผลิตสินค้าหน่วยหนึ่งๆ และจัดเป็นค่าแรงงานสำคัญในการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป
3. ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) หมายถึง แหล่งรวบรวมค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า ซึ่งนอกเหนือจากวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง เช่น วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงงานทางอ้อม ค่าใช้จ่ายในการผลิตทางอ้อมอื่นๆ ได้แก่ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเช่า ค่าเสื่อมราคา ค่าประกันภัย ค่าภาษี เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายเหล่านี้ก็ต้องเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการผลิตในโรงงานเท่านั้น

ไม่รวมถึงเงินเดือน ค่าเช่า ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมราคาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในสำนักงาน ดังนั้นค่าใช้จ่ายการผลิตจึงถือเป็นค่าใช้จ่ายการผลิตทางอ้อมต่างๆ (Cost pool of indirect manufacturing cost) นอกจากนี้ยังพบว่าในบางกรณีก็มีการเรียกชื่อค่าใช้จ่ายการผลิตในชื่ออื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายโรงงาน (Factory Overhead) ค่าโสหุ้ยการผลิต (manufacturing Burden) ต้นทุนการผลิตทางอ้อม (Indirect Cost)

วิธีการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายการผลิต (กึ่งกนก พิทยานุคุณ และคณะ , 2553 : 38) หลักการคิดค่าใช้จ่ายการผลิตเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์ เนื่องจากค่าใช้จ่ายการผลิตแต่ละรายการไม่สามารถระบุเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วยได้โดยตรงจึงไม่สามารถคิดค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์ได้ในทันทีที่เกิดค่าใช้จ่ายขึ้น ถ้าต้องการคิดค่าใช้จ่ายการผลิตให้กับผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วยถูกต้องจะต้องรอถึงสิ้นปีเพื่อรวมยอดค่าใช้จ่ายการผลิตทั้งหมดมาเฉลี่ยให้กับผลิตภัณฑ์ที่ผลิต จึงทำให้ไม่สะดวกและเสียเวลา หลักการคิดค่าใช้จ่ายการผลิตทั้งหมดมาเฉลี่ยให้กับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจึงใช้วิธีประมาณผลิตภัณฑ์ที่ผลิต จากจำนวนที่ประมาณนี้ก็จะนำมาประมาณดูว่าจะมีค่าใช้จ่ายรายการใดเกิดขึ้นมากน้อยแค่ไหนโดยแยกเป็นค่าใช้จ่ายคงที่และค่าใช้จ่ายผันแปร เพราะค่าใช้จ่ายคงที่จะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตแล้วจึงพิจารณาดูว่ามีปัจจัยร่วมใดที่สัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายการผลิตเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายการผลิตมากหรือน้อยนำมาเป็นหลักในการคิดค่าใช้จ่ายการผลิตเข้าเป็นต้นทุนของผลิตภัณฑ์ หลักเกณฑ์ที่กิจการแต่ละแห่งเลือกใช้ย่อมแตกต่างกัน

ดวงมณี โกมารทัต (2551 : 212) การกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายการผลิต สำหรับเกณฑ์ที่ใช้โดยทั่วไปมี 5 เกณฑ์ คือ

1. หน่วยที่ผลิตเสร็จ (Unit of Production)
2. วัตถุดิบทางตรง (Direct Materials Cost)
3. ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labor Cost)
4. ชั่วโมงแรงงานทางตรง (Direct Labor Hours)
5. ชั่วโมงเครื่องจักร (Machines Hours)

เทคนิคการวิเคราะห์เพื่อการลงทุน เทคนิคหรือการวิเคราะห์และประเมินโครงการลงทุน 4 วิธี ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2553 : 204)

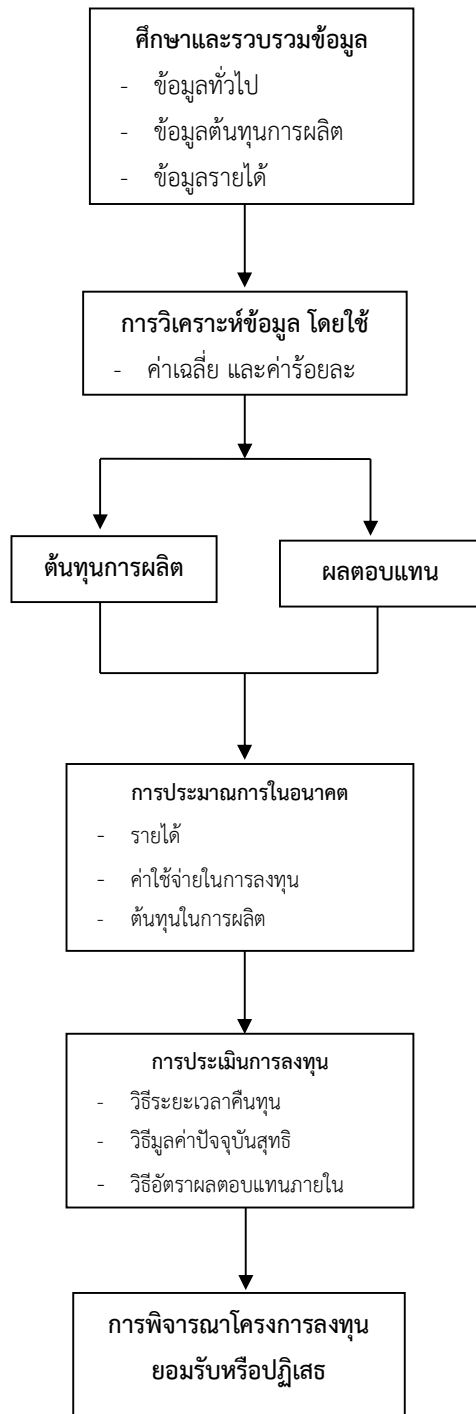
1. วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period Method)
2. วิธีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (The Internal Rate of Return Method)
3. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (The Net Present Value Method)
4. วิธีดัชนีในการทำกำไร (Profitability Index Method)

ก่อนที่ผู้บริหารจะตัดสินใจจ่ายลงทุนในแต่ละโครงการผู้บริหารจะต้องประเมินค่าของโครงการจ่ายลงทุนนั้นว่าผลตอบแทนที่ได้รับเป็นไปตามอัตราที่กำหนดหรือไม่ และถ้ามีโครงการจ่ายลงทุนหลายโครงการแต่เงินลงทุนมีจำนวนจำกัดไม่สามารถลงทุนทุกโครงการได้ถึงแม้ว่าโครงการนั้นจะให้ผลตอบแทนเป็นไปตามอัตราที่กำหนดไว้ก็ตาม ผู้บริหารจะต้องเลือกจ่ายลงทุนในโครงการที่ให้ผลตอบแทนสูงสุดหรืออาจจะคืนทุนเร็วที่สุด

จากเทคนิคการวิเคราะห์การลงทุนทั้ง 4 วิธี มีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกัน ดังนั้นกิจการจะยอมรับหรือปฏิเสธการลงทุนสามารถพิจารณาจากผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณในแต่ละวิธี

1. วิธีระยะคืนทุน (PB) พิจารณาเลือกโครงการที่มีระยะเวลาคืนทุนเร็วที่สุด
2. วิธีอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) พิจารณาเลือกโครงการที่มีอัตราผลตอบแทนมากกว่าอัตราดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทนที่ต้องการ
3. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) พิจารณาเลือกโครงการที่มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับหรือมากกว่าศูนย์
4. วิธีดัชนีในการทำกำไร (PI) พิจารณาหรือยอมรับโครงการเมื่อดัชนีกำไรมากกว่าหรือเท่ากับ 1 และจะปฏิเสธโครงการเมื่อดัชนีกำไรน้อยกว่า 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกกลุ่มทอผ้า ย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนา ตำบลพันทนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ซึ่งประกอบไปด้วย ประธานกลุ่ม คณะกรรมการบริหารกลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 70 คน

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยคือ จะศึกษาเฉพาะต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม ต้นทุนผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ต้นทุนการจัดซื้อวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ค่าแรงงานในการทอผ้าย้อมคราม ค่าใช้จ่ายในการผลิต รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการลงทุน สำหรับผลตอบแทนนั้นเป็นผลตอบแทนที่ได้รับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพันทนาซึ่งผลิตภัณฑ์คือ ผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะกอก ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะกอก ผ้าลายเกร็ดเต่า ผ้าลายเกร็ดแล่น ผ้าลายพื้น 4 ตะกอก ผ้าลายพื้น 2 ตะกอก ผ้าลายสก็อต 2 ตะกอก พิจารณาว่าผลตอบแทนที่ได้รับคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม
3. ข้อมูลผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม
4. ปัญหาและอุปสรรคในการลงทุน

รวมทั้งได้มีการจัดกลุ่มเสวนา การสัมภาษณ์ ประธานกลุ่ม รองประธาน เภรัญญิก ฝ่ายการตลาด ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายการผลิต คณะกรรมการกลุ่มทอผ้า และสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการวิจัยและนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนที่ได้รับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม

เพื่ออธิบายให้ทราบถึงองค์ประกอบของต้นทุนจากผลิตภัณฑ์ทอผ้าย้อมคราม มาอธิบายโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแสดงตารางประกอบการอธิบายถึงปริมาณการผลิต รายได้ และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative analysis) นำข้อมูลที่ได้รวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางการเงิน ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อที่จะคำนวณหาต้นทุน และรายได้เฉลี่ยต่อหน่วย และคำนวณหาผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุน สำหรับการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนให้โดยความสำคัญกับมูลค่าเงินตามเวลา

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนครมีผลการวิจัยดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่าสมาชิกของกลุ่มในปัจจุบันจะมีอายุ 50-59 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพการทอผ้าย้อมครามเป็นอาชีพเสริม ได้รับความรู้และเทคนิคในการทอผ้าย้อมครามหรือการทอผ้าย้อมสีธรรมชาติจากการถ่ายทอดมาจากพ่อแม่หรือบรรพบุรุษเป็นส่วนใหญ่ สำหรับปริมาณในการผลิตนั้นจะขึ้นอยู่กับกรว่าจ้างหรือการสั่งทำเป็นหลัก โดยวัตถุดิบซึ่งได้แก่ เส้นด้าย จะซื้อจากทางกลุ่มเมื่อผลิตเสร็จสิ้นจะจัดจำหน่ายผ่านกลุ่มทอผ้า และการกำหนดราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ถูกกำหนดโดยกลุ่มทอผ้า สมาชิกกลุ่มทอผ้าจะมีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท สำหรับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตผ้าย้อมสีธรรมชาติของสมาชิกกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา คือ ราคาผลิตภัณฑ์ตกต่ำ และมีการแข่งขันกันสูง เนื่องจากจังหวัดสกลนครมีการรวมกลุ่มเพื่อทอผ้าย้อมสีธรรมชาติจำนวนมากรวมทั้งจังหวัดอื่นๆ ทำให้เกิดการแข่งขันทางการตลาด ประกอบกับการมีสินค้าทดแทนผ้าย้อมสีธรรมชาติซึ่งมีราคาถูกกว่า

ข้อมูลต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม

ตารางที่ 1 แสดงต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา

รายการ	ต้นทุนรวม (บาท)	ปริมาณ การผลิต (เมตร)	ต้นทุนต่อ หน่วย (บาทต่อเมตร)
ผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะกอล	203,714.18	720	282.94
ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะกอล	67,904.73	240	282.94
ผ้าลายเกร็ดเต่า	164,527.36	720	228.51
ผ้าลายเกร็ดแล่น	164,527.36	720	228.51
ผ้าลายพื้น 4 ตะกอล	211,522.85	1,080	195.85
ผ้าลายพื้น 2 ตะกอล	188,010.74	1,080	174.08
ผ้าลายสก็อต 2 ตะกอล	141,015.23	720	195.85
รวมทั้งสิ้น	1,141,222.45		

จากตารางที่ 1 แสดงต้นทุนการผลิตต่อเมตรของผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีต้นทุนการผลิตผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะกอล เท่ากับ 282.94 บาทต่อเมตร ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะกอล เท่ากับ 282.94 บาทต่อเมตร ผ้าลายเกร็ดเต่า เท่ากับ 228.51 บาทต่อเมตร ผ้าลายเกร็ดแล่น เท่ากับ 228.51 บาท ต่อเมตร ผ้าลายพื้น 4 ตะกอล เท่ากับ 195.85 บาทต่อเมตร ผ้าลายพื้น 2 ตะกอล เท่ากับ 174.08 บาทต่อเมตร ผ้าลายสก็อต 2 ตะกอล เท่ากับ 195.85 บาทต่อเมตร

ข้อมูลรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามบ้านพินนา

ตารางที่ 2 แสดงปริมาณการขายต่อปีของผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การขาย (เมตร)	ราคาขาย ต่อหน่วย (บาทต่อเมตร)	รายได้รวม (บาท)
ผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะกอล	720	400	288,000
ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะกอล	240	350	84,000
ผ้าลายเกร็ดเต่า	720	350	252,000
ผ้าลายเกร็ดแล่น	720	350	252,000
ผ้าลายพื้น 4 ตะกอล	1,080	280	302,400
ผ้าลายพื้น 2 ตะกอล	1,080	250	270,000
ผ้าลายสก็อต 2 ตะกอล	720	250	180,000
รวมทั้งสิ้น			1,628,400

จากตารางที่ 2 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในปี 2558 พบว่าผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะกอก มีรายได้จำนวน 288,000 บาท ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะกอก 84,000 บาท ผ้าลายเกร็ดเต่า 252,000 บาท ผ้าลายเกร็ดแล่น 252,000 บาท ผ้าลายพื้น 4 ตะกอก 302,400 บาท ผ้าลายพื้น 2 ตะกอก 270,000 บาท ผ้าลายสก๊อต 2 ตะกอก 180,000 บาท หรือมีรายได้ต่อปีจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น 1,628,400 บาท

การประมาณการในอนาคต

สำหรับการประมาณการในอนาคตเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยทำการประมาณการแนวโน้มในอนาคตและใช้ข้อมูลจากปี 2558 เป็นฐานในการประมาณการรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์รวมทั้งต้นทุนในการผลิต ดังนี้

1. การประมาณการรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตลอดอายุโครงการ 10 ปี จากการศึกษาข้อมูลในปี 2558 รวมทั้งการสัมภาษณ์ประธานและคณะกรรมการกลุ่มพบว่ารายได้จากการจำหน่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 5% ต่อปีจากปีฐาน

ตารางที่ 3 แสดงรายละเอียดการประมาณการรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตลอดระยะเวลา 10 ปี

ปี	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา (บาท)							รวม
	ผ้าลายมัดหมี่ 4 ตะกอก	ผ้าลายมัดหมี่ 2 ตะกอก	ผ้าลายเกร็ดเต่า	ผ้าลายเกร็ดแล่น	ผ้าลายพื้น 4 ตะกอก	ผ้าลายพื้น 2 ตะกอก	ผ้าลายสก๊อต 2 ตะกอก	
1	288,000	84,000	252,000	252,000	302,400	270,000	180,000	1,628,400
2	302,400	88,200	264,600	264,600	317,520	283,500	189,000	1,709,820
3	317,520	92,610	277,830	277,830	333,396	297,675	198,450	1,795,311
4	333,396	97,241	291,722	291,722	350,066	312,559	208,373	1,885,077
5	350,066	102,103	306,308	306,308	367,569	328,187	218,791	1,979,330
6	367,569	107,208	321,623	321,623	385,948	344,596	229,731	2,078,297
7	385,948	112,568	337,704	337,704	405,245	361,826	241,217	2,182,212
8	405,245	118,196	354,589	354,589	425,507	379,917	253,278	2,291,322
9	425,507	124,106	372,319	372,319	446,783	398,913	265,942	2,405,888
10	446,783	130,312	390,935	390,935	469,122	418,859	279,239	2,526,183
รวม	3,622,433	1,056,543	3,169,629	3,169,629	3,803,555	3,396,031	2,264,021	20,481,840

จากตารางที่ 3 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ปีที่ 1 มีรายได้ 1,628,400 บาท ปีที่ 2 มีรายได้ 1,709,820 บาท ปีที่ 3 มีรายได้ 1,795,311 บาท ปีที่ 4 มีรายได้ 1,885,077 บาท ปีที่ 5 มีรายได้ 1,979,330 บาท ปีที่ 6 มีรายได้ 2,078,297 บาท ปีที่ 7 มีรายได้ 2,182,212 บาท ปีที่ 8 มีรายได้ 2,291,322 บาท ปีที่ 9 มีรายได้ 2,405,888 บาท และปีที่ 10 มีรายได้ 2,526,183 บาท รวมทั้งสิ้น 20,481,840 บาท

2. การประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต ผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ดังนี้

2.1 การประมาณการค่าใช้จ่ายในการลงทุน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่มีการจัดหาสินทรัพย์มาก่อนปี 2558 และสินทรัพย์ที่มีการลงทุนเพิ่มเติมซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่ซื้อมาเปลี่ยนสินทรัพย์เดิม เนื่องจากหมดอายุการให้ประโยชน์หรือเสื่อมสภาพ

2.2 ประมาณการต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต สำหรับวัตถุดิบทางตรง และค่าแรงงานทางตรง จากการสัมภาษณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 จากปีฐาน ส่วนค่าใช้จ่ายการผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 จากปีฐาน

ตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดการประมาณการค่าใช้จ่ายการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าใยธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าใยธรรมชาติบ้านพินนา ตลอดระยะเวลา 10 ปี

ปี	ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (บาท)				ต้นทุนในการผลิต (บาท)				รวม	รวมให้เงิน
	โรงเรือน	ที่ดิน	อุปกรณ์	ค่าจ้าง	ค่าจ้าง	ค่าจ้าง	ค่าจ้าง	ค่าจ้าง		
0	50,000.00	249,480.00	25,400.00	324,880.00	324,880.00	324,880.00	324,880.00	324,880.00	324,880.00	324,880.00
1	-	-	-	-	545,582.40	547,200.00	6,000.00	3,600.00	6,000.00	1,109,602.40
2	-	-	-	-	561,949.87	563,616.00	6,120.00	3,672.00	6,120.00	1,142,722.27
3	-	-	-	-	578,808.37	580,524.48	6,240.00	3,744.44	6,240.00	1,177,732.38
4	-	-	-	-	596,172.62	597,940.21	6,360.00	3,820.35	6,360.00	1,211,962.35
5	-	-	-	-	614,037.80	615,878.42	6,480.00	3,896.76	6,480.00	1,250,542.73
6	-	-	-	-	632,079.53	634,354.77	6,600.00	3,974.69	6,600.00	1,285,304.93
7	-	-	-	-	650,453.92	652,385.42	6,720.00	4,054.18	6,720.00	1,325,181.38
8	-	-	-	-	670,097.54	672,096.98	6,840.00	4,135.27	6,840.00	1,363,305.41
9	-	-	-	-	691,127.46	693,176.59	6,960.00	4,217.97	6,960.00	1,401,011.36
10	-	-	-	-	711,861.29	713,971.89	7,080.00	4,302.33	7,080.00	1,445,934.64

จากตารางที่ 4 แสดงการประมาณค่าใช้จ่ายการผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าใยธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าใยธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ซึ่งประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุนและต้นทุนการผลิต ตลอดระยะเวลา 10 ปี มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเท่ากับ 441,680 บาท และต้นทุนการผลิตเท่ากับ 12,711,699.84 บาท รวมทั้งสิ้น 13,153,379.84 บาท

การประมาณการกระแสเงินสดรับสุทธิ

ผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตภัณฑ์ผ้าใยธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าใยธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลตอบแทนคำนวณได้

จากรายได้การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หักด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุนและต้นทุนการผลิตจะได้กระแสเงินสดรับสุทธิจากการลงทุน

ตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดการประมาณการกระแสเงินสดรับสุทธิของผลิตภัณฑ์ผ้าใยธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าใยธรรมชาติบ้านพินนา ตลอดระยะเวลา 10 ปี

ปี	กระแสเงินสดรับ (บาท)		กระแสเงินสดจ่าย (บาท)		กระแสเงินสดสุทธิ (บาท)	กระแสเงินสดสุทธิสะสม (บาท)
	ค่าใช้จ่ายในการลงทุน	ต้นทุนในการผลิต	ค่าใช้จ่ายในการลงทุน	ต้นทุนในการผลิต		
0	-	(324,880.00)	(324,880.00)	(324,880.00)	(324,880.00)	(324,880.00)
1	1,628,400.00	-	1,109,602.40	518,797.60	193,917.60	193,917.60
2	1,709,820.00	-	1,142,722.27	567,097.73	761,015.33	761,015.33
3	1,795,311.00	900	1,176,832.38	617,578.62	1,378,593.95	1,378,593.95
4	1,885,077.00	7,000.00	1,211,962.35	666,114.65	2,044,708.60	2,044,708.60
5	1,979,330.00	2,400.00	1,248,142.73	728,787.27	2,773,495.87	2,773,495.87
6	2,078,297.00	9,900.00	1,285,404.93	782,992.07	3,556,487.94	3,556,487.94
7	2,182,212.00	1,400.00	1,323,781.38	857,030.62	4,413,518.56	4,413,518.56
8	2,291,322.00	-	1,363,305.41	928,016.59	5,341,535.15	5,341,535.15
9	2,405,888.00	95,200.00	1,404,011.36	1,006,676.64	6,248,211.79	6,248,211.79
10	2,526,183.00	-	1,445,934.64	1,080,248.36	7,328,460.15	7,328,460.15
รวม	20,481,840.00	441,680.00	12,711,699.85	13,153,379.85	7,328,460.15	7,328,460.15

ธรรมชาติบ้านพินนา ตลอดระยะเวลา 10 ปี

จากตารางที่ 5 ประมาณการกระแสเงินสดรับสุทธิของผลิตภัณฑ์ผ้าใยธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าใยธรรมชาติบ้านพินนาตลอดระยะเวลา 10 ปี มีกระแสเงินสดรับเท่ากับ 20,481,840 บาท กระแสเงินสดจ่ายประกอบด้วย กระแสเงินสดจ่ายในการลงทุน 441,680 บาท และกระแสเงินสดจ่าย สำหรับต้นทุนการผลิตจำนวน 12,711,699.85 บาท รวมทั้งสิ้น 13,153,379.85 บาท ดังนั้นจึงมีกระแสเงินสดรับสุทธิ เท่ากับ 7,328,460.15 บาท

การประเมินการลงทุน สำหรับการลงทุนผลิตภัณฑ์ผ้าใยธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าใยธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน ดังนี้

1. วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)

เนื่องจากกระแสเงินสดรับ(จ่าย)สุทธิ ของการลงทุนผลิตภัณฑ์ผ้าใยธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าใยธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ในแต่ละปีมีจำนวนเงินไม่เท่ากัน ดังนั้นในการหาระยะเวลาในการคืนทุนดังกล่าวจะรวมกระแสเงินสดรับในแต่ละปี

เรียงลำดับจากปีที่ได้รับจนกระทั่งครบจำนวนเงินที่จ่ายลงทุนไป

เงินลงทุน	324,880.00
หัก กระแสเงินสดรับสุทธิ ปีที่ 1	518,797.60
คงเหลือ	(193,917.60)

ระยะเวลาในการคืนทุน $\frac{324,880.00}{518,797.60} \times 12$

518,797.60

เท่ากับ 7.51 เดือน หรือ 7 เดือน 15 วัน

ดังนั้นระยะเวลาในการคืนทุนของผลิตภัณฑ์ผ้าอ้อม
ครามของกลุ่มทอผ้าอ้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา
อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เท่ากับ 7 เดือน
15 วัน

2. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value Method ,NPV) สำหรับการคำนวณตามวิธีมูลค่าปัจจุบัน
สุทธิโดยพิจารณาจากมูลค่าของเงินตามระยะเวลาของอัตรา
ส่วนลดปรับเข้ากับกระแสเงินสดรับ (จ่าย) สุทธิ แล้วนำ
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมารวมกัน สำหรับต้นทุนของเงินลงทุนหรือ
อัตราส่วนลดที่นำมาใช้ในการประเมินการลงทุนจะใช้อัตรา
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์อัตราดอกเบี้ยเงินกู้
ลูกค้ารายย่อยขั้นต้น : ต่ำสุด เท่ากับร้อยละ 7.62 ซึ่งเป็นอัตรา
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

ตารางที่ 6 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของกระแสเงินสดรับ
สุทธิ

ปีที่	กระแสเงินสด รับสุทธิ (บาท)	อัตราคิดลด (ร้อยละ 7.62)	มูลค่าปัจจุบัน
0	(324,880.00)	1.000	(324,880.00)
1	518,797.60	0.9292	482,066.73
2	567,097.73	0.8634	489,632.18
3	617,578.62	0.8023	495,483.33
4	666,114.65	0.7455	496,588.47
5	728,787.27	0.6927	504,830.94
6	782,992.07	0.6436	503,933.70
7	857,030.62	0.5981	512,590.01
8	928,016.59	0.5557	515,698.82

9	906,676.64	0.5164	468,207.82
10	1,080,248.36	0.4798	518,303.16
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			4,662,455.16

จากตารางที่ 6 มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิของผลิตภัณฑ์
ผ้าอ้อมครามของกลุ่มทอผ้าอ้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบล
พินนา อำเภอสว่างแดนดินจังหวัดสกลนคร ที่อัตราคิดลด
ร้อยละ 7.62 เท่ากับ 4,662,455.16 บาท

3. วิธีอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return Method, IRR) เนื่องจากกระแสเงินสดรับจาก
ผลิตภัณฑ์ผ้าอ้อมครามในแต่ละปีไม่เท่ากัน สำหรับการ
หาอัตราผลตอบแทนภายในเพื่อที่จะคำนวณอัตราส่วนลด
ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันเป็นศูนย์แสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในหรืออัตราคิดลด

ปีที่	กระแสเงินสด รับ(จ่าย)สุทธิ (บาท)	อัตรา คิดลด (149%)	มูลค่า ปัจจุบัน	อัตรา คิดลด (150%)	มูลค่า ปัจจุบัน
0	(324,880.00)	1.000	(324,880.00)	1.0000	-547,260.00
1	482,066.73	0.4016	482,066.73	0.4000	288,934.48
2	489,632.18	0.1613	489,632.18	0.1600	71,018.41
3	495,483.33	0.0648	495,483.33	0.0640	76,860.00
4	496,588.47	0.0260	496,588.47	0.0256	39,553.28
5	504,830.94	0.0104	504,830.94	0.0102	20,327.42
6	503,933.70	0.0042	503,933.70	0.0041	10,367.52
7	512,590.01	0.0017	512,590.01	0.0016	5,349.35
8	515,698.82	0.0007	515,698.82	0.0007	2,739.62
9	468,207.82	0.0003	468,207.82	0.0003	1,401.66
10	518,303.16	0.0001	518,303.16	0.0001	716.45
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			1,490.39		(700.10)

จากตารางที่ 7 อัตราส่วนลดที่ 149% ทำให้มูลค่า
ปัจจุบันมากกว่าศูนย์ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่ต่ำไป
ส่วนอัตราส่วนลดที่ 150% ทำให้มูลค่าปัจจุบันติดลบ
หรือน้อยกว่าศูนย์แสดงว่าอัตราส่วนลดนี้สูงไป จากการ
คำนวณอัตราส่วนน่าจะมีค่าระหว่าง 149% ถึง 150% ดังนั้น
เพื่อให้ได้อัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับศูนย์
จึงนำมาคำนวณโดยการเทียบบัญชีไตรยางค์ ซึ่งจากการ
คำนวณมีอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ
149.68 ดังนั้นผลิตภัณฑ์ผ้าอ้อมครามของกลุ่มทอผ้าอ้อมสี
ธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน

จังหวัดสกลนคร มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 149.68

จากการศึกษาและวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า มีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) เท่ากับ 7 เดือน 15 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value Method , NPV) ที่อัตราคิดลดร้อยละ 7.62 เท่ากับ 4,662,455.16 บาท ซึ่งมากกว่าศูนย์ และมีอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return Method, IRR) เท่ากับร้อยละ 149.68 ซึ่งมากกว่าอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 7.62 ดังนั้น การลงทุนในผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จึงคุ้มค่าต่อการลงทุน

ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ปัญหาและอุปสรรคในการลงทุน

1. ด้านการจัดซื้อวัตถุดิบ เนื่องจากราคาวัตถุดิบมีราคาเพิ่มขึ้น รวมทั้งคุณภาพของวัตถุดิบจากผู้ขายบางรายคุณภาพไม่ดีพอ และค่อนข้างหาวัตถุดิบยาก
2. ด้านการตลาด เกิดการแข่งขันทางการตลาดโดยมีการขายสินค้าตัดราคาหรือให้ราคาถูกลงกว่าสินค้าของกลุ่ม
3. ด้านการผลิต พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ที่ทำการผลิตจะมีอายุค่อนข้างมากทำให้เกิดการผลิตที่ล่าช้าไม่สามารถผลิตสินค้าได้ทันกับความต้องการหรือปริมาณการสั่งซื้อ
4. ด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากการบริหารจัดการโดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับประธานของกลุ่มเป็นหลัก ทำให้การดำเนินงานบางอย่างเป็นไปได้ด้วยความล่าช้า
5. ด้านการบัญชี ยังไม่มีการจัดทำบัญชีหรือการบันทึกบัญชีที่เป็นระบบ
6. ด้านอื่นๆ พบว่าขาดการถ่ายทอดภูมิปัญญาในด้านการทอผ้าย้อมครามหรือการทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะในการลงทุน

1. ประธาน และคณะกรรมการกลุ่ม รวมทั้งผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับท้องถิ่นควรให้ความสำคัญและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้แก่เยาวชนเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป
2. ประธานและคณะกรรมการกลุ่ม ควรมีการติดต่อประสานงานเพื่อจัดหาวัตถุดิบจากผู้ขายที่มีคุณภาพดีและราคาถูกเพื่อจัดเตรียมไว้สำหรับการผลิต และเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต
3. หน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนควรเข้ามาส่งเสริมในด้านการจัดหาเงินทุน ช่องทางการตลาด รวมทั้งการจัดหาวัตถุดิบ และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น
4. หน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน ควรส่งเสริมในเรื่องการพัฒนาหรือออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์
5. ควรมีการจัดบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายให้เป็นระบบ และส่งเสริมให้ความรู้ด้านการบัญชีและการเงิน
6. ควรมีการปรับปรุงด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้อย่างทั่วถึงและหลากหลายทั้งภายในและต่างประเทศ

อภิปรายผล

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านพินนา ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร พบว่าคุ้มค่าต่อการลงทุนเนื่องจากการประเมินการลงทุนนั้นให้ผลตอบแทนที่สูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนากานต์ ชัยรัตน์ ที่ศึกษา “ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าหมักโคลนย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าบ้านต้นจันทน์ ตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสงคราม จังหวัดสุโขทัย” และงานวิจัยของ แววดาว อุดตา ที่ศึกษา “ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลของวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน” ซึ่งให้ผลตอบแทนจากการลงทุนในการทอผ้าค่อนข้างสูง โดยมี

ระยะเวลาคืนทุนเร็ว และมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ในส่วนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านปันนา ตำบลปันนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร นั้น เพื่อให้ได้ผลตอบแทนเป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่ต้องการจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ รวมทั้งการหาตลาดใหม่ๆ เพื่อเพิ่มรายได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการจัดอบรมในระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกันซึ่งรับผิดชอบโดยประธานและคณะกรรมการกลุ่ม โดยให้สมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน เช่น การย้อมสีจากคราม การทอผ้า การมัดหมี่ มาบรรยายเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคต่างๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ และสามารถนำไปปรับใช้ในการผลิตได้
2. เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มเป็นผู้ผลิตซึ่งมีความรู้และเทคนิคในกระบวนการทอผ้าที่แตกต่างกัน ดังนั้นทางกลุ่มจึงควรมีการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานในการผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านปันนากับกลุ่มทอผ้าอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านต้นทุนรวมทั้งการลดต้นทุนที่ไม่จำเป็น
2. ถึงแม้ว่าการศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ จะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุน แต่ควรจะมีการศึกษาเพื่อต่อยอดในกรณีที่มีการแปรรูปจากผ้าลายพื้นเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป ของชำร่วย หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบรายได้ และผลตอบแทนที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานขยายผลศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. **คู่มือการผลิตผ้าย้อมคราม**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ:สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์การศึกษาพัฒนาภูพานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนครกลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติบ้านปันนา. (ระบบออนไลน์)
แหล่งที่มา :<http://www.baanpanna.com> (สิงหาคม 2558)
- กึ่งนก กิตยานกุล.(2553). **การบัญชีต้นทุน**.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กัญญา จิงวิมิตพันธ์. (2551). **การประยุกต์มิติทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านคันพะลาน ตำบลนาตาล อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี**.มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ชนากานต์ ชัยรัตน์บุรี. (2553). **ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าหมักโคลนย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มทอผ้าบ้านนาต้นจั่น ตำบลบ้านดึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย**.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชญญา บุญบุรี. (2550). **ต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย อำเภอบำรุง จังหวัดลำพูน**.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงจิตร์ ก้าวศรี. (2551). **การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผ้าไหมแพรวาลายเกาะบ้านโพธิ์ อำเภอด่านช้าง จังหวัดกาญจนบุรี**.มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงมณี โกมารทัต. **การบัญชีต้นทุน**. (2551). พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.

ไพบูลย์ ผจจวงศ์. (2552). การบัญชีเพื่อการจัดการ.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงดาว.

พรพิธ พัฒนกุล. (2550). ต้นทุนและผลตอบแทนการทอผ้า
ของกลุ่มสตรี ภูมิศึกษากำแพงปลา ตำบล
ชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเลย.

แววดาว อุตตา. (2551). ต้นทุนและผลตอบแทนจาก
ผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลของวิสาหกิจชุมชน :
ภูมิศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสุน อำเภอทุ่ง
ช้าง จังหวัดน่าน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยพรัตน์ อิมพิทักษ์. (2553). ต้นทุนและผลตอบแทน
ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มหัตถกรรมบ้าน
โบราณ หาดเลี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัด
สุโขทัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สลักฤทัย สัมฤทธิ์. (2554). การบริหารต้นทุนและ
ผลตอบแทนผลิตภัณฑ์ผ้าไทลื้อ. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏลำปาง.

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2551). การบัญชีต้นทุน1.
กรุงเทพฯ: McGraw-Hill Companies.

การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียการถ่ายทอดคติความเชื่อและภูมิปัญญาการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่
ของชาวไทยพวนบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี¹

MULTIMEDIA DEVELOPMENT IN PROPAGATION BELIEF ON PARCELS “MUDMEE”
OF THAI-PUAN BAN PHUE WISDOM, UDONTHANI PROVINCE

นายไพบจน์ ดวงจันทร์², นางสาวจุฑามาส ทรายแก้ว³, นายฐาปนพงศ์ สารรัตน์³,
นายกิตติพล เทียนทอง⁴, นายวัชรินทร์ ฤทธิโยธาศาสตร์⁵, นางสาวสุภารัตน์ สอนบัว⁶ และนางสาวสุธินี พันธุจิตร⁷
Waiphot Duongjun, Juthamat Saikaew, Thapanapong Sararat, Kittipol Thianthong, Watcharin Phinyosart,
Sudarat Sonbua and Sutinee Pantjit
นางสาวทิพย์ธัญญา แสงใส⁸,
Tiptunya Saengsai
นางสาวอ้อยทิพย์ ณรงค์ชัย⁹
Aoytip Nrongchai

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคติความเชื่อของลวดลายบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของลวดลายผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี 3) เพื่อศึกษาภูมิปัญญาการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี 4) เพื่อสร้างสื่อมัลติมีเดียถ่ายทอดคติความเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในลักษณะที่มีการพัฒนา (Development) สื่อมัลติมีเดียในการถ่ายทอด โดยแบ่งออกเป็นระยะที่ 1 สืบหาความต้องการในเขตพื้นที่กลุ่มประชากร คือ ชุมชนไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ระยะที่ 2 ศึกษาคติความเชื่อของลวดลายบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ และภูมิปัญญาท้องถิ่นการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ระยะที่ 3 สร้างสื่อมัลติมีเดียถ่ายทอดคติความเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ระยะที่ 4 การประเมินสื่อความพึงพอใจในสื่อมัลติมีเดีย โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มทอผ้ามัดหมี่และกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือ และผู้บริหารพิพิธภัณฑ์ไทยพวนบ้านผือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ในการ

¹ งานวิจัยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี งบประมาณสนับสนุนจากวิทยาลัยสันตพล ประจำปีการศึกษา 2558

^{2,3,4,5,6,7} อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยสันตพล

Email : Waiphot@stu.ac.th

⁸ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยสันตพล

⁹ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี

เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคตินิยมเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่จากกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามความพึงพอใจสื่อมัลติมีเดียในถ่ายทอดคตินิยมเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ

ผลการวิจัยพบว่า คตินิยมเชื่อบนผืนผ้าของชุมชนชาติพันธุ์ไทยพวน ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี เป็นผ้าที่มีการทอมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษและได้รับการถ่ายทอดมาเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าผู้หญิงที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่สามารถทอผ้าได้ ถ้าในสมัยก่อนผู้หญิง ทุกคนต้องทอผ้าเป็นจึงจะมีสามีได้ ดังนั้น จึงแสดงให้เห็นว่าการทอผ้าถือเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้หญิงทุกคน ภูมิปัญญาการทอผ้ามัดหมี่มีกระบวนการและขั้นตอนที่หลากหลาย ซึ่งในหนึ่งขั้นตอนนั้น คือการมัดหมี่ โอบหมี่ เพื่อให้เกิดลวดลายที่สวยงามและแฝงด้วยความเชื่อหรือตำนานต่างๆ ลงในลายผ้าด้วย ซึ่งในลายผ้าที่ปรากฏของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวนสามารถแยกออกได้ 5 ประเภท ได้แก่ ลวดลายผ้ากลุ่มสัตว์ ลวดลายผ้ากลุ่มพืช ลวดลายผ้ากลุ่มปลูกสร้าง ลวดลายผ้ากลุ่มสิ่งของเครื่องใช้ และลวดลายกลุ่มอื่นๆ ลายผ้ายังสะท้อนให้เห็นถึงตำนานที่คนในชุมชนยังเชื่อและนับถือกันอยู่ คนในชุมชนไทยพวนบ้านผือ ส่วนมากจะนับถือศาสนาพุทธ ซึ่งในลายผ้าก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นว่านับถือศาสนาพุทธและนับถืออย่างเคร่งครัดอย่างเช่น ในตำนานอุษาคเนศ ที่ถูกวาดลงผ้าเพื่อต้องการจะเล่าตามตำนานที่บรรพบุรุษเชื่อถือมาแต่อดีต ในตำนานจะกล่าวถึงการสร้างวัดของพ่อตา กับลูกเขยที่สร้างวัดแข่งกัน ซึ่งแน่นอนว่าการสร้างวัดแสดงให้เห็นถึงการรักษาทำนุบำรุงศาสนาให้อยู่ต่อไป ผ้าของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวนบ้านผือ มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่างมาก เพราะคนในสังคมไทยพวนยังมีการสวมใส่ผ้าทอในชีวิตประจำวันอยู่ โดยจะสวมใส่ในโอกาสต่างๆ เช่น วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หรือในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ในการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียการถ่ายทอดคตินิยมและภูมิปัญญาการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวนมีลวดลายที่หลากหลาย ประกอบด้วยลวดลายความเชื่อที่ปรากฏในอุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท หอนางอุษา พิธีกรรมเกี่ยวกับพญานาค ต้นผือ ต้นข้าว และลวดลายดั้งเดิมที่มีการสืบทอดกันมา ผลจากการประเมินความพึงพอใจรูปแบบสื่อมัลติมีเดียโดยกำหนดค่าเป้าหมาย 4.0 จาก 5.0 ซึ่งค่าระดับคะแนนเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การถ่ายทอด, คตินิยมเชื่อ, ผ้ามัดหมี่, สื่อมัลติมีเดีย, ไทยพวนบ้านผือ, ภูมิปัญญา, การออกแบบลวดลายผ้า

ABSTRACT

This research aims 1) to study the beliefs of the pattern on the sheet Mudmee Thailand Puan Ban Phu Ban Phu Ban Phu, Udon Thani. 2) to establish the identity of the pattern Mudmee of Thailand Puan Ban Phu Ban Phu Ban Phu, Udon Thani 3) to study the wisdom of design Mudmee of Thailand Puan Ban Phu Ban Phu Ban Phu, Udon Thani 4) to create a multimedia broadcast beliefs onto the Mudmee Thailand Puan Ban Phu Ban Phu Ban Phu, Udon Thani. Research in this research is qualitative research (Qualitative Research) in a manner that is developing. (Development) in the broadcast media. Divided into Phase 1 exploration needs in the area of population is the community Thailand Puan Ban Phu Ban Phu Ban Phu, Udon Thani Phase 2 Study of Belief patterns onto Mudmee of Thailand Puan home. Phu And local design motifs Mudmee the house Thailand Puan Phu Phase 3 generation multimedia broadcast beliefs onto the Mudmee Thailand Puan Ban Phu Phase 4 evaluation Media Satisfaction media. The sample consisted of 48 experts. Mudmee woven and processed products from Thailand Mudmee Puan Phu home. Executives and Museum Thailand Puan Phu home. The instrument used in the research consisted of questionnaires to collect information about the

beliefs onto Mudmee sample. And satisfaction multimedia broadcast beliefs onto the Mudmee Thailand Puan Phu home.

The research found that Belief in the fabric of the ethnic group of Thailand's Ban Phu Ban Phu, Udon Thani. The fabrics are woven from its predecessor and has inherited it. Up until now It is seen that women aged 35 years and over, mainly to weave cloth. If the old woman Everyone must be woven into a nubile. So it shows that weaving is important that all women. Mudmee wisdom weaving process and various stages. In one step, Mud Mee is to embrace to achieve beautiful patterns and underlying beliefs or legends. The pattern with The fabric of the ethnic group in Thailand that were separated by five types of animal patterned fabrics. Patterned fabric plants Patterned fabric of buildings The patterned fabric supplies Patterns and other groups Wale also reflects the myth that people in the community to believe and respect each other. People in Thailand Puan Ban Phu. Most Buddhists The fabric was the one thing that reflects that Buddhists respect and strictly like. Aurora basketball legend Flavor Is drawn into the fabric needs to tell its legendary predecessor from the past. Legendary is the creation of a law. The law that created a race. Of course, building the temple shows Religion treatment to continue. The fabric of the ethnic Thailand Puan Phu home. Influence the lives of people in the community because people in Thailand that were also worn fabric of everyday living. It will be worn for different occasions like. Important Buddhist Or the rituals of the community in the development of multimedia broadcast beliefs and wisdom pattern design Mudmee ethnic Thailand Puan patterned variety. Contain motifs that appear in Phu Phra Bat Historical Park Tower Mrs. Aurora ritual serpent from Phu crops and traditional motifs are legendary. The results of the satisfaction evaluation form media by the 4.0 target by 5.0 points, which is equal to 4.32 at a high level.

Keywords : Propagation, Beliefs, Mudmee, Multimedia, Thai-Puan Ban Phue, Wisdom,
Fabric pattern design

บทนำ

ชนชาวพวน ได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยหลายครั้งด้วยกันเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศเลิกทาสให้อิสรแก่ครัวลาวให้โยกย้ายถิ่นฐานได้ แต่ไม่ให้นำแม่ครัวไป ชาวพวนจึงได้อพยพครัวพวนมายัง อีสานเพราะใกล้ถิ่นฐานของตน ชุมชนไทยพวนที่เข้ามาอยู่ในอีสานจะกระจายกันอยู่ในบริเวณใกล้ๆ แม่น้ำโขง เช่น ที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี ชุมชนไทยพวนที่ตั้งอยู่อุดรธานีมีที่บ้านเชียง ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน อำเภอน้ำโสม และอำเภอบ้านผือ (ฤติมน ปรีดีสนธิ. 2539 : 16-17)

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวน อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จะตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณบ้านกลางใหญ่ ส่วนที่ตัวอำเภอบ้านผือ ตำบลบ้านผือ บ้านเมืองพาน ตำบลเมืองพาน บ้านกะสิม บ้านหนองกาสิม ตำบลเมืองพาน บ้านดงหมู บ้านนาสีดา บ้านหายโศก อำเภอบ้านผือ จะเป็นชาวพวนที่อพยพมาจากทุ่งเชียงคำ เมื่อครั้งแตกศึกฮ่อมา การอพยพมายังบ้านผือโดยมีขุนจางวาง หมื่นศรีศุทธราช แม่ตู้พวง นางเสม่นบัว นางตุ่น พ่อตู้แท่ง ชาวบ้าน ทหาร เด็ก ช่างม้า วัวควายเป็นต้น ต่อมา มีขุนหมื่นศรีรัตนไตรเวชพร้อมด้วยทหาร ชาวบ้านอีกส่วนหนึ่งได้อพยพมาเรื่อยๆ โดยมีพวกฮ่อไล่ฆ่าฟัน ต้องคอยหลบหนีการปล้นฆ่าของชาวฮ่อ จนมาพบกับกลุ่มของขุนจางวางซึ่งอาศัยอยู่ที่ป่าผือมีหนองน้ำขนาดใหญ่เต็มไปด้วยต้นผือ ดินดีอุดมสมบูรณ์ จึงพากันตั้งบ้านเรือนถิ่นฐาน และเรียกชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านผือ” (พิพิธภัณฑสถานไทยพวนบ้านผือ. ประวัติไทยพวนบ้านผือ : ม.ป.ป.) ชุมชนไทยพวนบ้านผือมีหลักการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ยึดถือในศีลธรรมอันดีงามเคารพศรัทธาต่อดวงวิญญาณของบรรพบุรุษ ประกอบอาชีพภายใต้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เรียนรู้สืบทอดมากกว่า 200 ปี โดยเฉพาะการทอผ้า เช่น ผ้าฝ้ายทอมือลายขัดพื้นฐาน ผ้าฝ้ายแกมไหมเบญจวิถี การทอฉลุ การมัดหมี่เป็นต้น (หัตตรา. [ออนไลน์] : 2558)

ผ้าไท เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพชนเผ่าไทในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้สร้างสรรค์ขึ้นจากภูมิปัญญาของตนมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ หลักฐาน

เกี่ยวกับลวดลายผ้าที่เก่าแก่ที่สุด คือ การพบผ้าบนกำไลสำริด ที่แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี อายุประมาณ 3000 ปี มาแล้ว เส้นใยที่พบเป็นไหมและป่านกัญชาลายที่พบทอแบบลายขัด ต่อมาก็มีการพัฒนาจากลายขัดหนึ่งเป็นลายขัดสอง ลายเรขาคณิต ลายพรรณพฤกษา ลายสัตว์ ลายคน เป็นต้น จนเป็นลวดลายซับซ้อนวิจิตรงดงามหลายร้อยลาย ดังที่ปรากฏในผ้าไท อันคนไทได้สืบทอดการทอจากบรรพชนด้วยเทคนิคต่างๆ คือ ยก จิต จก และมัดหมี่ ที่ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ผ้าไทย 2537 : 30-31)

ผ้าทอของชาวไทยพวน นิยมผ้าทอด้วยมือซึ่งมีลวดลายแบบไทยพวน อาทิเช่น ลายเบี่ยง (เบี่ยง) ลายตะขอลายขุมปราสาท เป็นต้น ผ้ายกกล่าวเรียกว่า ผ้ามัดหมี่ หรือที่ชาวพวนเรียก “ซิ่นหมี่” เป็นผ้าที่มีการทอจากฝ้าย ผ้ามัดหมี่เป็นผ้าที่ทอให้เกิดลวดลายด้วยการมัดย้อม การมัดหมี่หรือมัดย้อมจะยากง่ายต่างกันขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของลวดลายและสีที่ต้องการ ถ้าทำลายสลับซับซ้อนก็ต้องมัดถี่และมัดมากขึ้น ถ้าต้องการหลายสีจะต้องมัดและย้อมหลายครั้งตามตำแหน่งสีของลาย ผู้มัดจึงต้องเข้าใจและมีความชำนาญทั้งในรูปแบบของลวดลายและหลักวิธีการผสมสี จึงได้ผ้าที่สวยงาม (มยุรี ปาละอินทร์. 2543 : 37-38)

ในปัจจุบันสื่อมัลติมีเดียเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากในการดำเนินชีวิต เนื่องจากการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ในศาสตร์ทุกแขนงได้มีการนำเทคโนโลยี และสื่อมีเดียต่างๆ เข้ามาประยุกต์กับงานได้อย่างเหมาะสมอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นอีกหนึ่งศาสตร์โดยศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (Thailand Creative & Design Center - TCDC) ได้สร้างแอปพลิเคชัน ผ้าไทย PhaThai แอปพลิเคชันส่งเสริมและให้ข้อมูลผ้าไทย สำนักงานได้กำหนดกรอบโครงสร้างฐานข้อมูลประกอบด้วย ข้อมูลผ้าไทยเชิงกายภาพ (Fabric Property and Testing) ข้อมูลผ้าไทยเชิงวัฒนธรรม ความเชื่อและประเพณี (Culture and Believe) และข้อมูลผ้าไทยเชิงตลาดและการบริโภค (Market and Consumption) ปัจจุบันสมาร์ทโฟนเป็นปัจจัยที่สำคัญของการใช้ชีวิต การพัฒนาแอปพลิเคชัน ผ้าไทย นี้เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการ

ทางด้านสิ่งทอและนักร้องแบบสมัยใหม่ด้วย (ศูนย์
สร้างสรรค์งานออกแบบ. 2558)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผ้ามัดหมี่ของชาวไทย
พวนบ้านผือ มีการสืบทอดภูมิปัญญานี้โดยยึดถือประกอบ
เป็นอาชีพมาแต่อดีตสอดคล้องกับคำขวัญของจังหวัดอุดรธานี
“กรมหลวงประจักษ์สร้างเมือง ลือเลื่องแหล่งธรรมะ อารย
ธรรมห้าพันปี ธานีผ้าหมี่ขิด ธรรมชาติเนรมิตทะเลบัวแดง”
ธานีผ้าหมี่ขิดนี้ประกอบด้วย ผ้ามัดหมี่ คือ ผ้าที่มีการสร้าง
ลวดลายด้วยวิธีการมัดเชือกที่เส้นด้ายแล้วนำไป ย้อมสี
ก่อนที่จะนำผ้านั้นไปทอตามลวดลายที่ได้ทำการออกแบบไว้
และผ้าขิด เป็นผ้าที่มีการทอแบบ “เก็บขิด” หรือ “เก็บดอก”
เหมือนผ้าที่มีการปักดอกการทอผ้าดอกนี้ชาวอีสานเรียกกัน
ว่า “ การทอผ้าเก็บขิด” ลวดลายของขิดแต่ละลายจะมี
รูปแบบที่สวยงาม มีความมันวาว นูนลอยออกมาบนผืนผ้า
ผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือนั้นลวดลายต่างๆ ที่ปรากฏแต่
ละลวดลายที่นำมาประกอบกันบนผืนผ้าล้วนมีความหมายที่
แตกต่างกัน สิ่งที่สำคัญในปัจจุบัน คติความเชื่อบนผืนผ้าชน
กลุ่มนี้กำลังจะเลือนหายไปเนื่องจากการสืบทอดที่มีจำนวน
ลดน้อยลง ลวดลายสมัยใหม่ที่มีมากยิ่งขึ้นทำให้ความเชื่อ
และลวดลายลายเก่าแก่ได้เลือนรางลงไป ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า
สื่อสมัยใหม่ในยุคเทคโนโลยีปัจจุบันเป็นอีกหนึ่งช่องทางใน
การ ถ่ายทอดคติความเชื่อบนผืนผ้าไทยพวนบ้านผือนี้ จะ
ดำรงไว้ซึ่งความเป็นลวดลายผ้ามัดหมี่ไทยพวนและความเชื่อ
ต่อประชาชนในยุคปัจจุบันสืบไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคติความเชื่อของลวดลายบนผืนผ้า
มัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของลวดลายผ้ามัดหมี่ชาว
ไทยพวนบ้านผือตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัด
อุดรธานี
3. เพื่อศึกษาภูมิปัญญาการออกแบบลวดลายผ้า
มัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

4. เพื่อสร้างสื่อมัลติมีเดียถ่ายทอดคติความเชื่อบน
ผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้าน
ผือ จังหวัดอุดรธานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยการวิจัยเชิงคุณภาพ
(Qualitative Research) ในลักษณะที่มีการพัฒนา
(Development) สื่อมัลติมีเดียในการถ่ายทอด โดยแบ่ง
การศึกษาเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สำรวจความต้องการในเขตพื้นที่กลุ่ม
ประชากร คือ ชุมชนไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้าน
ผือ จังหวัดอุดรธานี เพื่อหาข้อประเด็นปัญหาใน
การศึกษางานวิจัย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล
(In-depth interview) จากคณะผู้บริหารชุมชนการกำหนด
กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการ
เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 48 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการชมรมไทยพวน
บ้านผือ จำนวน 8 คน และจากบัญชีรายชื่อกลุ่มผ้ามัดหมี่
และกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือ
ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาคติความเชื่อของลวดลายบนผืนผ้า
มัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ
จังหวัดอุดรธานี และภูมิปัญญาท้องถิ่นการออกแบบลวดลาย
ผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ
จังหวัดอุดรธานี โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล
(In-depth interview)

ระยะที่ 3 สร้างสื่อมัลติมีเดียถ่ายทอดคติความเชื่อ
บนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้าน
ผือ จังหวัดอุดรธานี โดยการนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1
มาวิเคราะห์แล้วสร้างสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบเทคนิคการ
นำเสนอแบบ Projector Mapping โดยการนำเสนอ
ภาพกราฟิกลงพื้นที่ขนาดเท่าจริง คือ การถ่ายทอดเรื่องราว
คติความเชื่อที่วิเคราะห์จากระยะที่ 1 ถ่ายทอดเรื่องราวด้วย
เทคนิคการนำเสนอแบบ Projector Mapping ลงบนผืนผ้า
ขนาดเท่าจริง

ระยะที่ 4 กิจกรรมการประเมินสื่อด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจในสื่อมัลติมีเดีย กิจกรรมประกอบด้วย (1) การฝึกอบรมให้ความรู้ (2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ กลุ่มทอผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือ, คตินิยมเชื่อบนผืนผ้าและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตัวแปรตาม ได้แก่ รูปแบบสื่อมัลติมีเดีย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคตินิยมเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่จากกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มทอผ้ามัดหมี่และกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี โดยเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบไม่มีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ของผู้ให้ข้อมูลและตอนที่ 2 การสัมภาษณ์ตามความมุ่งหมายของงานวิจัยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ คือ รูปแบบของลวดลายผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือมีกี่แบบ รายละเอียดของลวดลายผ้ามัดหมี่แต่ละลายมีลักษณะอย่างไร กระบวนการในการถ่ายทอดและส่งต่อการออกแบบลวดลายมีวิธีการอย่างไร และด้านความเชื่อและความหมายของลวดลายผ้ามัดหมี่ของท่านมีความหมายอย่างไร และเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจสื่อมัลติมีเดียในถ่ายทอดคตินิยมเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเป้าหมายจากการประเมินความพึงพอใจรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย โดยกำหนดค่าเป้าหมาย 4.0 (จาก 5.0)

ผู้วิจัยได้ทำการเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการวิจัย โดยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวม ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทางด้านวิชาการต่างๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น เอกสารทางวิชาการ บทความต่าง ๆ วารสาร ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และบทวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสร้างแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยแล้วนำไปปรึกษาสำนักวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

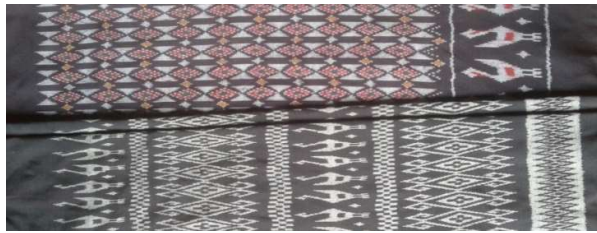
และเหมาะสม ก่อนนำไปเก็บข้อมูล และมีการใช้ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Method) ในการทำการวิจัยอย่างมีขั้นตอนประกอบกับการมีคำแนะนำขอข้อมูลที่ละเอียด ครบถ้วน และครอบคลุม มีการตรวจสอบโดยสำนักวิจัย พร้อมทั้งมีการยืนยันผลการวิจัย (Confirm Ability) เป็นการยืนยันผลที่ได้จากข้อมูล ประกอบด้วย การบันทึกเทปขณะสัมภาษณ์ การจดบันทึกรายละเอียดข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายการถอดเทปแบบคำต่อคำ และอ้างคำพูดของผู้ให้ข้อมูลในการเสนอผลงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้เป็นนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview) ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ (n=48 คน) เป็นเพศชาย 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.25 เป็นเพศหญิง 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.75

ส่วนที่ 2 การศึกษาคตินิยมเชื่อของลวดลายบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี และภูมิปัญญาท้องถิ่นการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth interview) สามารถวิเคราะห์ตามประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบของลวดลายผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือมีกี่แบบ จากการศึกษาพบว่า ชาวไทยพวนบ้านผือมีการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ใน 2 ลักษณะ คือ การทำผ้ามัดหมี่ 2 สี หรือผ้ามัดหมี่ขาว-ดำ (กรมท่าหรือคราม) และการทำผ้ามัดหมี่ที่มีสามสีขึ้นไป โดยเทคนิคการมัดเส้นด้ายให้เกิดลายและเทคนิคการแถมสีที่เส้นด้ายให้เกิดเป็นสีสันตามที่ได้ออกแบบไว้ (ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ นางจิราวรรณ สุวรรณแสง ประธานกลุ่มทอผ้าไทยพวน, 2558)

ภาพ 1 ผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือสองสีและสามสีขึ้นไป

ประเด็นที่ 2 รายละเอียดของลวดลายผ้ามัดหมี่แต่ละลายมีลักษณะอย่างไร จากการศึกษาพบว่า ความเชื่อที่ปรากฏในลายผ้าของชาวไทยพวนบ้านผือ เป็นความเชื่อที่ได้สร้างสรรค์ในผ้าทอมัดหมี่แบ่งลวดลายออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ 5 กลุ่มลาย

ลายกลุ่มสัตว์ ลายสัตว์ที่ปรากฏมีอยู่ 9 ชนิด โดยมีสัตว์ที่มีชีวิตอยู่จริง และเป็นสัตว์ที่อยู่ในอุดมคติ ซึ่งลวดลายจะมีลักษณะความเชื่อที่แตกต่างกันไป ได้แก่ ลายปู ลายนาคน้อย ลายนาค 21 เศียร ลายนาค 7 เศียร ลายนาคชุน ลายนาค ลายนาคคู่ ลายนก ลายนกคู่

ภาพ 2 ผ้ามัดหมี่ ลวดลายกลุ่มสัตว์

ลวดลายกลุ่มพืช ลายพืชที่ปรากฏมีทั้งหมด 15 ลาย ซึ่งลายที่ปรากฏเป็นลายพืช ที่สามารถพบเห็นในชีวิตประจำวันที่ผสมผสานกับความเชื่อและจินตนาการ ได้แก่ ลายต้นผือใหญ่ ลายต้นผือ ลายกกผือ ลายดอกแก้ว ลายดอกแก้วใหญ่ ลายดอกแก้ว ลายดอกไม้ ลายดอกหญ้า ลายดอกหมาก ลายหมากจับ ลายหมากจับน้อย ลายต้นสน ลายดอกข่า ลายเครือผักแว่น ลายดอกพิกุล

ภาพ 3 ผ้ามัดหมี่ ลวดลายกลุ่มพืช

ลวดลายกลุ่มสิ่งปลูกสร้าง ลายที่ปรากฏมีทั้งหมด 4 ลาย ได้แก่ ลายหอนางอุษา ลายปราสาท ลายซุ้มปราสาท และลายซุ้ม

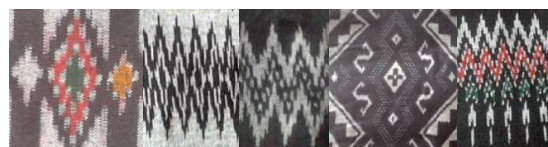
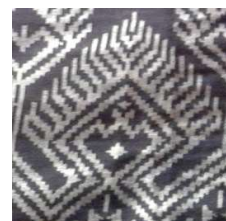
ภาพ 4 ผ้ามัดหมี่ ลวดลายกลุ่มสิ่งปลูกสร้าง

ลวดลายกลุ่มสิ่งของเครื่องใช้ ลายสิ่งของเครื่องใช้ที่ปรากฏมีทั้งหมด 3 ลาย แต่ละลายจะมีลักษณะที่คล้ายกับของเครื่องใช้ที่อยู่ในบ้านของชาวไทยพวน ได้แก่ ลายตะขอ ลายบายศรี และ ลายมงกุฏ

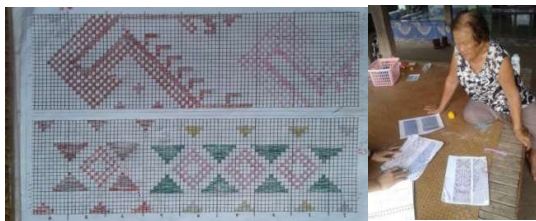
ภาพ 4 ผ้ามัดหมี่ ลวดลายกลุ่มสิ่งของเครื่องใช้

ลวดลายกลุ่มอื่นๆ มีลายที่ปรากฏอยู่ 13 ลาย ซึ่งไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มตามที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ ลายโคมห้า ลายคันทนา ลายข้าวหลามตัด ลายฟันปลา ลายฟันปลาสลับ ลายแคนลำโขง ลายคลื่นน้ำ ลายคลื่นน้ำสองชั้น ลายสายฝน ลายโคมเจ็ด ลายตำแน่ง และลายอิโป้

ภาพ 5 ผ้ามัดหมี่ ลวดลายกลุ่มกลุ่มอื่นๆ

ประเด็นที่ 3 กระบวนการในการถ่ายทอดและส่งต่อการออกแบบลวดลายมีวิธีการอย่างไร จากการศึกษาพบว่า วิธีการออกแบบลวดลาย การถ่ายทอดและส่งต่อมีวิธีการวาดแบบลงบนตารางเซลล์เพื่อนับจำนวนลำ (จำนวนช่องของลาย) ก่อนที่นำไปเทียบแล้วมัดบนเส้นด้ายที่เตรียมไว้ในแต่ละชั้นสี (ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ นางบุญมา ขาวดร เลขที่ 48 หมู่ 1 อ.บ้านผือ, 2558)

ภาพ 6 การออกแบบลวดลายบนตารางกราฟ

ประเด็นที่ 4 ด้านความเชื่อและความหมายของลวดลายผ้ามัดหมี่ของท่านมีความหมายอย่างไร จากการศึกษาพบว่า ในแต่ละกลุ่มลายจะมีความหมายและความเชื่อดังต่อไปนี้

ลายกลุ่มสัตว์ มีลักษณะความเชื่อที่แตกต่างกันไป ได้แก่ ลายปูเชื่อว่าปูดังสัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำและบนบกเป็นสัตว์ที่ทนต่อสภาพอากาศ เป็นสัตว์ที่นำมาซึ่งความอุดมสมบูรณ์ ในกลุ่มลายนาค เป็นลายที่เกิดจากความเชื่อของคนกลุ่มน้ำโขง ซึ่งอำเภอบ้านผือ ก่ออยู่ในระยะที่ใกล้กับฝั่งโขง พญานาคเป็นสิ่งที่ทุกคนริมฝั่งโขงเชื่อว่ามีจริง และยังให้ความอุดมสมบูรณ์ ให้น้ำ เพื่อให้ชาวบ้านทำการเกษตรได้ผลดี จึงเกิดจินตนาการ คือ ได้นำพญานาคมาประกอบขึ้นเป็นลวดลายบนผืนผ้า เพื่อให้คนที่ได้สวมใส่ได้อุดมสมบูรณ์ในเรื่องต่างๆ ในกลุ่มลายนก เชื่อกันว่า นก เป็นสัตว์ที่มีสีสันสวยงามมีความเป็นอิสระ จึงได้นำนกมาประกอบบนผืนผ้า เพื่อเพิ่มความสวยงามให้กับผู้ที่สวมใส่

ลวดลายกลุ่มพืช ลายต้นฝ้ายจากตำนานของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวนบ้านผือ ที่กล่าวไว้ว่าได้อพยพมาจากทุ่งเชียงคำ และมาตั้งอยู่บริเวณหนองน้ำขนาดใหญ่เต็มไปด้วยต้นฝ้าย ดินดีอุดมสมบูรณ์ จึงพากันตั้งบ้านเรือนถื่นฐานและเรียกชื่อหมู่บ้านว่า บ้านผือ กลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวนบ้านผือ

จึงได้นำต้นฝ้ายมาออกแบบเป็นลวดลายที่ผสมผสานกับจินตนาการเพื่อให้ผ้ามีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของไทยพวนบ้านผือ

ลวดลายกลุ่มสิ่งปลูกสร้าง ผ้ามัดหมี่ลายหอนางอุษา เป็นลายที่เกิดจากความเชื่อของชาวไทยพวน ซึ่งชาวไทยพวนเชื่อว่าเป็นลายที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่ประกอบด้วยหอนางอุษา ซึ่งหอนางอุสาอยู่ที่ภูพระบาท อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีตำนานกล่าวไว้ว่า อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาภูพาน ในเขต อ.บ้านผือ จ.อุดรธานี เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสำคัญเกี่ยวกับอารยธรรมของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิประเทศคือมีหินทรายที่ถูกกัดกร่อนด้วยกาลเวลาเกิดรูปร่างแปลกตาในรูปทรงต่างๆ นับเป็นความมหัศจรรย์ของธรรมชาติในการจัดแต่งกลุ่มก้อนหินให้มีลักษณะต่างๆ ซึ่งคนรุ่นเก่าสมัยก่อนได้นำมาผูกแต่งจินตนาการเป็นเรื่องราวให้สอดคล้องกับสถานที่ นั่นคือ ตำนานรักอุษา-บารส อันลือเลื่อง และลวดลายปราสาท ความเชื่อในเรื่องของปราสาทที่มีความมั่นคง แข็งแรงทนทาน จึงได้นำปราสาทออกแบบเป็นลวดลายผ้า เพื่อให้ในผืนผ้ามีความหมายที่มั่นคงดังตัวปราสาท

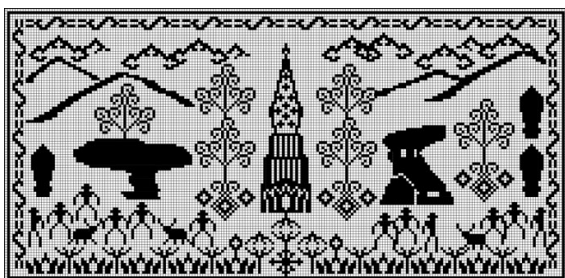
ลวดลายกลุ่มสิ่งของเครื่องใช้ ลายขอเชื่อว่า ขอที่ปรากฏในผ้าชิ้นจะช่วยเกี่ยวเงิน เกี่ยวทอง มาให้เจ้าตัวที่ใส่ผ้าชิ้นนั้นๆ ลายบายศรี ความเชื่อในเรื่องของพิธิบายศรี การสู่ขวัญ เพื่อความเป็นสิริมงคลกับคู่สมรสคู่

ลวดลายกลุ่มอื่นๆ กลุ่มลายคม (โคม) เชื่อว่าเป็นลายมงคล สื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ ตำนานหรือต้นตอที่ชาวไทยพวนบ้านผือได้สืบทอดจากบรรพบุรุษคือชาวไทยพวนเชียงขวางมีอายุ 200 ปี ที่มาของตำนานที่เป็นเรื่องราวของชาวไทยพวนคือ ชายหนุ่มเมื่อถึงคราวออกรบทำศึกสงครามในสมัยก่อน จะนำตำนานของผู้เป็นมารดาผูกที่หัวในยามออกรบเพื่อความเป็นมงคล เป็นเรื่องราวที่คนเฒ่าคนแก่ได้เล่าจากรุ่นสู่รุ่นของความสำคัญของตำนาน ดังนั้น ตำนานจึงเป็นอีกส่วนประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญที่ชาวไทยพวนได้นำมาเป็นอีกหนึ่งส่วนประกอบของผ้ามัดหมี่ที่มีการทอในลวดลายที่สวยงามแต่ละผืน (ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

นางจิรวรรณ สุวรรณแสง ประธานกลุ่มทอผ้าไทยพวน,
2558)

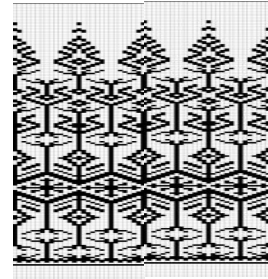
ส่วนที่ 3 การสร้างสื่อมัลติมีเดียถ่ายทอดคความ
เชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จากการนำข้อมูลที่ได้มา
วิเคราะห์แล้วสร้างสรรค์ผลงานเป็นลวดลายผ้ามัดหมี่ไทย
พวนบ้านผือที่สะท้อนให้เห็นถึงเรื่องความเชื่อและ
ความหมายต่างๆ การออกแบบแล้วถ่ายทอดบนผืนผ้าเป็น
ลวดลายผ้ามัดหมี่นั้น มีทั้งหมด 3 ลวดลายลายด้วยกัน ดังนี้

ผ้ามัดหมี่ลายตำนาน ลวดลายประกอบด้วย
องค์ประกอบหลักเจดีย์พระพุทธรูปบาทบัวบก ความเชื่อและ
ความศรัทธาของชาวไทยพวน สองข้างตกแต่งด้วยต้นสารที่
สื่อถึงองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้ายซ้ายเป็นคอมมั่วท้าวบา
รด ด้านขวาเป็นหอนางอุษา ซึ่งเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ปรากฏบน
อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาทที่เป็นเอกลักษณ์และการ
จดจำ ประกอบกับลายเขียนสีโบราณบนผนังถ้ำ กรอบนอก
ออกแบบเป็นรูปนาครหัว ส้อยซึ่งเป็นนาครตามแบบฉบับ
โบราณที่มีกานสืบทอดกันมาของท้องถิ่นด้านล่างเจดีย์จะเป็น
ป่าต้นผือที่ออกแบบให้เป็นสัญลักษณ์ของอำเภอบ้านผือ ผ้า
มัดหมี่ลายตำนานเป็นลายต้นแบบที่รวบรวมความเชื่อไว้บน
ผืนผ้านี้การใช้งานที่เหมาะสมคือการประดับตกแต่งหรือบูชา
เพื่อความเป็นสิริมงคลและเป็นต้นแบบลายต่อไป

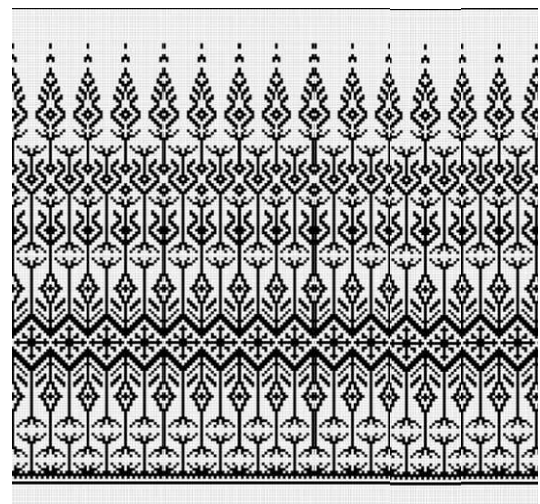
ภาพ 7 ผ้ามัดหมี่ลายตำนาน

ผ้ามัดหมี่ลายต้นผือ ลวดลายประกอบด้วย สาม
ลวดลายประกอบกัน ได้แก่ ดอกผือ ที่สื่อถึงความเป็นชุมชน
และท้องถิ่นอำเภอบ้านผือ ส่วนที่สอง ลายโคมเจ็ด และส่วน
ที่สาม คือบนยอดดอกผือจะเป็นลักษณะของนาครชูดอกผือ
ขึ้นไปเพื่อสื่อความหมายถึงความอุดมสมบูรณ์ ผ้าสามารถ
นำไปใช้งานได้ทุกโอกาส

ภาพ 8 ผ้ามัดหมี่ลายต้นผือ

ผ้ามัดหมี่ลายต้นข้าว เป็นการสะท้อนวิถีชีวิตและ
ความเป็นอยู่ ภูมิปัญญาต่างๆที่มีการสืบทอดกันมา ลวดลาย
ประกอบด้วย ต้นข้าวสื่อถึงวิถีชีวิตลายพื้นผ้าหรือลายตัวผ้า
จะเป็นรูปรวงข้าวที่มีการตัดทอนให้เข้ากับยุคสมัยและ
เหมาะสมในการใช้งาน ด้านล่าง หรือเชิงผ้าจะเป็นลวดลาย
กอข้าวบนคลื่นน้ำสื่อถึงความอุดมสมบูรณ์ บริบูรณ์ด้วยข้าว
และน้ำ และมีดอกผือที่ปรากฏบนผืนผ้าเพื่อเป็นเอกลักษณ์
ของผ้าชาวไทยพวน บ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัด
อุดรธานี

ภาพ 9 ผ้ามัดหมี่ลายต้นข้าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสอบถามความพึงพอใจสื่อมัลติมีเดียถ่ายทอดคติความเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่ชาวไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างคือ 1) กลุ่มผู้บริหารพิพิธภัณฑ์ไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 8 คน 2) กลุ่มทอผ้ามัดหมี่และกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้ามัดหมี่ไทยพวนบ้านผือ ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 คน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเป้าหมายจากการประเมินความพึงพอใจรูปแบบสื่อมัลติมีเดียโดยกำหนดค่าเป้าหมาย 4.0 (จาก 5.0) ซึ่งค่าระดับคะแนนความคิดเห็น

มากที่สุด	มีค่าเป็น	5.0
มาก	มีค่าเป็น	4.0
ปานกลาง	มีค่าเป็น	3.0
น้อย	มีค่าเป็น	2.0
น้อยที่สุด	มีค่าเป็น	1.0

ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง 48 คน แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ได้แก่ 1) ความพึงพอใจด้านเนื้อหา 2) ความพึงพอใจด้านการออกแบบ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความพึงพอใจด้านเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.29 ความพึงพอใจด้านการออกแบบอยู่ในเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.35 โดยรวมแล้วการประเมินความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.32

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดคติความเชื่อบนผืนผ้ามัดหมี่ในรูปแบบสื่อมัลติมีเดียเพื่อสืบสานภูมิปัญญาชาวไทยพวนบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้เสนอ สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามประเด็นวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ความเชื่อที่ปรากฏในลายผ้าของชาวไทยพวนตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผ้ามัดหมี่ของชาวไทยพวน เป็นผ้าที่มีการทอมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษและได้รับการถ่ายทอดมาเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าผู้หญิงที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่สามารถทอผ้าได้ ถ้าใน

สมัยก่อนผู้หญิงทุกคนต้องทอผ้าเป็นจึงจะมีสามีได้ ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าการทอผ้าถือเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้หญิงทุกคนต้องทำ แต่ในปัจจุบันนี้ในชุมชนไทยพวนบ้านผือ มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น วัฒนธรรมในชุมชนก็เริ่มเปลี่ยนไป จากที่ชุมชนเคยมีการทอผ้าเกือบทุกหลังคาเรือนก็เหลือเพียงบางครัวเรือนเท่านั้นที่ยังมีการทอผ้ามัดหมี่อยู่ ทั้งนี้จะทอเพื่อการอุตสาหกรรมมากกว่าการทอใช้ในชีวิตประจำวัน การทอผ้ามัดหมี่มีกระบวนการและขั้นตอนที่หลากหลาย ซึ่งในหนึ่งขั้นตอนนั้น คือการมัดหมี่ โอบหมี่ เพื่อให้เกิดลวดลายที่สวยงามและแฝงด้วยความเชื่อหรือตำนานต่างๆ ลงในลายผ้าด้วย ซึ่งในลายผ้าที่ปรากฏสามารถแยกออกได้ 5 ประเภท ได้แก่ ลวดลายผ้ากลุ่มสัตว์ ลวดลายผ้ากลุ่มพืช ลวดลายผ้ากลุ่มปลูกสร้าง ลวดลายผ้ากลุ่มสิ่งของเครื่องใช้ และลวดลายกลุ่มอื่นๆ ซึ่งลายผ้าในแต่ละลายได้สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน เช่น ในลายผ้าจะปรากฏรูปสัตว์ต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนหรือตามท้องไร่ท้องนา เช่น ลายนก ลายปู เป็นต้น ซึ่งสัตว์จำพวกนก ปู นี้จะสามารถเห็นได้ในชุมชนที่ยังไม่มีความเจริญมากนัก อุดรสมบูรณ์ไปด้วยข้าวปลาอาหาร

2. การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของลวดลายผ้ามัดหมี่ของชาวไทยพวนบ้านผือจากการสัมภาษณ์เชิงลึกทำให้ผู้วิจัยพบว่า ความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ไทยพวนจะเป็นลายที่เกิดจากความเชื่อ ตำนาน หรือจินตนาการ ซึ่งแต่ละลายลายจะมีชื่อเรียกและลักษณะที่ต่างกันอย่างออกไป เช่น ลายหอนางอุษาลายต้นผือ ลายผักแว่น เป็นต้น โดยลวดลายที่ปรากฏสามารถแบ่งได้เป็น 1) ลายที่เกิดจากตำนาน เป็นลวดลายที่คนในชุมชนได้นำเรื่องเล่าที่เป็นตำนาน และสถานที่ที่เกิดเรื่องในตำนานนั้น ได้แสดงออกโดยการวาดลายบนผืนผ้า ซึ่งในอำเภอบ้านผือ ได้มีอุทยานภูพระบาทเป็นสถานที่สำคัญและเป็นที่เริ่มต้นของตำนานเรื่อง อุษา บารส และเป็นตำนานที่ชาวไทยพวน อำเภอบ้านผือ มีความศรัทธา อุทยานภูพระบาท มีจุดเด่นคือ หอนางอุษา ชาวไทยพวนจึงได้นำภาพหอนางอุษามาสร้างเป็นลายผ้า ขึ้นมา 2) ลายที่เกิดจากพิธีกรรม เป็นการนำรูปแบบของพานบายศรีสู่ขวัญ มาออกแบบเป็นลวดลายผ้า เพื่อให้ผ้ามีลวดลายที่สวยงาม ชาว

ไทยพวนเชื่อว่าการเดินทาง หรือ การมาเยือน ต้องมีการบายศรีสู่ขวัญเพื่อขวัญที่อยู่นอกร่างกายจะได้เข้ามาอยู่ในตัว จนก่อให้เกิดการนำมาประยุกต์เป็นลายผ้า 3) ลายที่เกิดจากจินตนาการ เป็นลายที่เกิดจากความคิดผู้มัดลาย ซึ่งลวดลายที่ปรากฏเป็นลายที่เห็นได้จากธรรมชาติ ซึ่งผู้มัดลายจะเอาธรรมชาติที่เห็นมาประยุกต์ให้เป็นลายผ้าที่สวยงาม ผ้าเป็นเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญของมนุษย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ผ้าของไทยพวนบ้านผือ มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่างมากเพราะคนในสังคมไทยพวนยังมีการสวมใส่ผ้าทอในชีวิตประจำวันอยู่ โดยจะสวมใส่ในโอกาสต่างๆ เช่น วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หรือในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจ จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นชาวไทยพวนบ้านผือกลุ่มตัวอย่างที่จะนำสื่อมัลติมีเดียไปเผยแพร่ต่อไป โดยรวมแล้วการประเมินความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 4.32

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะจากชุมชนและผู้ที่ใช้สื่อในการต่อยอดและการเลือกลวดลายที่นำมาเป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยพวนบ้านผือที่หลากหลายเนื่องจากชนชาวไทยพวนบ้านผือมีการก่อตั้งมาอย่างยาวนาน มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และมีการสืบทอดวิถีชีวิตที่ชัดเจนและเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (ฤติมน ปรีดีสินิท) ที่พบว่าชุมชนไทยพวนที่เข้ามาอยู่ในอีสานจะกระจายกันอยู่ในบริเวณใกล้ๆ แม่น้ำโขง เช่น ที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี ชุมชนไทยพวนที่ตั้งอยู่อุดรธานีมีที่บ้านเชียง ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน อำเภอน้ำโสม และอำเภอบ้านผือ

เอกสารอ้างอิง

จิรณี สินธก. (2543). **วิถีชีวิตและภูมิปัญญาพื้นบ้านของชาวสวนลองกอง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2536). **วัฒนธรรมกับความหลากหลายทางชีวภาพ**. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และ วิศนี สิลตระกูล. (2533). **ภูมิปัญญาชาวบ้าน เทคโนโลยีพื้นบ้านและแหล่งวิทยาการในชุมชน ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนา และการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน หน่วยที่ 1-8**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประคอง นิมมานเหมินท์. (2538). **“ภูมิปัญญาไทยในวิถีชีวิตไทย” ในรายการสัมมนาเรื่องภูมิปัญญาไทยในภาษาและวรรณคดี**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติและมหาวิทยาลัยสยาม.

ธัญญธร อินศร. (2546). **การศึกษาปัญหาการเลียนแบบลายผ้าทอพื้นเมืองอีสานและโมเดลทางกฎหมายเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น**. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

ธำรงชาติ วงศ์อารีย์และคณะ. (2555). **การศึกษาแนวคิดและกระบวนการของการออกแบบลวดลายผ้าพื้นเมือง จากภูมิปัญญาพื้นบ้านชาวไทพวนตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี**. วิทยาลัยสันตพล.

บรรจง จงสมชัย. (2551). **ภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านความเชื่อในการผลิตผ้าผู้ไทยเชิงพาณิชย์**. สาขาวัฒนธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประนอม เคียนทอง. (2551) **พลวัตและการปรับตัวของการสร้างเครือข่ายธุรกิจผ้าทอมือมัดหมี่ชุมชนไทยพวน จังหวัดลพบุรี**. สาขาวิชาวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.มหาสารคาม.

โพธิ์ แคมลำเจ๊ก. (2537). **ตำนานไทยพวน**. ก.พลพิมพ์พรินติ้ง. กรุงเทพมหานคร.

มยุรี ปาละอินทร์. (2543). **คองสิบสี่ในวิถีชีวิตของชาวไทยพวน ตำบลบ้านผือ อำเภอบ้านผือ จังหวัด**

อุดรธานี. สาขาวิชาไทยคดีศึกษา กลุ่มมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม.

วรรณา เรืองปราชญ์. การสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอ
ผ้าพื้นเมืองชาวลาวเวียงด้วยเทคโนโลยี
สารสนเทศ.

ฤติมน ปรีดีสนิท. (2539). วิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม
ประเพณีและประวัติศาสตร์ชุมชนกรณิไทย-พวน
อำเภอบ้านผือ. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏ
อุดรธานี. อุดรธานี.

การพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย¹

THE ADAPTATION OF A SCALE FOR EARLY CHILDHOOD PRE-SERVICE TEACHER'S ATTITUDES TOWARD SCIENCE TEACHING

สมภัสสร บัวรอด² และกรรทอง พิพิธพงษ์³

SOMPHATSORN BUAROD and KRONGTONG PIPITTHAPHONGS

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยที่ปรับปรุงจาก Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) เป็นภาษาไทยด้วยวิธีการแปลกลับแบบไม่ทราบต้นฉบับ (blind back translation method) 2) วิเคราะห์โครงสร้างของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ประชากร คือนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 694 คน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่ได้จากการเลือกอย่างเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 321 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .877

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย มีโครงสร้างองค์ประกอบ 3 มิติการข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้ มิติที่ 1 Self-Motivation (แรงจูงใจในตน) มีจำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 8, 11, 12, 13, 15, 17, 19, 21 มิติที่ 2 Self-Development (การพัฒนาตน) มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4, 6, 7, 10, 14, 20, 22 มิติที่ 3 Self-Efficacy (ความสามารถในตน) มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 3, 5, 9, 16, 18

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบวัด, เจตคติ, การสอนวิทยาศาสตร์, นักศึกษาวิชาชีพครู

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

^{2,3} อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

E-mail : somphatsorn.mcru@gmail.com

ABSTRACT

This study aimed to develop of the scale for early childhood pre-service teacher's attitudes toward science teaching which developed by Hyung-Sook-Cho et al (2003) into Thai version using blind back translation method 2) to analysis construct of a scale for early childhood pre-service teacher's attitudes toward science teaching by using exploratory factor analysis. The population of this research were 694 early childhood pre-service teacher in Muban Chombueng Rajabhat University and Nakhon Pathom Rajabhat University. A purposive sampling method was used to recruit 321 early childhood pre-service teacher from Muban Chombueng Rajabhat University and Nakhon Pathom Rajabhat University. Data were analyzed by percentage, Cronbach's Alpha Coefficient and Factor analysis. The results of the study revealed that:

1. The Cronbach's Alpha Coefficient of the adaptation of a scale for early childhood pre-service teacher's attitudes toward science teaching was .877
2. Factor analysis revealed that 3 factors: factor 1 Self-Motivation consist of item 2, 8, 11, 12, 13, 15, 17, 19 and 21, factor 2 Self-Development consist of item 4, 6, 7, 10, 14, 20 and 22, factor 3 Self-Efficacy consist of item 1, 3, 5, 9, 16 and 18

Keywords: Scale adaptation, Attitudes, Science Teaching, Pre-Service Teacher

บทนำ

วิทยาศาสตร์มีความสำคัญยิ่งต่อโลกและการดำเนินชีวิตด้วยเหตุผลประการแรกคือ โลกปัจจุบันเป็นโลกของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเราทุกคนต้องเกี่ยวข้องกับตลอดเวลาไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยให้มนุษย์สะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และประการที่สอง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (กรมวิชาการ. 2542, หน้า 2) ฉะนั้นการวางรากฐานด้านวิทยาศาสตร์ให้กับพลเมืองของประเทศจึงมีความจำเป็นซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ ครูปฐมวัย เนื่องจากช่วงปฐมวัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการทดสอบ ทักษะการสังเกตของเด็ก เพราะจะทำให้เกิดกระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์ จึงกล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพในการสอนวิทยาศาสตร์ในช่วงปฐมวัยจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนา (Merve and other. 2010, p 34) ดังนั้นครูปฐมวัยต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต และต้องมีเจตคติที่ดีต่อการสอนวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อวิทยาศาสตร์เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยความพึงพอใจ ความศรัทธา ช่างซัก และเห็นคุณค่า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546, หน้า 12) พันธ ทองชุมนุม (2547, หน้า 14) ได้ระบุว่าองค์ประกอบด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ จากความสำคัญของครูปฐมวัยในการพัฒนาความรู้และเจตคติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการผลิตครู ควรให้ความสำคัญกับการปลูกฝัง เจตคติของนักศึกษาวิชาชีพครู เพราะกลุ่มนักศึกษาวิชาชีพครูเป็นผลผลิตของมหาวิทยาลัยที่จะทำหน้าที่ครูในอนาคต

ปัจจัยสำคัญในกระบวนการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้มีเจตคติที่ดีต่อการสอนวิทยาศาสตร์ คือ การมีเครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดเจตคติ เนื่องจากการวัดเจตคติเป็นการวัดทางอ้อม ต้องใช้แบบวัดเป็นสิ่งที่เร้ากระตุ้นให้ตอบสนองด้วยการตอบคำถามแต่ละข้อรายการ ดังนั้นการ

สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดเจตคติที่ดีจึงมีความสำคัญ เครื่องมือที่ดีย่อมทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และน่าเชื่อถือ ผลจากข้อมูลที่น่าเชื่อถือที่จะเป็นสารสนเทศในการออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูได้อย่างเหมาะสม

แบบวัดเจตคติของครูปฐมวัยของ Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) เป็นแบบวัดที่คุณภาพได้มีการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง (Validity) ความเที่ยง (Reliability) มีรายการข้อคำถาม 22 ข้อ 4 มิติ ได้แก่ 1) มิติความรู้สึกร เป็นรายการคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกกลัวและความสนใจการสอนวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย 2) มิติการเตรียมการเรียนการสอน เป็นรายการคำถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของครูและการใช้เวลาของครูเมื่อต้องบริหารจัดการกิจกรรมวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน 3) มิติการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เป็นรายการคำถามเกี่ยวกับการสร้างกิจกรรมสำหรับเด็กและความสำคัญของผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4) มิติความเหมาะสมในการพัฒนา มิติดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการจัดสรรสิ่งที่จะช่วยให้เด็กเข้าไปมีส่วนร่วมกับวิทยาศาสตร์ การวางแผนหลักสูตรสำหรับเด็ก ต่อมาในปี ค.ศ. 2010 Merve Pepele Unal และคณะ ได้นำไปแปลเป็นภาษาตุรกี ในงานวิจัยเรื่อง The adaptation of a scale for preschool teachers' attitudes towards science teaching และนำไปเก็บรวบรวมจากครูปฐมวัยในโรงเรียนในเมือง Ankara และ เมือง Malaya ประเทศตุรกี

จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยขึ้น เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพในการวัดเจตคติของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ปรับปรุงจาก Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) เป็นภาษาไทยด้วยวิธีการแปลกลับแบบไม่ทราบต้นฉบับ (blind back translation method)

2. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 694 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ได้จากการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 321 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัยที่ปรับปรุงจาก Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (checklist) 2) ข้อมูลเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ มีลักษณะรายการข้อถามให้ผู้ตอบแบบวัดแสดงระดับความของความคิดเห็น 5 ระดับ คือ “ไม่เคย” “ไม่ค่อย” “บางครั้ง” “บ่อยครั้ง” “ทุกครั้ง” ของ Likert (Likert's scale) รายการข้อคำถามมีจำนวน 22 ข้อ ประกอบไปด้วย 4 มิติ คือ 1) มิติความรู้สึกรู้สึก จำนวน 6 ข้อ ข้อที่ 1-6 2) มิติการเตรียมการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ ข้อที่ 7-12 3) มิติการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ จำนวน 5 ข้อ ข้อที่ 13-17 4) มิติความเหมาะสมในการพัฒนา จำนวน 5 ข้อ ข้อที่ 18-22

ขั้นตอนการวิจัย

การพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ปรับปรุงจาก Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แปลแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของ Hyung-Sook-Cho และคณะ เป็นภาษาไทยด้วยวิธีการแปลกลับแบบไม่ทราบต้นฉบับ (blind back translation method)

1.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองภาษา คือ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 1 ท่าน เป็นผู้แปลภาษาอังกฤษจากแบบวัดต้นฉบับของ Hyung-Sook-Cho และคณะ ให้เป็นแบบวัดฉบับภาษาไทย

1.2 นำแบบวัดต้นฉบับของ Hyung-Sook-Cho และคณะ และแบบวัดฉบับภาษาไทยที่ได้จากการแปลโดยผู้เชี่ยวชาญในข้อ 1.1 ไปแจกจ่ายให้กับอาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 4 คน ผู้ซึ่งเป็นเชี่ยวชาญทั้งสองภาษา โดยแบ่งอาจารย์ออกเป็น 2 กลุ่ม

ตารางที่ 1 ผลการแปลข้อรายการภาษาอังกฤษจากแบบวัดต้นฉบับของ Hyung-Sook-Cho เป็นภาษาไทย

ข้อรายการจากแบบวัดต้นฉบับของ Hyung-Sook-Cho	ข้อรายการที่แปลได้จากแบบวัดต้นฉบับของ Hyung-Sook-Cho	
	ผู้แปล 1	ผู้แปล 2
1. I feel comfortable with teaching science	ฉันรู้สึกสบาย ๆ กับ การสอนวิทยาศาสตร์	ฉันรู้สึกสะดวกสบายกับ การสอนวิทยาศาสตร์
2. Teaching of science process is important	การสอนวิทยาศาสตร์ เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ	กระบวนการสอนวิทยาศาสตร์มีความสำคัญ
3. I fear that I am unable to teach science adequately	ฉันกลัวว่าฉันไม่มี ความสามารถเพียงพอที่จะสอน วิทยาศาสตร์	ฉันกลัวว่าฉันจะไม่สามารถสอนวิทยาศาสตร์ ได้อย่างดีพอ
4. Teaching science takes too much time	การสอนวิทยาศาสตร์ ต้องใช้เวลามาก	การสอนวิทยาศาสตร์ใช้ เวลามามาก
5. I enjoy hand-on activities to teach science	ฉันรู้สึกเพลิดเพลินใน การจัดกิจกรรมเพื่อ การสอนวิทยาศาสตร์	ฉันสนุกกับการเรียนรู้ กิจกรรมการสอน วิทยาศาสตร์
6. I have a difficult time understanding	ฉันเป็นคนที่ไม่เข้าใจ ยากในวิทยาศาสตร์	ฉันมีช่วงเวลาที่ยากจะ เข้าใจวิทยาศาสตร์

science		
7. I feel comfortable with scientific knowledge appropriate for young children	ฉันรู้สึกสบาย ๆ ที่จะนำกระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้กับเด็กเล็ก	ฉันรู้สึกมั่นใจในความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก
8. I am interested in working on hand-on science curriculum for young children	ฉันสนใจในการทำงานในหลักสูตรวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กเล็ก	ฉันสนใจในการทำงานผ่านหลักสูตรวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กเล็ก
9. I enjoy teaching science	ฉันเพลิดเพลินกับการสอนวิทยาศาสตร์	ฉันสนุกกับการสอนวิทยาศาสตร์
10. I am not afraid to demonstrate science phenomena	ฉันไม่กลัวที่จะพิสูจน์ปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์	ฉันไม่กลัวการสาธิตปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์
11. I am not looking forward to teaching science in my classroom	ฉันไม่ได้รอคอยที่จะสอนวิทยาศาสตร์ในชั้นเรียน	ฉันไม่มองไปข้างหน้าเพื่อการสอนวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน
12. I am happy to help children construct science equipment for hands-on science	ฉันมีความสุขที่ได้ช่วยเด็กสร้างอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	ฉันมีความสุขที่ได้ช่วยเด็กทำเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์
13. I am willing to spend time setting up equipment	ฉันตั้งใจหาเวลาสร้างอุปกรณ์ (วิทยาศาสตร์)	ฉันตั้งใจใช้เวลาติดตั้งเครื่องมือ
14. I am afraid that children will ask me question that I cannot answer	ฉันกลัวว่าเด็กจะถามคำถามที่ฉันตอบไม่ได้	ฉันกลัวว่าเด็กจะถามแล้วฉันตอบคำถามไม่ได้
15. Science is important	วิทยาศาสตร์มีความสำคัญ	วิทยาศาสตร์สำคัญ
16. I enjoy manipulating scientific equipment	ฉันเพลิดเพลินกับการจัดการอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	ฉันสนุกกับการจัดการกับเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์
17. I fear science activities won't	ฉันกลัวว่ากิจกรรมทางวิทยาศาสตร์จะ	ฉันกลัวว่ากิจกรรมทางวิทยาศาสตร์จะไม่ทำให้

turn out as I expected	ไม่เป็นอย่างที่คาดหวัง	ฉันเชี่ยวชาญ
18. Science activity is one of my preferred subject areas	กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์เป็นหนึ่งในวิชาที่ฉันชื่นชอบมากกว่าวิชาอื่น ๆ	กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์คือหนึ่งในวิชาที่ฉันชอบ
19. I hope to be able to excite children about science in my classroom	ฉันหวังว่าจะสามารถกระตุ้นเด็กเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน	ฉันหวังว่าเด็กจะตื่นเต้นกับชั้นเรียนวิทยาศาสตร์
20. Teaching science take too much effort	การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้ความพยายามมาก	การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้ความพยายามมาก
21. Children are not curious about scientific materials	เด็กไม่ได้อยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	เด็กไม่ค่อยอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์วิทยาศาสตร์
22. I plan to integrate science into other subject area	ฉันวางแผนที่จะผสมผสานวิทยาศาสตร์เข้ากับวิชาอื่น ๆ	ฉันวางแผนที่จะรวมวิทยาศาสตร์เข้ากับวิชาอื่น ๆ

ตารางที่ 2 ผลการแปลข้อรายการจากแบบวัดฉบับภาษาไทย เป็นแบบวัดภาษาอังกฤษ

ข้อรายการฉบับภาษาไทย	ข้อรายการภาษาอังกฤษที่แปลจากแบบวัดฉบับภาษาไทย	
1. ฉันรู้สึกสบาย ๆ กับการสอนวิทยาศาสตร์	I feel comfortable with teaching science	I feel comfortable with teaching science
2. การสอนกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีความสำคัญ	Teaching' science process is important	Teaching in the scientific process is vital
3. กลัวว่าฉันจะไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะสอนวิทยาศาสตร์	I am afraid that I cannot teach science sufficiently	I am afraid that I would not be capable enough to teach science
4. การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้เวลานาน	Teaching science takes a lot of time	Teaching science takes a lot of time
5. ฉันสนุกกับการเรียนรู้กิจกรรมการ	I have fun with learning science	I enjoyed doing class activities while

“การพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย”

สมภััสสร บัวรอด และกรรทอง พิพิธพงษ์

สอนวิทยาศาสตร์	teaching activities	teaching science
6. ฉันมีช่วงเวลาที่ยากลำบากในการทำความเข้าใจวิทยาศาสตร์	I have a hard time understanding science	I have a hard time understanding science
7. ฉันรู้สึกมั่นใจในความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับเด็ก	I feel confident with science knowledge that suitable for children	I like to apply the scientific process to the children
8. ฉันสนใจในการทำงานเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์สำหรับเด็ก	I am interested in working on science for children	I am interested in working on science for children
9. ฉันสนุกกับการสอนวิทยาศาสตร์	I have fun with teaching science	I enjoyed teaching science
10. ฉันไม่กลัวการสาธิตปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์	I am not afraid to demonstrate scientific phenomena	I am not afraid to prove scientific phenomena
11. ฉันไม่ได้มองไปข้างหน้าการสอนวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน	I am not looking forward to teaching science in class	I am not looking forward just to teach science in class
12. ฉันมีความสุขที่ได้ช่วยเด็กสร้างอุปกรณ์วิทยาศาสตร์	I am happy with helping children creating scientific equipment	I am glad to help children make scientific device
13. ฉันตั้งใจจะหาเวลาสร้างอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	I intentionally take time to setup scientific equipment	I intend to find the time to build the device
14. ฉันกลัวว่าเด็กจะถามคำถามที่ฉันตอบไม่ได้	I am afraid that children will ask me that I couldn't answer	I am afraid that children will ask me question that I cannot answer
15. วิทยาศาสตร์มีความสำคัญ	Science is important	Science is important

16. ฉันสนุกกับการจัดการอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	I have fun with managing scientific equipment	I enjoyed arranging scientific device
17. ฉันกลัวว่ากิจกรรมทาง	I am afraid that science activities	I am afraid that science activities

วิทยาศาสตร์จะไม่เป็นอย่างที่คาดหวัง	won't make me skilled	won't turnout as I expected
18. กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์คือหนึ่งในวิชาที่ฉันชอบ	Science activities is one of my favorite subject	Science activity is one of my preferred topics
19. ฉันหวังว่าจะสามารถทำให้เด็กตื่นเต้นเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน	I hope that children will be excited with science in classroom	I hope I can make my student excited about science in classroom
20. การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้ความพยายามมาก	Teaching science take a lot of effort	Teaching science take a lot of effort
21. เด็กไม่คอยอยากเรียนอยากเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์วิทยาศาสตร์	Students are not much curious about scientific equipment	Students are not curious about scientific facts
22. ฉันวางแผนที่จะบูรณาการวิทยาศาสตร์เข้ากับวิชาอื่น	I plan to combine science with other subjects	I plan to mix science with other subjects

- กลุ่มแรก แปลแบบวัดต้นฉบับของ Hyung-Sook-Cho เป็นภาษาไทย

- กลุ่มที่ 2 แปลแบบวัดฉบับที่ภาษาไทย โดยผู้เชี่ยวชาญในข้อ 1.1 ให้เป็นภาษาอังกฤษ รายละเอียดดังตารางที่ 1 และ 2

2. พิจารณาความสอดคล้องของผลการแปลระหว่างกลุ่มแรก และกลุ่มที่ 2 โดยให้อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งสองภาษา จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้ประเมินความสอดคล้องโดยคำนวณความตรงตามเนื้อหา จากค่า CVI (content validity index)

3. นำแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ต่อไป

4. ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย ด้านจิตวิทยาพิจารณาความเหมาะสมของรายการข้อคำถามและมิติของแบบวัด

5. ตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

6. ได้แบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยฉบับสมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยวิเคราะห์ด้วยสถิติความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์โครงสร้างของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) และหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธี Varimax

3. ความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยวิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

1. ผลการศึกษาของ Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) พบว่าแบบวัดเจตคติของครูปฐมวัยที่ได้พัฒนาจากแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของ Thompson and Shrigley (1986) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูระดับประถมศึกษา จำนวน 100 คน ผลการตรวจสอบพบว่ามีความน่าเชื่อถือด้านความเที่ยง มีคุณภาพด้านความเที่ยง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .92

2. ผลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย พบว่า ทุกคนเป็นหญิง 321 คน (ร้อยละ 100.00)

เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 125 คน (ร้อยละ 38.94) และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 196 คน (ร้อยละ 61.06) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์มากกว่า 3-4 ครั้ง/ปี จำนวน 178 คน (ร้อยละ 55.45) รองลงมาคือ 1-2 ครั้ง/ปี จำนวน 59 คน (ร้อยละ 17.82) และ มากกว่า 5 ครั้ง/ปี จำนวน 84 คน (ร้อยละ 26.18) ตามลำดับ

3. ผลความสอดคล้องของผลการแปลระหว่างเป็น ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองภาษา มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (CVI) เท่ากับ 0.91

4. ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย

4.1 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสมของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ด้วย Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) และ Bertlett Tests พบว่าค่า KMO เท่ากับ .926 และค่า Bertlett Test of Sphericity เท่ากับ 2371.682 ($p = .00$)

4.2 วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ด้วยวิธี principal component analysis (PCA) พบว่ามีค่าไอเกน (Eigen value) มากกว่า 1.00 อยู่ 3 องค์ประกอบ โดยทั้ง 3 องค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนที่เกิดขึ้นได้ ร้อยละ 68.266

4.3 หมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธี Varimax ได้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย

มิติ	ข้อรายการ	องค์ประกอบ		
		1	2	3
Self-Motivation (แรงจูงใจในตน)	8. ฉันทสนใจในการทำงานผ่านหลักสูตรวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กเล็ก	.791		
	17. ฉันคิดว่ากิจกรรมทางวิทยาศาสตร์จะเป็นอย่างที่ดีคาดหวังไว้	.790		
	2. การสอนกระบวนการทาง	.786		

Self-Motivation (แรงจูงใจในตน)	วิทยาศาสตร์มีความสำคัญ			
	12. ฉันมีความสุขที่ได้ช่วยเด็กสร้างอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	.785		
	15. วิทยาศาสตร์มีความสำคัญ	.776		
	13. ฉันตั้งใจหาเวลาสร้างอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	.760		
	11. ฉันไม่ได้มองไปยังการสอนวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน	.754		
	19. ฉันหวังว่าเด็กจะตื่นเต้นกับวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน	.697		
Self-Development (การพัฒนาตน)	21. เด็กไม่ยอกรู้ ยอกรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	.621		
	14. ฉันกลัวว่าเด็กจะถามคำถามที่ฉันตอบไม่ได้	.795		
	22. ฉันวางแผนที่จะบูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์เข้ากับวิชาอื่น ๆ	.790		
	6. ฉัน เป็น คน ที่ เข้าใจ ยาก ใน วิทยาศาสตร์	.786		
	20. การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้ความพยายามมาก	.634		
	4. การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้เวลามาก	.584		
	7. ฉัน รู้สึก มั่นใจ ใน ความรู้ ทาง วิทยาศาสตร์ ที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก	.576		
Self-Efficacy (ความสามารถในตน)	10. ฉันไม่กลัวการสาธิตปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์	.511		
	5. ฉันสนุกกับการเรียนรู้กิจกรรมการสอนวิทยาศาสตร์	.769		
	3. ฉันกลัวว่าฉันจะไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะสอนวิทยาศาสตร์	.728		
	16. ฉันสนุกกับการจัดการอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	.626		
	18. กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์คือหนึ่งในวิชาที่ฉันชอบ	.588		
	1. ฉันรู้สึกสบาย ๆ กับการสอนวิทยาศาสตร์	.582		
	9. ฉันสนุกกับการสอนวิทยาศาสตร์	.519		

จากตารางที่ 3 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) สรุปได้

มิติที่ 1 Self-Motivation (แรงจูงใจในตน) มีค่าระหว่าง .791 - .621

มิติที่ 2 Self-Development (การพัฒนาตน) มีค่าระหว่าง .795 - .511

มิติที่ 3 Self-Efficacy (ความสามารถในตน) มีค่าระหว่าง .769 - .519

4.4 ผลการพิจารณาความเหมาะสมของรายการข้อคำถามและมิติของแบบวัดโดยผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย ด้านจิตวิทยา มีข้อเสนอให้ปรับข้อ 9. ฉันสนุกกับการสอนวิทยาศาสตร์ ไปอยู่ในมิติที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาค่า Factor Loading ในองค์ประกอบที่ 2 (.551) มีค่าใกล้เคียงกับค่า Factor Loading ในองค์ประกอบที่ 3 (.519) จึงจัดข้อ 9 ไว้ในองค์ประกอบที่ 3

4.5 แบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย มี 3 มิติ มีรายการข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

มิติที่ 1 Self-Motivation (แรงจูงใจในตน) ได้แก่ ข้อ 2, 8, 11, 12, 13, 15, 17, 19, 21

มิติที่ 2 Self-Development (การพัฒนาตน) ได้แก่ ข้อ 4, 6, 7, 10, 14, 20, 22

มิติที่ 3 Self-Efficacy (ความสามารถในตน) ได้แก่ ข้อ 1, 3, 5, 9, 16, 18

5. ผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีค่าเท่ากับ .877 และมีค่า Item total correlation coefficients ของข้อรายการดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่า Item total correlation coefficients ของข้อรายการในแต่ละมิติ

มิติ	ข้อรายการ	Item total correlation coefficients
(แรงจูงใจในตน)	8. ฉันสนใจในการทำงานผ่านหลักสูตรวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กเล็ก	.642
	17. ฉันกลัวว่ากิจกรรมทางวิทยาศาสตร์จะไม่ใช่อย่างที่คาดหวังไว้	.415
	2. การสอนกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีความสำคัญ	.443

มิติ	ข้อรายการ	Item total correlation coefficients
Self-Motivation	12. ฉันมีความสุขที่ได้ช่วยเด็กสร้างอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	.614
	15. วิทยาศาสตร์มีความสำคัญ	.471
	13. ฉันตั้งใจจะหาเวลาสร้างอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	.695
	11. ฉันไม่ได้มองไปยังการสอนวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน	.494
	19. ฉันหวังว่าจะเด็กจะตื่นเต้นกับวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน	.402
	21. เด็กไม่อยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์	.508
Self-Development (การพัฒนาตน)	14. ฉันกลัวว่าเด็กจะถามคำถามที่ฉันตอบไม่ได้	.565
	22. ฉันวางแผนที่จะบูรณาการวิชาวิทยาศาสตร์เข้ากับวิชาอื่น ๆ	.550
	6. ฉันเป็นคนที่ไม่เข้าใจยากในวิทยาศาสตร์	.434
	20. การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้ความพยายามมาก	.456
	4. การสอนวิทยาศาสตร์ต้องใช้เวลานาน	.406
	7. ฉันรู้สึกมั่นใจในความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก	.478
	10. ฉันไม่กลัวการสาธิตปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์	.556
Self-Efficacy (ความสามารถในตน)	5. ฉันสนุกกับการเรียนรู้กิจกรรมการสอนวิทยาศาสตร์	.407
	3. ฉันกลัวว่าฉันจะไม่สามารถเพียงพอที่จะสอนวิทยาศาสตร์	.600
	16. ฉันสนุกกับการจัดการอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	.291
	18. กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์คือหนึ่งในวิชาที่ฉันชอบ	.484
	1. ฉันรู้สึกสบาย ๆ กับการสอนวิทยาศาสตร์	.505
	9. ฉันสนุกกับการสอนวิทยาศาสตร์	.385

จากตารางที่ 4 ค่า Item total correlation coefficients ของข้อรายการมีค่าระหว่าง .291 - .695 โดยข้อที่ 16 มีค่า Item total correlation coefficients ต่ำที่สุด และ ข้อที่ 13 มีค่า Item total correlation coefficients สูงที่สุด

อภิปรายผล

1. จากผลข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ พบว่าผู้ตอบแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยทุกคนมีประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ จึงทำให้ได้ความเป็นตัวแทนที่น่าเชื่อถือ เนื่องจากธรรมชาติของเจตคติขึ้นอยู่กับการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล และเกิดจากความรู้สึกที่สะสมมานาน (ปิยะรัตน์ ตำราด. 2559, หน้า 25)

2. ผลการวิเคราะห์หองค์ประกอบพบว่า แบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยมีองค์ประกอบ 3 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 Self-Motivation (แรงจูงใจในตนเอง) เป็นข้อรายการเกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ ความสุขในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ จำนวน 9 ข้อรายการ มิติที่ 2 Self-Development (การพัฒนาตน) เป็นข้อรายการเกี่ยวกับการมุ่งมั่นตั้งใจในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ มีจำนวน 7 ข้อรายการ และมิติที่ 3 Self-Efficacy (ความสามารถในตน) เป็นข้อรายการเกี่ยวกับความมั่นใจความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ จำนวน 6 ข้อรายการ ซึ่งแตกต่างจาก Merve Pepele Unal และคณะ (2010) ได้นำแบบวัดไปแปลเป็นภาษาตุรกี และวิเคราะห์หองค์ประกอบได้ 2 มิติ คือ มิติ Self-Development (การพัฒนาตน) และ มิติ Self-Efficacy (ความสามารถในตน)

3. ข้อรายการย่อย ๆ ในมิติทั้ง 3 ด้านของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์มีครอบคลุมสอดคล้องกับองค์ประกอบของเจตคติ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์หรือคุณค่า ความรู้สึกพอใจ และความพร้อมกระทำ (นารีนารถ นาคหลวง. 2548, หน้า 15) ลักษณะของข้อรายการเป็นมาตรของ Likert (Likert's scale) มีการให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4, 5 ซึ่งเป็นมาตรที่ช่วยให้วัดระดับของเจตคติจากแหล่งข้อมูลได้เหมาะสมและสะดวกกว่าวิธีการอื่น (นพคุณ แดงบุญ. 2552, หน้า 40)

4. ผลการพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยที่

ปรับปรุงจาก Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) เป็นภาษาไทยด้วยวิธีการแปลกลับแบบไม่ทราบต้นฉบับ (blind back translation method) มีความสอดคล้องของผลการแปลระหว่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่า CVI เท่ากับ 0.91 เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพ คือ ค่า CVI ของแบบวัดควรสูงกว่า 0.80 ขึ้น (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2556, หน้า 107) แสดงว่าแบบวัดฉบับภาษาไทยมีเนื้อหาเดียวกันกับแบบวัดของ Hyung-Sook-Cho และคณะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนัญชิดาธุณี ทูลศิริ และคณะ (2554) ที่ได้พัฒนาแบบวัดภาระในการดูแลของผู้ป่วยเรื้อรัง และงานวิจัยของวาริรัตน์ ถาน้อย และคณะ (2554) ที่ได้พัฒนาแบบวัดความครุ่นคิดต่อสถานการณ์ฉบับภาษาไทยสำหรับวัยรุ่นที่ได้ใช้วิธีการแปลกลับแบบไม่ทราบต้นฉบับจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผลพบว่าแบบวัดฉบับภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสูงทั้งด้านความตรงและความเที่ยงใกล้เคียงกับแบบวัดต้นฉบับ

5. เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของแบบวัดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า มีค่าเท่ากับ .877 ใกล้เคียงกับแบบวัดต้นฉบับของ Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .92 แสดงว่าแบบวัดมีความเที่ยงระดับสูง ผ่านเกณฑ์คุณภาพของแบบวัดที่ควรมีค่า มากกว่า .70 ขึ้นไป (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2543, หน้า 299)

6. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ด้วย Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) และ Bertlett Tests พบว่าค่า KMO เท่ากับ .926 และค่า Bertlett Test of Sphericity เท่ากับ 2371.682 ($p = .00$) แสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการวัดแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของครูปฐมวัยมีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหมาะสมเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (สุวิมล ติรกานันท์. 2553, หน้า 23)

7. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัด เจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัยที่ปรับปรุงจาก Hyung-Sook-Cho และคณะ (2003) พบว่ามี 3 มิติ ซึ่งทั้ง 3 มิติอธิบายความแปรปรวนที่เกิดขึ้นได้

ร้อยละ 68.266 เป็นไปตามเกณฑ์ที่สามารถสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่สกัดได้นั้นครอบคลุมประเด็นที่ทำการศึกษา (สุวิมล ติรกานันท์. 2553, หน้า 33) คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของแบบวัด เจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ได้จากการหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธี Varimax ทุกค่าสูงกว่า 0.5 และเมื่อเกิดความไม่ชัดเจนในองค์ประกอบเนื่องจากน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าใกล้เคียงกันได้ใช้วิธีการให้ผู้เชี่ยวชาญ ดังเช่น ข้อ 9 ที่จัดไว้ในองค์ประกอบที่ 3 ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สาขาการศึกษาปฐมวัย สามารถนำ เครื่องมือที่ได้จากการพัฒนาไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบ พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ต่อเนื่องจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)
- 2.2 ควรมีการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดเจตคติต่อการสอนวิทยาศาสตร์นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาการศึกษาปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2542). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). กรอบแนวคิดและแนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.

ชนัญชิตาคุษฎี พูลศิริ และคณะ. (2554). การพัฒนาแบบ
วัดภาระในการดูแลของผู้ป่วยเรื้อรัง. การพยาบาล
และการศึกษา. ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม -
เมษายน 2554. 62-75.

นพคุณ แดงบุญ. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิทยาศาสตร์ และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการ
จัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์.
ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการ
มัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นารีนารถ นาคหลวง. (2548). การพัฒนาแบบวัดเจตคติ
ทางวิทยาศาสตร์ด้านความสนใจใฝ่รู้ ความมี
เหตุผล และความใจกว้างของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3
กลุ่มโรงเรียนเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาและประเมินผล
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

ปิยะรัตน์ ตำดาด. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างความ
คิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ตอบสนอง
ต่อผู้เรียนรายบุคคลกับเจตคติต่อการเรียน
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

พันธ์ ทองชุมนุม. (2547). การสอนวิทยาศาสตร์ระดับ
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการ
วัดผลการเรียนรู้. ภาควิชาการวัดผลการศึกษา.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วาริรัตน์ ถาน้อย และคณะ. (2554). แบบวัดความ**ครุ่นคิด**
ต่อสถานการณ์ฉบับภาษาไทยสำหรับวัยรุ่น:
คุณภาพของเครื่องมือ. วารสารพยาบาลศาสตร์.
ฉบับที่ 29 มกราคม - กันยายน 2554. 29-38

ณภาพของเครื่องมือ. วารสารพยาบาลศาสตร์. ฉบับที่ 29
มกราคม - กันยายน 2554. 29-38

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบ
ดั้งเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ตีรกันันท์. (2553). การวิเคราะห์ตัวแปรพหุ
ในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cho, H. S., Kim, J., & Choi, D. H. (2003). Early
Childhood Teachers' Attitudes Toward
Science Teaching: A Scale Validation
Study. *Educational Research Quarterly*,
27(2), 33-42.

Merve Peple Unal et al. (2010). The adaptation
of a scale for preschool teachers'
attitudes towards science teaching.
*Procedia Social and Behavioral
Sciences*, 2(2010), 2881-2884.

Thompson, C. & Shrigley, R.L. (1986). What
research says: Revising the science
attitudes scale. *School Science and
Mathematics*, 86, 331-343.

แรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต¹

THE MOTIVATION ON GOING TO BUDDHIST TEMPLES OF SENIOR COLLEGE STUDENTS IN THE
FACULTY OF EDUCATION, PHUKET RAJABHAT UNIVERSITY

ปฐมวรรณ ขวัญแก้ว และจริยา คำธร²

PATOMWAN KWANKAEW AND JARIYA KOMTORN

พรรณวดี ขำจริง และ ลลิตา ภาคเมธาวิ³

PANWADEE KHUMJINE AND LALIDA PAKAMAETAVEE

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจและศึกษาเหตุการณ์การเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 524 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 207 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เหตุผลการเข้าวัด และ แรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพอสรุป ได้ดังนี้

ข้อที่ 1. พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเข้าวัดนักศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต อันดับที่ 1 เพื่อการอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้บรรพบุรุษเป็นความเชื่อของคนไทย ($\bar{X} = 4.15$), (S.D. = .854) อันดับที่ 2 ทำจิตใจให้สงบ ($\bar{X} = 4.12$), (S.D. = .798) และ อันดับที่ 3 เป็นการแก้บน ($\bar{X} = 3.42$), (S.D. = 1.111)

ข้อที่ 2. พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผล อันดับที่ 1 เพื่อความสบายใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 อันดับที่ 2 ต้องการที่พึ่งทางใจ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 และ อันดับที่ 3 พึ่งเทศน์ฟังธรรมตามกาลคือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, ศาสนกิจ, การปฏิบัติธรรม, การทำบุญ

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ประจำปีการศึกษา 2558

² นักศึกษาปริญญาตรี สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
E-mail : S5611149108@pkru.ac.th , S5611149219@pkru.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษา

ABSTRACT

The research aimed to study the motivation and logic on exposure to Buddhist temples of the senior students in the Faculty of Education 524 students, Phuket Rajabhat University, 2016. The research methodology was Survey Research. 207 students were selected from the Faculty of Education, Phuket Rajabhat University. The data were collected through questionnaires and statistically check analyzed using percent, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows;

1) The findings revealed that most of students were motivated to go to temples for the purpose to make merits and express gratitude to their ancestors ($\bar{X}= 4.15$, S.D. = .854). Some students were motivated to go to temples for seeking peace and calmness. ($\bar{X}=4.12$, S.D.=.798).

2) The logic on going to Buddhist temples of college students in the Faculty of Education, Phuket Rajabhat University, stated that they went to temples for comforts (68.10 %). Secondly, they went to temples for the spiritual refuges (61.40%). Thirdly, they went to temples for attending the Buddhist rituals; praying and listening to the Dharma teaching (44.90%).

Keywords : Motivation, Religious Rite, Meditation and Merit Making

บทนำ

คนไทยในปัจจุบันยังให้ความสำคัญกับวัดและการที่พุทธศาสนิกชนจำนวนมากยังให้ความสำคัญ และยังเข้าวัดมาทำบุญและพิธีกรรมต่างๆทางวัดที่ได้จัดเพื่อส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้ทำบุญกุศลในรูปแบบต่างๆสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าวัดนอกจากจะเปรียบเหมือนเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธแล้วยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของชุมชนในประเทศไทย วัดจึงเป็นศูนย์กลางทางพิธีกรรมต่างๆทางสังคมซึ่งเป็นส่วนประกอบที่จะขาดไม่ได้ของแต่ละชุมชนนับได้ว่าวิถีชีวิตของคนไทยนั้นมีความผูกพันอยู่กับวัดอย่างแน่นแฟ้นมากทีเดียวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าปัจจุบันพุทธศาสนิกชนบางส่วนอาจจะไม่สามารถเข้าไปทำบุญที่วัดได้บ่อยครั้งนัก โดยเขาอาจจะมีโอกาสเข้าวัดทำบุญเนื่องในโอกาสสำคัญทางพระพุทธศาสนาหรือในพิธีกรรมที่เขาต้องเกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามวัดยังถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการทำบุญของพุทธศาสนิกชนในปัจจุบัน สาเหตุหนึ่งที่วัดกลายเป็นศูนย์กลางการทำบุญนั้นเนื่องมาจากพุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อเรื่องของบาปบุญคุณโทษและได้มีการทำบุญเข้าวัดและพระสงฆ์โดยตรงนั้นจะได้บุญมากกว่าการทำบุญกับบุคคลหรือสถานที่อื่นๆ ในส่วนของทางวัดเองนั้นได้จัดการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของพุทธศาสนิกชนมากขึ้น บางวัดยังมีกิจกรรมซึ่งเป็นการทำงานเพื่อสังคมสังคม โดยนำเรื่องความเชื่อของบาปบุญคุณโทษ มาเป็นแรงจูงใจในการทำบุญของพุทธศาสนิกชน (อติทยา จารุจินดา, 2546: หน้า 1-2) โดยส่วนใหญ่พุทธศาสนิกชนยังไม่เข้าใจเรื่องการการเข้าวัดมาทำบุญอย่างถูกต้อง บางคนมีความเชื่อผิดๆเกี่ยวกับการเข้าวัดอยู่ ตัวอย่างเช่น ความเชื่อที่ว่าคนบริจาคเงินมากๆจะได้บุญมากกว่าคนที่บริจาคเงินน้อย หรือการที่พุทธศาสนิกชนบางส่วนยังมีความเห็นแก่ตัวก็ต่างพยายามเบียดเสียดเข้าไปในวัด เพื่อให้ตนได้ทำบุญกับหลวงพ่อบุญที่มีชื่อเสียงโดยการเข้าไปทำบุญนั้นไม่ได้ช่วยให้จิตใจเกิดความสงบสุขอย่างแท้จริง (ดุขฎิ แคนแรงดี, 2549: หน้า 1-2)

ผู้วิจัยเพื่อต้องการทราบว่าการที่กลุ่มนักศึกษา คณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต มีสิ่งไหนเป็นแรงจูงใจ

ในการเข้าวัดเพื่อทราบว่ามีนักศึกษาส่วนใหญ่เข้าวัดด้วยวัตถุประสงค์ใดและให้ความสนใจ และมีความสำคัญต่อการเข้าวัดมากน้อยแค่ไหน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาเหตุผลการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต

ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
 - ทฤษฎีของแรงจูงใจ
 - ความหมายของแรงจูงใจ
 - ประเภทของแรงจูงใจ
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศาสนกิจ
 - ความหมายของศาสนกิจ
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติธรรม
 - ความหมายของการปฏิบัติธรรม
 - องค์ประกอบของการปฏิบัติธรรม
 - การปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนา
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำบุญ
 - ความหมายของการทำบุญ
 - ความหมายของการทำบุญ
 - 1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 - ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย
 - ปรัชญาของมหาวิทยาลัย
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (ภาคปกติ) ชั้นปีที่3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 524 คน

กลุ่มตัวอย่าง

โดยเกณฑ์ประชากรหลักร้อยละใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30% (บุญชมศรีสาธาต, 2535:38) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 207 คน

การดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่องแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และ แบบสอบถามเหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ได้แก่ ความสบายใจ ต้องการที่พึ่งทางใจ ฟังเทศน์ฟังธรรมตามกาลการสวดมนต์ เฝือกจิต เจริญภาวนา เป็นคำถามแบบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าวัดเป็นแบบประเมินค่า (Likert Scale) 5 ระดับ คือ แรงจูงใจในการเข้าวัดน้อยที่สุด (1) แรงจูงใจในการเข้าวัดน้อย (2) แรงจูงใจในการเข้าวัดปานกลาง (3) แรงจูงใจในการเข้าวัดมาก (4) และแรงจูงใจในการเข้าวัดมากที่สุด (5)

การเก็บข้อมูล

1. ศึกษารวบรวมข้อมูล เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหัวข้องานวิจัย

2. ออกแบบ แบบสอบถามแล้วส่งแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เมื่อได้รับแบบสอบถาม

กลับมาแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนเพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บคืนมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และ การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเข้าวัด นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบตาราง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สรุปข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 207 คน นักศึกษาเป็นเพศหญิง 129 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 นักศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 โดยจำแนกออกเป็นแต่ละสาขา สาขาการศึกษาปฐมวัย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 สาขาคณิตศาสตร์ จำนวน 34 คนคิดเป็นร้อยละ 16.40 สาขาสังคมศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 สาขาพลศึกษาจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 สาขาเคมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 คน วิทยาศาสตร์ทั่วไปจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 สาขาคณิตศาสตร์ศึกษาจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 สาขาภาษาอังกฤษจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 สาขาภาษาไทย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษาจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษา พบว่าความสบายใจ คือ เหตุผล

ในการเข้าวัด จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10
ต้องการที่พึ่งทางใจคือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 127 คน
คิดเป็นร้อยละ 61.40 พึ่งเทศน์ พึ่งธรรมตามกาล คือเหตุผล
ในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 การ
สะเดาะเคราะห์ คือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 79 คน คิด
เป็นร้อยละ 38.20 และ ผูกจิต เจริญภาวนา จำนวน 68 คน
คิดเป็นร้อยละ 32.90

ตอนที่ 2 สรุปแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา
คณะครุศาสตร์กลุ่มตัวอย่างนักศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 3
(ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏภูเก็ต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้า
วัดของนักศึกษา จำนวน 207 คน พบว่า ในการอุทิศส่วนบุญ
ส่วนกุศลให้บรรพบุรุษเป็นความเชื่อของคนไทยในระดับมาก
(= 4.15) ประชาชนส่วนมากมักเข้าวัดเพื่อทำจิตใจให้สงบใน
ระดับมาก (= 4.12) ประชาชนส่วนมากมักเข้าวัดทำบุญวัน
เกิด ในระดับมาก (= 4.10) การไหว้พระสวดมนต์ช่วยให้
จิตใจของท่านสงบขึ้นในระดับมาก (= 4.05) การที่
ประชาชนส่วนใหญ่เข้าวัดนั้นเพื่อที่จะศึกษาพิธีกรรมทาง
ศาสนาในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.94) การปล่อยนกปล่อยปลาใน
เขตบริเวณวัดจะบุญเป็นความเชื่อของคนไทยในระดับมาก
($\bar{X}$ = 3.92) ท่านคิดว่าการเข้าวัดจะช่วยในการบรรเทาทุกข์
ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92) การเข้าวัดปฏิบัติธรรมเป็นส่วน
หนึ่งของงานเป็นศาสนิกชนที่ดี ($\bar{X}$ = 3.89) สถาบันการศึกษา
ที่ท่านกำลังศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนา
($\bar{X}$ = 3.87) การเข้าวัดถือเป็นมารยาททางสังคม
($\bar{X}$ = 3.86) ท่านมีความต้องการที่จะพัฒนาความรู้เกี่ยวกับ
พิธีกรรมทางศาสนาในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84) ปัจจุบัน
นักศึกษาให้ความสำคัญของการศึกษาหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง
ของชาวพุทธในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.84) ท่านมีความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.81)
การจัดกิจกรรมของวัดจะทำให้ท่านเข้าวัดมากขึ้น ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = 3.81) ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่วัดจัดขึ้น
($\bar{X}$ = 3.78) ในวันพระท่านเข้าวัดถวายสังฆทานในระดับมาก
($\bar{X}$ = 3.78) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการทำบุญที่ถูกหลักทาง

ศาสนาในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.77) ท่านมีความสนใจในการ
เข้าวัดเพื่อการปฏิบัติธรรมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.75) และ
การเข้าวัด เพื่อการบวชบาลศาลกล่าวนั้นเหมาะสม ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = 3.61) การเข้าวัดเพื่อการแก้บนนั้นเหมาะสมใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.42)

สรุปผล

ข้อที่ 1. พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษานักศึกษา
ชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 207 คน
นักศึกษาเป็นเพศหญิง 129 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30
นักศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70

ข้อที่ 2. พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการ
เข้าวัดนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อการอุทิศส่วน
บุญส่วนกุศลให้บรรพบุรุษเป็นความเชื่อของคนไทย มาก ($\bar{X}$
= 4.15), (S.D. = .854) นักศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อ
ทำจิตใจให้สงบ มาก($\bar{X}$ =4.12), (S.D.=.798) และ นักศึกษา
มีแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อการแก้บนนั้นเหมาะสม ปานกลาง
($\bar{X}$ = 3.42), (S.D.= 1.111) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
พระครูสิริรัตนานวัตรและคณะ (2555) พบว่าความเชื่อของ
การบวชบวช ผู้เขียนถือว่าความเชื่อเป็นความจำเป็นประจำตัว
ของแต่ละบุคคลคือว่าทุกคนจะมีความเชื่อต่ออำนาจอัน
ศักดิ์สิทธิ์แม้จะเชื่อในเรื่องที่แตกต่างกันไปหรือเชื่อในเรื่อง
เดียวกัน แต่มุมมองต่างกันออกไป

ข้อที่ 3. พบว่า เหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษา
นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่
ให้เหตุผลในการเข้าวัดเพื่อความสบายใจ จำนวน 141 คน
คิดเป็นร้อยละ 68.10 ต้องการที่พึ่งทางใจคือเหตุผลในการ
เข้าวัด จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 พึ่งเทศน์พึ่ง
ธรรมตามกาล คือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิด
เป็นร้อยละ 44.90 การสะเดาะเคราะห์คือเหตุผลในการเข้า
วัด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 ผูกจิต เจริญ

ภาวนา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 อาจเป็นเพราะ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

อภิปรายผล

1.เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าวัด ของนักศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการ เข้าวัดนักศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อการ อุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้บรรพบุรุษ เป็นความเชื่อของคนไทย มาก ($\bar{X}$ = 4.15) (S.D. = .854) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ พระอธิการช่วง ฐิตโสภโณ (2554) พบว่ากำเนิดและ พัฒนาการความเชื่อเรื่องการบูชาผีบรรพบุรุษนั้นมีการ ยอมรับระดับหนึ่งในสังคมไทยแม้ความหมายจะยังไม่ชัดเจน มากนัก ในบริบทของสังคมแต่การบูชาผีบรรพบุรุษนั้นก็เพื่อ เป็นการทำบุญอุทิศส่วนบุญให้ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ตลอดจน ญาติพี่น้องและเจ้ากรรมนายเวรจึงกลายเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนสามารถหล่อหลอมสังคมได้ เป็นอย่างดีเป็นคุณค่าทางจริยธรรมและรูปแบบวิถีชีวิตที่ ประเสริฐ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาวัลย์ พุ่ม พฤษ และคณะ (2556) พบว่า นักเรียนได้ให้ความหมาย ของการทำบุญโดยกล่าวว่าการทำบุญเป็นสิ่งที่ทำแล้วส่งผล ให้ตัวเองและคนอื่นเกิดประโยชน์มีความสุข สบายใจ จิตใจสงบ ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน เป็นการให้ทานสร้าง ความดีเป็นการอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ล่วงลับและเจ้ากรรม นายเวรซึ่งเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นจากเจตนาที่ดี และ นักศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อการแก้บนนั้นเหมาะสม ปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.42) (S.D. = 1.111) ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของพระครูสิริรัตนานวัตรและคณะ (2555) พบว่า ความเชื่อของการบนบาน ผู้เขียนถือว่าความเชื่อเป็นความ จำเป็นประจำตัวของแต่ละบุคคล คือว่าทุกคนจะมีความเชื่อ ต่ออำนาจอันศักดิ์สิทธิ์แม้จะเชื่อในเรื่องที่แตกต่างกันไปหรือ เชื่อในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างมุมมองกันออกไป และ ผลการวิจัยของอรวัฒนา ชินพันธ์ (2553) พบว่า วัดบ้าน แผลม หรือวัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม เป็น วัดที่ประดิษฐานของหลวงพ่อบ้านแผลม อันเป็นสถานที่

ศักดิ์สิทธิ์จึงมีประชาชนให้ความเคารพบูชาเป็นอย่างมาก รวมถึงการบนบานศาลกล่าวขอพรกราบ ไหว้เป็นประจำด้วย ดอกไม้ธูปเทียนเครื่องสังเวยต่างๆ และผลการวิจัยของ พระ ครูสิริรัตนานวัตร (2555) พบว่า ผู้มาบนบานและแก้การบน บานกับพระพุทธรูปราชวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ส่วนใหญ่มาแก้บนเพราะหายจากการป่วยไข้รองลงมา คือ สอบได้เลื่อนยศทหาร ตำรวจ ได้ตำแหน่งที่แข่งขันรองลงมา คือถูกหวย รองลงมา คือ ได้บุตร ส่วนสิ่งที่นำมาแก้บุญนั้น ส่วนหนึ่ง คือ พวงมาลัยละคร้า ผลไม้ รองลงมาคือ หัวหมู เห็ด เป็ดไก่ รองลงมา คือ ถวายสังฆทาน และ และ ผลการวิจัย ของธัญนันท์ กิตติพูนเกียรติและคณะ (2554) พบว่า นักศึกษากลุ่มชายรักชายส่วนใหญ่เป็นกระเทย ได้บน บาลเรื่องการเรียนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์มากที่สุดและสิ่งที่นิยม นำมาแก้บน คือ การถวายอาหารคาวหวาน ผลไม้ โดย สามารถรับรู้ประวัติของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ได้รับอิทธิพลการบูชามาจากทางครอบครัวและได้ไปเคารพ บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์กับครอบครัวเป็นส่วนใหญ่เพื่อช่วยให้ สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตมักไปสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อต้องการที่พึ่งทางจิตใจ โดยมีความเชื่อต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใน เรื่องของการปกป้องภัยอันตราย

2.เพื่อศึกษาเหตุผลการเข้าวัดของนักศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า เหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษา นักศึกษาชั้นปี ที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการเข้าวัด เพื่อความสบายใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 ต้องการที่พึ่งทางใจ คือ เหตุผลในการเข้าวัดจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 ฟังเทศน์ฟังธรรมตามกาล คือ เหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 การสะเดาะเคราะห์คือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 ผูกจิต เจริญภาวนา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ วิเชียร เผือกสม (2553) พบว่า คติธรรมความเชื่อส่วนบุคคล ต่อการเข้าวัด ของพุทธศาสนิกชนโดยภาพรวมมีความเชื่ออยู่ ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น 2 ประเด็น

คือความเชื่อเรื่องนรกและสวรรค์และมีความเชื่อเรื่องศีล พุทธศาสนิกชนมีความเชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ประเด็น พฤติกรรมการเข้าวัดของพุทธศาสนิกชน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่าทั้ง 3 ด้าน เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ทาน การฟังธรรม และการเจริญสมาธิภาวนา พุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่เข้าวัดทำบุญทุกวัน พระ และมีพฤติกรรม 3 ด้าน คือ การให้ทาน การฟังธรรม และการเจริญสมาธิภาวนาและผลการวิจัย ของ ชนิษฐา ศรีไพบุลย์ (2549) พบว่าในด้านพฤติกรรมนั้นแม้ว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ (80.50) จะมีความเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาเป็นเรื่องจำเป็นแต่นิสิตนักศึกษากลับมีการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนามาก่อนข้างน้อย (1.4-24.10) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่ต้องเดินทางไปวัด และโอกาสที่นิยมปฏิบัติส่วนใหญ่มักจะเป็นโอกาสของวันพิเศษส่วนบุคคล เช่น วันเกิด มากกว่าที่จะเป็นโอกาสในวันพระที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและเมื่อดูจากภาพรวม พบว่าผู้ที่มีการศึกษาทางสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมที่น้อยมากเมื่อเทียบกับทุกสาขาในทุกกิจกรรม และผลการวิจัยของ บุญหนา จิมาณัง (2549) พบว่า ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการทำบุญของชาวพุทธในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่าชาวพุทธในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นส่วนมากมีพฤติกรรมการ ทำบุญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 71.9 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เรื่องการให้ทานกลุ่มตัวอย่างชาวพุทธส่วนมากร้อยละ 61.7 ให้ทานนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องการรักษาศีลส่วนมากร้อยละ 42.1 รักษาศีลในระดับมากและเรื่องการฝึกภาวนาส่วนมากร้อยละ 51.5 ฝึกภาวนาในระดับน้อย และ ผลการวิจัยของพระครูปลัดศิริวัฒน์ วิชาพา (2549) พบว่า ความพึงพอใจต่อการเผยแผ่ธรรมในวันธรรม สวณะของพุทธศาสนิกชนกรณีศึกษาเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จากผลวิจัยพบว่าการนำผลที่ได้ไปจัดวางแผนกำหนดแนวทางในการเผยแผ่ในวันธรรมสวณะ และวันอื่นๆมิใช่วันธรรมสวณะก็ควรมีการฟังธรรม เสวนาธรรม เพื่อเป็นการนำเอาหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ได้อย่างเหมาะสม และถูกต้องตามกาลนั้นๆการเสนอธรรมต่อกลุ่มผู้ฟังได้รับประโยชน์ มากที่สุด มีการใช้อุปกรณ์ช่วยสอน หรือสื่อธรรมที่เป็นรูปธรรมดูเหมือนที่จะได้ผลดีระดับหนึ่ง เพราะทำให้ผู้ฟังสนใจเนื้อหาธรรมและง่ายต่อการปฏิบัติและเกิดความพอใจต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่พุทธศาสนิกชนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมในเรื่องกิจกรรมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่ปลูกฝังให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีเพราะความรู้เหล่านี้จะเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ของนักศึกษาต่อไปในอนาคต
2. ควรส่งเสริมให้มีการมีส่วนร่วมระหว่างวัด กับมหาวิทยาลัยในการประกอบกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาเพื่อปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- บุญศรี คำชาย. (2540). **จิตวิทยาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ลพบุรี : ศูนย์การพิมพ์ วิทยาลัยครูเทพสตรี.
- กิริติ กลมประเทืองกร. (2551). **คุณค่าของการสวดมนต์ที่มีต่อพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย** กรณีศึกษา: พุทธศาสนิกชนวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- ชนิษฐา วิเศษสาธิต. (2537). **แรงจูงใจทางสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2: กรุงเทพฯ.บุ๊คพ้อย.
- ใจรัส เจียมบรรจง.(2523).**จิตวิทยาสังคม**.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยพระนคร.

ดำรงศักดิ์ จงวิบูลย์. (2543). **แรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญา:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

ดุขฎี คนแรงดี. (2549). **บทบาทขอวัดในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการทำบุญ** กรณีศึกษา : วัดสังฆทาน และวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ.(รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหิดล).

ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2528). **การจูงใจเพื่อผลงาน**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

นาม สงวนทรัพย์. (2535). **สารัตถจิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ:โอเดียนสไตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:สุวิริยาสัน.

บุญหนา จิมาโนง. 2549). **พฤติกรรมการทำบุญของชาวพุทธในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

ปรเมศวร์ โพธิ์คล้าย. (2541). **แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

พนิส หันดาคินทร์. (2542). **ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).

พระครูสิริรัตนานุวัตรและคณะ. (2555). **อิทธิพลการบบาน บวงสรวงในสังคมไทย**. วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช.

พระอภัย อภิชาโต (ชูขุนทด). (2554). **การศึกษาหลักธรรมสำหรับพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).

พระอธิการช่วง ฐิตโสภโณ. (2554). **ศึกษาคติทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในประเพณีสารทเดือนสิบ(แซนโผ้นตา)**. กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย (หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).

วิเชียร เผือกสม. (2553). **คตินิยมความเชื่อกับพฤติกรรมการเข้าวัดของพุทธศาสนิกชนกรณีศึกษาวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์**. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

อาทิตยา จารุจินดา. (2546). **พฤติกรรมทางศาสนาของคนในสังคมเมือง : กรณีศึกษาวัดสนามนอกและวัดสนามในตำบลวัดชะลอ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร).

อรวัฒนา ชินพันธ์. (2553). **รูปแบบการแสดงละครรำแก้บนประกอบพิธีความเชื่อ : กรณีแสดงที่วัดบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต¹

THE STUDY ON ONLINE CUSTOMER BEHAVIORS OF ECOMMERCE IN TAMBON RASSADA, MUANG DISTRICT, PHUKET

ศศิประภา ศศิสุวรรณ และ อารีลักษณ์ ไชยรัตน์²

SASIPRAPHA SASISUWAN AND AREELAK CHAIRAT

พรรณวดี ขำจริง และ ลลิตา ปากมาเอตเวี³

PANWADEE KHAMJING AND LALIDA PAKAMAETAVEE

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และศึกษาสินค้าที่ผู้บริโภคนิยมบริโภคผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต ใช้วิธีการจัดสรรโควตา (Quota Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับ พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา อำเภอเมืองจังหวัดภูเก็ต องค์ประกอบที่ผู้บริโภคใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้ามากที่สุด คือ ด้านการแสวงหาข้อมูล ($\bar{x} = 3.88$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินทางเลือก ($\bar{x} = 3.87$) และด้านการตัดสินใจซื้อ ($\bar{x} = 3.82$) 2) เพื่อศึกษาความนิยมของการบริโภคผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาล ตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า ประเภทสินค้าที่ได้รับ ความนิยมด้านสินค้าอุปโภคบริโภค และการบริการ มากที่สุดคือ สินค้าเสื้อผ้าแฟชั่น / เครื่องประดับ คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมาคือ สินค้าอาหารเสริมเพื่อความงาม คิดเป็นร้อยละ 29.25 สินค้าเครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ 29.50 สินค้าอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และการบริการสื่อและบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 56.25

คำสำคัญ : พฤติกรรม, การตัดสินใจซื้อ, สื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ประจำปีการศึกษา 2559

² นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Email : S5611149131@pkru.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ที่ปรึกษารอง

ABSTRACT

The research objectives were 1) to study on online customer behaviors of ecommerce in Tambon Rassada, Muang District, Phuket and 2) to survey on the most popular products purchased through ecommerce. The research methodology was Survey Research. 400 samples were selected by Quota Sampling from Tambon Rassada, Muang District, Phuket. The data was collected through questionnaires and statistically analyzed using percent, mean ($\bar{x}$), and standard deviation (S.D).

The research findings were as follows; 1) The study on online customer behaviors of ecommerce in Tambon Rassada, Muang District, Phuket, demonstrated that the most factor effecting their decision making was search for solutions ($\bar{x} = 3.88$), evaluation to alternatives ($\bar{x} = 3.87$), and decision making and purchasing ($\bar{x} = 3.82$) 2) The survey on the most popular products purchased through ecommerce in Tambon Rassada, Muang District, Phuket, revealed that the most popular products purchased through ecommerce were online media and entertainment 56.25 % , food supplements for health 50.00 % cosmetics 29.50 % respectively.

Key words : behaviors, decision making purchase, e-commerce

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบัน การติดต่อสื่อสาร ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ส่งผลให้เกิดการเจริญเติบโตของความสัมพันธภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วยธุรกิจ ทั้งทั้งโลกหรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นโลกยุคโลกาภิวัตน์ (ราชบัณฑิตยสภา, 2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการแพร่กระจายไปทั่วโลก ประชากรโลกไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดสามารถรับรู้ สัมพันธ์ หรือได้รับผลจากสิ่งกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเนื่องมาจากการพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นต้น (ระพีพรรณ ศรีศรีณกุล, 2555)

จะเห็นว่าคอมพิวเตอร์สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวัน การพัฒนาการติดต่อสื่อสารนั้นทำให้ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยการส่งข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet Network) การพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้ระบบอินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นอย่างมากและเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนจำนวนมากในโลกนี้ และอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น (ราชบัณฑิตยสภา, 2558) การขยายตัวของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่งผลถึงด้านการธุรกิจเช่นกันจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในกิจการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการดำเนินธุรกิจ จึงเกิดธุรกิจประเภท (E-commerce) หรือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คือ การดำเนินกิจการค้าขายที่ใช้เครื่องมือหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะเห็นได้ว่าระบบเครือข่ายออนไลน์นั้นมีอิทธิพลมากกับผู้บริโภคที่ใช้อินเทอร์เน็ตรวมไปถึงการซื้อขายสินค้าออนไลน์เพราะยังผู้บริโภคสามารถเข้าถึงเครือข่ายออนไลน์ได้มากเท่าไรนั้นก็แสดงว่าผู้บริโภคก็สามารถเข้าถึงการซื้อขายสินค้า ผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้มากเช่นกันรวมถึงผู้บริโภค ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ตที่มี จำนวนผู้บริโภคที่สามารถเข้าถึงเครือข่ายออนไลน์ได้เป็นส่วนมากทั้งแรงงานต่างจังหวัด แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในเมืองและนักท่องเที่ยวหลากหลายเชื้อชาติ ทำให้เกิดนายทุนมากมายที่ลงทุนขาย

เข้า อสังหาริมทรัพย์ทั้งนี้เพราะพื้นที่มีอยู่อย่างจำกัดราคาจึงสูง ดังนั้นราคาสินค้าจึงสูงไปตามราคาค่าเช่าที่ดินของผู้ประกอบการต่างๆ และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในหมวดหมู่สินค้าต่างๆทำให้ผู้บริโภคหันมาซื้อสินค้าผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ว่ามีปัจจัยใดในการตัดสินใจซื้อสินค้า พฤติกรรมการซื้อ เพื่อนำข้อมูลวิจัยมาเป็นแนวทางสำหรับการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์และทำให้บุคคลทั่วไปสามารถมองเห็นภาพรวมด้านการซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- 2) เพื่อศึกษาความนิยมของการบริโภคผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

บททวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าของผู้บริโภคผ่านทางเว็บไซต์พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มผู้บริโภคในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดประเด็นที่นำเสนอ ดังต่อไปนี้

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ความหมายของสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- 2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อ ความหมายของการตัดสินใจซื้อองค์ประกอบของการตัดสินใจซื้อ
- 3) แนวคิด และความหมายของพฤติกรรม

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร คือ ประชากรในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต ที่ใช้งานระบบออนไลน์ผ่าน Facebook ชื่อ กลุ่มอยากซื้อ อยากขาย ภูเก็ต จำนวน 24,424 คน (Facebook, 2559) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 125) และได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประเภทสินค้าที่นิยมเลือกซื้อของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้ ด้านอุปโภค ด้านบริโภค และด้านการบริการ ผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามด้านพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต เป็นคำถามลักษณะแบบให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท

การเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามออนไลน์ โดยผู้วิจัยติดต่อผู้ดูแลกลุ่มอยากซื้อ อยากขาย ภูเก็ต ผ่านระบบออนไลน์ Facebook และอธิบายวัตถุประสงค์ของการโพสต์แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อขอความกรุณาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ติดตามแบบสอบถามออนไลน์จากกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (frequency distribution) และค่าร้อยละ (percentage)

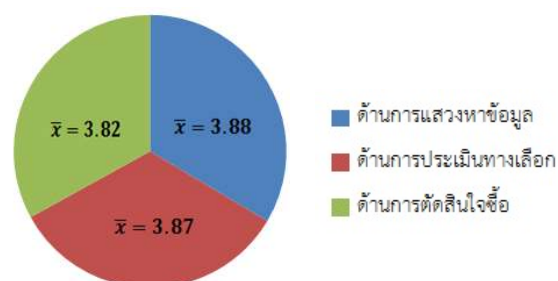
ตอนที่ 2 ข้อมูลประเภทสินค้าที่เลือกซื้อของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอุปโภค ด้านบริโภค และด้านการบริการ

ตอนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (frequency distribution) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลเป็นรูปแบบแผนภูมิวงกลมประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต แสดงรายละเอียดตามแผนภูมิวงกลม ดังนี้

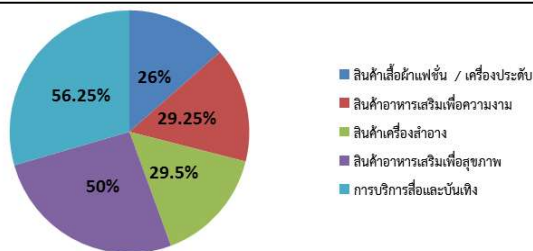
แผนภูมิวงกลมที่ 1 แสดงพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

จากแผนภูมิวงกลมที่ 1 องค์ประกอบที่ผู้บริโภคใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด คือ ด้านการแสวงหาข้อมูล ($\bar{x} = 3.88$) รองลงมาคือด้านการประเมินทางเลือก ($\bar{x} = 3.87$) และด้านการตัดสินใจซื้อ ($\bar{x} = 3.82$)

2) เพื่อศึกษาความนิยมของการบริโภคสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาล ตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต แสดงรายละเอียดตามแผนภูมิวงกลม ดังนี้

แผนภูมิวงกลมที่ 2 แสดงความนิยมของการบริโภคสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

จากแผนภูมิวงกลมที่ 2 ประเภทสินค้าที่ได้รับความนิยมด้านสินค้าอุปโภคบริโภค และการบริการมากที่สุดคือ สินค้าเสื้อผ้าแฟชั่น / เครื่องประดับ คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมาคือสินค้าอาหารเสริมเพื่อความงาม คิดเป็นร้อยละ 29.25 สินค้าเครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ 29.50 สินค้าอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และการบริการสื่อและบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 56.25

สรุปผล

1) พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภค ในเขตเทศบาลตำบล รัชฎา อำเภอจังหวัดภูเก็ต องค์ประกอบที่ผู้บริโภคใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้ามากที่สุด คือ ด้านการแสวงหาข้อมูล ($\bar{x}=3.88$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินทางเลือก ($\bar{x}=3.87$) และด้านการตัดสินใจซื้อ ($\bar{x}=3.82$)

2) ประเภทสินค้าที่ได้รับความนิยมด้านสินค้าอุปโภคบริโภค และการบริการมากที่สุด คือ สินค้าเสื้อผ้าแฟชั่น / เครื่องประดับ คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมาคือ สินค้าเครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ 29.50 สินค้าอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 50.00 สินค้าอาหารเสริมเพื่อ ความงาม คิดเป็นร้อยละ 29.25 และ การบริการสื่อและบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 56.25

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาล ตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลตำบล

รัชฎา อำเภอจังหวัดภูเก็ต องค์ประกอบที่ผู้บริโภคใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้ามากที่สุด คือ ด้านการแสวงหาข้อมูล ($\bar{x}=3.88$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินทางเลือก ($\bar{x}=3.87$) และด้านการตัดสินใจซื้อ ($\bar{x}=3.82$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ (2554) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อขายสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต ได้แก่ สินค้าและบริการตรงกับความต้องการ ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์และได้รับสินค้าตามเวลาที่แจ้งไว้ ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลผู้ซื้อ และช่องทางการชำระเงินที่สะดวกและเชื่อถือได้ จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญมากที่สุดกับสินค้าและบริการตรงกับความต้องการ ($\bar{x}=8.07$) อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพวัลย์ ยะพันธ์ (2553) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งการค้าเสมือนจริงที่ทุกคนสามารถเข้าไปดำเนินการธุรกิจการค้าไม่ว่าจะตั้งบริษัทหรือเปิดร้านได้ด้วยตนเองและสามารถติดต่อซื้อขายสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจนการชำระเงินผ่านเครือข่ายด้วยบัตรเครดิตจึงก่อให้เกิดเป็นการค้าในระบบเครือข่ายที่สามารถติดต่อค้าขายกันอย่างเสรี

2) ประเภทสินค้าที่ได้รับความนิยมด้านสินค้าอุปโภคบริโภค และการบริการมากที่สุดคือ สินค้าเสื้อผ้าแฟชั่น / เครื่องประดับ คิดเป็นร้อยละ 26.00 รองลงมาคือ สินค้าเครื่องสำอาง คิดเป็นร้อยละ 29.25 สินค้าอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 29.50 สินค้าอาหารเสริมเพื่อ ความงาม คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ การบริการสื่อและบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 56.25 สอดคล้องกับ รายงานผลการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ปี พ.ศ.2559 จากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ ETDA กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT)

ข้อเสนอแนะ

1) จากผลการวิจัยลักษณะ ข้อมูลของสถานภาพทั่วไปของ ผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าผ่านทาง สื่อพาณิชย์

อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุ 20 - 29 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และนิยมใช้งานระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ผ่านทางสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นประจำ ดังนั้นผู้ประกอบการ ควรออกแบบสินค้าให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เพื่อให้ตรงกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้มากที่สุด สร้างความพึงพอใจในการใช้งานผ่านเว็บไซต์สินค้า บนสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ นำไปสู่พฤติกรรมการซื้อขายสินค้ามากขึ้น เช่น เมื่อผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จึงควรออกแบบ สื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ให้มี สีสัน สวยงาม กระตุ้นความสนใจในการเข้าเลือกชมสินค้า ผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบการ

2) จากผลการวิจัย ด้านความนิยมของผู้บริโภค ที่ซื้อสินค้าผ่านทางสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต พบว่า สินค้าและบริการที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับหนึ่งคือ สินค้าเสื้อผ้าแฟชั่น /เครื่องประดับ สินค้าเครื่องสำอาง สินค้าอาหารเสริมเพื่อสุขภาพ สินค้าอาหารเสริมเพื่อความงาม และการบริการด้านสื่อและบันเทิง ดังนั้น การผลิตสินค้าที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มของผู้บริโภคส่วนใหญ่ มีอัตราความเสี่ยงในการลงทุนน้อยกว่า การผลิตสินค้าชนิดอื่นที่ไม่ได้รับความนิยม เมื่อสินค้าที่ได้รับความนิยม วางจำหน่ายก็สามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้บริโภค ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภค ผ่านทางสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น

3) จากผลการวิจัย ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคที่ซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ของผู้บริโภคในเขตเทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญในด้านด้านการแสวงหาข้อมูล ด้านการประเมินทางเลือก ก่อนการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น ผู้ประกอบการ ควรจัดหาข้อมูลที่เป็นรูปธรรมที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้เกี่ยวกับสินค้าและบริการอย่างสะดวกรวดเร็วเช่น การทำเว็บไซต์ข้อมูลสินค้า การจัดทำรายการสินค้าแบ่งเป็นประเภทที่ชัดเจนเพื่อต่อการค้นหา และการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ เหมาะสมกับราคา

ดังนั้นการพัฒนาสินค้าตามองค์ประกอบของการตัดสินใจซื้อ จะทำให้ผู้บริโภคสินค้ามีแนวโน้มในการตัดสินใจผ่านสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ทิพวัลย์ ยะพันธ์. (2553). งานวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ระพีพรรณ ศรีศรีณกุล. (2555). งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรม การเลือกซื้อสินค้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- สำนักงานสถิติ. (2557). การสำรวจสถานภาพการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ETDA. (2559). รายงานผลการสำรวจมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559.

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน Part Time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต¹

THE STUDY OF HOUSEHOLD ECONOMIC FACTORS AFFECTING ON COLLEGE STUDENT'S PART-TIME WORK IN PHUKET RAJAPHAT UNIVERSITY

นุชนาท ช่วยหวัง และจุไรรัตน์ ปนแก้ว²

NUTCHANARD CHUAYWANG AND JURAIRAT PONKAEW

พรรณวดี ขำจริงและลลิตา ภคเมธาวี³

PANWADEE KHUMJING AND LALIDA PAKAMAEETAVEE

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน และผลจากการทำงาน part time ของนักศึกษา วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงาน แบบตรวจรายการ (Check List) ของนักศึกษาและตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจภายในที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามากที่สุด คือ ต้องการช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว ($\bar{x}=4.53$) และรองลงมา คือ มีความพยายามที่จะหาเงินเอง เพื่อที่จะไม่รบกวนครอบครัว ($\bar{x}=4.43$)

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจภายนอกที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามากที่สุด คือ ค่าแรงเป็นสิ่งจูงใจในการเลือกทำงาน part time ($\bar{x}=4.39$) และรองลงมา คือ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ($\bar{x}=4.36$)

3. ผลที่เกิดจากการทำงาน part time พบว่า คือ ได้แบ่งเบาภาระครอบครัว ระดับมากที่สุด จำนวน 226 คน ร้อยละ 59.00 รองลงมา คือ มีรายได้มีเงินใช้ จำนวน 90 คน ร้อยละ 24.00 และน้อยสุด คือ มีความรับผิดชอบมากขึ้น จำนวน 13 คน ร้อยละ 3.00

คำสำคัญ: ปัจจัยทางเศรษฐกิจ, part time, นักศึกษา

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ประจำปีการศึกษา 2559

² นักศึกษาปริญญาตรี สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
Email : S5611149120@pkru.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษารอง

ABSTRACT

The research objectives were 1) to investigate on household economic factors effecting on college students' part-time work in Phuket Rajaphat University 2) to study on the effects on college students' part-time work in Phuket Rajaphat University. The research methodology was Survey Research. 382 informants were selected from Phuket Rajaphat University. The information was collected through questionnaires dividing into 3 parts; personal information, work related using check-lists and the effects on household economic factors to college students using Likert Scales. It was statistically analyzed using frequency distribution, percent, mean and standard deviation.

The research findings were as follows;

1) The investigation on internal factors impacting on college students' part-time work in Phuket Rajaphat University, demonstrated that the most economics factor impacting on college students' part-time work was that they would like to support their families ($\bar{x}=4.53$) and they would like to make a living, so they didn't necessarily depend family income ($\bar{x}=4.43$). On the other hand, the most external factors impacting on college students' part-time work was work incentives as their motivation ($\bar{x}=4.39$) and higher living expenses ($\bar{x}=4.36$) respectively.

2) The study on the effects on college students' part-time work in Phuket Rajaphat University, demonstrated that the most benefit was they could support their families 59.00% .and income funds are used 24.00%and the leasta more responsible3.00%

Keywords: Economics Factors, Part-Time work, Student

บทนำ

ปัจจุบันได้เห็นว่านักศึกษาไทยให้ความสำคัญและสนใจในการทำงาน part time ระหว่างเรียนเป็นจำนวนมาก ในช่วงวัยเรียนนั้นไม่จำเป็นจะเป็นระดับอนุบาล ประถม มัธยม ตลอดจนถึงระดับอุดมศึกษาเวลาที่มนุษย์ใช้หมดไปในแต่ละวันส่วนใหญ่ก็คือการไปเรียนยังสถานศึกษา ซึ่งช่วงเวลาที่นอกเหนือจากการศึกษาในสถานศึกษานั้นก็นับได้ว่ามีความสำคัญ เพราะสามารถที่จะช่วยเพิ่มพูนศักยภาพหรือลดทอนประสิทธิภาพ ขวลิต สุวชัยสุทธ์(2553, น.17) การทำงาน part time ถือว่าเป็นการเรียนรู้นอกสถานศึกษา เป็นการฝึกประสบการณ์การทำงานก่อนศึกษาจบ เป็นการหาประสบการณ์ใหม่ๆให้กับชีวิต และยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย เพราะนักศึกษาในปัจจุบันมีความรู้ความสามารถที่มากมายและกว้างขวาง มีความรู้ที่ทันสมัยเนื่องจากปัจจุบันมีแหล่งเรียนรู้และศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางอินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ที่ให้ความรู้มากมายและกว้างและมีความรวดเร็วทันใจ สะดวก จากการสนับสนุนทางภาครัฐและครอบครัว ทำให้นักศึกษาสามารถที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และนำมาใช้ทำงาน part time เพื่อหาเงินเสริมรายได้ระหว่างเรียนได้อีกด้วย ซึ่งในส่วนของการ part time ที่นักศึกษาเลือกทำระหว่างเรียนนั้นก็มียหลายรูปแบบหลายประเภทแตกต่างกันออกไป ซึ่งการศึกษาในเรื่องนี้อาจทำให้เราเห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในสังคมอีกส่วนหนึ่งในอนาคตก็เป็นได้ สุวลิ สาคำ (2549, น.5)

นอกจากนี้อาจจะเกิดจากผลในหลายสาเหตุไม่ว่าจะเกิดจากสภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในขณะนี้ หรืออาจเกิดจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของนักศึกษาที่ทำให้รายได้ที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครองหรือส่วนอื่น เช่น ทุนการศึกษาต่างๆ ที่ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย หรืออาจจะเป็นเหตุผลอื่นที่นักศึกษาต้องการเงินเพิ่มจากที่ได้รับปกติเพื่อใช้จ่ายในกรณีพิเศษต่างๆ เช่น มีความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคแต่ไม่เอารถบกวครอบครัวจึงเลือกที่จะทำงาน part time เพื่อเก็บเงินซื้อเองหรืออาจจะเกิดจากกระแสบริโภคนิยมที่ทำให้เกิดค่านิยมที่ต้องใช้สินค้าที่ทันสมัย

ทันสมัยเพื่อให้ทันตามกระแสตามแฟชั่นที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างมากในการจับจ่ายใช้ของตามกระแสที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ หรืออาจจะเป็นเพราะว่าคนรุ่นใหม่โดยเฉพาะกลุ่มปัญญาชนมีทัศนคติที่เปลี่ยนไปจากอดีตอย่างมาก ไม่ถือว่าการทำงาน part time มีสาเหตุสืบเนื่องเพราะมีฐานะยากจน กลัวการถูกดูแคลนจากคนอื่น แต่เปลี่ยนมาคิดว่าคนที่ทำงานหารายได้เองในระหว่างที่เรียนนั้นเป็นคนที่เก่ง เป็นคนที่สามารถหาเงินใช้เองได้ เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัวได้ อีกทั้งยังมีลักษณะที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากยิ่งขึ้น สุวลิ สาคำ (2549, น.5)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อต้องการทราบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่ทำงาน part time มีปัจจัยทางเศรษฐกิจใดที่ส่งผลต่อการทำงาน part time และผลที่เกิดจากการทำงาน part time

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการศึกษามีความชัดเจนและถูกต้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ
 - ความหมายปัจจัยทางเศรษฐกิจ
 - องค์ประกอบปัจจัยเศรษฐกิจ
 - ทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับงาน part time

- ความหมายงาน part time
 - ข้อดีและข้อเสียของการทำงาน part time
3. แนวคิดเกี่ยวกับนักศึกษา
- ความหมายนักศึกษา
4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- ทฤษฎีทุนมนุษย์
 - ทฤษฎีอุปทานแรงงาน
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 8,423 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดประชากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time เท่านั้นได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 382 คน

การดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ทำงาน part time ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ย เครื่องมือที่ใช้คือแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน part time ของนักศึกษา ได้แก่ สถานที่ทำงาน ประเภทงานที่ทำ วันและเวลาที่ทำงาน รายได้ในการทำงาน เหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจทำงาน part time อุปสรรคทางเทคโนโลยีในการ

ทำงาน part time เครื่องมือที่ใช้คือแบบตรวจรายการ (Check List) ผลจากการทำงาน part time เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงานของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert

การเก็บข้อมูล

1.เก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถิติจำนวนนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่ทำงาน part time

2.ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List) และแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert เพื่อสำรวจนักศึกษาที่ทำงาน part time

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ทำงาน part time ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่กำลังศึกษา ชั้นปีที่กำลังศึกษา เกรดเฉลี่ย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage) แปลผลเป็นรูปแบบตาราง

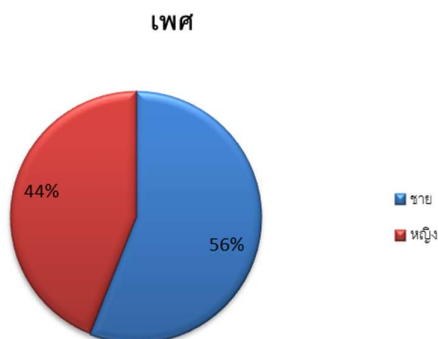
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน part time ของนักศึกษา ได้แก่ สถานที่ทำงาน ประเภทงานที่ทำ วันและเวลาที่ทำงาน รายได้ในการทำงาน เหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจทำงาน part time ผลจากการทำงาน part time อุปสรรคทางเทคโนโลยีในการทำงาน part time วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) แปลผลเป็นรูปแบบตาราง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลเป็นรูปแบบของตาราง

ผลการวิจัย

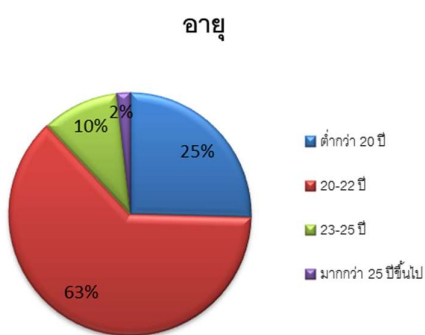
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ทำงาน part time

แผนภูมิที่ 1 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามเพศ

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำนวน 382 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 และนักศึกษาชาย 168 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00

แผนภูมิที่ 2 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามอายุ

จำแนกตามอายุพบว่าส่วนใหญ่ช่วงอายุระหว่าง 20-22 ปี จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 ช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ช่วงอายุระหว่าง 23-25 ปี จำนวน 39 คนคิดเป็นร้อยละ 10.00

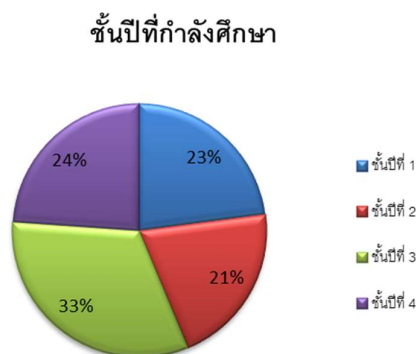
และช่วงอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไปจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

แผนภูมิที่ 3 แสดงค่าร้อยละของของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามคณะที่กำลังศึกษา

คณะครุศาสตร์จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 คณะวิทยาการจัดการจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 คณะเทคโนโลยีการเกษตรจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

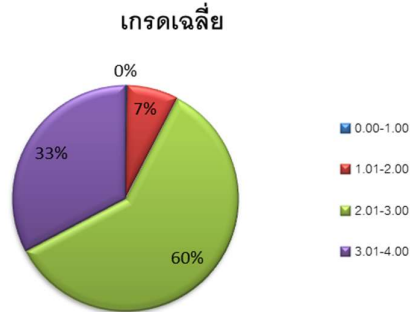
แผนภูมิที่ 4 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกชั้นปีที่กำลังศึกษา

จำแนกชั้นปีที่กำลังศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 ชั้นปี 1 จำนวน 88 คน คิด

เป็นร้อยละ 23.00 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00

แผนภูมิที่ 5 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

จำแนกตามเกรดเฉลี่ย พบว่าเกรดเฉลี่ย 2.01-3.00 จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 เกรดเฉลี่ย 3.01-4.00 จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 เกรดเฉลี่ย 1.01-2.00 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 และเกรดเฉลี่ย 0.00-1.00 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.03

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน part time ของนักศึกษา

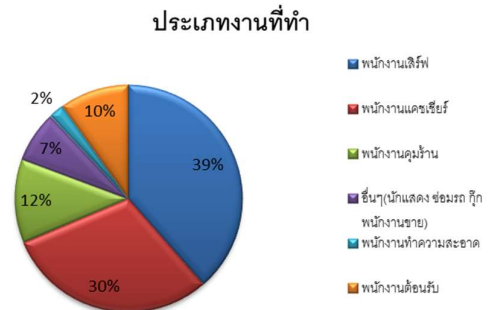
แผนภูมิที่ 6 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามสถานที่ประกอบการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำนวน 382 คน โดยจำแนกตามสถานที่ประกอบการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ คือ ร้านอาหาร Fast food จำนวน

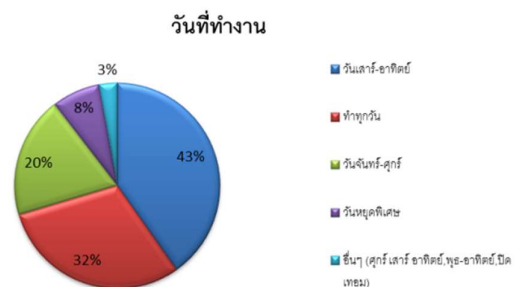
122 คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมา คือ ร้านสะดวกซื้อ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.00 และน้อยสุดคือ ร้านเช่าหนังสือ จำนวน 16 คิดเป็นร้อยละ 4.00

แผนภูมิที่ 7 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามประเภทงานที่ทำ

จำแนกตามประเภทงานที่ทำ พบว่าส่วนใหญ่ คือ พนักงานเสิร์ฟ จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา คือ พนักงานแคชเชียร์ จำนวน 115 คิดเป็นร้อยละ 30.00 และน้อยสุด คือ พนักงานทำความสะอาด จำนวน 8 คิดเป็นร้อยละ 2.00

แผนภูมิที่ 8 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามวันที่ทำงาน

จำแนกตามวันที่ทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ คือ วันเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมา คือ ทำทุกวัน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 และน้อยสุด คือ อื่นๆ เช่น สุกร เสาร์ อาทิตย์, พุธ-อาทิตย์, ปิดเทอม จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00

แผนภูมิที่ 9 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามช่วงเวลาที่ทำงาน

จำแนกตามช่วงเวลาทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ คือ ช่วงเวลา 20.00-23.00 น. จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 รองลงมา คือ ช่วงเวลา 16.00-20.00 น. จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และน้อยสุด คือ ช่วงเวลาที่ทำงาน 08.00-12.00 น. จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00

แผนภูมิที่ 10 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามจำนวนในการทำงานที่ชั่วโมงต่อวัน

จำแนกตามจำนวนในการทำงานที่ชั่วโมงต่อวัน พบว่าส่วนใหญ่ คือ 3-4 ชม. จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 รองลงมา คือ 5-6 ชม. จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และน้อยสุด คือ ช่วงเวลาอื่นๆ เช่น 9 ชม., 10 ชม., 11 ชม., 12 ชม. จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

แผนภูมิที่ 11 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามรายได้ในการทำงาน

จำแนกตามรายได้ในการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ คือ 50 บาทต่อชั่วโมง จำนวน 80 คน ร้อยละ 21.00 รองลงมา คือ 40 บาทต่อชั่วโมง จำนวน 69 คน ร้อยละ 18.00 และน้อยสุด คือ 30 บาทต่อชั่วโมง จำนวน 20 คน ร้อยละ 5.00

แผนภูมิที่ 12 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามวิธีการตัดสินใจในการเลือกทำงาน

จำแนกตามวิธีการตัดสินใจในการเลือกทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ คือ เพื่อนที่ทำอยู่ก่อนแล้วแนะนำ จำนวน 174 คน ร้อยละ 46.00 รองลงมา คือ สอบถามข้อมูลจากทางร้าน จำนวน 109 คน ร้อยละ 29.00 และน้อยสุด คือ อื่นๆ เช่น แม่เลี้ยงแนะนำบริษัทติดต่อกลับ จำนวน 6 ร้อยละ 2.00

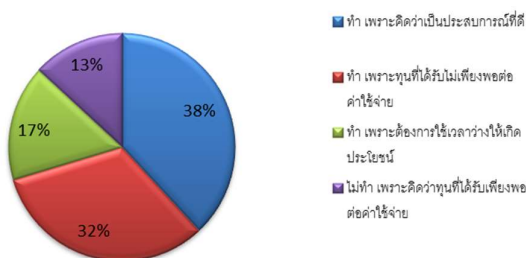
แผนภูมิที่ 13 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามเหตุผลที่เลือกทำงาน

จำแนกตามเหตุผลที่เลือกทำงาน พบว่าส่วนใหญ่คือ อันดับ 1 มีปัญหาด้านการเงิน จำนวน 256 คน ร้อยละ 62.00 อันดับ 2 รายได้ดีและเป็นธรรม จำนวน 115 คน ร้อยละ 41.00 อันดับ 3 ชอบลักษณะของงาน จำนวน 116 คน ร้อยละ 30.00 อันดับ 4 ช่วงเวลาในการทำงาน จำนวน 113 คน ร้อยละ 30.00 และอันดับ 5 สะดวกในการเดินทาง จำนวน 70 คน ร้อยละ 18.00

แผนภูมิที่ 14 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามเหตุผลถ้ามีทุนจะทำงานหรือไม่

ถ้ามีทุนการศึกษาเพียงพอจะทำงานหรือไม่

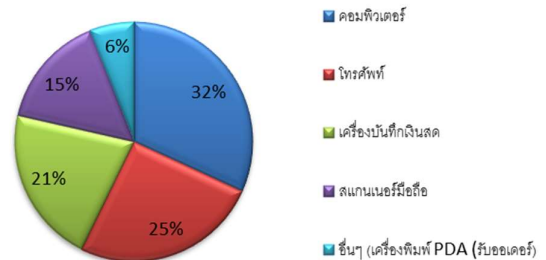

จำแนกตามเหตุผลกรณีที่มีทุนการศึกษานักศึกษาส่วนใหญ่จะมีเหตุผลใดในการทำงาน part time พบว่าส่วนใหญ่คือ ทำ เพราะคิดว่าเป็นประสบการณ์ที่ดี จำนวน 145 คน ร้อยละ 38.00 รองลงมา คือ ทำ เพราะทุนที่ได้รับไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย จำนวน 123 คน ร้อยละ 32.00 และ

น้อยสุด คือ ไม่ทำ เพราะคิดว่าทุนที่ได้รับเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย จำนวน 50 คน ร้อยละ 13.00

แผนภูมิที่ 15 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน

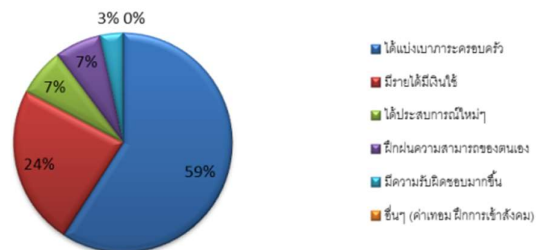
เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน part time

จำแนกตามเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ คือ คอมพิวเตอร์ จำนวน 121 คน ร้อยละ 32.0 รองลงมา คือ โทรศัพท์ จำนวน 97 คน ร้อยละ 25.0 และน้อยสุด คือ อื่นๆ เช่น เครื่องพิมพ์ PDA (รับออเดอร์) จำนวน 23 คน ร้อยละ 6.00

แผนภูมิที่ 16 แสดงค่าร้อยละของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามผลจากการทำงาน

ผลจากการทำงาน part time

ผลจากการทำงาน part time พบว่าส่วนใหญ่คือ อันดับ 1 ได้แบ่งเบาภาระครอบครัว จำนวน 226คน ร้อยละ 59.00 อันดับ 2 มีรายได้มีเงินใช้ จำนวน 90 คน

ร้อยละ 24.00 อันดับ 3 ได้ประสบการณ์ใหม่ๆ จำนวน 27 คน ร้อยละ 7.00 กับฝึกฝนความสามารถของตนเอง จำนวน 26 คน ร้อยละ 7.00 อันดับ 4 มีความรับผิดชอบมากขึ้น จำนวน 13 คน ร้อยละ 3.00 และอันดับ 5 อื่นๆ เช่น ค่าเทอม ฝึกการเข้าสังคม จำนวน 1 คน ร้อยละ 0.03

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

แผนภูมิที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามปัจจัยเศรษฐกิจภายใน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำนวน 382 คน พบว่าภาพรวมปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.37$) จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ คือ ต้องการช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัวส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.53$) รองลงมา คือ มีความพยายามที่จะหาเงินเองส่งผลต่อการทำงาน part time เพื่อที่จะไม่รบกวนครอบครัว ($\bar{x}=4.43$) และน้อยสุด คือ การจัดสรรเวลาเรียนของนักศึกษาส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.22$)

แผนภูมิที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตที่ทำงาน part time จำแนกตามปัจจัยเศรษฐกิจภายนอก

ปัจจัยทางเศรษฐกิจภายนอกที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่าภาพรวมปัจจัยภายนอก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.28$) จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ คือ ค่าแรงเป็นสิ่งจูงใจในการเลือกทำงาน part time ($\bar{x}=4.39$) รองลงมา คือ ค่าครองชีพที่สูงขึ้นส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.36$) และน้อยสุด คือ นโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลไทยส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.19$)

สรุปผล

1. ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมากที่สุด คือ ต้องการช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัวส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.53$) รองลงมา คือ มีความพยายามที่จะหาเงินเองส่งผลต่อการทำงาน part time เพื่อที่จะไม่รบกวนครอบครัว ($\bar{x}=4.43$) และนักศึกษาต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.40$)

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมากที่สุด คือ ค่าแรงเป็นสิ่งจูงใจในการเลือกทำงาน part time

($\bar{x}=4.39$) รองลงมา คือ ค่าครองชีพที่สูงขึ้นส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.36$) และราคาสินค้าปรับสูงขึ้นจากอดีตส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.32$)

2. ศึกษาผลที่เกิดจากการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ผลจากการทำงาน part time มากที่สุด คือ ได้แบ่งเบาภาระครอบครัว จำนวน 226 คน ร้อยละ 59.20 รองลงมา คือ มีรายได้มีเงินใช้ จำนวน 90 คน ร้อยละ 23.60 และได้ประสบการณ์ใหม่ๆ จำนวน 27 คน ร้อยละ 7.00

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

1. ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมากที่สุด คือ ต้องการช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว($\bar{x}=4.53$) รองลงมา คือ มีความพยายามที่จะหาเงินเองเพื่อที่จะไม่รบกวนครอบครัว ($\bar{x}=4.43$) และนักศึกษาต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{x}=4.40$) ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อภิชัย ใจจิตร (2556) เรื่องอุปสงค์การทำงานพิเศษของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่ คือ ต้องการหาประสบการณ์ในการทำงานแต่รองลงมา คือ ช่วยแบ่งเบาภาระทางบ้าน อีกทั้งสอดคล้องกับวิจัยของชุดิกานุจน์ วงศ์บาตร (2556) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาสายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ปีการศึกษา 2556 พบว่าส่วนใหญ่ปัจจัยที่ทำให้เลือกทำงานพิเศษ คือ อยากใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แต่รองลงมา คือ อยากช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รติวัลย์ วัฒนสินและคณะ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตแก่นักศึกษาด้วยการศึกษาทัศนคติและ

พฤติกรรมการใช้เงินของนักศึกษา พบว่าเหตุผลของการทำงานของคน คือ ต้องการแบ่งเบาภาระของพ่อแม่

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตมากที่สุด คือ ค่าแรงเป็นสิ่งจูงใจในการเลือกทำงาน part time ($\bar{x}=4.39$) รองลงมา คือ ค่าครองชีพที่สูงขึ้นส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.36$) และราคาสินค้าปรับสูงขึ้นจากอดีตส่งผลต่อการทำงาน part time ($\bar{x}=4.32$)

2. ศึกษาผลที่เกิดจากการทำงาน part time ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ผลจากการทำงาน part time คือได้แบ่งเบา-ภาระครอบครัว อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 226 คน ร้อยละ 59.00 รองลงมา คือ มีรายได้มีเงินใช้ จำนวน 90 คน ร้อยละ 24.00 และน้อยสุด คือ มีความรับผิดชอบมากขึ้น จำนวน 13 คนร้อยละ 3.00 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชัย ใจจิตร (2556) เรื่อง อุปสงค์การทำงานพิเศษของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าส่วนใหญ่ คือ ต้องการหาประสบการณ์ในการทำงานแต่รองลงมา คือ ช่วยแบ่งเบาภาระทางบ้าน อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิกานุจน์ วงศ์บาตร (2556) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาสายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2556 พบว่าส่วนใหญ่ปัจจัยที่ทำให้เลือกทำงานพิเศษ คือ อยากใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แต่รองลงมา คือ อยากช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

1. ปัจจุบันนักศึกษาได้ให้ความสนใจในการทำงานพิเศษระหว่างเรียนมากขึ้น ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยควรให้การส่งเสริมและสนับสนุน เพราะการทำงานพิเศษระหว่างเรียน นอกจากจะเป็นการหารายได้แล้วยังได้รับประสบการณ์ในการทำงานและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

อีกด้วย โดยอาจรับนักศึกษาเพื่อช่วยทำงานในแผนกหรือหน่วยงานต่างๆในมหาวิทยาลัยมากขึ้น

2. เนื่องจากข้อมูลที่ได้สำรวจจากนักศึกษาที่ทำงาน part time พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่รายงานว่าได้รับการช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว ดังนั้น ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตควรหรือเพิ่มทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาได้มีโอกาสมากขึ้นในการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ที่นำรายงานการวิจัยฉบับนี้ไปประกอบทำการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงาน part time เช่น ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). รายงานผลการดำเนินโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการมีงานทำของนักเรียน นักศึกษาให้มีรายได้ระหว่างเรียนของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชุดิกกาญจน์ วงศ์บาตร. (2556). รายงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษากลุ่มสายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556. (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชวลิต สุชัยสุทธ. (2553). รายงานวิจัยเรื่องศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2553. (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เทือน ทองแก้ว. (ม.ป.ป.). ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital). ค้นคืนเมื่อ สิงหาคม 7 2559, จาก <http://www.hitpages.com/doc>

นิรมล สุธรรมกิจ.(ม.ป.ป.). เศรษฐศาสตร์การพัฒนาเบื้องต้น. ค้นคืนเมื่อ สิงหาคม 15 2559, จาก <http://agri.stou.ac.th/UploadedFile/91721-4.pdf>.

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. (2559). จำนวนนักศึกษาที่มีสถานภาพภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 15 2559,จาก <http://www.pkru.ac.th/th/>

สุวลี สาคำ. (2549). รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาการทำงานพิเศษระหว่างเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2549. (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อภิชัย ใจจิตร. (2556). รายงานวิจัยเรื่องอุปสงค์การทำงานพิเศษของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (หนังสืออิเล็กทรอนิกส์). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ntice –hall.

การศึกษาการรับรู้และความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด¹

THE STUDY OF THE PERCEPTION AND THE SATISFACATION OF PEOPLE IN DIGITAL TELEVISION WATCHING MUEANG SUANG DISTRICT, ROI ET PROVINCE

วิวัฒนา เย็นวัฒนา², จิตรลดา บานแบ่ง³, นนทิพัฒน์ ไชยโสดา⁴, เนติมา มีทรัพย์ทอง⁵

WIWATTANA YENWATTANA, JITLADA BANBANG, NONTIPAT CHAISODA, NETIMA MEESAPTHONG

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ศึกษาการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด และ ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยคณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม คือ ประชาชนที่มีเครื่องรับโทรทัศน์ในอำเภอเมืองสรวง จ.ร้อยเอ็ด จำนวน 22,900 คน และได้กลุ่มตัวอย่าง คือ 1,145 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก และการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีสามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้ โดยภาพรวมของการรับรู้ของประชาชน มีค่าเฉลี่ยไม่รู้เป็นส่วนมาก การรับรู้เกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้, การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือนและ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีภาพมีความคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ โดยภาพรวมของการรับรู้ของประชาชนมีค่าเฉลี่ยรู้เป็นส่วนมาก ความพึงพอใจของการรับชมทีวีดิจิทัล พบว่าส่วนใหญ่ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมาก ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการได้รับการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม และ ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม พบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมาก

คำสำคัญ : โทรทัศน์ระบบแอนะล็อก, ดิจิทัลทีวี, อำเภอเมืองสรวง

¹ บทความวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ปี 2559

^{2,3} อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Email : wiwy36@gmail.com, Email : kmutnb_p@hotmail.com

⁴ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Email : Nontipat_17@hotmail.com

⁵ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Email : netimamee@gmail.com

ABSTRACT

This research aims 1) To study perception of the people about the digital TV transition to digital TV in Mueang Suang District Roi Et province. 2) To study satisfaction of the people who watch digital TV in Mueang Suang District Roi Et province. There are 22,900 people in Mueang Suang District. The researchers collected data from 1,145 sample people in the analysis of quantitative by questionnaire. Statistical software was used for finding frequency, percentage, average, and standard deviation.

The result showed that the perception about an end to the transmission of TV signals to analog and awareness about digital TV which can watch digital TV through mobile phone, most of people do not know about them. The perception about the set-top box, digital TV is fitted with TV old, free of charge for TV box or antenna digital TV, the clarity of digital TV, audio signals, the result had shown that most of people known about them. For the satisfaction of watching digital TV, satisfaction of public services and the signal box, the public helping problems service and satisfaction of the picture and sound quality system, the result had shown that most of people were satisfied.

Keywords: Analog TV., Digital TV., Mueang Suang District

บทนำ

การออกอากาศโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลของไทยนั้น ได้มีการทดลองออกอากาศดิจิทัลทีวีภาคพื้นดินอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2543 โดยมีคณะทำงานซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งโทรทัศน์เช่น อสมท กรมประชาสัมพันธ์ ITV , UBC เป็นต้น โดยมีการติดตั้งเครื่องส่งที่อาคารใบหยก 2 ทำการทดลองออกอากาศที่ช่อง 47 ความถี่ 678 – 686 MHz โดยใช้เครื่องส่งที่มีกำลังส่ง 250 Watt ทั้งนี้อุปกรณ์ DVB ที่ใช้ในการทดลองออกอากาศได้รับการสนับสนุนจากบริษัท NTL และเครื่องส่งโทรทัศน์ของ ITV สายอากาศที่ใช้เป็น Omnioid Pattern 11.5dB กำลังส่งออกที่สายอากาศจะอยู่ที่ 2.5 KW รายการโทรทัศน์ที่ใช้ในการออกอากาศคือ ITV, ช่อง 9, ช่อง 11 และ UBC นับจากนั้นมาก็ไม่มีการดำเนินการใดๆเพิ่มเติมเพื่อทำการออกอากาศทีวีดิจิทัลในวงกว้าง อันเนื่องมาจากติดขัดในประเด็นข้อกฎหมาย โดยก่อนหน้ารัฐธรรมนูญปี 2540 การขออนุญาตใช้คลื่นความถี่ทำได้เฉพาะหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานการศึกษาเท่านั้น จนกระทั่งมีรัฐธรรมนูญปี 2540 ที่จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่ชื่อว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ จนกระทั่งถึงรัฐธรรมนูญปี 2550 ที่กำหนดให้มีหน่วยงานที่เรียกว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือ กสทช.

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้แต่งตั้งอนุกรรมการการเปลี่ยนไปสู่ระบบการส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล โดยให้สถานีโทรทัศน์ทุกสถานีส่งสัญญาณในระบบแอนะล็อกและให้ออกอากาศเป็นระบบดิจิทัลทีวี และจังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก เป็นลำดับที่ 3 ของประเทศเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2559 ต่อจากอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้มีการยุติไปเมื่อเที่ยงคืนของวันที่ 1 ธันวาคม 2558 และจำทยอยยุติทั้งประเทศให้หมดภายในปี 2562 และในการยุติการโทรทัศน์

ระบบแอนะล็อกไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ สำนักงาน กสทช. จึงได้ทำความเข้าใจร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการดำเนินการทำการศึกษาการสร้างความรู้ความเข้าใจและการศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภคจังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ทำให้ทราบถึงการรับชมและการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี รวมทั้งความพึงพอใจเกี่ยวกับการรับชมดิจิทัลทีวี ซึ่งสามารถนำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัลทีวี และผลการวิจัยในครั้งนี้จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลวางแผนในการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกในจังหวัดอื่นๆต่อไป โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการเลือกสรรในการรับสาร (Selective Process)

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมโดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิด และมีทฤษฎี แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลักได้แก่ 1) ทฤษฎีความรู้ ทศนคติและพฤติกรรม 2) ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ดังนี้

1. ทฤษฎีความรู้ ทศนคติและพฤติกรรมสุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533:123) ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของ 3 ตัวแปรได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทศนคติ (Attitude) และ พฤติกรรม (Practice) ซึ่งเรียกว่า แบบจำลอง K A P โดยเป็นแนวคิดที่นำเสนอว่า ประชาชนจะเปิดรับสารจะต้องผ่านกระบวนการความรู้ จากนั้นจึงก่อให้เกิดเป็นทศนคติ และสุดท้ายคือเกิดพฤติกรรมตามลำดับ

2. ทฤษฎีนี้ขึ้นอยู่กับกรอบทฤษฎีที่นักสื่อสารมวลชนเรียกว่าทฤษฎีเชิงหน้าที่ (Functional perspective) โดยการวิเคราะห์เชิงหน้าที่ของสื่อมวลชนนี้จะตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่าพฤติกรรมและปรากฏการณ์สังคมมนุษย์ต่างก็เกี่ยวข้องกันในเชิงหน้าที่ต่อกัน กล่าวคือมีความเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ ทั้งแบบลูกโซ่หรือแบบวงจร ดังนั้นพฤติกรรมของมนุษย์จึงอาจจะอธิบายได้ว่าเกิดขึ้นจากความต้องการ (needs) ซึ่งความต้องการของแต่ละบุคคลจะมีที่มาจากพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการอันเกิดจากพื้นฐานด้านจิตใจของบุคคลนั้นๆ และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับจากสถานการณ์ทางสังคมของเขาแม้ว่าการใช้สื่อมวลชนนั้น ซึ่งจะไม่เกี่ยวข้องกับความต้องการใดๆ ด้านของมนุษย์ แต่ก็เป็นที่น่าสนใจว่าน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการบางอย่าง เช่น ความต้องการข่าวสารข้อมูลหรือการเปิดรับสื่อมวลชน อาจเป็นธรรมชาติมนุษย์ที่ต้องการขดเคี้ยวบางสิ่งบางอย่างที่ขาดหายไปหรือหาไม่ได้ในขณะนั้น เช่น ความต้องการมีติดต่อกับสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการบริโภคสื่อมวลชนจึงถือได้ว่าเป็นตัวแปรที่ช่วยให้ระบบสังคมของมนุษย์เข้าสู่สมดุล และทำให้มนุษย์มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติได้ดียิ่งขึ้น พฤติกรรมการรับสารของมนุษย์นั้น เป็นสิ่งที่เกิดจากปฏิกิริยาตอบโต้ต่อความต้องการของมนุษย์เองที่จะรักษารูปแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาให้ระบบชีวิตของตนเองอยู่อย่างปกติ (ยุบล เปี่ยมจรจกกิจ, 2534:65)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่บ้านมีเครื่องรับโทรทัศน์ในอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยสำนักงาน กสทช. กำหนดให้ศึกษา จำนวน 5% จากประชากรทั้งสิ้น 22,900 คน และได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ 1,145 คน ดังนี้

อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมืองสรวง	22,900	1,145
รวม	22,900	1,145

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม ระหว่างเดือนกันยายน 2558 ถึงเดือนมกราคม 2559

โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง คือเลือกประชากรในทุกตำบลในอำเภอเมืองสรวง และสุ่มตัวอย่างแบบง่ายในแต่ละหมู่บ้านใน 1 ตำบล ซึ่งเก็บข้อมูลจากบ้านเรือนบ้านในหลังคาเรือนที่ใช้ดิจิทัลทีวี ซึ่งมีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจาก กสทช. ได้ใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
2. ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับการรับชมดิจิทัลทีวี
3. ข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี มีลักษณะเป็น มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พอใจมาก ระดับ 4 หมายถึง พอใจระดับ 3 หมายถึง พอใจน้อย ระดับ 2 หมายถึง ไม่พอใจระดับ 1 หมายถึง ไม่พอใจมาก จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ นำเสนอเป็นค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 2 การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 สรุปข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี

จากตารางที่ 1 พบว่า การรับรู้ของประชาชน

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี	ไม่รู้		รู้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.จะมีการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก	858	74.93	287	25.07
2.กล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้	489	42.71	656	57.29
3.ท่านสามารถรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน	431	37.64	714	62.36
4.ดิจิทัลทีวีภาพมีความคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม	373	32.58	772	67.42
5.สามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้	615	53.71	530	46.29

เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด มีการรับรู้ ดังต่อไปนี้

1) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก ประชาชนไม่รู้จักเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก จำนวน 858 คน คิดเป็นร้อยละ 74.93

2) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีที่สามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้ ประชาชนรู้จำนวน 656 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29

3) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน ประชาชนรู้เกี่ยวกับการรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน จำนวน 714 คน คิดเป็นร้อยละ 62.36

4) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีภาพมีคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม ประชาชนรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีภาพมีคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่ม จำนวน 772 คน คิดเป็นร้อยละ 67.42

5) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีสามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้ ประชาชนไม่รู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีสามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้จำนวน 615 คน คิดเป็นร้อยละ 53.71

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อยมาก (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)		
1. ได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีฟรี	445 (38.87)	247 (21.57)	201 (17.55)	88 (7.69)	164 (14.32)	3.63	1.42
2. ได้รับการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ	207 (18.08)	364 (31.79)	282 (24.62)	119 (10.39)	173 (15.11)	3.27	1.29
3. ได้รับ ความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม	171 (14.93)	312 (27.25)	319 (27.86)	162 (14.15)	181 (15.81)	3.11	1.28
4.ภาพมีคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม	253 (22.10)	302 (26.38)	282 (24.63)	146 (12.74)	162 (14.15)	3.30	1.32
5. สามารถรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่	231 (20.17)	342 (29.87)	266 (23.23)	140 (12.23)	166 (14.50)	3.29	1.31

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด มีการรับรู้ ดังต่อไปนี้

1) ความพึงพอใจของเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีฟรี ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด จำนวน 445 คน คิดเป็นร้อยละ 38.87

2) ความพึงพอใจเกี่ยวกับการได้รับการบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 31.79

3) ความพึงพอใจเกี่ยวกับได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 27.86

4) ความพึงพอใจเกี่ยวกับภาพมีคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิม ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 26.38

5) ความพึงพอใจเกี่ยวกับสามารถรับสัญญาณได้ดีทุกพื้นที่ ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมาก จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 29.87

สรุปผล

อำเภอเมืองสรวง ประชาชนไม่รู้จักเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก จำนวน 858 คน คิดเป็นร้อยละ 74.93 ประชาชนรู้เกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีเก่าได้ จำนวน 656 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29 ประชาชนรู้เกี่ยวกับการชมดิจิทัลทีวีผ่านกล่องหรือรับเสาสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรี จำนวน 714 คน คิดเป็นร้อยละ 62.36 ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีมีภาพคมชัด จำนวน 772 คน คิดเป็นร้อยละ 67.42 ประชาชนรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีมีช่องสัญญาณมากขึ้น จำนวน 713 คน คิดเป็นร้อยละ 62.27 ประชาชนไม่รู้จักเกี่ยวกับการชมรายการทีวีดิจิทัลผ่านโทรศัพท์มือถือ จำนวน 615 คน คิดเป็นร้อยละ 53.71

อำเภอเมืองสรวง ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวีในระดับมากที่สุด จำนวน 445 คน คิดเป็น

ร้อยละ 38.87 ประชาชนมีความพึงพอใจในการได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณในระดับมาก จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 31.79 ประชาชนมีความพึงพอใจการได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชมในระดับปานกลาง จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 27.86 ประชาชนมีความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิมในระดับมาก จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 26.38 ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่มาก จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 29.87 ประชาชนมีความพึงพอใจการรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการในระดับมากที่สุด จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 24.89 และประชาชนมีความพึงพอใจเนื้อหารายการทีวีมีความหลากหลายในระดับมากที่สุด จำนวน 368 คน คิดเป็นร้อยละ 32.14

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 อภิปรายผลข้อมูลการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวี

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อก และการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีที่สามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้ โดยภาพรวมของการรับรู้ของประชาชน มีค่าเฉลี่ยไม่รู้เป็นส่วนใหญ่ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนในอำเภอเมืองสรวง ยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ปัญหาส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ที่ล่าช้าและต่อเนื่องไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการยุติการส่งสัญญาณทีวีแอนะล็อกในครั้งนี้ และเนื่องจาก การรับรู้ของประชาชนส่วนใหญ่ในอำเภอเมืองสรวง ตามชนบทยังขาดการเข้าถึงเทคโนโลยีทางโทรศัพท์มือถืออย่างเช่น สมาร์ทโฟน รวมถึงการเข้าถึงสื่อจากอินเทอร์เน็ต ทำให้ประชาชนขาดการรับรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีนั้นสามารถดูรายการดิจิทัลทีวีผ่านมือถือได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533:123) ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของ 3 ตัวแปรได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทศ น ค ตี (Attitude) และ พฤติกรรม

(Practice) ซึ่งเรียกว่า แบบจำลอง K A P โดยเป็นแนวคิดที่นำเสนอว่า ประชาชนจะเปิดรับสารจะต้องผ่านกระบวนการความรู้ จากนั้นจึงก่อให้เกิดเป็นทัศนคติ และสุดท้ายคือเกิดพฤติกรรมตามลำดับ

การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีสามารถติดตั้งกับทีวีแบบเก่าได้ การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการรับชมทีวีผ่านกล่องหรือเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้ฟรีไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือนและการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีภาพมีความคมชัดเสียงดี สัญญาณไม่ โดยภาพรวมของการรับรู้ของประชาชนมีค่าเฉลี่ยรู้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะ มีการรับรู้ข้อมูลผ่านการประชาสัมพันธ์ทางโฆษณาโทรทัศน์วิทยุชุมชน รวมถึงการแนะนำจากช่างเทคนิคที่มาติดตั้งเพราะบริบทของประชาชน คนส่วนใหญ่ในอำเภอเมืองสรวงยังนิยมใช้ทีวีรุ่นเก่าอยู่ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์รับสัญญาณดิจิทัลทีวีได้จริงหลังจากที่ได้มีการติดตั้งแล้ว ซึ่งสำนักงาน กสทช. ได้มีการสร้างความเข้าใจให้ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดรับรู้ข้อมูล จากการประชาสัมพันธ์สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์และการประชาสัมพันธ์จากผู้นำหรือคนในชุมชนผ่านวิทยุชุมชน และภาพรวมของการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับดิจิทัลทีวีภาพมีความคมชัด เสียงดี สัญญาณไม่ล่มซึ่งเกิดจากการที่ประชาชนเลือกดูผ่านระบบดิจิทัลทีวีทำให้ได้ความคมชัดของคุณภาพภาพและเสียงที่ดีขึ้นกว่าเดิมพร้อมทั้งสัญญาณคงที่ไม่ล่มบ่อยซึ่งสอดคล้องกับ อรพรรณ ปิรันธน์โอวาท (2542 : 39) เมื่อบุคคลมีความรู้ และทัศนคติอย่างไร จะแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้ และทัศนคติที่มีอยู่ นั่นคือ K (Knowledge) A (Attitude) P (Practice) จะ เกิด ขึ้นอย่างสอดคล้องกัน หรือสัมพันธ์กัน แต่จะไม่เกิดขึ้นเสมอไปในทุกกรณี

ตอนที่ 2 อภิปรายผลข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี

โดยภาพรวมพบว่าประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ พึงพอใจมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จาก กสทช. ได้มีการจัดขั้นตอนการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีระบบ ผลการวิจัยของประชาชนจึงมีความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับ

การได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีฟรี ซึ่งสอดคล้องกับ
ยุบล เบญจรงค์กิจ (2534 : 65) กล่าวว่า การบริโภค
สื่อมวลชนจึงถือได้ว่าเป็นตัวแปรที่ช่วยให้ระบบสังคมของ
มนุษย์เข้าสู่สมดุล และทำให้มนุษย์ มีศักยภาพในการ
ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติได้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการ
ได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ ประเด็นความ
พึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับได้รับความช่วยเหลือบริการ
เมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม และ ประเด็นความพึงพอใจ
ของประชาชนเกี่ยวกับภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียง
ดีกว่าระบบเดิม พบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ
มาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารและ
เจ้าหน้าที่จาก กสทช. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
และประสบการณ์ผ่านสื่อทีวีให้แก่ประชาชน มีเจ้าหน้าที่ศูนย์
ที่คอยให้บริการความช่วยเหลือและบริการเมื่อมีปัญหาการ
ติดตั้ง/รับชม เจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส
วาจาสุภาพ เป็นกันเอง ในเรื่องคุณภาพของระบบการแพร่
ภาพของดิจิทัลทีวีและคุณภาพการกระจายเสียงก็ดีกว่า
ระบบเดิมมาก และคุณภาพในการวางระบบการรับส่ง
สัญญาณของเจ้าหน้าที่ กสทช. โดยมีศูนย์กลางการรับส่ง
สัญญาณสถานีภาคพื้นดินเพื่อใช้ในการรับส่งสัญญาณ
ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายในจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัด
ใกล้เคียง ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา
แก้วเทพ (2531) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการ
แสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็น
เป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจ
หรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้าง
สลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของ
บุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสิ่งเร้า
จึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้
ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ช่อง
แอนะล็อก ดังนั้นจึงควรให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง

อื่นๆ ที่สามารถเข้าถึงประชาชนในท้องถิ่นได้ คือ สื่อบุคคล
ผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. อสม. เป็นต้น

2) ควรมีเอกสารเพื่อแจกจ่ายให้ความรู้เกี่ยวกับ
ดิจิทัลทีวีอย่างต่อเนื่องแก่ประชาชนในพื้นที่ก่อนจะมีการยุติ
โทรทัศน์ระบบแอนะล็อก

3) ควรมีการให้บริการติดตั้งพร้อมแจกอุปกรณ์ติดตั้ง
ให้กับประชาชนฟรี เพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้
เกี่ยวกับการติดตั้ง จึงทำให้ไม่ยอมติดตั้งอุปกรณ์ เพราะ
ประชาชนมองว่ามีความยุ่งยาก

เอกสารอ้างอิง

- นฤมล เตรียมพงศ์พันธ์. (2540). **ทัศนคติของพนักงานตัดปัญหามลพิษทางน้ำในโรงงานอุตสาหกรรม**. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- บุญชมศรีสะอาด. (2527). **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพมหานคร
: สุวีริยาสาส์น.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). **ทัศนคติในการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย**.
กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนานาพิช.
- ยุบล เบญจรงค์กิจ. (2534). **การวิเคราะห์ผู้รับสาร**. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ. (2531). **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). **การสื่อสารกับสังคม**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภิตสุดา มงคลเกษม. (2539). **พฤติกรรมและการเปิดรับข่าวสารความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมการค้า**
เขตชานนิตร์ชัยของผู้ขับขี่ยานยนต์ในกรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2541). **หลักการตลาด**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัญชลี เทียรฆชาติ. (2541). **ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในงานและทัศนคติต่อการทำงานเป็นทีมของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อรรพรรณ ปิณฑน์โอวาท. (2542). **การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Herbert C. Kelman. (1967). **Attitude Change in Compliance, Identification and Internalization : Three Process of Attitude Change**. John Wiley and Sons Inc, New York.

Katz E, Jay G. Blumler and Michale Gurevitch. (1974). **The Used of Mass Communication: Current Perspectives on Gratifications Research**. BeverlyHill:Sage Publications.

Katz, Elihu et al. (1974) . **Uses of Mass Communication by the Individual, Mass Communication Research: Major Issues and Future Directions**. W.Philip Davidson and Frederick Yu, Eds. New York: Praeger Publishers.

Wenner, Lawrence A.(1982) . **The Nature of Gratifications, in Media Gratifications Research: Current Perspective**. Beverly Hills, Sage Publications.

Zimbardo and Ebbesen.(1969) .**Component of Attitude in Influencing Attitude and Changing Behavior**. Addison-Wesley Publishing Company Inc, New York.

การศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค อำเภอสุวรรณภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด¹THE STUDY OF SATIFICATION ON DIGITAL TV TRANSITION AT OF ANALOGUE LEVISION
SYSTEM TOWARD SUWANNAPHUM DISTRICT, ROI ET PROVINCEนนทิพัฒน์ ไชยโสดา²

NONTIPAT CHAISODA

วิวัฒนา เย็นวัฒนา³

WIWATTANA YENWADTANA

ปรียานุช พวงเพชร⁴

PREYANUCH PUONGPECH

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิตอลทีวีในพื้นที่เริ่มต้นของการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ประชากรที่บ้านมีเครื่องรับโทรทัศน์ใน อำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 115,200 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5,760คนเพศชายจำนวน 2,370คน เพศหญิง จำนวน 3,390 คน คิดเป็น 5% ของจำนวนประชากรในพื้นที่ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัยพบว่า 1)ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับชมดิจิตอลทีวีมากที่สุด จำนวน 2,198 คน คิดเป็นร้อยละ 38.16 และรองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,508 คน คิดเป็นร้อยละ 26.18 ตามลำดับ2) ประชาชนมีความพึงพอใจในการได้รับการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณมาก จำนวน 1,848 คน คิดเป็นร้อยละ 32.08 และรองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,527 คน คิดเป็นร้อยละ 26.51 ตามลำดับ3) ประชาชนมีความพึงพอใจการได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชมในระดับมาก จำนวน 1,607 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 และรองลงมา คือ พึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,512 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 ตามลำดับ4) ประชาชนมีความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิมมากที่สุด จำนวน 1,718 คน คิดเป็นร้อยละ 29.83 และรองลงมา คือ พึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,668 คน คิดเป็นร้อยละ 28.96 ตามลำดับ5) ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่มากที่สุด จำนวน 1,616 คน คิดเป็นร้อยละ

¹ บทความวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ปี 2559

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

EMAIL : NONTIPAT@HOTMAIL.COM

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Email : WIWY36@GMAIL.COM

⁴ นักศึกษาสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Email : CAP1234ILOVEYOUCAP@GMAIL.COM

ละ 28.06 และรองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,526 คน คิดเป็นร้อยละ 26.49 ตามลำดับ6) ประชาชนมีความพึงพอใจการรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการ มากที่สุด จำนวน 1,647 คน คิดเป็นร้อยละ 28.59 และรองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,634 คน คิดเป็นร้อยละ 28.37 ตามลำดับ7) ประชาชนมีความพึงพอใจเนื้อหารายการทีวีที่มีความหลากหลายมากที่สุด จำนวน 1,967 คน คิดเป็นร้อยละ 34.15 และรองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,522 คน คิดเป็นร้อยละ 26.42 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ดิจิตอลทีวี, โทรทัศน์ระบบแอนะล็อก

ABSTRACT

This research aims to study about the satisfaction of the people to watch digital TV in the beginning of the end of transmission of analog television signals in Suwannaphum district, Roiet province. There are 115,200 people and 5,760 of sample who have television. There are 2,370 male and female of 3,390 or 5% of the population in the area. The researcher used simple random sampling method to correct the data by satisfaction questionnaire. The statistics used in this study were the Frequency (Frequency), percentage (Percentage) Average (Mean) and standard deviation (Standard deviation).

The results showed that 1) most of people or 2,198 or 38.16 in Suwannaphum district, Roiet were most satisfied to watch digital TV, and the very satisfied of 1,508 or a 26.18 % as follow. 2) There are 1,848 of people or 32.08% were most satisfied on the public service and the channel and followed by 1,527 of people or 26.51%. 3) People are satisfied on instilling and solving service assistance / watching for 1,607 people or 27.90%. , and follow by moderately satisfied for 1,512 people or 26.25%. 4) Most of people are satisfied with the picture clarity and quality than the old system for 1,718 people or 29.83% and followed by the moderate satisfaction of 1,668 people or 28.96 per cent. 5) Most of people are mostly satisfied in the reception of signal for 1,616 or 28.06%, and follow by very satisfied for 1,526 people or 26.49 %. 6) For satisfaction on the quality and able to watch all of channels programs, most of people or 1,647 people or 28.59% were most satisfaction and follow by a vary satisfaction for 1,634 people or 28.37 %. 7) Most of people satisfied with the content of TV program for 1,967 or 34.15% and followed by a very satisfaction for 1,522 people or 26.42%.

Keywords: E- Learning, Local wisdom, Wisdom

บทนำ

เนื่องจากแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (พ.ศ.2555-2559) กำหนดให้มียุทธศาสตร์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ประกอบกับยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล ที่มุ่งเปลี่ยนการรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ไปสู่การรับส่งสัญญาณในระบบดิจิทัล โดยประชาชนสามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ระบบดิจิทัลได้อย่างทั่วถึง

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสทช.) มีมติเห็นชอบแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ไทยพีบีเอส) กองทัพบก (ททบ.5) กรมประชาสัมพันธ์ (ช่อง 11 NBT) และบริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน) (ช่อง 9 Modernine TV) ตามที่ทั้ง 4 ช่องเสนอ โดยสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสได้ส่งแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกมา 6 ระยะ ซึ่งในระยะที่ 1 จะทำการยุติให้บริการโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก จำนวน 2 สถานี คือที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งจะได้ยุติในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นลำดับถัดไป

จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นพื้นที่แรกๆ อีกพื้นที่หนึ่งของประเทศที่จะมีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก ในวันที่ 31 มกราคม 2559 ต่อจากอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2558 และการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก โดยอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ห่างจากจังหวัด ร้อยเอ็ด 53 กิโลเมตร รวมถึงการห่างจากเสารับสัญญาณดิจิทัลทีวี ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ทั้งหมด 424 ตร.กม. ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร, ประมง, อุตสาหกรรมขนาดเล็ก การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ระบบดิจิทัลย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรทัศน์ กิจการกระจายเสียง และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จึงได้เล็งเห็นความสำคัญจึงร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดลงพื้นที่สำรวจข้อมูลความพึงพอใจการรับชมดิจิทัลทีวีต่อการเปลี่ยนผ่านการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชน ในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อสร้างความเข้าใจต่อประชาชนอันจะนำไปสู่ระบบดิจิทัลทีวีที่ไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกและการศึกษาในครั้งนี้จะนำไปใช้ในการวางแผนการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก (Analog Switch Off : ASO) ในจังหวัดอื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวีในพื้นที่เริ่มต้นของการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Vroom (1964 : 27) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเป็นผลจากบุคคลนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเข้าไปรับรู้แล้วเกิดความพอใจ โดยความหมายของความพึงพอใจสามารถทดแทนความหมายของทัศนคติได้บางที่เรียกว่าทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากมีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญคือ V มาจากคำว่า Valence หมายถึง ความพึงพอใจ I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อเครื่องมือวิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ และ E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง

Campbell (1976 : 117) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จที่แต่ละคนเปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นต่อสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็นหรือคาดหวังไว้ผลที่ได้จะเป็นความพึงพอใจหรือไม่จะเป็นการตัดสินของแต่ละบุคคล

(E.Katz, J.G.Blumer and M.Gurevitch, 1974, 11-35) ได้ให้ความหมายทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ จัดเป็นทฤษฎีที่ได้ให้ความสำคัญที่ตัวผู้รับสาร (Audience) มากกว่าตัวของข่าวสาร โดยทฤษฎีนี้ได้มองว่าผู้รับสาร (Audience) จะมีบทบาทอย่างกระตือรือร้นในฐานะผู้กระทำ (Active) ในการที่จะใช้ประโยชน์จากเนื้อหาของสื่อมากกว่าที่จะเป็นผู้รับหรือผู้ถูกกระทำ (Passive) จากสื่อเพียงด้านเดียวเพราะฉะนั้นความสัมพันธ์ตามแนวคิดนี้จึงไม่ใช่ความสัมพันธ์ที่มีทิศทางจากเนื้อหาข่าวสาร (Message) จะนำไปสู่ผล (Effect) แต่เป็นความสัมพันธ์จะเป็นในลักษณะที่ว่าผู้รับสาร (Audience) จะนำสาร (Message) ไปใช้ประโยชน์และการใช้ประโยชน์นั้น (Usage) เป็นตัวแปรแทรกในกระบวนการของผล

Hinshaw and Atwood (1982 : 170-171) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการที่ได้รับจากผู้ให้บริการและจัดเป็นเกณฑ์ประเมินด้านผลลัพธ์ด้วยและเป็นระดับของความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของผู้รับบริการในอุดมคติกับการรับรู้ของผู้รับบริการที่ได้รับตามความเป็นจริง

สำหรับนักวิจัยทางพฤติกรรมได้ให้ความหมายของคำว่าความพึงพอใจในบริการเป็นความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของคนที่เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้รับบริการเข้าไปใช้บริการในสถานที่ให้บริการนั้นๆ และประสบการณ์นั้น ได้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกัน

(McQuail, 1972) กล่าวว่าแนวทางการศึกษาตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจนี้ได้ให้ความสำคัญกับการเลือกการรับรู้และการตอบสนองต่อสื่อของผู้รับสารเป็นหลัก ซึ่งหัวใจหลักของข้อตกลงพื้นฐานตามทฤษฎีนี้คือผู้รับสารนั้นรู้ตัวอยู่เสมอและเป็นผู้เลือกสรรช่องทางและเนื้อหาที่เขาต้องการด้วยตนเองความเชื่ออีกความเชื่อหนึ่งตามทฤษฎีนี้คือผู้รับสารสามารถเรียนรู้และจะจดจำความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับผ่านสื่อได้ด้วยตนเองซึ่งถือเป็นทั้งกระบวนการตอบสนองต่อสื่อและกระบวนการทางจิตใจ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาในเรื่องการใช้สื่อเพื่อสนองความพึงพอใจของมนุษย์เป็นแนวคิดที่มีความเชื่อว่า

ผู้รับสารเป็นผู้กำหนดว่าตนต้องการอะไรจากสื่อใดและสารอะไรจึงจะสนองความพอใจของตนได้เป็นการเน้นความสำคัญของผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสารผู้รับสารไม่ได้เป็นเพียงผู้รับเอาอิทธิพลจากสื่อมวลชนเท่านั้นหากแต่จะเลือกใช้สื่อและรับสารที่สามารถสนองความต้องการและความพอใจของตนดังจะเห็นว่าแนวคิดนี้มักจะเรียกผู้รับสารว่าผู้ใช้ (User) แทนที่จะเรียกผู้รับสาร (Audience Receiver) อย่างที่เคยเรียกกันโดยแนวคิดดังกล่าวทำให้ความสำคัญกับผู้รับสารในฐานะตัวจักรสำคัญที่สามารถตัดสินใจโดยอาศัยพื้นฐานความต้องการของตนเองเป็นหลัก

จากทฤษฎีดังกล่าวการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้นนั้นผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กับเรื่องการศึกษาความเข้าใจและศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค จังหวัดร้อยเอ็ดโดยสามารถนำมาอธิบายถึงเหตุผลที่จะทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวีจะสามารถตอบสนองและสร้างความพอใจประชาชนนั้นได้ซึ่งเกิดจากสภาวะทางสังคมและจิตใจของบุคคลจะกลายเป็นแรงจูงใจให้เปลี่ยนสื่อในรูปแบบต่างๆ และมีผลให้ตนเองได้รับความพอใจและได้รับประโยชน์อื่นๆ ตามมา

(Wenner, 1985:175-184 อ้างใน จรินทร์ ธนา ศิลปกุล, 2545:18) ได้ทำการรวบรวมผลงานวิจัยต่างๆ ที่มีผู้ทำไว้และนำมาสร้างแผนที่แสดงความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มได้แก่

1. การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูล (Orientation Gratifications) ใช้เพื่ออ้างอิงและใช้เป็นแรงเสริมในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมโดยมีรูปแบบของความต้องการที่แสดงออกมาเป็นการติดตามข่าวสาร (Surveillance) การได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยแนะนำพฤติกรรมและช่วยในการตัดสินใจ (Decision Utility)
2. การใช้ข่าวสารเพื่อเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับสังคม (Social Gratifications) ซึ่งรับรู้จากข่าวสารเข้ากับเครือข่ายส่วนบุคคลของปัจเจกบุคคลเช่นการนำข้อมูลไปใช้ในการสนทนา กับผู้อื่นเพื่อการชักจูงใจ เป็นต้น
3. การใช้ประโยชน์ของข่าวสารเพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคล (Para-social Gratifications) เพื่อการอ้างอิงผ่าน

ตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อหรือปรากฏในเนื้อหาของสื่อเช่น การชื่นชมหรือยืดยื้อ ผู้ประกาศข่าวเป็นแบบอย่างในพฤติกรรม

4. การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการลดหรือผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ (Para-Orientation Gratifications) หรือเพื่อปกป้องตัวเอง เช่น การใช้เวลาทั้งหมดไปด้วยการทำสิ่งที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานหรือทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาอย่างอื่น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538 : 18) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นระดับความรู้สึกที่ได้บริการหรือความสามารถให้บริการนั้นได้มาจากความรู้สึกของผู้รับบริการซึ่งประกอบด้วย 1) ความพึงพอใจของความสะดวกที่รับจากการบริการ 2) ความพึงพอใจต่อการประสานงานผู้บริการ 3) ความพึงพอใจต่อการต้อนรับและการเอาใจใส่ของผู้ให้บริการ 4) ความพึงพอใจกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ 5) ความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ และ 6) ความพึงพอใจต่อการใช้บริการต่อการใช้จ่ายในการบริการ

จากความหมายของความพึงพอใจตามที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกทางด้านบวกและด้านลบของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ ความสำคัญของความพึงพอใจต่อการบริการความพึงพอใจในการบริการของผู้รับบริการเป็นเป้าหมายสำคัญที่ผู้ให้บริการทั้งหลายต่างคิดค้นหากลยุทธ์ทางการจัดการและกลยุทธ์ทางการตลาดมากมายมาประยุกต์ใช้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้ผู้รับบริการเกิดความประทับใจในการบริการและกลับมาใช้บริการซ้ำอีก ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ (อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ, 2548 : 172)

1) ความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้ให้บริการ กล่าวคือ ในการจัดให้เกิดการบริการแก่ผู้มารับบริการนั้น สิ่ง que ผู้ให้บริการควรจะต้องคำนึงถึงและยึดถือสิ่งต่อไปนี้คือ

(1) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของการบริการรูปแบบการบริการที่ดีจะต้อง

สามารถตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการได้ โดยผู้ให้บริการจะต้องทำการสำรวจหรือศึกษาความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการเป้าหมายเสียก่อน จากนั้นจึงสามารถกำหนดรูปแบบการบริการที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการบริการน่าประทับใจแก่ผู้มารับบริการได้

(2) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพของการบริการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนส่งผลต่อการกลับมาใช้บริการซ้ำของผู้รับบริการ โดยทั่วไปองค์การธุรกิจบริการจะทำการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลายๆ ด้าน เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ความน่าเชื่อถือของกิจการบริการ ความเต็มใจในการให้บริการ ความรู้และความสามารถในการให้บริการ และบุคลิกลักษณะของผู้ให้บริการ เป็นต้น

(3) ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นตัวชี้คุณภาพและความสำเร็จของงานบริการเนื่องจากการบริการจะดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการซึ่งการปฏิบัติงานจะมีคุณภาพนั้น ผู้ให้บริการจะต้องมีความพึงพอใจในงานของตน จึงจะทุ่มเทในการทำงาน และเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2) ผู้รับบริการ กล่าวคือ สิ่งที่ผู้รับบริการมุ่งหวังต้องการจะได้จากการมารับบริการนั้น ก็คือความสะดวกสบาย ความรวดเร็วและคุณภาพการบริการที่ดี ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นตัวผลักดันคุณภาพของการบริการของผู้ให้บริการ ซึ่งจะส่งผลดีต่อผู้รับบริการดังนี้

(1) ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้รับบริการเอง ซึ่งมุ่งหวังที่จะได้รับการบริการที่ดีจากการที่ได้ไปใช้บริการยังที่ต่างๆ ความพึงพอใจของผู้รับบริการนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ให้บริการจะต้องตระหนักถึงและจัดให้มีอย่างเพียงพอทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อที่จะนำเสนอสิ่งที่ดีกว่าแก่ผู้รับบริการ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้นเรื่อยๆ

(2) ความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานบริการช่วยพัฒนาคุณภาพของงานบริการและอาชีพบริการ เนื่องจากผู้ให้บริการที่มีความพึงพอใจในการทำงานจะทำงานด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทสร้างสรรค์และส่งเสริมมาตรฐานในการให้บริการ ส่งผลให้คุณภาพในการบริการสูงขึ้นและงาน

บริการกลายเป็นงานที่แพร่หลายมากขึ้น มีบุคลากรที่มีทักษะและความสามารถเข้าสู่วงการธุรกิจบริการมากขึ้น เกิดการขยายตัวของธุรกิจบริการ ส่งผลต่อลักษณะการบริการ ทำให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่มีความหลากหลายและมีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ โดยตัวแปรอิสระคือ อายุ เพศ อาชีพ การศึกษา ตัวแปรตามคือ ความพึงพอใจต่อการรับชมดิจิทัลทีวี สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่บ้านมีเครื่องรับโทรทัศน์ในอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ดโดยทางสำนักงาน กสทช.ได้กำหนดจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 5% ในจำนวนประชากรทั้งหมด 115,200 คน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5,760 คน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ที่มีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พอใจน้อยมาก

ระดับ 1 หมายถึง ไม่พอใจน้อยที่สุด

โดยทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือนมกราคม 2559 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง คือ เลือกประชากรทั้งหมดใน 10 ตำบล และสุ่มตัวอย่างแบบง่ายในแต่ละหมู่บ้านของแต่ละตำบล โดยเลือกเก็บข้อมูลบ้านวันบ้านจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5,760 คนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 3,390 คน คิดเป็นร้อยละ 58.85 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 2,189 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 2,370 คน คิดเป็นร้อยละ 41.14 โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรวมจำนวน 2,033 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิทัลทีวี

พบว่า 1) ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวีมากที่สุด จำนวน 2,198 คน คิดเป็นร้อยละ 38.16 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,508 คน คิดเป็นร้อยละ 26.18 และพึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,220 คน คิดเป็นร้อยละ 21.18 ตามลำดับ

2) ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณมากที่สุด จำนวน 1,848 คน คิดเป็นร้อยละ 32.08 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,527 คน คิดเป็นร้อยละ 26.51 และพึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,299 คน คิดเป็นร้อยละ 22.55 ตามลำดับ

3) ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด ประชาชนมีความพึงพอใจการได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชมในระดับมาก จำนวน 1,607 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 รองลงมา คือ พึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,512 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 และพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 1,371 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 ตามลำดับ

4) ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิมมากที่สุด จำนวน 1,718 คน คิดเป็นร้อยละ 29.83 รองลงมา คือ พึงพอใจมากจำนวน 1,668 คน คิดเป็นร้อยละ 28.96 และพึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,262 คน คิดเป็นร้อยละ 21.91 ตามลำดับ

5) ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่มากที่สุด จำนวน 1,616 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,526 คน คิดเป็นร้อยละ 26.49 และ พึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,410 คน คิดเป็นร้อยละ 24.48 ตามลำดับ

6) ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจการรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการ มากที่สุด จำนวน 1,647 คน คิดเป็นร้อยละ 28.59 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,634 คน คิดเป็นร้อยละ 28.37 และพึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,265 คน คิดเป็นร้อยละ 21.96 ตามลำดับ

7) ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจเนื้อหารายการทีวีที่มีความหลากหลายมากที่สุด จำนวน 1,967 คน คิดเป็นร้อยละ 34.15 รองลงมา คือ พึงพอใจมาก จำนวน 1,522 คน คิดเป็นร้อยละ 26.42 และ พึงพอใจปานกลาง จำนวน 1,142 คน คิดเป็นร้อยละ 19.83 ตามลำดับ

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ									
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อยมาก		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.ประเด็นความพึงพอใจประชาชนเกี่ยวกับการรับชมดิจิตอลทีวี	2,198	38.16	1,508	26.18	1,220	21.18	631	10.95	203	3.52
2.ประเด็นความพึงพอใจประชาชนเกี่ยวกับการให้บริการติดตั้งและปรับช่องสัญญาณทีวี	1,848	32.08	1,527	26.51	1,299	22.55	684	11.87	402	6.97
3.ประเด็นความพึงพอใจประชาชนเกี่ยวกับได้รับชมช่องรายการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/ปรับช่อง	1,371	23.80	1,607	27.90	1,512	26.25	659	11.44	611	10.60
4.ประเด็นความพึงพอใจประชาชนเกี่ยวกับภาพมีคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิมมากที่สุด	1,718	29.83	1,668	28.96	1,262	21.91	702	12.18	410	7.11
5.ประเด็นความพึงพอใจประชาชนเกี่ยวกับสามารถรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่	1,616	28.06	1,526	26.49	1,410	24.48	999	17.34	209	3.62
6.ประเด็นความพึงพอใจประชาชนเกี่ยวกับสามารถรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการจอใหญ่	1,647	28.59	1,634	28.37	1,265	21.96	811	14.07	403	6.99
7.ประเด็นความพึงพอใจประชาชนเกี่ยวกับเนื้อหารายการที่มีความหลากหลาย	1,967	34.15	1,522	26.42	1,142	19.83	1,009	17.51	120	2.08

ภาพประกอบที่ 1 ข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนในการรับชมดิจิตอลทีวี

สรุปผล

อำเภออำเภอสุวรรณภูมิประชาชนมีความพึงพอใจในการรับชมดิจิตอลทีวีมากที่สุด จำนวน 2,198 คน คิดเป็นร้อยละ 38.16 มีความพึงพอใจในการได้รับการบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณมากที่สุด จำนวน 1,848 คน คิดเป็นร้อยละ 32.08 มีความพึงพอใจการได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชมในระดับมาก จำนวน 1,607 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 ประชาชนอำเภอสุวรรณภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด มีความพึงพอใจที่ภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิมมากที่สุด จำนวน 1,718 คน คิดเป็นร้อยละ 29.83 มีความพึงพอใจในการรับสัญญาณได้ทุกพื้นที่มากที่สุด จำนวน 1,616 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 มีความพึงพอใจการรับชมรายการทีวีได้ทุกช่องทุกรายการมากที่สุด จำนวน 1,647 คน คิดเป็นร้อยละ 28.59 และประชาชนมีความพึงพอใจในเนื้อหารายการทีวีมีความหลากหลายในระดับมากที่สุด จำนวน 1,967 คน คิดเป็นร้อยละ 34.15

อภิปรายผล

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการรับชมดิจิตอลทีวีมากที่สุด โดยภาพรวมพบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จาก กสทช. ได้มีการจัดขั้นตอนการแจกกล่องรับสัญญาณอย่างมีระบบโดยมีผลการวิจัยของประชาชนในการให้บริการเกี่ยวกับการแจกกล่องรับสัญญาณดิจิตอลทีวีฟรี จึงมีความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิตอลทีวีฟรีซึ่งสอดคล้องกับKatz (1974) ได้สรุปว่าการศึกษาสื่อมวลชนตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจนั้นมีข้อตกลงเบื้องต้น โดยมนุษย์เป็นผู้กำหนดความต้องการของตนเองจากประโยชน์ความสนใจหรือแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในกรณีต่างๆ และมนุษย์ทุกคนเป็นปัจเจกบุคคลที่มีความต้องการส่วนตัว

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการได้รับบริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณฟรีโดย ภาพรวมพบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จาก กสทช. ได้มีการจัดขั้นตอนการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีระบบในการให้บริการติดตั้งกล่องและปรับช่องสัญญาณ ซึ่งสอดคล้องกับHinshaw and Atwood (1982 : 170-171) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นของผู้รับบริการที่ได้รับจากผู้ให้บริการและจัดเป็นเกณฑ์ประเมินด้านผลลัพธ์ด้วยซึ่งเป็นระดับของความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของผู้รับบริการในอุดมคติกับการรับรู้ของผู้รับบริการที่ได้รับตามความเป็นจริง

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับได้รับความช่วยเหลือบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชม เดิมโดยภาพรวมพบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมากที่สุดที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะสำนักงาน กสทช. มีเจ้าหน้าที่ศูนย์ที่คอยให้บริการความช่วยเหลือและบริการเมื่อมีปัญหาการติดตั้ง/รับชมเจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส วาจาสุภาพ เป็นกันเอง ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับอเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (2548 : 172) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการประเมินคุณภาพของการบริการ เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ชัดเจนส่งผลต่อการกลับมาใช้บริการซ้ำของผู้รับบริการ โดยทั่วไปองค์การธุรกิจบริการจะทำการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลายๆ ด้าน เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ความน่าเชื่อถือของกิจการบริการ ความเต็มใจในการให้บริการ ความรู้และความสามารถในการให้บริการ และบุคลิกลักษณะของผู้ให้บริการ เป็นต้น

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับภาพมีความคมชัด มีคุณภาพเสียงดีกว่าระบบเดิมโดย ภาพรวมพบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะคุณภาพของระบบการแพร่ภาพของดิจิตอลทีวีและคุณภาพการกระจายเสียงดีกว่าระบบแอนะล็อกเดิมมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Wenner (1985: 175-184) อ้างในจริธร ธนาธิลปกุล (2545:18) กล่าวว่า

แสดงความพึงพอใจในการใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูล (Orientation Gratifications) ใช้เพื่ออ้างอิงและใช้เป็นแรงเสริมในความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมโดยมีรูปแบบของความต้องการที่แสดงออกมาเป็นการติดตามข่าวสาร (Surveillance) การได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยแนะนำพฤติกรรมและช่วยในการตัดสินใจ (Decision Utility)ของผู้ใช้บริการ

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับสามารถรับสัญญาณได้ดีทุกพื้นที่พบว่าประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุดที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็น เพราะคุณภาพในการวางระบบการรับส่งสัญญาณของเจ้าหน้าที่ กสทช. โดยมีศูนย์กลางการรับส่งสัญญาณสถานีภาคพื้นดินที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายในจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดใกล้เคียงซึ่งสอดคล้องกับอเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ(2548 : 172) ที่กล่าวว่าความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นตัวผลักดันคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้รับบริการเอง ซึ่งมุ่งหวังที่จะได้รับการบริการที่ดีจากการที่ได้ไปใช้บริการยังที่ต่างๆ ความพึงพอใจของผู้รับบริการนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ให้บริการจะต้องตระหนักถึงและจัดให้มีอย่างเพียงพอทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อที่จะนำเสนอสิ่งที่ดีกว่าแก่ผู้รับบริการ ส่งผลให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพมากขึ้น

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับสามารถรับชมรายการทีวีได้ทุกช่อง ทุกรายการ จอไม่ดำ พบว่า ประชาชนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดร้อยเอ็ดยังใช้ทีวีรุ่นเก่าที่สามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์กล่องรับสัญญาณในการรับชมช่องต่างๆของดิจิตอลทีวีได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ McQuail (1972) กล่าวว่า การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้รับสารสามารถเรียนรู้และจะจำความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับผ่านสื่อได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทั้งกระบวนการตอบสนองต่อสื่อและกระบวนการทางจิตใจ

ประเด็นความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับเนื้อหารายการทีวีมีความหลากหลายพบว่าประชาชนมี ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็น

เป็นเพราะรูปแบบการจัดเนื้อหารายการที่มีหลากหลายมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย เป็นผลทำให้ประชาชนในอำเภอสุวรรณภูมิมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับMcQuail (1972) กล่าวว่า หัวใจหลักของการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจคือผู้รับสาร นั้นรู้ตัวอยู่เสมอและเป็นผู้เลือกสรรช่องทางเนื้อหาที่เขาต้องการด้วยตนเองจากทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาอธิบายถึงเหตุผลที่ทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวีที่สามารถตอบสนองและสร้างความพอใจของประชาชนนั้นได้ ซึ่งเกิดจากสภาวะทางสังคมและจิตใจของบุคคลกลายเป็นแรงจูงใจให้เปิดรับสื่อในรูปแบบต่างๆ และมีผลให้ตนเองได้รับความพอใจและประโยชน์อื่นๆ ตามมา

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการสำหรับประชาชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการติดตั้ง พร้อมอุปกรณ์ให้แก่ประชาชนฟรี
- 2) ควรมีรายการที่หลากหลายให้มีความเหมาะสมต่อสภาพของพื้นที่ เช่น รายการส่งเสริมอาชีพ รายการเกษตรกรรม ภาพยนตร์และซีรีส์ต่างประเทศ และควรลดรายการจำพวกขายของลง

เอกสารอ้างอิง

- จรินทร์ ธนาศิลปกุล. (2545). การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อเว็บไซต์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ศึกษานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และ สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร. หน้า 18.
- สมวงศ์พงศ์สถาพร. (2547). การตลาดบริการ. กรุงเทพมหานคร : เลฟแอนด์ลิฟ, 2557. หน้า 59.

อเนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อุดลพัฒน์กิจ. (2548).

จิตวิทยาการบริการ. กรุงเทพมหานคร :

บริษัท เพรส แอนด์ดีไซน์จำกัด.

Campbell, A. 1976. Subjective measure if well – being. American Psychologist. pp.117

Hinshaw, A.S. and Atwood J.R.. 1982. A patient satisfaction instrument :Precisiontry Replication. Nursing Research. pp.170-171.

Katz E, Jay G. Blumler and Michale Gurevitch. (1974). The Used of Mass Communication: Current Perspectives on Gratifications Research. Beverly Hill : Sage Publications.

McQuail, Blumler and Brown, J.G. (1972). The Television audience in fogilogy of Mass communication. Harmondswirph : Penein.

Vroom,W.H.. 1964. Working and Motivation. New York : John Wiley.

ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้
โครงการคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1¹

LEARNING MANAGEMENT ENTITLED HAPPINESS LIFE AND CONSUMPTION BASED ON
THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY THROUGH MORAL PROJECT IN
MATTHAYOMSUKSA 1

สุพิชญ์ชญา เยี่ยงวิญญู
SUPHITCHAYA YIANGWINYU

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรม 3) ศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังการจัดการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรม 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 50 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการคุณธรรม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.30/84.10 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) พฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับดี 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการคุณธรรม มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ : ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภค, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, โครงการคุณธรรม

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประจำปีการศึกษา 2559

² นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to investigate the efficiency of the learning management plan, entitled “Happy Life and Consumption Based on the Sufficiency Economy Philosophy through a Moral Project of Matthayomsuksa 1 Students”, 2) to compare their learning achievement before and after learning through the learning management plan and the moral project, 3) to examine students’ spending behaviors based on the sufficiency economy philosophy after the learning management through the moral project, and 4) to investigate the student satisfaction towards the learning management through the moral project. The population included 50 Matthayomsuksa 1 students studying in the second semester of the academic year 2015 at Watnongketyai School, Banglamung District, Chonburi Province, under the Office of Chonburi Provincial Primary Education Area 3. The 25 subjects were drawn from cluster sampling with classroom as a sampling unit. Research instruments included the learning management plan with the moral project, learning achievement test, spending behavior observation form, and satisfaction questionnaire. Data analysis was conducted through mean, standard deviation, and t-test dependent.

The findings revealed that

1) The efficiency of the learning management plan, namely “Happy Life and Consumption Based on the Sufficiency Economy Philosophy through the Learning Management Plan with the moral project” was equal to 85.30/84.10.

2) The learning achievement of Matthayomsuksa 1 students learning through the learning management plan with the moral project was statistically significant at .01.

3) The sample’s spending behaviors after learning through the learning management plan with the moral project were at a high level.

4) The student satisfaction towards the learning through the learning management plan with the moral project was at the highest level.

Keywords: Results of Learning Management Plan Entitled Happy Life and Consumption, Sufficiency Economy Philosophy, Moral Project

บทนำ

ในสภาวะสังคม โลกที่มีเงื่อนไขเปลี่ยนแปลงไป ทั้งทรัพยากรที่จำกัดและประชากรที่เพิ่มมากขึ้นจำเป็นต้องมีการจัดการด้านทรัพยากร เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดนสังคมต่างๆใกล้ชิดกันมากขึ้น มีผลต่อกันและกันมากขึ้นมีการแข่งขันกันมากขึ้น ความเป็นอยู่ค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำให้การแข่งขันเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตของบุคคลมากขึ้น ระดับคุณธรรม จริยธรรม การคิดดี พุทธิ ทำดี ความเอื้อเฟื้อ เมตตา กรุณา อดทน ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียรที่เป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้คนพัฒนาขึ้นก็แปรเปลี่ยนไป (สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้. 2554: 27) จากคำกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า โลกกำลังเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จำเป็นที่มนุษย์จะต้องเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต โลกจึงจะอยู่รอดการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรม ในการบริหารจัดการชีวิต เราทุกคนสามารถน้อมนำประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตทั้งในการปฏิบัติหน้าที่ต่อตนเองและครอบครัวอย่างมีความรับผิดชอบรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่ามีวินัยในการใช้จ่าย รู้จักแบ่งปันสิ่งของและช่วยเหลือผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2551: 267) ซึ่งนับเป็นการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพมนุษย์เพื่อให้ทันต่อสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมที่มีความสงบสุขล้วนต้องอาศัยการศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนา การศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-พ.ศ. 2559 จึงเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมให้ สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยให้มีคุณภาพ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจึง

จะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555-2559: 5)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ในกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ดีจึงต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ คิดเป็นทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กรมวิชาการ . 2545: 2-3) การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็นทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้ ตรงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 22 และมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา เกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้นยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติประกอบด้วย 5 สาระสำหรับสาระที่ 3 ซึ่งสาระเศรษฐศาสตร์เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากร ในการการผลิต และการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 3)

สำหรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ในสาระเศรษฐศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและปรับปรุงพฤติกรรม การอยู่ร่วมกัน การบริโภค ย่อมบรรลุวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้รูปแบบการสอนร่วมกับเทคนิคการสอนที่ฝึกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนา

ตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้หรือแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งความสำเร็จการสอนเศรษฐศาสตร์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่ครูผู้สอนได้สอนเนื้อหาความรู้ที่แน่นแต่การสอนการนำไปใช้ได้เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ขึ้นในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 12) วิธีจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการสร้างนิสัยของเศรษฐศาสตร์มีหลายวิธีแต่วิธีการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project Based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่น่าสนใจเพราะมีการยอมรับว่าผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้จากปฏิบัติการของตนเอง (Active Learner) ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มศักยภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่าผู้เรียนทุกคนเป็นผู้มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้การพัฒนาควรเป็นไปตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพโดยผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเสริมสร้างความเข้มแข็งสู่การปฏิบัติโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต บนทางสายกลางและความพอเพียง ควบคู่กับสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ . 2551: 13) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ด้วยความหมาย ตรงความต้องการและความสนใจในสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการเรียนรู้สามารถเลือกเรียนในสิ่งที่อยากเรียนสามารถเลือกทำโครงงานได้ตามความสนใจของตนเองผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ด้วยตนเองและยังช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ฝึกการรู้จักปรับตัว เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น อันนำไปสู่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แสวงหาข้อมูลสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเรียนรู้สิ่งต่างๆจากการปฏิบัติจริง รู้จักบูรณาการความรู้ รวมทั้งปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ อันนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้ในที่สุด (วารสาร ธรรมกถุสสยศักดิ์. 2551: 5) ที่สำคัญการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรมผ่านเทคนิคการเรียนรู้

แบบโครงงานเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการทำควมดีมีคุณธรรมเริ่มต้นจากการสร้างความเป็นกัลยาณมิตรต่อกันด้วยการตั้งด้านบวกของนักเรียนแต่ละคนออกมาหาให้ได้มากที่สุดซึ่งจะทำให้เกิดการใฝ่ดี คิดดีและทำดีร่วมกันออกมาเกิดการซึมซับควมดี พร้อมๆกับการเรียนรู้หรือมีกระบวนการทางปัญญาดั้งแต่เริ่มต้นระดมความคิด การสังเกตสำรวจสภาพปัญหา ปัญญาตระหนักรู้ในสถานการณ์ หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อันเป็นการส่งเสริมค่านิยมการทำควมดีสร้างแรงบันดาลใจในการสืบต่อควมดี ต่อไปได้ไม่สิ้นสุด (พระมหาพวงศันรินทร์ จิตฺตฺวโส. 2552 : 3) แต่จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้อมูลพื้นฐาน ในการจัดสอบ O-NET (Ordinary National Education Test)ปีการศึกษา 2557 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเฉลี่ยที่ได้ 37.28 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้ 33.55 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงเร่งด่วนคะแนนเฉลี่ยร้อยละของระดับประเทศอยู่ที่ 48.80 ซึ่งสูงกว่าของโรงเรียนอยู่ 15.25 เมื่อพิจารณาในคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติของโรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทางโรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่วิเคราะห์สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพด้านผู้เรียน นักเรียนขาดแรงจูงใจ ไม่สนใจการเรียน และการทำข้อสอบ นักเรียนขาดควมสนใจในการค้นคว้าหาควมรู้เพิ่มเติม หรือทบทวนควมรู้ ด้านผู้สอน ครูบางคนยังขาดประสบการณ์ ขาดการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ขาดควมเข้าใจในการวัดและประเมินผล ตลอดจนการแก้ไขปัญหการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน มีผลต่อผู้เรียนทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ (โรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่. 2557: 39)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้หน่วยชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงการคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจด้วยแนวคิดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการคุณธรรมดังกล่าวมาข้างต้นจะตอบใจทฤษฎี ประสงค์ของเศรษฐศาสตร์ได้ในการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน ซึ่งนักเรียนยังไม่มีรายได้ต้องขอเงินผู้ปกครองในการใช้จ่ายแต่ละวัน ทั้งค่าอาหาร ค่าขนม ค่าเอกสารเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายอื่นๆที่พ่อแม่ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงการคุณธรรมเน้นการนำปัญหาในชีวิตจริงมาพัฒนาทักษะชีวิต การสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนรู้จักประหยัด อดออมในวันข้างหน้า ด้วยกระบวนการทางปัญญาที่จะพัฒนานักเรียนให้สมบูรณ์พร้อมทั้งทางร่างกาย ความคิด จิตใจ คุณธรรม ต้องเกิดจากการพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม ฝึกพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตเสริมสร้างและสนับสนุนพฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้เป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงการคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการคุณธรรม
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการคุณธรรม

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงการคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณ กับศักยภาพของตนเองและสภาวะแวดล้อมความ มีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบ และความระมัดระวัง ควบคู่ไปกับคุณธรรม ไม่เบียดเบียนกัน แบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังนำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้ (เศรษฐกิจพอเพียง. 2549 : 26)

1.1 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสแนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่เกิดก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัส เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำแนวพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้ ทรงได้มีมหากรุณาธิคุณ อธิบายเพิ่มเติมว่า

“ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงและทำได้เศษหนึ่งส่วนสี่เท่านั้นจะพอนั้น ไม่ได้แปลว่า เศษหนึ่งส่วนสี่ของพื้นที่ แต่เป็นเศษหนึ่งส่วนสี่ของการกระทำ” จากนั้นได้ทรงขยายคำว่า “พอเพียง” เพิ่มเติมต่อไปว่า หมายถึง “พอมีพอกิน” “พอมีพอกิน” ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี”

ประเทศไทยสมัยก่อนนี้ พอมีพอกิน มาสมัยนี้อิสระ ไม่มี พอมีพอกิน จึงจะต้องเป็นนโยบายที่ จะทำเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะให้ ทุกคนพอเพียงได้ พอเพียงนี้หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่หรูหรา ก็ได้ แต่ว่าพอ...ทรงเปรียบเทียบ คำว่า พอเพียง กับคำว่า Self-Sufficiency ว่า “Self-Sufficiency” นั้นหมายความว่า ผลิตอะไร มีพอที่จะใช้ ไม่ต้องไปขอยืมคนอื่น อยู่ได้ ด้วยตนเอง... เป็นไปตามที่เขา เรียกว่า ยืนบนขาของตนเอง...

แต่ว่าพอเพียงนี้มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านี้อีก คำว่าพอ ก็พอเพียงนี้ ก็พอแค่นั้นเอง คนเรากล้าพอใจในความ ต้องการ มันก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนผู้อื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็คืออยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมี มีมากอาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณ พุดจากก็พอเพียง ปฏิบัติงานก็พอเพียง ฉะนั้นความพอเพียงก็แปลว่าความพอประมาณและความมี เหตุผล

จากพระราชดำรัส เศรษฐกิจพอเพียง มีได้จำกัดเฉพาะ ของเกษตรหรือชาวไรชาวนาเพียงเท่านั้น แต่เป็นเศรษฐกิจ ของทุกคน ทุกอาชีพ ทั้งที่อยู่ในเมืองและในชนบท เช่น ผู้ที่ เป็นเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมและบริษัทในระบบ เศรษฐกิจพอเพียง เมื่อภาวะของเงินผันผวน ประชาชนก็ จะต้องไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว สำหรับเกษตรกรนั้นก็ทำไร่ ทำนา ปลุกพืชแบบผสมผสานในที่แห้งแล้งตามแนว “ทฤษฎี ใหม่” ได้สำเร็จ หากไม่มีความพอประมาณในใจตน นึกแต่จะ ซื้อรถปิคอัพคันใหม่ หรือเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ อยู่ รั่วไปก็ยอมไม่ถือว่าประ พลาดตินอยู่ในระบบเศรษฐกิจ พอเพียงตามแนวพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นพระราชดำรัสที่พระราชทาน ให้ประชาชนดำเนินตามวิถีแห่งการดำรงชีพที่สมบูรณ์ ศานติ สุข โดยมีธรรมะเป็นเครื่องกำกับ และใจตนเป็นที่สำคัญ ซึ่งที่ พระองค์ทรงรับสั่งมานั้นแท้ที่จริงคือ วิถีชีวิตไทยนั่นเอง วิถี ชีวิตไทยที่ยึดเส้นทางสายกลางของความพอดี (เศรษฐกิจ พอเพียง. 2549 : 28) จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็น ปรัชญาชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนใน

ทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึง ระดับประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางซึ่งมีผู้ให้ ความหมายไว้ดังนี้

จิตติมน ทองพิมพ์ (2551: 9) กล่าวว่า เศรษฐกิจ พอเพียงหมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกคนทุก อาชีพ มีการพัฒนาตามศักยภาพให้มีความรู้ มีคุณธรรม การ พึ่งตนเองและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความคิด ไตร่ตรองหา เหตุผลในการตัดสินใจ รู้จักใช้ง่ายไม่ ฟุ้งเฟ้อ ไม่ลุ่มหลงอบายมุข หรือคำโฆษณา และพร้อมที่จะ เผชิญกับปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ประภาพรณ ประเทศ (2553:33) กล่าวว่า เศรษฐกิจ พอเพียงหมายถึงความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างเรียบ ง่าย อุ่มชูตัวเองได้ให้มีความพอเพียงกับตนเอง รู้จักอดออม ไม่ฟุ่มเฟือย อยู่อย่างประมาณตน ใช้จ่ายไม่เกินรายรับ มีการ ผลิตเพื่อให้พอมีพอกิน ในครอบครัวและมีความเอื้อเฟื้อกัน ในชุมชนทะนุบำรุงพื้นฐานตัวเอง ให้เข้มแข็งทั้งทางด้าน สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

สรุปได้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง แนวคิดหลักใน การดำเนินชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง พออยู่พอกินในทางสังคม หลักในการดำเนินไปในทางสายกลางโดยคำนึงถึงความ พอประมาณตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต มีการวางแผนไม่หลงใหลตาม กระแสวัตถุนิยม ลดละความฟุ่มเฟือยเพื่อให้เกิดความ พอเพียง

ภาพที่ 1 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มา : ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2.1 ความพอประมาณหมายถึง ความพอดีต่อความ จำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม

รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไปและต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

1.2.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีงาม คิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ่วงถี่ โดยคำนึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆอย่างรอบคอบ

1.2.3 ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมเพื่อสามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่ **เงื่อนไขสำคัญเพื่อให้เกิดความพอเพียง** การตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆต้องอาศัยทั้งความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรมเป็นพื้นฐานคือ

1) เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านความรอบรู้ที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดความพอเพียง การตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆต้องอาศัยทั้งเงื่อนไขคุณธรรมหลักวิชาและเงื่อนไขชีวิตเป็นพื้นฐาน

2) เงื่อนไขคุณธรรม เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติซื่อสัตย์สุจริต รู้ รัก สามัคคี ไม่โลภ ไม่ตระหนี่และรู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่น เงื่อนไขหลักวิชา อาศัยความรู้ รอบคอบ และระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้วางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมความรู้และเทคโนโลยี

ภาพที่ 2 น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มา : www.Youny Smart Famer 5

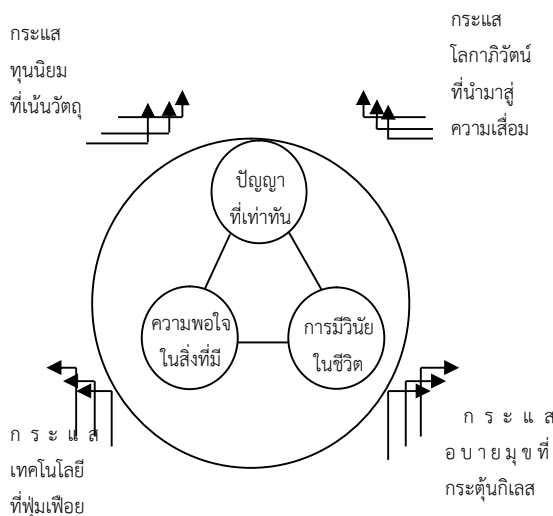
ชีวิตที่พอเพียงและเป็นสุขตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำเป็นต้องมีคุณธรรมเป็นเงื่อนไขหลักเพื่อกอภัยกับชีวิตทั้งกาย วาจาและใจ จึงขอนำพระบรมราโชวาทเรื่อง คุณธรรม 4 ประการ มาเสนอดังนี้

ประการแรก คือ การรักษาสัจ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติตนแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ รู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสัจความอดทน

ประการที่สาม คือ ความอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริตไม่ว่าด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

ภาพที่ 3 ชีวิตที่พอเพียงและเป็นสุขตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สำนักงานปฏิรูปสุขภาพแห่งชาติ (2548: 22)

1.3 เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

การปฏิบัติตนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สุ่มธ ตันติเวชกุล (2542 อ้างถึงใน สมพร เทพสิทธิ . 2549: 5) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1.3.1 ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ้งเฟ้อในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังพระราชดำรัสที่ว่า “ความเป็นอยู่ที่ไม่ต้องฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง”

1.3.2 ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังพระราชดำรัสที่ว่า “ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดมาจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นสำคัญ”

1.3.3 ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้อย่างรุนแรงดังอดีต ซึ่งมีพระราชดำรัสเรื่องนี้ว่า “ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึงความสุขความเจริญที่บุคคลหามาได้ด้วยความเป็นธรรมทั้งในเจตนาและการกระทำไม่ใช้ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น”

1.3.4 ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากครั้งนี้โดยต้องขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ พระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ได้ความชัดเจนว่า “การที่ต้องการให้ทุกคนมีความพยายามที่จะหาความรู้ และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้ เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่ง และขั้นต่อไปก็คือให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตนเอง

1.3.5 ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายลงในครั้งนี้ เพราะยังมีบุคคลจำนวนมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากความละเอียดต่อแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราโชวาทว่า “พยายามไม่ก่อความชั่ว ให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลดละ พยายามละความชั่วที่ตนเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวเองอยู่เสมอ พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้นให้งอกงามสมบูรณ์ขึ้น”

ดังนั้นสรุปได้ว่า การปฏิบัติตนตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ควรยึดหลักความพอดี เน้นการพึ่งตนเองได้แม้ยามยากจนหรือวิกฤติทางเศรษฐกิจรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ประหยัดประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตไม่แข่งขันเอาเปรียบทางการค้าต้องใฝ่หาความรู้ให้เกิดรายได้เพิ่มพูนมั่นคง ลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้น ปฏิบัติตนในทางที่ดี

1.4 คุณธรรมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.1 การแบ่งปันและการให้ทานเป็นสิ่งสำคัญ สังคมโลกจะอยู่ได้เพราะความเมตตาที่มนุษย์มีให้กัน ดังพุทธพจน์ที่ว่า “เมตตาธรรมค้ำจุนโลก” การบริการเป็นการแสดงออก ถึงความเมตตาต่อผู้ทุกข์ยาก การทำทานเพื่อช่วยเหลือคนยากจน จึงเป็นการช่วยเหลือของผู้ที่แข็งแรงต่อผู้อ่อนแอ เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีชีวิตรอด และสามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคต การอยู่ร่วมในสังคมผู้แข็งแรงควรช่วยเหลือผู้อ่อนแอเพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองได้ เพราะไม่มีใครอยู่เพียงคนเดียวในสังคมหรือในโลกนี้ได้ ดังนั้น การช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะทำให้สังคมน่าอยู่เป็นสังคมที่อยู่ ด้วยความรักและปรารถนาดีต่อกัน

การแบ่งปันและการให้ทานเป็นคุณธรรมหนึ่งในสนับสนุนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จุดประสงค์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ความร่ำรวยหรือเงิน แต่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ปฏิเสธเงิน เพียงแต่ไม่เอาเงินเป็นเป้าหมายชีวิตจุดประสงค์ที่แท้จริงของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็คือความพอเพียง มีพอกิน และความสมดุลหากผลิตได้มากเกินไปที่ตนบริโภคควรจำหน่ายหรือแบ่งปันให้เพื่อนบ้านญาติสนิทมิตรสหาย ดังนั้นการให้จึงเป็นการผูกมิตรทำให้ผู้รับมีความสุขสิ่งที่ตามมาจากการให้และแบ่งปันก็คือมิตรภาพความจริงใจการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการดูแลซึ่งกันและกันการแก้ปัญหาของชุมชนควรร่วมมือร่วมใจทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชน ฯลฯ นั้นหมายถึงก่อให้เกิดมิตรภาพก่อให้เกิดเพื่อนและความใกล้ชิด ราวกับญาติแท้ที่จริงสิ่งเหล่านี้เป็นความสุขที่ดีกว่าประณีตก่อนความสุขจากการบริโภคโดยไม่แบ่งปัน

1.4.2 การทำบุญซื้อครวเรือนการทำบุญซื้อครวเรือนเป็นการแสดงตัวเลขรายรับและรายจ่ายของครวเรือนจึงเป็นกระจกเหงาหรือแสดงภาพหรือสถานภาพทางการเงินของครอบครัวเป็นตัวเลขและเป็นหลักฐานให้ทราบรายรับและรายจ่ายสมดุลกันหรือไม่ อะไรเป็นสาเหตุของการไม่พอใช้จ่ายหนี้สินความยากจน ฯลฯ

1.4.3 เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ไม่ได้ใช้เหตุผลเพียงอย่างเดียวมนุษย์จะใช้เหตุผลตลอดเวลาโดยไม่ใช้อารมณ์ไม่ได้แต่ให้เลือกอารมณ์ที่สร้างสรรค์เพราะจะเกิด

5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตามหลักศาสนา

1.6 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือหลักสัปปุริสธรรม 7 ในพระพุทธศาสนา

เมื่อพิจารณาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(ปรัชญาของพอเพียง 33-34 :2551) โดยละเอียดแล้ว จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับหลักธรรม คือ สัปปุริสธรรม 7 ที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนไว้เป็นอย่างมาก หรืออาจกล่าวได้ว่า “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ” เป็นการอธิบาย สัปปุริสธรรม 7 ในลักษณะประยุกต์นั่นเอง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงประยุกต์หลักธรรมในหมวดสัปปุริสธรรม 7 คล้ายกับพระพุทธองค์ได้ตรัสประยุกต์ และย่อร้อยยืมมรรคมีองค์ 8 ให้เหลือเพียง 3 หัวข้อ คือ ศิลปสมาธิ และปัญญา ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ดังนี้

1.ความพอประมาณ = ความรู้จักตน + ความรู้จักประมาณ

2.ความมีเหตุผล = ความรู้จักเหตุ + ความรู้จักผล

3.การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี = ความรู้จักกาล + ความรู้จักชุมชน + ความรู้จักบุคคล

สรุปได้ว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาที่เน้นความสมดุล ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำนึกในคุณธรรม และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รู้จักตน รู้จักประมาณ สามารถดำเนินการในเรื่องนั้นๆได้ด้วยตนเอง สามารถพึ่งตนเองได้ตลอดจนเรื่องของบุคคลและสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.7 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักธรรมคุณธรรม 8 ประการ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ (สัญญา ไชยประเสริฐ .2553 : 15-16) สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิธีประชาธิปไตยพัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐาน กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อ

พัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดย 8 คุณธรรมพื้นฐานประกอบด้วย

1.ขยัน คือ ผู้มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในเรื่องที่ถูกที่ควร สุจริตมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รั้งงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2.ประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ ใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบุญชดเชยรับ – ร่ายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ

3.ซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจปลอดความรู้สึกลำเอียงอคติ ไม่ใช้เล่ห์กลโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบที่ของตนเองปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง

4.มีวินัย คือผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร และประเทศ โดยตนยึดปฏิบัติ ตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับ และข้อปฏิบัติรวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

5.สุขภาพ คือผู้มีความอ่อนนุ่มถ่อมตนตามสถานภาพ และกาลเทศะ มีสัมมาคารวะ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง เป็นผู้มีการยาพิติงามวางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

6.สะอาด คือเป็นผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อม ได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจไม่ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้งกายใจ และสภาพแวดล้อมมีความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น

7.สามัคคี คือผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับทราบของตนทั้งในฐานะผู้นำ และผู้ตามที่ดีมีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง สามารถแก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งได้ เป็นผู้ มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์

8.มีน้ำใจ คือผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่

ผู้อื่น เห็นอก เห็นใจ และเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความเดือดร้อนมีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยร่างกายและสติปัญญาลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดในชุมชน

ดังนั้นสรุปได้ว่า คุณธรรม 8 ประการเป็นกรอบในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่เป็นเงื่อนไขหลักความพอเพียง สมดุล กับการสร้างความสุขให้แก่ชีวิตและความยั่งยืนในการดำเนินชีวิต

คุณธรรมนำชีวิตที่พอเพียงที่จะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้นเจริญขึ้นนั่นเอง

1.8 การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดการเรียนการสอนที่ครูควรดำเนินการในเรื่องการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้และความเข้าใจสามารถนำหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ต้องมีการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่กิจกรรมการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ . 2552:10) ดังนี้

การเรียนรู้จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยการศึกษายุทธศาสตร์ชาติด้านการดำเนินชีวิต หลักธรรมศึกษาดูงานเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต นำเสนอพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่าน และแนะนำให้รู้จักแก้ปัญหาในชีวิต โดยยึดหลักพระราชดำรัสเป็นต้นแบบการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง มีคุณธรรม มีความรู้ มีเหตุผล เป็นต้นการพึ่งพาตนเอง โดยการจัดทำโครงการเกษตรผสมผสาน โครงการปลูกพืชสมุนไพรทำน้ำดื่มสมุนไพร ทำน้ำยาล้างจาน เป็นต้นการประหยัด เรียนรู้เรื่องการประหยัดพลังงาน ลดขยะในห้องเรียน ประหยัดและช่วยเหลือสังคม เป็นต้นโดยการทำใบงานที่ใช้เอกสารหน้าเดียว ประกวดบิล คำนวณ ค่าไฟช่วยเหลือสังคม เผื่อแผ่และแบ่งปัน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงาน ให้การช่วยเหลือสังคมเพิ่มรายได้ โดยการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร่วมใจ ทำผลิตภัณฑ์ OTOP จากสมุนไพรพื้นบ้าน ธนาคารขยะรีไซเคิล เป็นต้นส่งเสริมให้จัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมแสดงละครเรียงความ ประกวดเรื่องการเรียนการสอน แต่งคำประพันธ์ คำขวัญ ที่สื่อถึงความสุขที่ยั่งยืน เดินตามรอยพ่อ อยู่อย่างพอเพียงเรียนรู้จากชุมชน ร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรียนรู้

วิถีชีวิตจริง รับประทานอาหารในท้องถิ่นตามฤดูกาล การประกอบอาชีพที่พอมีพอกิน

สรุปได้ว่าการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ถือว่าเป็นการนำเอาคุณธรรมที่มีค่ายิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราได้มีพระบรมราโชวาทและการปฏิบัติที่จะต้องยึดถือเป็นหลัก เพื่อปรับวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน เดินทางสายกลางโดยไม่ต้องพึ่งปัจจัยภายนอกต่างๆ และรู้จักการนำทรัพยากรธรรมชาติที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.9 การบริโภคตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริโภคตามปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ต้องเริ่มจากการลดความต้องการลงมาให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ หรือให้อาหารทรัพยากรเป็นต้นตั้ง และความต้องการเป็นตัวตามจะก่อให้เกิดความพอเพียง และพึ่งพาตนเองได้ จะลดปัญหาความขาดแคลนและไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติแต่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างผู้บริโภคกับทรัพยากรธรรมชาติก่อให้เกิดการบริโภคที่ส่งเสริมความยั่งยืน

พระราชดำรัสเกี่ยวกับการบริโภค ที่ทรงพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าถวายชัยมงคลวันพุธที่ 4 ธันวาคม 2517 “ทั้งนี้ คนอื่นจะว่าอย่างไรช่างเขาจะว่าเมืองไทยล้ำสมัย ว่าเมืองไทยเซ็กซี่ ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งทันสมัยใหม่ “แต่เราอยู่พอมีพอกิน” และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกินมีความสงบและทำงานตั้งจิตอธิฐาน ตั้งปณิธาน ในทางที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพออยู่พอกินไม่ใช่จะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่มีความพออยู่พอกิน มีความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้ ประเทศต่างๆ ในโลกนี้กำลังตก กำลังแย่ กำลังยุ่งเพราะแสวงหาความยิ่งยวดทั้งในอำนาจ ทั้งในความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจทางอุตสาหกรรมทางลัทธิฉะนั้น ถ้าทุกท่านซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความคิดและมีอิทธิพล มีพลังที่จะทำให้อื่นซึ่งมีความคิดเหมือนกันช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดี พอสมควร ขออย่า “พอควร พออยู่ พอกิน มีความสงบ” ไม่ให้คนอื่นมาแย่งสมบัตินี้จากเราไปได้ก็จะเป็นของขวัญวันเกิดที่ถาวร ที่จะมีคุณค่าอยู่ตลอดเวลา

1.10 คุณค่ากับการบริโภค

เศรษฐศาสตร์กระแสหลักที่ยึดถือกันมานาน กล่าวถึงการบริโภคว่า เป็นการใช้จ่ายเพื่อให้ได้รับความพอใจสูงสุด แต่การบริโภคในบางสังคมไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับรายได้ ถ้าหากรู้จักบริโภคสิ่งที่มีอยู่มากอย่างฉลาดและรู้จักผลิตขึ้นมากินมาใช้เอง ไม่ว่าอาหารและสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต รวมถึง ป่า อากาศ น้ำและแหล่งน้ำ ดิน ทิวทัศน์ สิ่งเหล่านี้ไม่ได้นำเข้าไปพิจารณาในกลไกของการตลาด และมีความเกินกว่าที่จะตีราคาเป็นตัวเลข แต่มีความหมายต่อการบริโภคในอนาคตเพราะสิ่งเหล่านี้คือพื้นฐานที่ทำให้ได้มาซึ่งสินค้าที่บริโภคและเป็นคลังสำรองอาหารหรือสินค้าสำหรับอนาคตของประเทศ การบริโภคที่ฉลาดจะต้องมองไกลและกว้าง เพื่อที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืน พร้อมจะรับภาระของตนเองและสังคมในฐานะผู้บริโภคในอนาคต เมื่อความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุดทำอย่างไรที่ตอบสนองความต้องการความต้องการดังกล่าวไม่ได้เพราะทรัพยากรมีจำกัด แต่ปัญหานี้จะหมดไปถ้ามนุษย์สามารถควบคุมหรือลดความต้องการลงมาให้สอดคล้องกับทรัพยากรก็จะไม่เกิดปัญหาความขาดแคลน ดังคำกล่าวของมหาตมะ ที่ว่า “โลกใบนี้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ได้อย่างพอเพียงแต่ไม่สามารถตอบสนองความทะลกละของมนุษย์ได้ การบริโภคที่ตามอย่างผู้อื่นจะถูกแย่งชิงและทำลายไปในที่สุด และไม่มีความยั่งยืนหากลดความต้องการลงมาหรือรู้จักควบคุมความต้องการหรือไม่มีการบริโภคเลียนแบบทรัพยากรคงไม่ถูกทำลาย และคงมีสินค้าให้บริโภคกันอย่างต่อเนื่อง แต่เพราะความไม่ฉลาดในการบริโภคเอาความต้องการ ความอยากเป็นที่ยิ่ง เป็นความต้องการเพียงได้รับการตอบสนองขาดสำนึกและจิตวิญญาณ จึงเกิดปัญหาความขาดแคลนเพิ่มขึ้นและต้องทำลายทรัพยากรเพิ่มขึ้นเป็นการบริโภคที่ก่อให้เกิดความไม่ยั่งยืน

1.11 การบริโภคที่พอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในเรื่องการบริโภคดีนี้ “คนเราทุกคนต้องการปัจจัยสี่ หรือ จตุปัจจัย หมายความว่า สิ่งที่เราอาศัยใช้หรือสิ่งที่มนุษย์ต้องมีต้องใช้ 4 อย่าง คืออาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ถ้าไม่มีอาหารก็หิว ไม่มีแรงและตายไปไม่มี

เครื่องนุ่งห่ม ก็ไม่มีสิ่งปกปิดป้องกันร้อนหนาว เบียดเบียนเอาชีวิต นอกเหนือจากนั้นก็เป็นที่เรียกว่าส่วนเกินหรือสิ่งที่มีมากขึ้น จึงมีหลักอยู่ว่าเรามีปัจจัยครบสี่แล้วเป็นการดี” ส่วนเกินหรือสิ่งที่มากขึ้นจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาวิธีการที่จะป้องกันโดยการบริโภคสิ่งที่ผลิตเองได้ จะไม่ก่อให้เกิดการบริโภคเกิน (Overconsumption) และไม่ต้องไปเสียเวลาผลิตสิ่งที่ตนเองไม่ได้บริโภค (Overinvestment) เพื่อนำไปขายแล้วเอารายได้มาซื้อสิ่งที่ตนต้องการบริโภคแต่ผลิตเองไม่ได้ ทำให้เสียเวลา และต้องจ่ายแพงกว่าที่ควรจะเป็น ที่สำคัญต้องพึ่งพิงตลาดหรือผู้อื่น (Dependence) แทนที่จะพึ่งพิงตนเองได้ การบริโภคในสิ่งที่พึ่งพิงตนเองได้จะเป็นการประหยัดซึ่งไม่ต้องจ่ายรายได้ออกไปการกระทำที่ก่อให้เกิดการออม เพราะฉะนั้นการที่จะเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดต้องตระหนักและหาวิธีการเช่นนี้มาใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะนอกจากจะทำให้ชีวิตตนเองครอบครัวดีขึ้นแล้วยังส่งผลดีต่อชุมชนและประเทศชาติด้วยทรัพยากรที่เป็นตัวกำหนดการบริโภค หากมนุษย์รู้จักจัดสรรสิ่งที่มีอยู่มากที่สุดใกล้ตัวหรือทำได้โดยง่ายมาเพื่อการบริโภคและก่อให้เกิดความพอใจกับผู้บริโภคอย่างที่เราเศรษฐศาสตร์เรียกว่าอรรถประโยชน์ (Utility) และจะทำให้ระดับความพอใจสูงสุด (Maximize Satisfaction) ในการบริโภคมกกว่าการบริโภคสิ่งที่อยู่ไกลตัวและทำได้ยากกว่า

1.12 การบริโภคที่ฉลาด

พระราชดำรัสที่ส่งผลให้เป็นผู้บริโภคที่ฉลาดนั้น เป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานกับการพัฒนาประเทศในการพัฒนาประเทศนั้นต้องสร้างพื้นฐานไม่เฉพาะแต่พื้นฐานทางกายภาพเท่านั้นแต่ต้องให้ความสำคัญกับพื้นฐานมนุษย์ โดยเฉพาะความพอมี พอกิน พอใช้ เป็นเบื้องต้นก่อนแล้วจึงค่อยเสริมสร้างความเจริญและฐานะเศรษฐกิจที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเน้นการพึ่งตนเองได้แม้ยามยากจนหรือมีวิกฤติทางเศรษฐกิจ แต่สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและก้าวทันโลกในสิ่งที่มีเหตุผล โดยสำนึกในคุณธรรม การดำเนินชีวิต มีสติและใช้ปัญญาเลือกรับและกระทำในสิ่งที่ไม่เป็นการทำลายตนเองและสิ่งแวดล้อม อันเป็นระบบภูมิคุ้มกันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การ

พัฒนาที่ใช้ทางสายกลาง หรือพอประมาณ ความพอดีในการบริโภค การอุปโภค คือเหมาะสมไม่ฟุ้งเฟ้อต้องอยู่อย่างประหยัดแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน พออยู่พอกินดังพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ควรถ่วงเทินไปกับทุนนิยม ซึ่งง่ายต่อการนำไปสู่นิยมบริโภคนิยม พอดีเป้าหมายของเศรษฐกิจพอเพียงคือการมีชีวิตที่สงบสุข มีการพัฒนาชีวิตสู่ความสมดุล และมีคุณภาพ การพัฒนาต้องทำตามลำดับขั้น พอมี พอกิน พอใช้ เพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อยเมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อยทำอะไรต้องพอเพียงหมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภ อย่างมากคนเราก็คือพอ

2. ความหมายของโครงการคุณธรรม

พระมหาพวงศันรินทร์ ฐิตวิโส. (2555: 5) กล่าวถึงการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการคุณธรรมไปตามขั้นตอนต่างๆจนสามารถแก้ไขปัญหาอย่างได้ผลตามรูปธรรมเสมือนเป็นแสงสว่างท่ามกลางความมืดมิดเพื่อส่องนำทางและพาเด็กและเยาวชนให้ก้าวข้ามพ้นจากอุปสรรคสิ่งเลวร้ายทั้งหลายไปสู่ทางออกที่ปลอดภัยและงดงามได้

นราทิพย์ พุ่มทรัพย์ (2555: 7) กล่าวว่าโครงการคุณธรรมเป็นนวัตกรรมทำความดีเชิงรุก เพื่อตอบโจทย์วิกฤติการณ์ทางศีลธรรมของเยาวชน โดยส่งเสริมให้เยาวชนได้รวมกลุ่ม ร่วมกันเห็นปัญหาคิดค้นทางแก้ และลงมือทำด้วยตนเอง น้อมนำพระธรรม และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสู่การปฏิบัติ จนสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านความเสื่อมทรามทางศีลธรรม และเป็นระบบ

เบญจวรรณ ใจแก้ว (2556 : 31) กล่าวว่าโครงการคุณธรรมเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทำความดีมีคุณธรรมโดยให้ผู้เรียนที่เป็นเด็กหรือเยาวชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเกิดขึ้นมาจากความสนใจและความคิดริเริ่ม ของผู้เรียนเอง และเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มที่ลงมือปฏิบัติงานจริงที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านความเสื่อมทรามทางศีลธรรม และส่งเสริมการบ่มเพาะความดีมีคุณธรรมอย่างเป็น

รูปธรรมและเป็นระบบ รวมทั้งขยายผลไปสู่บุคคลต่างๆ ในสถานศึกษาและชุมชน

จากการศึกษาความหมายของโครงการคุณธรรม ผู้วิจัยพอสรุปได้ดังนี้ โครงการคุณธรรมเยาวชนไทย ทำดี ที่ส่งเสริมการทำความดีมีคุณธรรม จริยธรรมเกิดจากความคิดริเริ่มของผู้เรียนเอง เน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มที่ลงมือปฏิบัติจริงอย่างเป็นระบบฝึกทักษะความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งนักเรียนมีส่วนร่วมทุกคนในการทำโครงการคุณธรรม

กลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อการเสริมสร้างเครือข่ายวิถีพุทธ. (2554). ได้กล่าวว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยโครงการคุณธรรมเป็นการกำหนดลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีระบบ แบบแผนและเป็นกระบวนการที่ชัดเจน ไม่เกิดความสับสน ง่ายต่อการทำโครงการคุณธรรม มีกิจกรรมปฏิบัติ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตระหนักรู้และพิจารณาเลือกหัวเรื่องหรือประเด็นปัญหา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากที่ต้องอาศัยภาวะ การตระหนักรู้ในสถานการณ์หรือสภาพปัญหาด้วยสติปัญญา หรือภาวะที่มีแรงบันดาลใจที่จะทำในสิ่งที่ดีงามอะไรบางอย่างที่เป็นความฝัน หรืออุดมคติ ซึ่งอาจจะเกิดจากผู้เรียนโดยตรงหรืออาจจะเกิดจากการแนะนำ หรือชี้ชวนจากครูที่ปรึกษาหรือผู้อื่นที่เป็นเพื่อนภายนอก มากกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักรู้ หรือแรงบันดาลใจขึ้นก็ได้

การสร้างความรู้ความตระหนักรู้นี้เป็นขั้นตอนที่ยาก เพราะโดยทั่วไปสภาพที่เป็นปัญหาต่างๆ นั้นมันจะเกิดขึ้นอยู่แล้วแต่มักจะถูกกลบเกลี่ยมองข้าม หรือหาข้ออ้างจนมองไม่เห็นปัญหาหรือไม่รู้สึกว่าคุณเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหานั้นอย่างไรในทำนอง “เส้นผมบังภูเขา ” หรือปลาอยู่ในน้ำมองไม่เห็นน้ำ จึงต้องอาศัยเหตุปัจจัยภายนอก จากกัลยาณมิตรที่กระตุ้นปัจจัยภายในใจของผู้เรียน ได้ถูกต้องกับจริยนิสัยในเงื่อนไขสถานการณ์แวดล้อม และจังหวะเวลาที่เหมาะสมพอดีจนเกิดฉันทะร่วมกันที่จะรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อดำเนินการโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมประมวลข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มเห็นพ้องกันและตัดสินใจเลือกประเด็นปัญหาหรือหัวเรื่องได้แล้วและได้รับ

ความเห็นชอบจากที่ปรึกษาแล้ว ก็จะเป็นขั้นตอนของการระดมความคิดวางแผนงานในเบื้องต้นโดยเริ่มจากการร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์สภาพปัญหาและสืบสาวไปหาสาเหตุและปัจจัยร่วมต่างๆ การวางเป้าหมายและวิธีแก้ปัญหาโดยร่วมกันพิจารณา วิเคราะห์ ที่มา สาเหตุของสภาพปัญหาให้ชัดเจน เพื่อตอบคำถามให้ได้ 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหา คืออะไร
2. ปัญหานั้นมีสาเหตุมาจากอะไร
3. เป้าหมายของการแก้ปัญหา คืออะไร
4. ทางแก้ หรือวิธีการดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย
5. การดำเนินงานโครงการดังกล่าวมีการใช้ ใช้

หลักธรรม และแนวพระราชดำริอะไรบ้าง

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำร่างโครงงาน ขั้นตอนนี้เป็นการคิดพิจารณาวางแผนงานในแผนงานในรายละเอียดและภาพรวมทั้งหมด โดยนำข้อมูลที่รวบรวมและประมวลได้ทั้งหมดนั้นมาเรียบเรียงและจัดทำเป็นเอกสารร่างโครงงานที่มีหัวข้อต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการโครงงาน เป็นการนำร่างโครงงานมาปฏิบัติจริงไปตามลำดับขั้นตอน และวิธีการดำเนินงาน ซึ่งจะมีทั้งในส่วนที่ แบ่งงานและดำเนินงานกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มผู้รับผิดชอบโครงงานและงานในส่วนที่สร้างการมีส่วนร่วมให้กับเพื่อนนักเรียนอื่นหรือบุคคลต่างๆ ที่เข้ามาช่วยทำงานในด้านต่างๆตลอดจนการจัดกิจกรรมรณรงค์ขยายการมีส่วนร่วมออกไปสู่ชุมชนตลอดจนการจัดกิจกรรมรณรงค์ขยายการมีส่วนร่วมออกไปสู่ชุมชน การดำเนินงานในช่วงนี้อาจมีข้อมูลย้อนมาที่เป็นเรื่องใหม่ที่พึงทราบหรือคาดเคลื่อนจากที่คาดการณ์ไว้ หรือเกิดสถานการณ์ที่ยุ่งยากเป็นอุปสรรคขัดข้องหรือขัดแย้งให้ต้องเผชิญหน้าและแก้ปัญหาอยู่เสมอ ๆ อันอาจจะนำมาซึ่งความอ่อนล้า ความเหนื่อยหน่ายท้อแท้ได้บ่อยๆ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นแบบฝึกหัดสำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาคุณธรรมของผู้รับผิดชอบโครงงานและผู้มาช่วยงานทั้งสิ้น และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตาม สนับสนุน ดูแล ให้ความช่วยเหลือทั้งทางทรัพยากรภายนอกและทางจิตใจ จากคณะที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปประเมินผลและเขียนรายงาน เป็นการนำข้อมูลจากการดำเนินงานทั้งหมด มาวิเคราะห์ แผลผล สรุปเขียนเรียบเรียงรายงาน นำเสนอ ให้ผู้อื่นเข้าใจกระบวนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอโครงงาน การนำเสนอโครงงาน เป็นทักษะที่สำคัญของผู้รับผิดชอบโครงงานทุกคนที่จะต้องทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตร ทำการสื่อสารและถ่ายทอดความดีงามจากโครงงานของตนเองสู่การรับรู้ของบุคคลอื่นโครงงานทำเกี่ยวกับเรื่องอะไร อะไรคือปัญหาที่ต้องทำโครงงาน ทำไมจึงทำโครงงานนี้ มีวิธีทำอย่างไร การแก้ปัญหาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โครงงานนี้มีความสำคัญ และประโยชน์อย่างไร

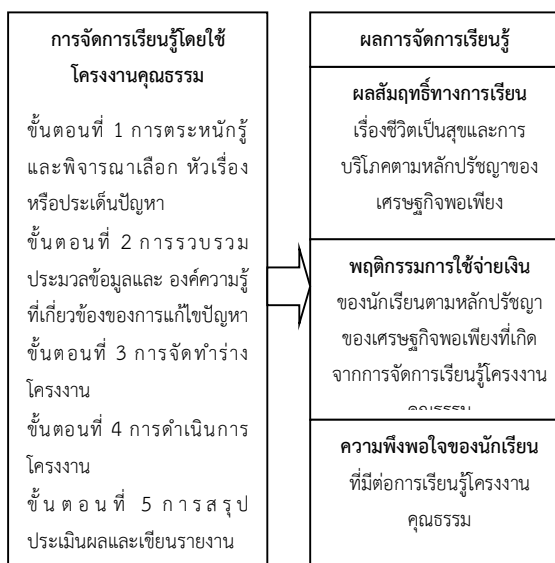
สรุปได้ว่าโครงงานคุณธรรมเป็นการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันเห็นปัญหาที่มุ่งเน้นกระบวนการทางปัญญา ในการสังเกต สำรวจ ค้นคว้า คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์จนเข้าใจในประเด็นที่เลือกมาทำโครงงานเป็นกระบวนการและลงมือทำอย่างเป็นระบบ แสวงหาความรู้หรือการค้นคว้าหาคำตอบความสนใจและความคิดริเริ่มของผู้เรียนเอง เน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มที่ลงมือปฏิบัติงานจริงโดยการสร้างความตระหนักและแรงบันดาลใจ นักเรียนสามารถระดมความคิด แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน ตลอดจนการตัดสินใจร่วมกันก่อเกิดความสำเร็จในหมู่คณะซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่เกิดจากการรวมพลังทำให้เกิดปัญญา เกิดการแก้ปัญหาที่ดีที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพคือแก้ปัญหาที่สาเหตุนั่นเอง

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้หน่วยชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงงานคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียนจัดห้องเรียนแบบคละนักเรียน เก่ง กลาง อ่อน ห้องละ 25คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 50 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1/1 โรงเรียนวัดหนองเกตุใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตาม

แผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนทดสอบหลัง (One Group Pretest Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์. 2549: 144) ดังแผนภูมิที่ 3.1

แผนภูมิที่ 3.1 แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนทดสอบหลัง (One Group Pretest Posttest Design)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัยมีความหมาย ดังนี้

T ₁	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียน
X	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม
T ₂	หมายถึง	การทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

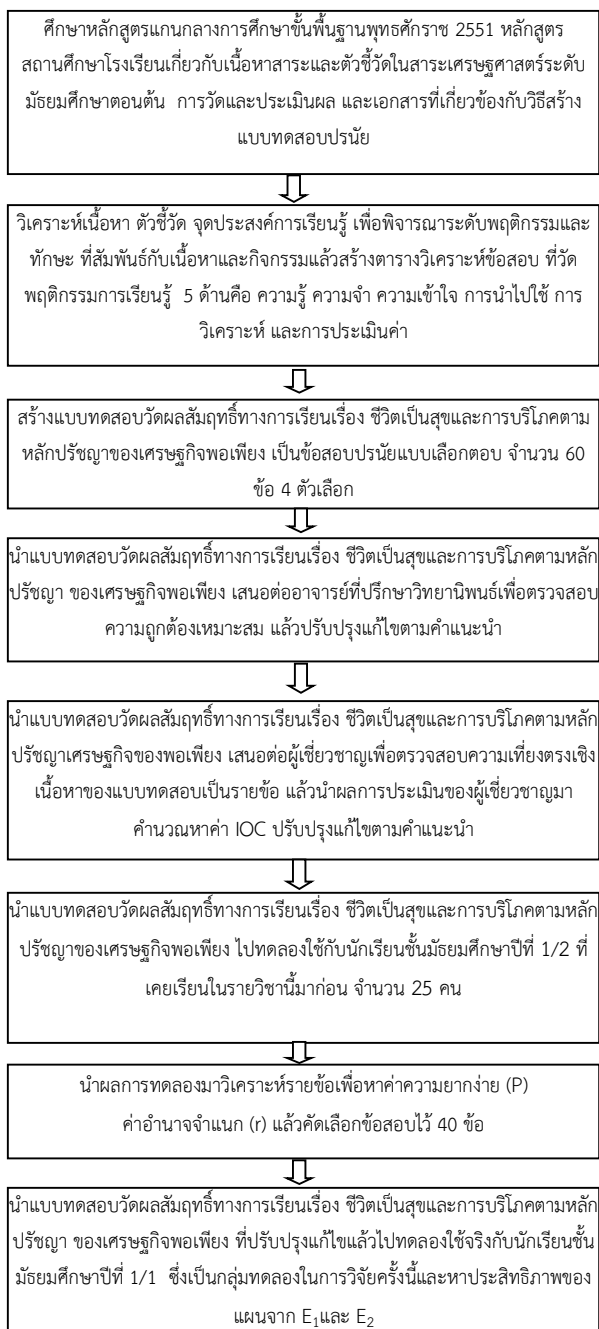
2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเรียนรู้ เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม

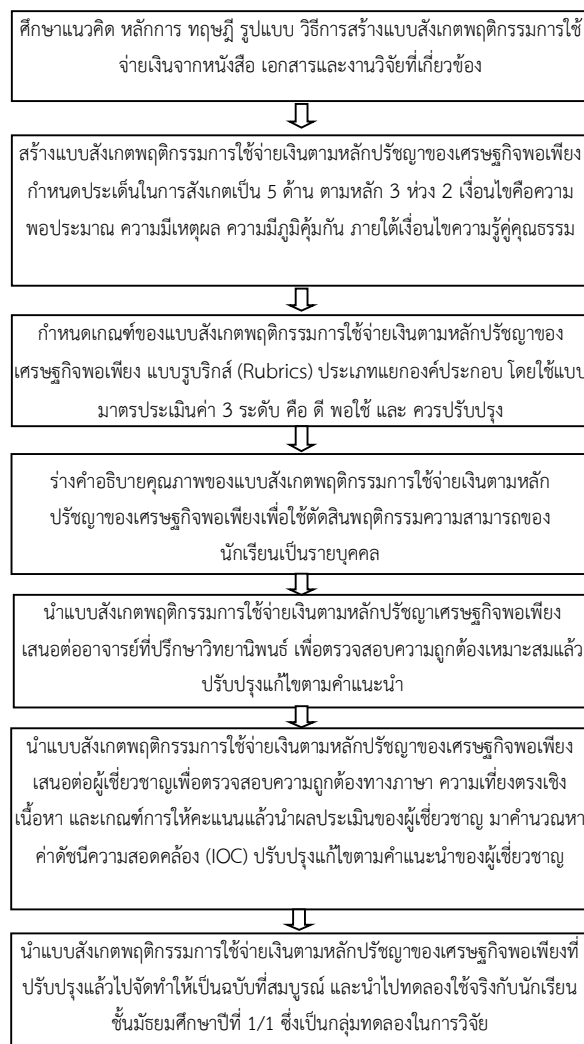
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

สรุปขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชีวิตเป็นสุข และการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 5 สรุปขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง

เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โครงงานคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับร้อยละ 85.30 (E_1) และหลังจากเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงงานคุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับร้อยละ 84.10 (E_2)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โครงงานคุณธรรมหลังจากได้เรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังการจัดการเรียนรู้โครงงานคุณธรรมพบว่านักเรียนปฏิบัติตามศักยภาพโดยยึดหลักความพอประมาณ คิดเป็นร้อยละ 96.4 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี นักเรียนปฏิบัติตามศักยภาพโดยยึดหลักความมีเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 96.0 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี นักเรียนปฏิบัติตามศักยภาพโดยยึดหลักความมีภูมิคุ้มกัน คิดเป็นร้อยละ 96.8 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี นักเรียนปฏิบัติตามศักยภาพโดยยึดเงื่อนไขความรู้ คิดเป็นร้อยละ 94.8 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และนักเรียนปฏิบัติตามศักยภาพโดยยึดเงื่อนไขคุณธรรม คิดเป็นร้อยละ 96.0 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานคุณธรรม ประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดทุกข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.56-4.88

สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุข

และการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.30/84.10

2.นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับดี

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1.จากผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.30/84.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นั่น เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม เป็นการออกแบบเพื่อให้มีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย จากแหล่งเรียนรู้ สื่อเอกสารต่าง ๆ และจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นรายกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจวรรณ ใจแก้ว (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

โดยใช้โครงงานคุณธรรมสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่าได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรมจากหนังสือคู่มือ โครงงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ พุทธชยันตีเฉลิมราชของกลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อการเสริมสร้างเครือข่ายวิถีพุทธและได้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานคุณธรรม ผลจากการประเมินทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพเหมาะสมมากที่สุดคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้การกำหนดสาระสำคัญ การกำหนดสาระการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล และทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.71- 4.86 สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของสิทธิญา รัสสัยการ (2551 : 60) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80/87.5 อีกทั้งงานวิจัยของมุกดาภรณ์ พนาสรรค์ (2553:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกับผังมโนทัศน์ และกิจกรรม การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้กับผังมโนทัศน์ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับผังมโนทัศน์ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้กับผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การดำรงพันธุ์ของสิ่งมีชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.05/78.79 และ 87.58/78.64

2. จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนการได้รับการสอนโดยการใช้การจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้โครงงานคุณธรรมมี

ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ .00 เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบขึ้นนั้น มีกิจกรรมที่หลากหลายผู้เรียนได้รู้ ได้เรียนเพิ่มขึ้นเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง ฝึกฝนให้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มเน้นการนำปัญหาในชีวิตจริงมาเรียนรู้ผ่านการทำโครงงานอันจะเป็นการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตด้วยวิธีคิดอย่างวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการทางปัญญา ผู้เรียนได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดเชิงระบบ ได้พัฒนาความคิดอย่างอิสระ ซึ่งเสริมทักษะการเรียนรู้ ใน 6 ขั้นตอนในการทำโครงงานคุณธรรม ภายใต้การให้คำแนะนำของครูที่ปรึกษา ได้สอดคล้องกับการวิจัยของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฐิติยา เนตรวงษ์ (2555 : 71) ได้ศึกษาการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมโดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มสืบสวนและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นฐานรายวิชาการบูรณาการสารสนเทศสำหรับนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.00 และ อีกทั้งสอดคล้องกับ สิทธิญา รัสสัยการ (2551 : 57) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนการได้รับการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมค่าใช้จ่ายเงินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับดีเนื่องจากนักเรียนได้รู้จักการอยู่อย่างพอเพียง ใช้จ่ายอย่างพอเพียง และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงที่เน้นการกระทำที่ตั้งอยู่บนความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวเอง ซึ่งก่อให้เกิดอยู่ดีกินดี บทความพอเพียง ทำให้นักเรียนมีสติต่อการกระทำต่าง ๆ รู้คุณค่าและผลที่เกิดจากการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตทำให้นักเรียนอยู่ในสังคมแห่งความพอเพียงนี้ได้มีความสุขที่สุด โดยผู้วิจัยได้ประเมินพฤติกรรมค่าใช้จ่ายเงิน พบว่า นักเรียนปฏิบัติตาม

ศักยภาพโดยยึดหลักความพอประมาณ คิดเป็นร้อยละ 96.40 นักเรียนปฏิบัติตามศักยภาพโดยยึดหลักความมีเหตุผลคิดเป็นร้อยละ 96.00 นักเรียนปฏิบัติตามศักยภาพโดยยึดความมีภูมิคุ้มกันคิดเป็นร้อยละ 96.80 นักเรียนปฏิบัติตามโดยยึดเงื่อนไขความรู้คิดเป็นร้อยละ 94.80 นักเรียนปฏิบัติตามโดยยึดเงื่อนไขคุณธรรม คิดเป็นร้อยละ 96.00 ซึ่งทุกด้านนักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ทุกด้านรวมคิดเป็นร้อยละ 96.0 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธรักษา ศรีธัญรัตน์ (2553:26) เรื่องพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี พบว่า นักเรียนมีวิธีการออมเงินเก็บหยอดกระปุกออมสิน นำเงินที่เหลือไปออมหรือฝากพอ แม่ฝากธนาคารโดยผู้ปกครองฝึกให้นักเรียนรู้จักประหยัด ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสร้างนิสัยนักเรียนครูและโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะรักการออมใช้จ่ายอย่างประหยัดให้แก่ นักเรียนทุกชั้นปี ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ สุนทรพรหมดี (2553 : บทคัดย่อ) การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์การการประหยัดโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกงาม แนวทางการพัฒนาคือ ปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม มีความรอบรู้ รู้จักประหยัดและอดออม มีความซื่อสัตย์ อดทน ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและสามารถพึ่งตนเองได้โดยบูรณาการอยู่ในรูปกิจกรรมต่างๆเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ให้นักเรียนมีความเป็นอยู่แบบพอเพียง เป็นคนมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีได้แก่ กิจกรรมออมทรัพย์ กิจกรรมค่ายคุณธรรมนำวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงคิดเป็นร้อยละ 68.75 ปรับปรุงและพัฒนาตนเองมีความพอเพียง มีเหตุผลโดยลดค่าใช้จ่ายมีการวางแผนการใช้จ่ายดีขึ้นรู้จักแบ่งสัดส่วนการใช้จ่ายดีขึ้น

4. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เรื่องชีวิตเป็นสุขและการบริโภคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรม มีความพึงพอใจด้านบรรยากาศการเรียนรู้ เฉลี่ย 4.7 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4.7 ด้านประโยชน์การเรียนรู้ 47.3 ในการจัดการเรียนรู้เฉลี่ยรวม

4.80 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอน การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ความคิดเห็นที่มี ต่อการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงานโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D = 0.13) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.70, S.D = 0.21) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.64, S.D = 0.18) และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D = 0.21) เป็นลำดับสุดท้ายเมื่อพิจารณาแต่ละด้านของนักเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากเรื่องที่ตนเองเป็นผู้เลือกจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานคุณธรรม ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการกลุ่มซึ่งทำให้เกิดความสามัคคีสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง ลงมือทำด้วยตนเอง มีระบบในการทำงานและสามารถต่อยอดเรียนรู้เองได้

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โครงงานคุณธรรมครูผู้สอนควรทำความเข้าใจอย่างเป็นระบบ และเข้าใจก่อนนำไปใช้ตามขั้นตอนโครงงานคุณธรรม 6 ขั้นตอน

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานคุณธรรมครูต้องวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้าและส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถในการพัฒนาคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรมกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย

2.2 ควรศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานคุณธรรมที่มีผลต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อการเสริมสร้างเครือข่ายวิถีพุทธ. (2554). คู่มือโครงงานคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติพุทธชยันตีเฉลิมราช. กรุงเทพฯ: กลุ่มกัลยาณมิตรเพื่อการเสริมสร้างเครือข่ายวิถีพุทธ.

ฐิตียา เนตรวงศ์. (2555). การพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมโดยวิธีการเรียนรู้ด้วยเทคนิคกลุ่มสืบสอบและใช้โครงงานคุณธรรมเป็นฐานรายวิชาการบูรณาการสารสนเทศสำหรับนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ดวงพร อิมแสงจันทร์. (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดเรียนรู้แบบ โครงงานชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นราทิพย์ พุ่มทรัพย์. (2555). เราคิดอะไร. สืบค้นจาก <http://www.asoke.info/> / วันที่สืบค้น 2557,27 ตุลาคม.

เบญจวรรณ ใจแก้ว. (2556). การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบุบผารวม จังหวัดเชียงใหม่. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เผชฌู กิจระการ. (2544). ดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พระมหาพงศ์นรินทร์ ฐิตวโส. (2555). มุ่งสู่เป้าเข้าถึงแก่นโครงงานคุณธรรม. กรุงเทพฯ: อินฟินิโกลบอลเทรด.

พุทธรักษา ศรีธัญรัตน์. (2553). พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 กรณีศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

มาเรียม นิลพันธ์. (2549). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. นครปฐม, โครงการส่งเสริมการตำราและเอกสารการสอนคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มุกดาภรณ์ พนาสรรค์. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานกับผังมโนทัศน์และกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้กับผังมโนทัศน์. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการ

วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2546). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม

สำหรับงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท

บุญศิริการพิมพ์ จำกัด

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555-2559) สำนักงาน

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสำนัก

แห่งชาติ.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่

4. ภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์

สมพร เทพสิทธา. (2548). การเดินตามรอยยุคลบาท

เศรษฐกิจพอเพียงช่วยแก้ไขปัญหาคความยากจน

และการทุจริต. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ

สภายุวพุทธิยสมาคมแห่งชาติ.

สัญญา ไชยประเสริฐ. (2553). ผลการพัฒนาคุณธรรม

พื้นฐาน 8 ประการของนักเรียนนักศึกษา โดยใช้

กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

ยโสธร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวง

ศึกษาธิการ. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.

(2551). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานบริหารและพัฒนา ความรู้. (2554). สภาวะ

สังคมไทย สืบค้น เมื่อ 17 สิงหาคม 255 จากhttp

: // th.wikipedia.org/wiki

สำนักงานปฏิรูปสุขภาพแห่งชาติ. (2548). คู่มือแนวทางชีวิต

รักพ่อ เพื่อพ่อ ขอดำเนินชีวิตด้วยหลักเศรษฐกิจ

พอเพียง. กรุงเทพฯ: คุณาไทย.

สิทธิญา รสสัยการ. (2551). ผลการจัดการเรียนรู้แบบ

โครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน

อาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ราชภัฏพระนคร.

สุนทร พรหมดี. (2553). การพัฒนาคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ด้านการประหยัดโดยใช้หลัก ปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

โรงเรียนบ้านโคกงาม อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย.

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผล

การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต¹

THE ATTITUDES AND BELIEFS IN KARMA OF COLLEGE STUDENTS IN PHUKET RAJABHAT UNIVERSITY

อรนุช ทำศรี และสุดาร์ธน์ ปรีชา²

ORANUCH TUMSRI AND SUDARATH PREECHA

พรรณวดี ขำจริง และ ลลิตา ภคเมธาวิ³

PANWADEE KHUMJING AND LALIDA PAKAMAETAVEE

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตและเปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตระหว่างชายกับหญิง โดยจำแนกตามเพศ คณะ ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 แบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบ Independent Samples กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (The Opened Form) แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .958 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) เพื่อศึกษาทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.36$) ซึ่งจำแนกเป็นด้าน พบว่า มีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านกายสุจริต อยู่ในระดับมาก พบว่า การกระทำความดีนั้นย่อมได้รับผลดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.57$) ด้านวิสุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.53$) พบว่าเชื่อว่าบุคคลที่ตนเว้นการพูดจาหยาบคายต่อพ่อแม่ ส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับผลดี ด้านมโนสุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.57$) พบว่าบุคคลที่ดำรงชีวิตอยู่บนความเชื่อ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ด้านกายทุจริต อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.28$) พบว่าผลของการเบียดเบียนชีวิตสัตว์ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติมีอายุไม่ยืนยาว ด้านวิทุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.38$) พบว่าเชื่อว่าการพูดจาหยาบคายต่อพ่อแม่ทำให้ไม่สำเร็จต่อทุกเรื่อง ด้านมโนทุจริต อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.53$) พบว่า การทำบุญเป็นส่วนหนึ่งของการยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

2) เปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตระหว่างชายกับหญิง ผลการวิจัย พบว่ามีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมที่แตกต่างกันซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทัศนคติ, ความเชื่อ, กรรม

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ประจำปีการศึกษา 2559

² นักศึกษาปริญญาตรี สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Email : 5611149136.pkru.ac.th และ 5611149232.pkru.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ที่ปรึกษารอง

ABSTRACT

The research objectives were 1) to study on the attitudes and beliefs in Karma and 2) compare the attitudes and beliefs in Karma between male and female college students in Phuket Rajabhat University. The research methodology was Survey Research. 325 informants were selected from Phuket Rajabhat University. The information was collected through questionnaires with the reliability at .958 dividing into 3 parts. It was statistically analyzed using mean ($\bar{x}$) standard deviation and t-test.

The research findings were as follows;

1) The overall study showed that college students in Phuket Rajabhat University strongly believe in Karma ($\bar{x} = 1.36$) based on each item, the belief in the law of Karma; causes and effects and action vs. reaction ($\bar{x} = 1.57$), the belief in verbal karma; avoid inappropriate words would lead to good consequences ($\bar{x} = 1.53$), the belief in right mind would lead to right causes and effects ($\bar{x} = 1.57$), the belief in avoiding killing and bullying animals would lead to long living ($\bar{x} = 1.38$), the belief in merit making would lead to compassion and loving kindness ($\bar{x} = 1.53$)

2) The finding revealed that the attitudes and beliefs in Karma between male and female college students in Phuket Rajabhat University was significantly different at the .05.

Keywords; Attitudes, Beliefs, Karma

บทนำ

กฎแห่งกรรมเป็นกฎข้อหนึ่งของกฎธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ กล่าวคือกฎแห่งกรรมหมายถึงกระบวนการก่อกรรมและการให้ผลของกรรมอย่างเป็นเหตุเป็นผล (พระเทพเวที ประยุทธ์ ปยุตโต, 2531: 12) ซึ่งคำว่ากรรมนั้นเป็นการกระทำที่เป็นคำกลางๆ ถ้าหากเป็นการกระทำดีเรียกว่า กุศลกรรม ถ้าหากเป็นการกระทำชั่วเรียกว่า อกุศลกรรม แต่ถ้าจำแนกตามการแสดงออกของกรรมแบ่งออกเป็นสามทางคือ กายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม (สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, 2550: 19) เมื่อมองในแง่ของมนุษย์กฎแห่งกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเพราะเป็นเรื่องของมนุษย์โดยตรง มนุษย์เป็นผู้เสกสรรปรุงแต่งกรรมและกรรมก็เป็นเครื่องปรุงแต่งวิถีชีวิตโชคชะตาของมนุษย์ พุทธศาสนาจึงมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมากตั้งแต่เกิด

จนตาย อีกทั้งพระพุทธศาสนาก็มีหลักธรรมคำสอนต่างๆ มากมายให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น อิทธิบาท 4 สังคหวัตถุ 4 ฯลฯ ความสำคัญของความเชื่อเรื่องกรรมจะเห็นได้ว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่สอนเรื่องกรรมและให้ความสำคัญหลักกรรมว่าเป็นหลักธรรมใหญ่ที่มีความสำคัญทั้งนี้เพราะกรรมได้มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ กรรมจึงเป็นหลักธรรมมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคม บุคคลจะมีชีวิตที่เจริญขึ้นหรือเสื่อมลง มีทุกข์หรือสุขนั้นมีผลมาจากกรรมของตนเองทั้งสิ้น มิใช่การกระทำของผู้อื่น

ปัญหาของความเชื่อกฎแห่งกรรมและการให้ผลของกรรมของสังคมชาวพุทธ ในปัจจุบันนี้ยังไม่เข้าใจในเรื่องกฎแห่งกรรมการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันยังขาดความสนใจในการศึกษาหลักธรรมที่เกี่ยวกับกรรม สนใจแต่วิชาการทางโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้าใจกันว่า

เป็นการบ่งบอกถึงความเจริญของมนุษย์ ซึ่งเป็นเพียงความเจริญทางด้านวัตถุภายนอกเท่านั้น ส่วนทางด้านจิตใจของมนุษย์นั้นวันแต่ละวันจะเสื่อมลงไปทุกวัน โดยจะเห็นได้จากข่าวคราวตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้คนทั้งหลายเกิดความเชื่อไปต่าง ๆ นานา เพราะผู้คนขาดความเข้าใจในเรื่องผลของกรรมนั่นเอง จึงไม่รู้เท่าทันความจริงและอาจจะเลยมถึงขั้นจะไม่เชื่อเรื่องกรรมไป ดังนั้นหากคนเราหันมาให้ความสนใจและศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะในเรื่องความเชื่อกรรมและการให้ผลของกรรมแล้ว ก็ย่อมเป็นนิมิตรหมายที่ดีที่จะทำให้คนในสังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเพื่อให้ทราบถึงทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อความเชื่อเรื่องกรรมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของตัวนักศึกษา ซึ่งสามารถที่จะนำมาปรับใช้และเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดีและถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) ศึกษาทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- 2) เปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตระหว่างชายกับหญิง

ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตโดยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
 - ความหมายของทัศนคติ
 - ประเภททัศนคติ
 - องค์ประกอบของทัศนคติ
 - ลักษณะของทัศนคติ
 - การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
 - ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
 - หลักการวัดทัศนคติ

- ประโยชน์ของการวัดทัศนคติ
- 2) แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องกรรม
 - ความหมายความเชื่อเรื่องกรรม
 - สาเหตุแห่งการเกิดกรรม
 - ทางแห่งการทำความกรรม
 - ความสำคัญของกรรม
 - กฎแห่งกรรม
 - การแบ่งประเภทของกรรม
 - ผลกรรม
 - ความซับซ้อนการให้ผลกรรม
 - ระดับการให้ผลของกรรม
 - การให้ระดับผลของกรรม
 - การสิ้นกรรม

- 3) ความหมายความเชื่อในรัก สวรรค์
- 4) กุศลกรรมบถ 10 อกุศลกรรม 10
- 5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2556-2559 ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 7,955 คน

กลุ่มตัวอย่าง

โดยเกณฑ์ประชากรหลักร้อยละใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30% (บุญชม ศรีสะอาด, 2535:38) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 325 คน

การดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามเรื่องทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ผู้ที่ตอบแสดงความคิดเห็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วย (2) ไม่แน่ใจ (1) และไม่เห็นด้วย (0)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End)

การเก็บข้อมูล

1) รวบรวมเอกสารผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรม

2) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเรื่องทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

3) ผู้วิจัยดำเนินการโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งได้ทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

4) นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป

1) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพและ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ แบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้สถิติค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานในรูปแบบตาราง

2) วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมใช้แบบประเมินค่า 3 ระดับ (Likert Scale) ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานในรูปแบบตาราง

3) เปรียบเทียบความแตกต่างทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมระหว่างชายหญิง ใช้การทดสอบค่าที (Independent sample t-test) แบบ Independent

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพและ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตจำนวน 325 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายในสัดส่วนเพศหญิง จำนวน 163 คิดเป็นร้อยละ 50.20 เพศชายจำนวน 162 คิดเป็นร้อยละ 49.80 เมื่อจัดกลุ่มคณะวิทยาการจัดการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมา คณะครุศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 32.00 สุดท้าย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 29.50

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

1) พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตจำนวน 325 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรม ภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมในระดับมาก ($\bar{x} = 1.36$)

มีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านกายสุจริต อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การกระทำความดีนั้นย่อมได้รับผลดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.57$) รองลงมา บุคคลงดเว้นจากการลักทรัพย์ผู้อื่นส่งผลสุขกายสบายใจ ($\bar{x} = 1.55$) การทำบุญมากกว่าบาปส่งผลให้ชีวิตมีแต่ความสุข ($\bar{x} = 1.52$) การกระทำความดีเมื่อตายแล้วส่งผลให้เกิดในภพภูมิที่ดี ($\bar{x} = 1.47$) สิ่งดีหรือไม่ดีที่เกิดขึ้นในชีวิตคนเราไม่ใช่เรื่องบังเอิญแต่เกิดขึ้นจากกรรม ($\bar{x} = 1.32$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า บุคคลที่ไม่เบียดเบียนสัตว์จะส่งผลให้ผู้ป่วยปราศจากความทุกข์ ($\bar{x} = 1.33$) รองลงมา สิ่งดีหรือไม่ดีที่เกิดขึ้นในชีวิตคนเราไม่ใช่เรื่องบังเอิญแต่เกิดขึ้นจากกรรม ($\bar{x} = 1.32$)

มีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านวจีสุจริต อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า เชื่อว่าบุคคลที่งดเว้นการพูดจาหยาบคายต่อพ่อแม่และผู้มีพระคุณ ส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับผลดี ($\bar{x} = 1.53$) รองลงมา เชื่อว่าการนิทนาบว่าร้ายผู้อื่นจะต่อหน้าหรือลับหลังทำให้ผู้อื่นเจ็บช้ำน้ำใจส่งผลให้ไม่มีมิตรแท้ที่จะคบหาสมาคม ($\bar{x} = 1.42$) งดเว้นจากการพูดจาเหลวไหลไร้สาระ ส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับความเชื่อถือในคำพูด ($\bar{x} = 1.41$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า บุคคลที่มีชื่อเสียง เกียรติยศ ในปัจจุบันชาติเป็นผล

มาจากอดีตชาติเป็นคนงดเว้นการพูดโกหก หลอกลวงผู้อื่น ($\bar{x}=1.11$)

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านมนุสจริต อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าบุคคลที่ดำรงชีวิตอยู่บนความเชื่อ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว บิดามารดามีบุญคุณ ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ($\bar{x}=1.57$) รองลงมา ไม่คิดพยาบาทปองร้ายผู้อื่นเป็นหนทางสู่ความเจริญ ($\bar{x}=1.51$) เชื่อว่าเมื่อตายไปแล้วคนที่ทำชั่วย่อมจะต้องตกนรก ($\bar{x}=1.50$) เชื่อว่าการทำดีจะให้ผลดีตอบแทนในชาติปัจจุบัน ($\bar{x}=1.47$) เชื่อว่าคนที่ยอมรับเรื่องกรรมดีกรรมชั่วใช้ชีวิตอยู่บนความเชื่อย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต ($\bar{x}=1.43$) ความเชื่อเรื่องการทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลส่งผลให้ผู้ล่วงลับไปแล้วสามารถรับได้ ($\bar{x}=1.39$) บุคคลที่ไม่คิดคดโกงอยากได้ทรัพย์ของผู้อื่นเพราะเกรงกลัวเวรกรรม ($\bar{x}=1.39$) และความเชื่อเรื่องกรรมส่งผลให้ตัวบุคคลมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ($\bar{x}=1.36$)

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมกายด้านกายทุจริต อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าผลของการเบียดเบียนชีวิตสัตว์ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติมีอายุไม่ยืนยาว ($\bar{x}=1.28$) รองลงมาเชื่อว่าผู้ชายหรือผู้หญิงที่มีคู่แล้ว นอกใจไปมีคนอื่นผลแห่งกรรมทำให้มีผู้ปองร้าย ($\bar{x}=1.26$) บุคคลเกิดมาพิการ หน้าตาอัปลักษณ์ไม่ได้เป็นผลมาจากกรรม ($\bar{x}=1.23$) บุคคลที่ชีวิตครอบครัวไม่อบอุ่น ไม่ได้เป็นผลมาจากกรรมที่เกิดจากการประพฤติผิดในกามในอดีตชาติ ($\bar{x}=1.21$) และการคดโกงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ส่งผลให้ตนเองรับเคราะห์กรรม ($\bar{x}=1.03$)

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมกายด้านวจีทุจริต อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าเชื่อว่าการพูดจาหยาบคายต่อพ่อแม่และผู้มีพระคุณจะทำให้ไม่สำเร็จต่อทุกเรื่อง ($\bar{x}=1.38$) รองลงมาการพูดจาเหลวไหลไร้สาระ ทำให้ผู้รู้ตำหนิส่งผลให้บุคคลนั้นไม่ได้รับความเชื่อถือในคำพูด ($\bar{x}=1.35$) และอยู่ในระดับปานกลาง ผลจากการพูดจาให้คนอื่นทะเลาะโกรธกันในอดีตชาติ ส่งผลให้อนาคตชาติบุคคลนั้นถูกยุยงใส่ร้ายจากผู้อื่น ($\bar{x}=1.27$) รองลงมา การพูดโกหกโดยที่ตัวบุคคลตั้งใจถือว่าไม่เป็นบาป ($\bar{x}=1.00$)

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมกายด้านมโนทุจริต อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การทำบุญเป็นส่วนหนึ่งของการยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{x}=1.53$) รองลงมาเชื่อว่าเพียงคิดอยากได้ทรัพย์สินผู้อื่นเอามาเป็นเจ้าของ ถือว่าเป็นบาปส่งผลให้จิตร้อนรุ่มไม่เป็นสุข ($\bar{x}=1.48$) เชื่อว่าการอาฆาตจองเวรผู้อื่นด้วยอำนาจแห่งความโกรธส่งผลให้จิตใจร้อนรุ่มไม่เป็นสุข ($\bar{x}=1.47$) คนที่อกตัญญูทำร้ายบิดามารดา เมื่อตายไปจะตกนรกเกิดเป็นเปรต ($\bar{x}=1.47$) เชื่อว่าคนที่ทำดีขึ้นสวรรค์ เป็นเพียงเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ($\bar{x}=1.43$) ความเชื่อเรื่องนรกเกิดจากความกลัวของมนุษย์ ($\bar{x}=1.38$) และอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายข้อพบว่า เชื่อว่าความเชื่อเรื่องกรรมไม่ได้ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต ($\bar{x}=1.22$) รองลงมาเชื่อว่าความเชื่อเรื่องกรรมเป็นเรื่องที่มง่าย ($\bar{x}=1.22$) และกรรมเป็นเพียงความเชื่อที่สืบทอดต่อกันมา ($\bar{x}=1.07$)

2) ผลการเปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผล

พบว่า ภาพรวมนักศึกษามีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=1.36$) ซึ่งจำแนกเป็นด้าน พบว่า มีทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านกายทุจริต อยู่ในระดับมาก พบว่า การกระทำความดีนั้นย่อมได้รับผลดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=1.57$) ด้านวจีทุจริต อยู่ในระดับมาก พบว่าเชื่อว่าบุคคลที่งดเว้นการพูดจาหยาบคายต่อพ่อแม่ ส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับผลดี ($\bar{x}=1.53$) ด้านมนุสจริต อยู่ในระดับมากพบว่า บุคคลที่ดำรงชีวิตอยู่บนความเชื่อ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ($\bar{x}=1.57$) ด้านกายทุจริต อยู่ในระดับปานกลางพบว่าผลของการเบียดเบียนชีวิตสัตว์ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติมีอายุไม่ยืนยาว ($\bar{x}=1.28$) ด้านวจีทุจริต อยู่ในระดับมาก พบว่าเชื่อว่าการพูดจาหยาบคายต่อพ่อแม่ ทำให้ไม่สำเร็จต่อทุกเรื่อง ($\bar{x}=1.38$) ด้านมนุสจริต อยู่ในระดับมาก พบว่า การทำบุญเป็นส่วนหนึ่งของการยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{x}=1.53$)

เปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตระหว่างชายกับหญิง ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมที่ต่างกัน ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1) ศึกษาทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านกายสุจริต อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การกระทำความดีนั้นย่อมได้รับผลดี ($\bar{x} = 1.57$) บุคคลดเว้นจากการลักทรัพย์ผู้อื่นส่งผลสุขกายสบายใจ ($\bar{x} = 1.55$) การทำบุญมากกว่าบาปส่งผลให้ชีวิตมีแต่ความสุข ($\bar{x} = 1.52$) การกระทำความดีเมื่อตายแล้วส่งผลให้เกิดในภพภูมิที่ดี ($\bar{x} = 1.47$) และสิ่งดีหรือไม่ดีที่เกิดขึ้นในชีวิตคนเราไม่ใช่เรื่องบังเอิญ แต่เกิดขึ้นจากกรรม ($\bar{x} = 1.32$) ซึ่งสอดคล้องกับสารนิพนธ์ของ ยมนา ทองใบ (2550) เวนกรรมคือการกระทำของบุคคลนั้นในอดีตชาติที่ส่งผลร้ายสนองกลับคืนมาในชาตินี้คิดทำความเชื่อในสังคมไทยเชื่อว่ามนุษย์มีบุญกรรมในอดีตเป็นเครื่องกำหนดชะตาชีวิตให้เป็นไปถ้าเคยสร้างสมคุณงามความดีไว้ชีวิตก็จะสุขสบายมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองถ้าทำความชั่วไว้ชีวิตก็จะลำบากทุกขุมมีแต่ความทุกข์ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้เพราะเป็นไปตามผลแห่งบุญกรรมที่ได้ทำไว้ดังสำนวนไทยที่กล่าวไว้ว่ากรรมกงเกวียนสอดคล้องกับ พระพรหมโมลีวิลาศ ญาณวโร (2545 : 26) ขนกรรมกรรมส่งผลให้เกิดกรรมดีหรือกรรมชั่วส่งผลให้เกิดในทุคติ เป็นที่หน้าสังเกตว่าคนเราถ้าทำความดีเมื่อตายแล้วจะเกิดในภพภูมิที่ดี ถ้าทำความชั่วก็จะเกิดในภพภูมิที่ไม่ดีและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเปรม โอภาโส (2542) ว่าในคัมภีร์พระไตรปิฎกที่มีเรื่องศรัทธาอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งความคิดความเชื่อสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของพุทธศาสนิกชนทุกยุคทุกสมัยมาจนถึงปัจจุบันพบว่ามีความเชื่อโดยยึดมั่นในหลักการกระทำดีก็คือหลักศรัทธาในพระพุทธศาสนาได้มุ่งไปที่มีความเชื่อหลักกรรมคือการกระทำดีทำชั่ว ผลของกรรมดีกรรมชั่ว

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านวจีสุจริต อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เชื่อว่าบุคคลที่งดเว้นการพูดจาหยาบคาย

ต่อพ่อแม่และผู้มีพระคุณ ส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับผลดี ($\bar{x} = 1.53$) เชื่อว่าการนินทาว่าร้ายผู้อื่น จะต่อหน้าหรือลับหลังทำให้ผู้อื่นเจ็บช้ำน้ำใจส่งผลให้ไม่มีมิตรแท้ที่จะคบหาสมาคม ($\bar{x} = 1.42$) และงดเว้นจากการพูดจาเหลวไหลไร้สาระ ส่งผลให้บุคคลนั้นได้รับความเชื่อถือในคำพูด ($\bar{x} = 1.41$) ซึ่งสอดคล้องกับพระชาญชัย อธิปัญญา (2546 : 74-88) เจตนาที่จะพูดเรื่องเหลวไหลไร้สาระไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังทำให้ผู้ฟังเสียเวลารู้สึกรำคาญผู้พูดมักขาดสติพูดเพ้อเจ้อไปตามใจ และสอดคล้องกับพระชาญชัย อธิปัญญา (2546:74-88) เจตนาที่จะโกหกเพื่อป้องกันตัวหรือหวังผลประโยชน์ใส่ตัวประสงคร้ายกับผู้อื่นให้ได้รับความทุกข์ความเดือดร้อนโดยพิจารณาจากคำพูดอย่างใดเป็นคำพูดเท็จผลที่จะได้รับคือวิบากกรรม

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านมโนสุจริต อยู่ในระดับมาก ได้แก่บุคคลที่ดำรงชีวิตอยู่บนความเชื่อ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว บิดามารดามีบุญคุณ ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ($\bar{x} = 1.57$) ไม่คิดพยาบาทปองร้ายผู้อื่นเป็นหนทางสู่ความเจริญ ($\bar{x} = 1.51$) เชื่อว่าเมื่อตายไปแล้วคนที่ทำชั่วย่อมจะต้องตกนรก ($\bar{x} = 1.50$) เชื่อว่าการทำดีจะให้ผลดีตอบแทนในชาติปัจจุบัน ($\bar{x} = 1.47$) เชื่อว่าคนที่ยอมรับเรื่องกรรมดีกรรมชั่วใช้ชีวิตอยู่บนความเชื่อย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต ($\bar{x} = 1.43$) ความเชื่อเรื่องการทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลส่งผลให้ผู้ที่ยกส่งไปแล้วสามารถรับได้ ($\bar{x} = 1.39$) บุคคลที่ไม่คิดคดโกงอยากได้ทรัพย์ของผู้อื่นเพราะเกรงกลัวเวรกรรม ($\bar{x} = 1.39$) และความเชื่อเรื่องกรรมส่งผลให้ตัวบุคคลมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ($\bar{x} = 1.36$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุทศศรี สายรวมญาติ (2553) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุมีความเชื่อในเรื่องของหลักกรรมและเข้าใจว่ากรรมหรือกฎแห่งกรรมหมายถึงการกระทำที่ดีทำชั่วได้ชั่วเป็นการกระทำของตนเองทั้งในชาตินี้และในอดีตชาติซึ่งผู้สูงอายุสามารถยอมรับกับผลที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อีกทั้งพยายามที่จะทำหรือใช้ชีวิตปัจจุบันด้วยการกระทำดีละเว้นความชั่วรวมทั้งทำบุญร่วมด้วย เพราะเชื่อว่าจะสามารถช่วยบรรเทากรรมที่ทำเอาไว้ได้และคาดหวังผลของการทำความดีในปัจจุบันจะช่วยส่งเสริมให้ในอนาคตมีชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)

(2538) คนที่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์ ย่อมจะมีความรู้เป็นประสบการณ์เฉพาะเกี่ยวกับการทำความดีและความชั่วที่ได้ทำเอาไว้ถ้าทำความชั่วไว้มากจะได้รับความรู้สึกเกิดความทุกข์ความเดือดร้อนใจตามมา เกิดความไม่สบายใจกังวลใจรำคาญใจไม่สบายใจเกิดความเดือดร้อนใจตามมาเกิดความเดือดร้อนว่าสิ่งที่เป็นคุณงามความดีเรายังไม่ได้กระทำได้แต่ทำสิ่งที่ชั่วสิ่งที่ไม่ดีส่วนในทางตรงกันข้ามถ้าทำความดีก็จะเกิดความปราโมทย์มีความอบอุ่นใจและทำให้เกิดความสุขความเจริญในชีวิตจิตใจก็จะอยู่ในระดับสวรรค์

และสอดคล้องกับสารนิพนธ์ของ ยมนา ทองใบ (2550) ความเชื่อในเรื่องการทำบุญทำบาปนี้เพื่อให้คนเกรงกลัวต่อบาปและหมั่นสร้างสมคุณงามความดีจึงทำให้เกิดความเชื่อในเรื่องนรกสวรรค์เพื่อให้คนเห็นภาพที่เป็นรูปธรรมว่าถ้าทำความชั่วก็ต้องตกนรกซึ่งนรกหรือภูมิที่มีแต่ความทุกข์ทรมานมีแต่ความเจ็บปวดถ้าทำความดีก็จะได้ขึ้นสวรรค์ชั้นสวรรค์เป็นดินแดนที่มีแต่ความสุขความรื่นรมย์นรกสวรรค์จึงเป็นความเชื่อเกี่ยวกับดินแดนที่มนุษย์ต้องไปเกิดยังกลุ่มเหล่านี้หลังจากเสียชีวิตแล้วขึ้นอยู่กับว่าได้ทำบุญกิริยาอย่างไรไว้สำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องนรกได้แก่ตกนรกทั้งเป็น ส่วนสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องสวรรค์ได้ขึ้นสวรรค์ทั้งเป็น

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านกายทุจริตอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผลของการเบียดเบียนชีวิตสัตว์ ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติมีอายุไม่ยืนยาว ($\bar{x} = 1.28$) เชื่อว่าผู้ชายหรือผู้หญิงที่มีคู่แล้ว นอกใจไปมีคนอื่นผลแห่งกรรมทำให้มีผู้ปองร้าย ($\bar{x} = 1.26$) และบุคคลเกิดมาพิการหน้าตาอัปลักษณ์ ไม่ได้เป็นผลมาจากกรรม ($\bar{x} = 1.23$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของสุทศศรี สายรวมญาติ (2553) จะเห็นได้ว่า เรื่องของการรับรู้ในหลักกรรมนี้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่กล่าวเหมือนกันคือ เรื่องของการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตทำให้ตนเองป่วยเป็นโรคต่างๆตามมา และเชื่อว่าเป็นเรื่องของเวรกรรมที่ตนเองต้องยอมรับ เพราะเป็นผลจากการกระทำของตนเอง ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยอมรับกับโรคที่ตนเองเป็นอยู่ตอนนี้ได้ และพยายามไม่เบียดเบียนสัตว์ และสอดคล้องกับ พระชาญชัย อธิปัญญา (2546 : 74-88) การมีเจตนาละเมิดในคุ้มครองของผู้อื่นทำให้เจ้าของเขาทุกข์ใจผลการประพฤติ

ผิดในกามไม่เพียงแต่สร้างความเดือดร้อนความทุกข์ใจให้เกิดขึ้นและทำให้คนในครอบครัวโดยเฉพาะลูกแล้วยังส่งผลทำให้เกิดปัญหาอื่นๆในสังคมมีวิบากกรรมในชาติต่อไปทำให้ต้องไปเกิดในอบายภูมิ

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านวจีทุจริตอยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมาก ได้แก่ เชื่อว่าการพูดจาหยาบคายต่อพ่อแม่และผู้มีพระคุณจะทำให้ไม่สำเร็จต่อทุกเรื่อง ($\bar{x} = 1.38$) การพูดจาเหลวไหลไร้สาระ ทำให้ผู้รู้ตำหนิส่งผลให้บุคคลนั้นไม่ได้รับความเชื่อถือในคำพูด ($\bar{x} = 1.35$) สอดคล้องกับพระชาญชัย อธิปัญญา (2546 : 74-88) พูดคำหยาบเจตนาพูดคำหยาบคายคำทอ จาบจ้วง ข่มขู่ คุกคามให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเป็นการแสดงออกถึงความก้าวร้าวด้านวาจาและท่าทางทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ ขาดความสุภาพเป็นกิริยาของคนพาล และสอดคล้องกับพระชาญชัย อธิปัญญา (2546 : 74-88) มีเจตนาพูดส่อเสียดเหน็บแนมกระทบกระเทือนถากถางเย้ยหยันให้ผู้อื่นเจ็บใจ ผลของการกระทำความชั่วเมื่อตายไปโอกาสที่จะเกิดในอบายภูมิมีสูงมาก หากเป็นเปรตจะมีปากวิปริต

ทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมด้านมโนทุจริตอยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การทำบุญเป็นส่วนหนึ่งของการยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{x} = 1.53$) เชื่อว่าเพียงคิดอยากได้ทรัพย์สินผู้อื่นเอามาเป็นเจ้าของ ถือว่าเป็นบาปส่งผลให้จิตร้อนรุ่มไม่เป็นสุข ($\bar{x} = 1.48$) เชื่อว่าการอาฆาตจองเวรผู้อื่นด้วยอำนาจแห่งความโกรธส่งผลให้จิตใจร้อนรุ่มไม่เป็นสุข ($\bar{x} = 1.47$) คนที่อกตัญญูทำร้ายบิดามารดาเมื่อตายไปจะตกนรกเกิดเป็นเปรต ($\bar{x} = 1.47$) เชื่อว่าคนที่ทำดีได้ขึ้นสวรรค์ เป็นเพียงเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ($\bar{x} = 1.43$) ความเชื่อเรื่องนรกเกิดจากความกลัวของมนุษย์ ($\bar{x} = 1.38$) ซึ่งสอดคล้องกับสารนิพนธ์ของ ยมนา ทองใบ (2550) ความเชื่อในเรื่องการทำบุญทำบาปนี้เพื่อให้คนเกรงกลัวต่อบาปและหมั่นสร้างสมคุณงามความดีจึงทำให้เกิดความเชื่อในเรื่องนรกสวรรค์เพื่อให้คนเห็นภาพที่เป็นรูปธรรมว่าถ้าทำความชั่วก็ต้องตกนรกซึ่งนรกหรือภูมิที่มีแต่ความทุกข์ทรมานมีแต่ความเจ็บปวดถ้าทำความดีก็จะได้ขึ้นสวรรค์ชั้นสวรรค์เป็นดินแดนที่มีแต่ความสุขความรื่นรมย์นรกสวรรค์จึงเป็นความเชื่อเกี่ยวกับดินแดนที่มนุษย์ต้องไปเกิดยังกลุ่มเหล่านี้

หลังจากเสียชีวิตแล้วขึ้นอยู่กับว่าได้ทำบุญกันอย่างไรไว้ ส่วนคนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องนรกได้แก่คนนรกทั้ง เป็นส่วนคนไทยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องสวรรค์ได้แก่ ขึ้นสวรรค์ทั้งเป็นและสวดคล้องกับพระชาลยชัย อธิปัญญา (2546 : 74-88) การมีเจตนาเอาสิ่งของของผู้อื่นที่ไม่ใช่ของตนและเจ้าของไม่อนุญาตมาเป็นของตนในการลักทรัพย์อย่าง หยาบๆที่เห็นได้ชัดเจนคือการปล้นการฉก การลักขโมยวิบาก กรรมทำให้มีความเดือดร้อนมาให้เห็นทันตา ทรัพย์ที่ได้มาก็ จะวิบัติไปอย่างรวดเร็วมีโอกาสที่จะไปเกิดอบายภูมิ หากเกิดเป็น คนหาทรัพย์มาได้ก็จะถูกคดโกงหรือมีเหตุให้ทรัพย์ของตน ต้องวิบัติ

2) เปรียบเทียบทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตระหว่างชายกับหญิง ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติความเชื่อเรื่อง กรรม พบว่าทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรมระหว่างนักศึกษา เพศชายและนักศึกษาเพศหญิงมีระดับทัศนคติความเชื่อเรื่อง กรรมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัย ของชบา อ่อนนาค (2548) นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความเชื่อ เรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาในภาพรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนหญิง มีความเชื่อมากกว่านักเรียนชาย และ สอดคล้องกับงานวิจัย พระนันทน์ พงษ์พร(2555) พบว่า ความเชื่อบุญ บาป ในพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดนครปฐมเมื่อจำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล พบว่ารายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความ เชื่อเรื่องบุญบาป ในพระพุทธศาสนาแตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลอย่างอื่นเช่น เพศ ระดับชั้นเรียน ระดับผลการศึกษา ระดับการศึกษาของ ผู้ปกครอง ขนาดของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และ สถานภาพของครอบครัวมีความเชื่อเรื่องบุญบาปใน พระพุทธศาสนาที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ พระภิกษุพล กตสโร หงวนโธสง (2549) การเปรียบเทียบความเชื่อเรื่องบุญและบาปของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน พบว่า นักเรียนมีความเชื่อเรื่องบุญและบาป โดยภาพรวมแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิง มีความเชื่อมากกว่านักเรียนชายทั้งเรื่องบุญและบาป

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการวิจัยเรื่องนี้กับกลุ่มบุคคลอื่นๆที่ไม่ใช่ นักศึกษาเพื่อจะได้ทราบถึงข้อเท็จจริงในเรื่องนี้เพิ่มขึ้น เพื่อ จะนำมาเป็นแนวทางการส่งเสริมเลื่อมใสศรัทธาใน พระพุทธศาสนา

2) ควรให้มีการศึกษาถึงปัจจัยทางด้านต่างๆที่มีผล ต่อทัศนคติความเชื่อเรื่องกรรม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการวิจัยความเชื่อเรื่อง กรรมในพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆกับกลุ่มประชากร อื่น ๆ ในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ และประชาชน เพื่อ นำผลในภาพรวม มาปรับเป็นนโยบายในการปลูกฝัง จริยธรรมของตัวบุคคล

เอกสารอ้างอิง

- บรรจบ บรรณรุจิ. (ม.ป.ป.).จิต มโน วิญญูณ . กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระชาลยชัย อธิปัญญา.(2546).กรรมและการเวียนว่ายตาย เกิด.กรุงเทพมหานคร:ออฟเซ็ท เพรส.
- พระเทพเวที. (ประยุทธ์ ปยุตโต).(2543).พุทธศาสนาใน ฐานะเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์.พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย.
- พระธรรมวิสุทธิกวี. (พิจิตร ฐิตวณโณ). (2546). กฎแห่ง กรรม. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: มหา มงกุฎราช วิทยาลัย.

พระราชสุทธินิยามมงคล. (เจริญฐิตธัมโม). (2539). กฎแห่ง
กรรมธรรมปฏิบัติ เล่ม 10 กรุงเทพมหานคร :
หอรัตนชัยการพิมพ์.

พระธรรมวิสุทธิกวี (พิจิตร ฐิตวณฺโณ). (2551). กฎแห่ง
กรรม เล่มเกิดได้ ถ้าตายเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 11.
กรุงเทพมหานคร: กรีน-ปัญญาญาณ.

พระมหาเปรม โอภาโส. (2542) . ศึกษาวิเคราะห์ศรัทธา
ของชาวพุทธไทยในปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาปรัชญาบัณฑิต
วิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต). (ม.ป.ป.). กรรม
และการเวียนว่ายตายเกิด. (ม.ป.ท.).

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2538.). พุทธธรรม.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:มหา จุฬาลงกรณ์
ราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2545). เชื้อกรรม
รู้กรรม แก่กรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สหธรรมมิก จำกัด.

พระพรหมโมลีวิลาศ ญาณวโร. (2545 : 26) กรรมที่ป็นเล่ม
ที่ 2 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

พระเอมย์ เครือหวัง.(2552). ความเชื่อเรื่องกรรมใน
พระพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนเมือง กระบี่ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
กระบี่ จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาวิทยาลัยาลัยธรรมศาสตร์.

พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต). (2538). กรรมและนรก
สวรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.

ยมนา ทองใบ. (2550). การศึกษาสำนวนไทยที่เกี่ยวข้องกับ
ความเชื่อ.(สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ริว จิตสัมผัส. (2553). ทำไมชีวิตต้องติดกรรม 1. กรุงเทพ:
สยามอินเตอร์บุ๊คส์.

สุทัสศรี สายรวมญาติ. (2553). อิทธิพลของความเชื่อเรื่อง
กรรมที่มีต่อชีวิตของผู้สูงอายุ: กรณีศึกษา
ผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม
ผู้สูงอายุ บ้าน บางแค. วิทยานิพนธ์ปริญญา
สังคมวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
มหาวิทยาลัย.

บทความวิชาการ : เรียนรู้อย่างไรในยุคดิจิทัล : มุมมองที่ต้องตระเตรียมสำหรับเด็กไทย¹

ARTICLE : LEARN HOW IN THE DIGITAL : A VIEW TO PROVIDING FOR CHILDREN
IN THAILAND

นันธวัช นุนารัต²

NUNTAWAT NUNART

บทคัดย่อ

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การแนะนำเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่สามารถพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ การคิดเชิงวิเคราะห์ รวมถึงทักษะการสื่อสารและการจัดการสารสนเทศสำหรับยุคดิจิทัล ซึ่งเนื้อหาความรู้ที่สำคัญในโลกยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) ใช้ (Use) คือ ความคล่องแคล่วทางเทคนิคที่จำเป็นในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต 2) เข้าใจ (Understand) คือ ทักษะที่จะช่วยผู้เรียนเข้าใจบริบทและประเมินสื่อดิจิทัล เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับอะไรที่ทำได้และพบบนโลกออนไลน์ 3) สร้าง (Create) คือ ความสามารถในการผลิตเนื้อหาและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพผ่านเครื่องมือสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย การที่ผู้เรียนจะเกิดคุณลักษณะดังกล่าว ผู้สอนควรมีบทบาท ดังนี้ 1) สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) เป็นผู้จัดการ สร้างให้ผู้เรียน

รู้อย่างเท่าทันกับสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) สร้างสมรรถนะให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน 5) พัฒนาผู้เรียนให้พร้อมที่จะรับบทบาทใหม่ ๆ ในสังคมโลกาภิวัตน์ 6) เน้นสมรรถนะที่หลากหลาย สร้างโอกาสการเรียนรู้ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร และผู้เรียนควรมีบทบาทสำคัญ ดังนี้ 1) รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2) รู้จักเลือกและใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ 3) สร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 4) การเตรียมความพร้อมด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร

คำสำคัญ : เรียนรู้, ดิจิตอล

¹ บทความวิชาการสาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

² อาจารย์ภาควิชาเทคนิคการศึกษา สาขาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ABSTRACT

Technology has come to play a major role in shaping society of learning. Guidance on the use of Internet technology is essential for youth digital age. This is a group of people to develop their skills on Internet technology quickly. This should also learn about the use of information and communications technology is right and correct. The youth need to develop knowledge, critical thinking, communication skills and management information for the digital age. The content knowledge in the digital world contains 1) use refers to the technical proficiency required to use computers and the Internet. 2) Understand refers to skills that will help students understand the context and evaluate digital media. 3) Create refers to the ability to produce content and communicate effectively through a variety of digital media tools. The class will feature, teachers should have the following roles : 1) Taught by the learner is essential. 2) Lifelong learning 3) As manager to build learnings tricks with information technology. 4) Capacity-building that occurs in students. 5) Develop the students to be ready to accept a new role in social globalization. 6) Performance on a variety of opportunities to learn the language for communication. Learners should play a key role : 1) Learn to seek self-knowledge. 2) Selected and used information critically. 3) Create a network to exchange learning. 4) To prepare language for communication.

Keyword: Learning, Digital

บทนำ

เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แท็บเล็ต หรือ สมาร์ทโฟน เป็นสิ่งที่มักจะเห็นอยู่เป็นประจำเพื่อใช้เป็นเครื่องมือเวลา จนบางครั้งเครื่องมือเหล่านี้ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันเราไปเสียแล้ว ยิ่งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีถูกพัฒนาขึ้น จนตามแทบไม่ทันและเข้าถึงคนได้ทุกเพศทุกวัย ไม่เว้นแม้กระทั่งเด็กที่อยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโตและพร้อมที่จะเรียนรู้ทุกเมื่อ ซึ่งหากผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ฯลฯ ไม่ให้การดูแลและแนะนำอย่างใกล้ชิด เด็กเหล่านี้ก็มีสิทธิ์ที่จะใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ในทางที่ไม่เหมาะสมได้

การสร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กได้เติบโตอย่างเข้มแข็งในสังคมที่เครื่องมือทางเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ

ชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเทคโนโลยีเหล่านี้หากใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ย่อมมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กทั้งด้านอารมณ์ และสติปัญญา (ชาคริต อนันต์วัฒนวงศ์, 2549, หน้า 1)

การแนะนำเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนยุคดิจิทัล ซึ่งถือเป็นกลุ่มคนที่สามารถพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนที่มีอายุมากกว่า แต่หากการใช้งานที่ปราศจากคำแนะนำก็ทำให้พวกเขายังคงเป็นเพียงผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมือสมัครเล่น ซึ่งนำไปสู่ข้อกังวลและปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสมและถูกต้อง ซึ่งเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ การคิดเชิงวิเคราะห์ รวมถึงทักษะการสื่อสารและการจัดการสารสนเทศสำหรับยุคดิจิทัล

การศึกษาของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน หรือที่เรียกกันว่า “ยุคไอที” ซึ่งยุคนี้เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการนำเทคโนโลยีสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับการดำรงชีวิตในปัจจุบันนี้ ต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เพื่อให้ทันโลกทันเหตุการณ์ ข้อมูลข่าวสารแต่เดิมนั้นจะอยู่ในรูปของเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ก็จะถูกแปลงเป็นสัญญาณดิจิทัล เพื่อสะดวกในการรับ-ส่ง และประมวลผลข้อมูล ทุกคนที่อยู่ในยุคนี้จึงดำรงชีวิตอยู่ในสังคมดิจิทัล ซึ่งหากผู้ใดไม่เรียนรู้ ไม่ยอมรับที่จะใช้ ก็จะเสียเปรียบผู้อื่นๆ การศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาต่อไปตามยุคสมัย ทำให้ครูยุคปัจจุบันต้อง มีความรู้ ความสามารถ และทักษะ มีคุณธรรมให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างเช่น ในปัจจุบัน ในสถานศึกษาแทบทุกแห่ง ครูหรืออาจารย์ได้ให้นักเรียน นักศึกษาส่งรายงานหรือการบ้านผ่านทาง website หรือมีการอัพเดทข้อมูลข่าวสารการศึกษาผ่านทาง social network หรือ facebook ซึ่งกำลังได้รับความนิยมและการเรียนแบบ e-learning หรือการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เริ่มมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ เพราะสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียน หรือในโรงเรียนเท่านั้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตอบสนองคุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และพัฒนาทักษะการคิด สืบค้นของผู้เรียน การเรียนการสอน E-learning เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ในโลกยุคปัจจุบันที่ครูควรได้ศึกษาไว้ถึงแม้ว่าในปัจจุบันยังไม่มีผลจำเป็นมากนักด้วยเหตุผลหลายๆ ประการแต่ในอนาคตจะมีความสำคัญและจำเป็นมาก การเรียนรู้และการศึกษาไว้ก่อนจะทำให้ครูเป็นคนที่ “ไม่ตกยุค” นักเรียนของเราไม่ควรที่จะเป็นคน “ตกยุค” เขาควรที่จะได้รับการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบ เพื่อนำไปใช้ในอนาคตข้างหน้าของเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยที่ครูเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จนั้น (ปิยะรัตน์ คัญทัพ, 2555, หน้า 2)

ดังนั้นการพัฒนาเพื่อให้รู้เท่าทันโลกในยุคข้อมูลข่าวสาร เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคม ให้เป็นสังคมแห่ง

การเรียนรู้ จะเห็นว่านโยบายการศึกษาของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศมาโดยตลอด ครูที่ดีจำเป็นที่จะต้องมีความตั้งใจ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มีคุณภาพ มีความสามารถ เหมาะกับเป็นครูยุคใหม่ หรือยุคไอทีแต่ในขณะเดียวกัน ครูและบุคลากรทางการศึกษาของประเทศ (ซึ่งส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ห่างไกล) ขาดความรู้และทักษะในเรื่องการใช้เทคโนโลยี ทำให้พลาดโอกาสที่จะดึงดวงความรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองไปอย่างน่าเสียดายยิ่ง และที่มีทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่บ้าง ก็เพียงแค่อใช้ในการเก็บเกี่ยวข้อมูล (Information) ความรู้ที่มีอยู่บนโลกดิจิทัลเท่านั้นเอง กล่าวโดยสรุปคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ของประเทศ (ยกเว้นกลุ่มที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา) เรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตเพียงแต่ในช่วงของ First Wave เท่านั้น ดังนั้น การทำให้เกิดความร่วมมือหรือแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นจึงเป็นเรื่องที่ยังไม่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และถ้าหากลองย้อนกลับไปมองกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เรียน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ถูกคาดหวังว่าจะสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อดิจิทัลในการพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ด้วยกลวิธีต่างๆ ที่ถูกออกแบบไว้อย่างแนบเนียน การวางระบบบริหารจัดการที่ครอบคลุมความต้องการด้านต่าง ๆ อีกทั้งการผลิตสื่อ E-Learning ตามหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นชัดเจนว่า สามารถทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน การแบ่งปันความรู้ ทั้งในแบบ Cooperative และ Collaborative ในกลุ่มผู้เรียนได้จริง แต่จะเป็นการปลูกฝังนิสัยด้านการแบ่งปันความรู้และความร่วมมือในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้น จนกลายเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืนหรือไม่นั้น ยังไม่มีคำตอบ ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่สุดสำหรับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่อยู่ในเมืองใหญ่ ๆ เช่น กรุงเทพฯ หรือเชียงใหม่ ที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรเครือข่ายที่สนับสนุน คุณลักษณะพิเศษของอินเทอร์เน็ตคือความสามารถในการนำเสนอ การแลกเปลี่ยน

โต้ตอบระหว่างผู้ใช้ซึ่งไม่เคยมีสื่อใด ๆ ทำได้มาก่อน (ปรีชญนันท์ นิลสุข, 2544, หน้า 2)

อย่างไรก็ตาม เป็นที่คาดหวังว่า ภายใต้แนวคิดในการก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ จะเป็นแรงผลักดันให้มีการพัฒนาในลักษณะคู่ขนาน กล่าวคือ นอกเหนือจากการพัฒนาสื่อดิจิทัลให้มีความน่าสนใจมากขึ้นแล้ว ยังมีการพัฒนาผู้ใช้งานสื่อเหล่านี้ควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้ต้องไม่ลืมการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ รวมถึง Software ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ ภาพของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีสาระ ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learn How to Learn) บทควมนี้นจึงมุ่งนำเสนอให้เห็นว่าเราควรจะมีการจัดการเรียนรู้หรือสอนอย่างไรในยุคดิจิทัล ให้กับเด็กไทยของเราให้รู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีและสามารถให้เลือกใช้ข้อมูล สารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ใช้วิธีการสังเคราะห์เนื้อหา จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา

จากการสังเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้เขียนขอนำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสังคมยุคดิจิทัล ดังนี้

1. การเรียนรู้ในยุคดิจิทัลคืออะไร
2. สอนเด็กอย่างไรในยุคดิจิทัล
3. บทบาทของผู้เรียนในยุคดิจิทัลซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล คืออะไร ความสามารถสำหรับการรู้ดิจิทัล สามารถแบ่งเป็น 3 ส่วนที่สำคัญ ดังนี้ (Ikpeze, C.H. and Bord, F.B., 2007, p. 67)

1. ใช้ (Use) หมายถึง ความคล่องแคล่วทางเทคนิคที่จำเป็นในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตทักษะและความสามารถที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “ใช้” ครอบคลุมตั้งแต่เทคนิคขั้นพื้นฐาน คือ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ (Word processor) เว็บเบราว์เซอร์ (Web browser) อีเมลและเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ สู่วิธีขั้นสูงขึ้นสำหรับการเข้าถึงและการใช้ความรู้ เช่น โปรแกรมที่ช่วยในการสืบค้นข้อมูลหรือเสิร์ชเอนจิน (Search engine) และฐานข้อมูลออนไลน์ รวมถึงเทคโนโลยีอุบัติใหม่ เช่น Cloud computing

2. เข้าใจ (Understand) คือ ชุดของทักษะที่จะช่วยผู้เรียนเข้าใจบริบทและประเมินสื่อดิจิทัล เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับอะไรที่ควรทำและพบบนโลกออนไลน์ จัดว่าเป็นทักษะที่สำคัญและที่จำเป็นที่จะต้องเริ่มสอนเด็กให้เร็วที่สุดเท่าที่พวกเขาเข้าสู่โลกออนไลน์ เข้าใจยังรวมถึงการตระหนักว่าเทคโนโลยีเครือข่ายมีผลกระทบต่อพฤติกรรมและมุมมองของผู้เรียนอย่างไร มีผลกระทบต่อความเชื่อและความรู้สึกเกี่ยวกับโลกรอบตัวผู้เรียนอย่างไร เข้าใจยังช่วยเตรียมผู้เรียนสำหรับเศรษฐกิจฐานความรู้ที่ผู้เรียนพัฒนาทักษะการจัดการสารสนเทศเพื่อค้นหา ประเมิน และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อติดต่อสื่อสาร ประสานงานร่วมมือ และแก้ไขปัญหา

3. สร้าง (Create) คือ ความสามารถในการผลิตเนื้อหาและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพผ่านเครื่องมือสื่อดิจิทัลที่หลากหลาย การสร้างด้วยสื่อดิจิทัลเป็นมากกว่าแค่การรู้วิธีการใช้โปรแกรมประมวลผลคำหรือการเขียนอีเมลแต่มักรวมความสามารถในการดัดแปลงสิ่งที่ผู้เรียนสร้างสำหรับบริบทและผู้ชมที่แตกต่างกันและหลากหลายความสามารถในการสร้างและสื่อสารด้วยการใช้ Rich media เช่น ภาพ วิดีโอ และเสียง ตลอดจนความสามารถในการมีส่วนร่วมกับ Web 2.0 อย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบ เช่น Blog การแชร์ภาพและวิดีโอ และ Social media รูปแบบอื่นๆ สิ่งสำคัญ คือ การพัฒนาการรู้ดิจิทัลคือกระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะเฉพาะที่มีความจำเป็นสำหรับการรู้ดิจิทัลจะแตกต่างจากคนหนึ่งถึงอีกคนหนึ่งโดยขึ้นอยู่กับความต้องการและสถานการณ์ของผู้เรียน

ซึ่งอาจครอบคลุมตั้งแต่การรับรู้ขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมสู่การประยุกต์ใช้งานที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนยิ่งขึ้น นอกจากนี้การรู้ดิจิทัลเกินความมากกว่าแค่การรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี แต่มันยังครอบคลุมถึงประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับจริยธรรม สังคม และการสะท้อน (Reflection) ซึ่งฝังอยู่ในการทำงาน การเรียนรู้ การพักผ่อน และชีวิตประจำวัน “Multi-literacies” คือคำที่มักใช้เพื่ออธิบายถึงความถนัดและความสามารถที่แตกต่างและหลากหลายซึ่งจำเป็นต่อการเข้าใจ และสร้างสื่อดิจิทัลที่กล่าวถึงข้างต้น จากตรงนี้ช่วยให้เราได้คิดว่า “การรู้ดิจิทัลไม่ใช่ชุดทักษะที่ตายตัวแต่คือกรอบแนวคิด (Framework) ซึ่งดึงและขยายมาจากการรู้และความสามารถมากมายหลายหลายด้าน”

ภายใต้ “การรู้ดิจิทัล” คือ ความหลากหลายของทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันซึ่งทักษะเหล่านั้นอยู่ภายใต้ การรู้สื่อ (Media literacy) การรู้เทคโนโลยี (Technology literacy) การรู้สารสนเทศ (Information literacy) การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual literacy) การรู้การสื่อสาร (Communication literacy) และการรู้สังคม (Social literacy) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (วิวัฒน์ กุศล , 2547, หน้า 54)

1. การรู้สื่อ (Media Literacy) การรู้สื่อสะท้อนความสามารถของผู้เรียนเกี่ยวกับการเข้าถึงการวิเคราะห์และการผลิตสื่อผ่านความเข้าใจและการตระหนักเกี่ยวกับศิลปะ ความหมาย และการส่งข้อความในรูปแบบต่างๆ ผลกระทบและอิทธิพลของสื่อมวลชนและวัฒนธรรมที่เป็นที่นิยม สื่อข้อความถูกสร้างขึ้นอย่างไรและทำไมถึงถูกผลิตขึ้นและ สื่อสามารถใช้ในการสื่อสารความคิดของเราเองได้อย่างไร มีประสิทธิภาพได้อย่างไร

2. การรู้เทคโนโลยี (Technology literacy) ความชำนาญในเทคโนโลยีส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับความรู้ดิจิทัล ซึ่งครอบคลุมจากทักษะคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานสู่ทักษะที่ซับซ้อนมากขึ้นเช่นการแก้ไขภาพยนตร์ดิจิทัลหรือการเขียนรหัสคอมพิวเตอร์

3. การรู้สารสนเทศ (Information literacy) การรู้สารสนเทศเป็นอีกสิ่งที่สำคัญของการรู้ดิจิทัลซึ่งครอบคลุมความสามารถในการประเมินว่าสารสนเทศใดที่ผู้เรียน

ต้องการ การรู้วิธีการที่จะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการออนไลน์ และการรู้การประเมินและการใช้สารสนเทศที่สืบค้นได้ การรู้สารสนเทศถูกพัฒนาเพื่อการใช้ของสมมุติ มันยังสามารถเข้าได้กับยุคดิจิทัลซึ่งเป็นยุคที่มีข้อมูลสารสนเทศออนไลน์มหาศาลซึ่งไม่ได้มีการกรอง ดังนั้นการรู้วิธีการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับแหล่งที่มาและเนื้อหาเป็นสิ่งที่จำเป็น

4. การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็น (Visual literacy) การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็นสะท้อนความสามารถของผู้เรียนเกี่ยวกับความเข้าใจ การแปลความหมายสิ่งที่เห็น การวิเคราะห์ การเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น และความสามารถในการใช้สิ่งที่เห็นนั้นในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวันของตนเองได้ รวมถึงการผลิตข้อความภาพไม่ว่าจะผ่านวัตถุ การกระทำ หรือสัญลักษณ์ การรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เห็นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการสื่อสารในสังคมสมัยใหม่

5. การรู้การสื่อสาร (Communication literacy) การรู้การสื่อสารเป็นรากฐานสำหรับการคิด การจัดการ และการเชื่อมต่อกับคนอื่นๆ ในสังคมเครือข่าย ทุกวันนี้เด็กและเยาวชนไม่เพียงจำเป็นต้องเข้าใจการบูรณาการความรู้จากแหล่งต่างๆ เช่น เพลง วิดีโอ ฐานข้อมูลออนไลน์ และสื่ออื่นๆ พวกเขาจำเป็นต้องรู้วิธีการใช้แหล่งสารสนเทศเหล่านั้นเพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้

6. การรู้สังคม (Social literacy) การรู้สังคมหมายถึงวัฒนธรรมแบบการมีส่วนร่วม ซึ่งถูกพัฒนาผ่านความร่วมมือและเครือข่าย เยาวชนต้องการทักษะสำหรับการทำงานภายในเครือข่ายทางสังคม เพื่อการรวบรวมความรู้ การเจรจาข้ามวัฒนธรรมที่แตกต่าง และการผสมผสานความขัดแย้งของข้อมูล ขณะเดียวกันก็เพื่อใช้เสริมสร้างทักษะทางสังคมดังกล่าว ได้แก่ (Chuo, Tun-Whei Isabel, 2004, p. 51)

6.1 Play หรือการเล่น คือความสามารถในการทดลองหรือทดสอบกับสภาพแวดล้อมของคนใดคนหนึ่งซึ่งเป็น รูปแบบของการแก้ไขปัญหา

6.2 Performance คือ ความสามารถในการที่จะเลือกใช้ลักษณะเฉพาะทางเลือกอื่นๆ เพื่อวัตถุประสงค์ของการปรับตัวและการค้นพบ

6.3 Simulation คือ ความสามารถในการตีความและการสร้างแบบจำลองเชิงไดนามิกสำหรับกระบวนการจริง

6.4 Appropriation คือ ความสามารถในการเลือกและเรียบเรียงเนื้อหาหนังสือ

6.5 Multitasking คือ ความสามารถในการสแกนสภาพแวดล้อมหนึ่งๆ และการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายตามความจำเป็นเพื่อรายละเอียดที่สำคัญที่สุด

6.6 Distributed Cognition คือ ความสามารถในการโต้ตอบอย่างมีความหมายด้วยเครื่องมือที่ขยายขีดความสามารถทางจิตใจ

6.7 Collective Intelligence คือ ความสามารถในการรวมความรู้และเปรียบเทียบข้อความ หรือความรู้ต่างๆ เพื่อเป้าหมายร่วมกัน

6.8 Judgment คือ ความสามารถในการประเมินความน่าเชื่อถือและความเชื่อถือได้ของแหล่งสารสนเทศที่แตกต่างกัน

6.9 Transmedia Navigation คือ ความสามารถในการปฏิบัติตามการไหลของเรื่องราวและสารสนเทศข้ามแพลตฟอร์ม เช่น ความเข้าใจโครงเรื่องซึ่งถูกบอกเล่าทั้งในรายการโทรทัศน์และเว็บไซต์

6.10 Network คือ ความสามารถในการค้นหา สังเคราะห์ และเผยแพร่สารสนเทศ

6.11 Negotiation คือ ความสามารถในการเจรจาต่อรองข้ามชุมชนที่แตกต่างกันและหลากหลาย รวมถึงความฉลาดและความเคารพในมุมมองที่หลากหลาย

สอนเด็กอย่างไรในยุคดิจิตอล

ในอดีตการเรียนการสอนจะยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยมีครูเป็นผู้บรรยายเนื้อหาบทเรียน และผู้เรียนมีหน้าที่เรียนรู้ตามที่ครูบอก จะไม่เน้นที่กระบวนการคิดให้เกิดกับผู้เรียน จึงทำให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ไม่เป็น ยุคต่อมาระบบการศึกษาเปลี่ยนไปเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child center) (ศิริรัตน์ พลไชย, 2546, หน้า 24)

โดยที่ครูมีบทบาทและนำแนวทางการเรียนในบทเรียน แต่วิธีนี้ก็ยังมีข้อบกพร่องที่ครูผู้สอน มักจะตีความหมายของการเรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญผิดๆ โดยให้ผู้เรียนหาวิธีการ

เรียนเอง ซึ่งผู้เรียนไม่ได้ถูกฝึกมาให้เกิดกระบวนการคิดตั้งแต่แรก ไม่สามารถเรียนรู้โดยวิธีนี้ได้ ดังนั้นถ้าครูไม่เป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน หรือชี้แนะแนวทางเลย ผู้เรียนก็จะไม่เกิดกระบวนการเรียนรู้ใดๆ ทั้งสิ้น (มนต์ชัย เทียนทอง, 2545, หน้า 34) ปัจจุบันนี้วงการการศึกษามีจุดมุ่งหมายเน้นให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มี และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เทคโนโลยีจึงมีบทบาทที่สำคัญในการตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนหรืออีกนัยหนึ่งคือต้องการให้โรงเรียนทุกโรงจัดการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระ เรียกได้ว่าเป็นการบูรณาการวิชากับสื่อเลยก็ว่าได้ การศึกษาในยุคนี้จึงหนีไม่พ้นกับคำเปรียบที่ว่า “การศึกษายุคดิจิตอล” (Johnson, D.W. and Johnson, F.P, 2003, p. 45) ซึ่งควรจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วย
2. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้ช่วย คือ ครูต้องฝึกนิสัยให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ รักการค้นคว้า และการปรับเปลี่ยนความคิดได้ตามเหตุและผล
3. ครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้จัดการสารสนเทศและการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม
4. ครูต้องสร้างให้ผู้เรียนรู้อย่างเท่าทัน กับสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. ครูต้องสร้างสมรรถนะให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน คือ ความสามารถด้านไอทีที่จำเป็นให้มีความรู้ ทักษะ ความคิด การสื่อสาร เพื่อให้เขาสามารถอยู่ได้ในสภาวะการดำรงชีวิตและการทำงาน ภายใต้สังคม พหุวัฒนธรรม
6. พัฒนาผู้เรียนให้พร้อมที่จะรับบทบาทใหม่ๆ ในสังคมโลกาภิวัตน์ ให้เตรียมตนเองตลอดเวลา ไม่ใช่ถึงเวลาค่อยมาเตรียมการ
7. พัฒนาให้ผู้เรียนรุ่นใหม่ เน้น สมรรถนะที่หลากหลาย มากกว่าความรู้ ให้ปรับแนวคิดการเรียนรู้ใหม่ ไม่ใช่เรียนเพื่อให้จบหลักสูตร ต้องพัฒนาสู่การเรียนรู้เพื่อสะสมความรู้และประสบการณ์

8. พัฒนาผู้เรียน สร้างโอกาสการเรียนรู้ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มากกว่าภาษาไทย – อังกฤษและให้ทักษะด้านไอ ที เพื่อให้เขาสร้างมูลค่าเพิ่มให้ตนเองด้านศักยภาพ

แม้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมาก แต่การอบรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ครูจะต้องเป็นผู้อบรมสั่งสอนของควบคู่กันไปกับการเรียนรู้ต่างๆ เป็นการช่วยเตรียมให้นักเรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างเหมาะสม พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ทางด้านไอที ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรมได้แล้วก็จะถือว่า ครูยุคไอทีได้ประสบความสำเร็จในการพัฒนานักเรียนแล้ว

บทบาทผู้เรียนในยุคดิจิทัล

การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เพื่อก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการเรียนรู้ใหม่ที่สังคมไทยจำเป็นต้องตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ด้วยความเท่าทันและตระเตรียมความพร้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งสำคัญที่สุดคือ ตัวผู้เรียน ซึ่งควรมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จำเป็นต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตัวเอง ดังนี้ (Parsons,R.D. Hinson, S.L. and Sardo-Brown, D, 2001, p. 65)

1. รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่าย ท่ากลางองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
2. การเพิ่มขึ้นอย่างมากมายมหาศาลของข้อมูล หมายความว่า มีข้อมูลจำนวนมากที่เป็นข้อมูลที่ด้อยคุณภาพไม่ถูกต้องหรือไม่สำคัญ ต้องมีทักษะในการแยกแยะข้อมูลเหล่านั้นออกจากกัน
3. ต้องทำตัวให้เป็นพลเมืองของโลกและต้องรู้จักการสร้างเครือข่ายของผู้ที่สนใจในเรื่องคล้าย ๆ กันผ่าน social network เพื่อแลกเปลี่ยนทวนสอบความรู้ว่าถูกต้องหรือไม่
4. ภาษาอังกฤษคือ เครื่องมือสื่อสารในสังคมออนไลน์ ผู้เรียนต้องเตรียมพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อเป็นพลเมืองของโลก

5. ต้องเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของความรู้ต่าง ๆ ที่อาจล้าสมัย นั่นคือต้องทันสมัยและศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ในสาขาของตนเองตลอดเวลาผ่านเครือข่าย Social network ข้อมูลที่ถูกต้องในวันนี้อาจผิดพลาดในวันรุ่งขึ้น

6. องค์ความรู้ไม่หยุดนิ่งแต่เคลื่อนย้ายอย่างรวดเร็วผ่านเครือข่าย Internet กระแสของการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทั่วทุกมุมโลกและเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

วิจารณ์

ในยุคปัจจุบันการเรียนรู้ของนั้นเป็นการเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด ครูจึงมีบทบาทอย่างมากที่จะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนและรวมทั้งเป็นผู้ที่ต้องมีความสามารถคอยชี้แนะ ดูแล และป้องกันการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้เรียนในเรื่องที่ไม่เหมาะสมไม่ควร รวมทั้งนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ใหม่ ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสม เพราะการศึกษา หาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตของผู้เรียนนั้น มีทั้งข้อมูลที่เป็นความรู้ที่ดี และไม่ดี ครูจึงต้องควบคุมดูแลและคอยชี้แนะ

ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างสูงที่จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการด้วยเหตุว่าข้อมูลข่าวสารที่จะนำเข้าสู่ห้องเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูล เกี่ยวกับสารสนเทศกระบวนการสอนของครูและวิธีการศึกษาของนักเรียนก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยปรับรูปแบบของความรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

เมื่อก้าวถึงการเรียนในชั้นเรียนแล้ว ทุกคนมักนึกภาพห้องเรียนที่มีคุณครูยืนอยู่หน้าชั้นแล้วบ่นอะไรไปเรื่อย ๆ นักเรียนหลังห้องก็หลับบ้าง คุยกันบ้าง มีนักเรียนตั้งใจเรียนกันอยู่หน้าห้องไม่กี่คน ซึ่งบรรยากาศอย่างนี้ไม่ใช่บรรยากาศในการเรียนรู้เลย เมื่อผู้เรียนรู้สึกไม่สนุกกับการเรียน ผู้สอนรู้สึกเบื่อหน่ายกับการสอนได้แต่เน้นเวลาให้ผ่านไปแต่ละชั่วโมงแล้วจะให้การเรียนบรรลุผลคงเป็นไปได้ บทบาทสำคัญของครูในยุคไอทีนั้นจะต้องเป็นผู้สร้างสรรค์และส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สื่อเพื่อการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการ ได้รับความรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

อย่างแท้จริง โดยผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ขององค์ความรู้กับการค้นคว้า เข้าใจและรู้จักเลือกสรรข้อมูลที่มีอยู่อย่างมากมาย นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งในปัจจุบันนานาประเทศต่างให้ความสำคัญของการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นจึงต้องเอาใจใส่ติดตามเป็นประจำ มิฉะนั้นจะกลายเป็นคนล้าหลัง นอกจากนั้นครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองทั้งนอกและในโรงเรียน ครูจึงต้องเน้นในเรื่องการจัดการความรู้มากกว่าเน้นการจัดการสารสนเทศ เพื่อที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายของการเป็นแหล่งองค์ความรู้และองค์กรในการถ่ายทอดความรู้ สถาบันการศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อบรรลุเป้าหมายได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้เทคโนโลยีเว็บในการเผยแพร่ความรู้ Search Engine ในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการระบบฐานข้อมูลในการเก็บองค์ความรู้ ระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ในการถ่ายทอดความรู้ทางไกล ในปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนในโครงการต่าง ๆ เช่น eUniversity, eLibrary, eClassroom, eLearning หรือ Itcampus เป็นต้น

สำหรับตัวผู้เรียนควรจะต้องรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักเลือกและใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ สร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นต้น

สรุป

การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เนื้อหา ข้อมูล ข่าวสารความรู้ มีมากล้นและได้รับการแทนด้วยดิจิทัล มีอยู่รอบๆ ตัวเป็น Cloud Knowledge ซึ่งผู้เรียนมีขีดความสามารถเข้าถึงเนื้อหา Accesible ได้ง่ายและเร็ว ทำให้มีขีดความสามารถในการมองเห็นเนื้อหา Visibility ได้ประหนึ่งเสมือนจดจำไว้ในสมอง ครูยุคดิจิทัลจึงไม่ควรเน้นการสอนตามเนื้อหาในหลักสูตร แต่จะเน้นการนำเนื้อหา มาประยุกต์ใช้ หรือต่อยอดทางความคิดและต้องจัดการเรียนรู้ทักษะและความรู้ที่จำเป็นให้นักเรียน ครูยุคดิจิทัล ต้องเน้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ได้เอง ครูจะไม่ใช้วิธี Transfer

knowledge แต่จะให้นักเรียนสามารถ Infer Knowledge หรือสังเคราะห์ความรู้จากข้อมูลข่าวสารที่แสวงหามาได้ ครูยุคดิจิทัลต้องเป็นนักจัดการที่ดี จัดการให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ (Action Learning) และต้องเปลี่ยนการสอบเป็นการประเมินเพื่อการพัฒนาปรับปรุง ครูยุคดิจิทัลต้องมีเทคนิคในการทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุก Gamification in Learning รู้วิธีการใช้และประยุกต์เทคโนโลยีอุบัติใหม่ เน้นให้ผู้เรียนมีความสุขกับการทำกิจกรรม เพื่อการเรียนรู้ มีแรงจูงใจให้คิด สร้างสรรค์นำเสนอ ความรู้อย่างสนุกสนาน (Braun,L.W., 2001, p 86)

จะเห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์เพิ่มขึ้น ดังนั้นครูควรต้องพยายามติดตาม ศึกษา และทำความเข้าใจแนวทางและพัฒนาการที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนและการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมต่อไปทั้งในปัจจุบันในอนาคตเพื่อให้การสอนทันสมัยเข้าถึงตัวเด็กได้ง่าย รับรู้ได้ง่ายและเข้าใจได้ง่ายขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชาคริต อนันต์วัฒนวงศ์. (2549). ผลการใช้บทเรียนออนไลน์แบบเว็บเควสท์ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปฏิสัมพันธ์ในการเรียนวิชาการถ่ายภาพทางการศึกษา.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- ปรีชญนันท์ นิลสุข. (2544). ผลของการเชื่อมโยงรูปแบบเว็บเพจในการเรียนการสอนด้วยเว็บที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การแก้ปัญหาและการถ่ายโยงการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีกระบวนการเรียนรู้ต่างกัน.วิทยานิพนธ์ ปริญญาดุขบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะรัตน์ คัญทัพ. (2555). รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบเว็บเควสท์ในระดับประถมศึกษา:

กรณีศึกษาโรงเรียนนานาชาติเกศนี .

วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ดุซงึบบัณฑิต. ขอนแก่น

: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มนต์ชัย เทียนทอง. (2545). เทคโนโลยีการศึกษา

ทางไกล. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

วิวัฒน์ กุศล. (2547). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์

ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

เรื่อง ดวงอาทิตย์และดาวบริวาร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษา

มหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

ศิริรัตน์ พลไชย. (2546). การศึกษาประสิทธิภาพและผล

การเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง

การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษา.

ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต.

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Braun,L.W. (2001). In virtual pursuit School

Library Journal Net connect. The

H.W.Wilson Company.

Chuo, Tun-Whei Isabel. (2004). The effect of the

WebQuest Writing Instruction on EFL

Learners' writing performance, writing

apprehension, and perception. China.

EdD. LA SIERRA UNIVERSITY.

Ikpeze, C.H. and Bord, F.B. (2007). Web-based

inquiry learning: Facilitating

thoughtful Literacy with Web Quests.

International Reading Association.

Johnson, D.W. and Johnson, F.P. (2003). Joining

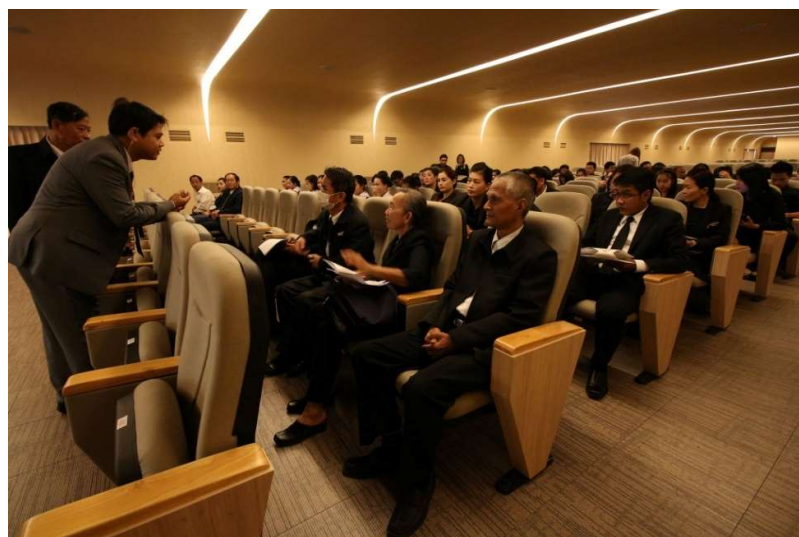
Together: Group Theory and Group

Skills. 7thEd. New York. Peason Education.

ภาคผนวก

ประมวลภาพ

การประชุมวิชาการระดับชาติ : สันตพลจินตนาการสู่งานวิจัย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559

ประมวลภาพ (ต่อ)

การประชุมวิชาการระดับชาติ : สันตพลจินตนาการสู่งานวิจัย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559

ประมวลภาพ (ต่อ)

การประชุมวิชาการระดับชาติ : สันตพลจินตนาการสู่งานวิจัย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559

ประมวลภาพ (ต่อ)

การประชุมวิชาการระดับชาติ : สันตพลจินตนาการสู่งานวิจัย ครั้งที่ 1 ประจำปี 2559

การเตรียมบทความและการส่งต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

กองบรรณาธิการ วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล ประสงค์รับพิจารณาบทความวิจัยและบทความวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาในกลุ่มสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีได้จำกัดเพียงเฉพาะจากบัณฑิตศึกษา คณาจารย์ นักวิชาการ ภายในวิทยาลัยสันตพลเท่านั้น แต่ยังเปิดกว้างสำหรับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ ทุกสังกัด ซึ่งบทความที่จะได้รับการพิจารณาเพื่อลงตีพิมพ์วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล จะต้องผ่านกระบวนการกลั่นกรองโดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวนไม่น้อยกว่า 2 ท่านในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และจะต้องเป็นบทความที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพทางด้านวิชาการและมีสาระประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป

ประเภทของบทความที่รับพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

1. **บทความวิจัย (Research article)** หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ วัตถุประสงค์ของการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กรอบแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และเอกสารอ้างอิง

2. **บทความวิชาการ (Academic article)** หมายถึง บทความที่เขียนขึ้นในลักษณะวิเคราะห์ วิจัย มีการใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือเสนอแนวคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานวิชาการที่ได้เรียบเรียงมาจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่นหรือเป็นบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้น เพื่อเป็นความรู้สำหรับผู้สนใจทั่วไป ประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ เนื้อหา แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง บทสรุป และเอกสารอ้างอิง

3. **บทความปริทัศน์ (Review article)** หมายถึง งานวิชาการที่มีการประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการเฉพาะทางที่มีการศึกษา ค้นคว้า มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้างและทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อวิพากษ์ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาพัฒนาต่อไป

ทั้งนี้ในส่วนของหน้าแรกที่เป็นชื่อเรื่องบทความ ควรระบุข้อมูลเชิงบรรณ (ดูคำอธิบายที่หัวข้อ การเตรียมบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ ข้อ 7.)

ผู้พิมพ์ควรตรวจสอบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบทความที่นำเสนออย่างละเอียด ข้อมูลที่นำเสนอจะต้องไม่เฉพาะเจาะจงผู้อ่านที่อยู่ในสาขาของบทความเท่านั้น แต่ต้องนำเสนอข้อมูลที่ผู้อ่านในสาขาอื่นๆ หรือนิสิตนักศึกษาในระดับสูงสามารถเข้าใจได้

การเตรียมบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

1. **ตั้งค่าหน้ากระดาษ :** กำหนดให้เว้นระยะขอบกระดาษด้านบน 2.5 ซม. ขอบด้านล่าง ขอบด้านซ้าย และขอบด้านขวา เว้น 1.5 ซม. รวมทั้งการเว้นระยะเย็บเก็บกระดาษ 0.5 ซม.
2. **การแบ่งคอลัมน์ :** เนื้อหาในหน้าบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ค่าตั้งเป็นแบบหนึ่งคอลัมน์ ส่วนเนื้อหาหน้าอื่นๆ ให้ตั้งค่าเป็นแบบสองคอลัมน์ (เนื้อหาที่เป็นตารางหรือรูปภาพประกอบ ให้ผู้พิมพ์ปรับเป็นแบบหนึ่งหรือสองคอลัมน์ก็ได้ตามความเหมาะสม)
3. **เนื้อหาทั้งหมดของบทความ (รวมบทคัดย่อ) จำนวนไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4** ตัวหนังสือภาษาไทยและภาษาอังกฤษพิมพ์ด้วยฟอนต์ TH SarabunPSK

4. ชื่อบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษพิมพ์ตัวหนาขีดขอบซ้ายของหน้ากระดาษขนาด 18 พอยต์
5. ชื่อหัวข้อหลัก ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา จัดตำแหน่งอยู่กึ่งกลาง ส่วนเนื้อหาของบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษพิมพ์ตัวธรรมดา ขนาด 15 พอยต์ จัดการกระจายแบบไทย (thai distribution)
6. ระบุชื่อผู้พิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ของทุกคน และหน่วยงานที่สังกัดขีดขอบขวาของหน้ากระดาษขนาด 15 พอยต์ ตัวเอียง
7. ใช้อักษรขนาด 14 พอยต์ สำหรับคำอธิบายเชิงบรรณานุกรมหน้าแรก มี 2 อ้างอิง 1) อ้างอิงชื่อบทความ : ระบุว่าบทความเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย / วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ ของหลักสูตร สาขา มหาวิทยาลัย ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานใด ปีการศึกษาใด 2) อ้างอิงชื่อผู้พิมพ์ : ระบุตำแหน่งงาน สาขาวิชา คณะ สถาบันต้นสังกัด (ถ้ามี) พร้อมอีเมลล์และเบอร์โทรศัพท์ของผู้พิมพ์ไว้ต่อท้ายคำอธิบายเชิงบรรณานุกรม เพื่อกองบรรณาธิการและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถติดต่อได้ (กรณีต้องการใส่ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สามารถระบุต่อจากชื่อผู้พิมพ์บทความและอ้างอิงคำอธิบายเชิงบรรณานุกรมได้)
8. บทคัดย่อทั้งไทยและภาษาอังกฤษ ควรระบุคำสำคัญ (Keyword) ที่อยู่ในบทความอย่างน้อย 3 - 5 คำ
9. ตารางและภาพประกอบ พิมพ์ขีดขอบซ้ายหน้ากระดาษ เช่น
ตารางที่ 10 ความพึงพอใจของนักเรียน...(ในกรณีเป็นการอ้างอิงตาราง ต้องระบุแหล่งที่มาไว้ได้ตาราง) /
ภาพประกอบที่ 2 การตัดใบต้นข้าวในแปลง...(ในกรณีเป็นการอ้างอิงรูปภาพ ต้องระบุแหล่งที่มาไว้ได้คำอธิบาย)
10. การอ้างอิงข้อมูลวิทยุภูมิ แทรกในบทความ ใช้การอ้างอิงแบบนาม - ปี (Author-date) และการเขียนบรรณานุกรมตามแบบ APA Style 5 เช่น สมเกียรติ พงษ์ศิริ (2550, น. 35) หรือ (สมเกียรติ พงษ์ศิริ, 2550, น. 35 หรือ Michel Will (2012, p. 29) หรือ (Michel Will, 2012, p. 29)

การส่งต้นฉบับบทความ (Full Paper)

สามารถดาวน์โหลดเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ ได้ที่ <http://www.scaj.stu.ac.th>

1. สามารถส่งได้ 2 ช่องทาง คือ

ช่องทางที่ 1

1.1) พิมพ์บทความต้นฉบับ Hard Copy ด้วย Laser Printer ซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 บทความต้นฉบับพร้อมระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 1 ชุด

ส่วนที่ 2 บทความต้นฉบับไม่ระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 3 ชุด

ส่วนที่ 3 บันทึกไฟล์ข้อมูลส่วนที่ 1 และ 2 ลงแผ่น CD-R หรือ CD-RW ในรูปแบบ doc file และ pdf file จำนวน 1 แผ่น (ก่อนส่งบทความ เจ้าของบทความต้องตรวจสอบบทความไฟล์ .pdf กับ ไฟล์ .doc ว่ามีความคลาดเคลื่อนของตัวหนังสือและบรรทัดในแต่ละหน้า หรือไม่)

โดยส่งบทความเพื่อขอตีพิมพ์มาทางไปรษณีย์ ส่งมาที่วิทยาลัยสันตพล เลขที่ 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี 41000 ***วงเล็บมุมซอง (ส่งบทความวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล)***

ช่องทางที่ 2

1.2) ส่ง file ข้อมูลบทความตามข้อ 1.1) ผ่านทางอีเมลล์ slamtum@stu.ac.th เมื่อได้รับบทความแล้วกองบรรณาธิการจะแจ้งกลับไปยังผู้เขียนบทความให้ทราบทางอีเมลล์ของท่าน ตามกำหนดการ

2. ผู้ประสงค์จะส่งบทความสามารถส่งมายังกองบรรณาธิการได้ทุกปีพุทธศักราช โดยวารสารจะมีกำหนดการตีพิมพ์เป็นประจำทุกปี ๆ ละ 2 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม – มิถุนายน และฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม

แบบนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ลงวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

นิพนธ์บทความ ชื่อ-สกุล

ผู้นิพนธ์บทความ Name-Surname.....

ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

ตำแหน่ง () อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา () นักวิชาการ () นักศึกษาระดับ.....

สถาบัน/หน่วยงาน.....

สถานที่ติดต่อผู้นิพนธ์บทความ.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้.....E-mail

มีความประสงค์ขอส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ)

ประเภทของบทความ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความอื่นๆ (ระบุ).....

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของ ☐ งานวิจัย ☐ วิทยานิพนธ์ ☐ สารนิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ

☐ ได้รับงบประมาณสนับสนุนทุนวิจัยจากหน่วยงาน (โปรดระบุ).....
ของงบประมาณประจำปีพุทธศักราช หรือประจำปีการศึกษา

☐ ใช้งบประมาณวิจัยของตนเอง หรือ (อื่นๆ โปรดระบุ).....

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารบทความ ดังรายการทั้ง 3 ส่วนต่อไปนี้ครบถ้วนแล้ว ได้แก่

☐ ส่วนที่ 1 บทความต้นฉบับพร้อมระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 1 ชุด

☐ ส่วนที่ 2 บทความต้นฉบับไม่ระบุชื่อเจ้าของบทความและเจ้าของบทความร่วม จำนวน 2 ชุด

☐ ส่วนที่ 3 บันทึกไฟล์ข้อมูลส่วนที่ 1 และ 2 ลงแผ่น CD-R หรือ CD-RW ในรูปแบบ doc file และ pdf file จำนวน 1 แผ่น

จัดส่งทาง ☐ ส่งทางไปรษณีย์

☐ ส่งทาง Email : slamtum@stu.ac.th (หากส่งไฟล์ ทั้ง 3 ส่วนทางอีเมลล์แล้วไม่ต้องส่งทางไปรษณีย์อีก)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้เป็นผลงานตามที่ได้รับชื่อในบทความจริง และไม่เคยเผยแพร่ที่ไหนมาก่อนหรืออยู่ในระหว่างพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

อ.ภาณุมาศ พุฒแก้ว เบอร์มือถือ 088 561 4561 อีเมลล์ : slamtum@stu.ac.th

สำนักวิจัย กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร. 042-323-464 ต่อ 211 โทรสาร. 042-204-263 <http://www.scaj.stu.ac.th>

รหัสสมาชิก.....
สำหรับเจ้าหน้าที่.....

ใบสมัครสมาชิกวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล

ชื่อ – นามสกุล (นาย / นาง / นางสาว)

Name – Surname (Mr./ Mrs. / Miss / Ms.)

เลขที่สมาชิก.....(กรณีขอต่ออายุสมาชิก)

สถานที่ให้จัดส่งวารสาร

ที่อยู่.....

โทรศัพท์เบอร์มือถือ.....Email.....

ประเภทของสมาชิก

(ค่าสมาชิกรายปี ปีละ 500 บาท)

- ☐ อาจารย์ ☐ นักศึกษาระดับ..... หรือ ☐ บุคคลทั่วไป
☐ สถาบัน / หน่วยงาน

ข้าพเจ้าขอสมัครสมาชิก

- ☐ 1 ปี 2 เล่ม เป็นจำนวนเงิน 500 บาท (ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม) พ.ศ.

ชำระเงินโดย

- ☐ เงินสดจำนวน..... บาท
☐ โอนเงินผ่านธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาบึงกุ่ม อุดรธานี ชื่อบัญชี “กองทุนวิจัย โดย วิทยาลัยสันตพล” เลขที่บัญชี 829-2-04024-6 ประเภทบัญชี ออมทรัพย์

จำนวนเงินที่โอน.....บาท (ว/ด/ป) ที่โอน.....เวลาที่โอน.....ช่องทางที่โอน.....

(เมื่อโอนเงินค่าสมัครสมาชิกแล้ว จะต้องสำเนาหลักฐานการโอนเงิน โดยอีเมลมาที่ slamtum@stu.ac.th

หรือ ส่งแฟกซ์ มาที่ 042 204 263 ทุกสายการ)

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่...../...../.....

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

อ.กานมาศ พุ่มแก้ว เบอร์มือถือ 088 561 4561 อีเมลล์ : slamtum@stu.ac.th

สำนักวิจัย กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล 299/1 ถนนอุดร-สกล ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร. 042-323-464 ต่อ 211 โทรสาร. 042-204-263

<http://www.scaj.stu.ac.th>

วิทยาลัยสันตพล

299/1 ถนนยุทธ-สิบล ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000
โทรศัพท์ 042-204-263

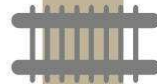
โทร. 042-323-464, 082-8401555 หรือ 089-8422366

central **plaza**

ถนนสายอุทิศ

ถนนทองใหญ่

ถนนมิตรภาพ

ไป จ.สกลนคร ▶

แยกสามพร้าว

แยกหนองใส

ถนนรอบเมือง

